

historija 1971

Poglej, prijatelj, ki sediš v fotelju, pa noge močiš v toplem si latorju in vdajaš ves se žlahtnemu brezdelju, kot ležal v pesku bi ob sinjem morju; in ti, ki dirkaš z avtom čez Gorjance, ti tam, ki vnet za nežne si device, in ti, ki se huduješ na poslance: prisel trenutek čiste je resnice! Zdaj čas je, ko se leto nam umika, ko vredno mu pretipati je obisti, da vidimo, kdo v koga se spotika, kaj smo bili: igralci, mar statisti?

ZNAMK NI, TOREŠ PLAČAŠ TI!

ZDAJ PA ZARES

I HA HA!

Kar je donelo letos nam v ušesa, bile besede krepke so, dognane, mogočne, glasne, lepe kot nebesa... a brez začimbe, vse premalo slane. Poslali z vrha so sicer pakete, da hude pomirili bi tokove, ukrepe žrli smo kot Lah špagete, pa v vedno večje plavali dolgove. Inflacijo, stagnacijo in cene napadli smo kot don Kihot je mlina. Uplahnil je uspeh kot milne pene. A mi? Glasno požirali smo - sline.

Ce poglobiš se v naso zgodovino, spoznaš, da smo Slovenci kremeniti od davnih časov radi pili vino in si ob peči topli grelji riti; in zmerom gnali se za sivca senco, bentili skrivoma, naglas hvalili, zanašali se na inteligenco, ob tem pa vaje iz rok spustili. Če Valvasor je res poznal marvina, če Maximarket boljša je štacuna, če snops bolj zdrav je kakor kačja slina, skrbi nas bolj, kot če zamre komuna.

Ni mirno plavala skupščinska barka. Nesklepnost jo kot žulji je vnet tiščala. Pa padel dinar je in zrasla marka, hudo enkrat je burja završala. Se ni čar hudih groženj uresničil, ni glava odletela se nobena. Ne kaže, da nekdo kot gad bo pičil, če zgolj kot žaba se napne zelena. Če brencelj obletava te ves siten, skrbiš in gledaš, da čimprej ga počiš. Če človek žali te neimeniten, napraviš konec s tem, da ga - pomočiš.

Kultura, pastorka doslej ubožna, na lastne noge v družbi je stopila. Nič več odvisna, plaha ni, otožna, saj si upravljanje je pridobila. Nje skupnosti so upanja budile, oznanjale nam prepoved so zviška. Zdaj kaže, da moči so ugasnile... Se tresla gora je, rodila - miška? Kdo ve, kaj pojejo domači pevci? Kdo spodbuditi naše zna igralce? Preveč postali smo denarja števci in vse preveč - si gledamo pod palce!

Če kdaj zanese pot te na Gorjance in tik pod vrhom se ozreš v dolino, zagledaš mesto, hiše v njem kot žgance in zraven: urbanistov mojstrovino. Prav v mestu, sredi hisk, vrhov cvetočih tovarna rase, iz dneva v dan se veča; namesto smeha in otrok pojočih bobni le strojev hvalnica hrumeča. In če dodaš še most čez lepo Krko, kjer gnetejo se avti kot sardine, postane lice ti v trenutku mrko in čuden ti drget v črevesje šine.

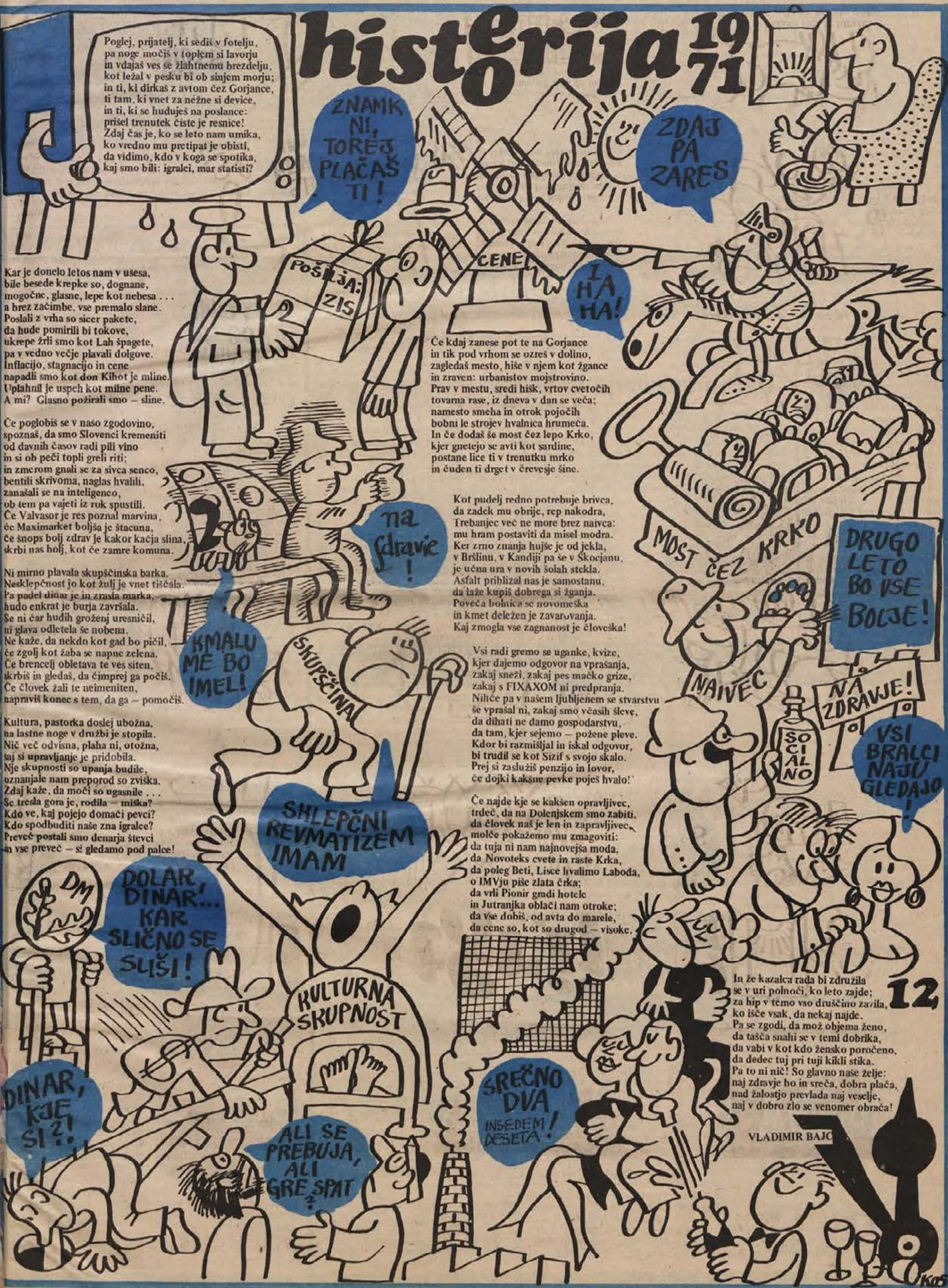
Kot pudelj redno potrebuje brivca, da zadek mu obrije, rep nakodra, Trebanjec več ne more brez naivca: mu hram postaviti da misel modra. Ker zmo znanja hujše je od jekla, v Brslinu, v Kandiji pa še v Skočjanu, je učna ura v novih šolah stekla. Asfalt približal nas je samostanu, da laže kupiš dobrega si žganja. Poveča bolnica se novomeška in kmet deležen je zavarovanja. Kaj zmogla vse zagnanost je človeška!

Vsi radi gremo se uganke, kvize, kjer dajemo odgovor na vprašanja, zakaj sneži, zakaj pes makro grize, zakaj s FIXAXOM ni predpranja. Nihče pa v našem ljubljnem se stvarstvu še vprašal ni, zakaj smo včasih sleve, da dihati ne damo gospodarstvu, da tam, kjer sejemo - požene pleva. Kdor bi razmišljal in iskal odgovor, bi trdil se kot Sizijski s svojo skalo. Prej si zaslužiš penzijo in lorov, če dojki kakšne pevke poješ hvalo!

Če najde kje se kakšen opravljivec, trdec, da na Dolenjskem smo zabiti, da človek naš je len in zapravljivec, molče pokažemo mu zmogovit: da tuja ni nam najnovejša moda, da Novotek cvete in raste Lrka, da poleg Beti, Lisce hvalimo Laboda, o IMVju piše zlata črka; da vrlji Pionir gndi hotele in Jutrjanja oblači nam otroke; da vse dobiš, od avta do marele, da cene so, kot so drugod - visoke.

In že kazalca rada bi združila se v uri polnoči, ko leto zajde; za hip v temo vso družično zavila, ko išče vsak, da nekaj najde. Pa se zgodi, da mož objema ženo, da tašča snahi se v temi dobrika, da vabi v kot kdo žensko poročeno, da dedec tuj pri tuji kikli stika. Pa to ni nič! So glavno naše želje: naj zdravje bo in sreča, dobra plača, nad žalostjo prevlada naj veselje, naj v dobro zlo se venomer obrača!

VLADIMIR BAJC

Naravni izbor ne deluje tako kot včasih — Kmečki mladinci iščejo lažjo pot — Prihodnost in sedanjost, oboje jih zanima!

V boju za obstoj zmagujejo tiste živali in rastline, ki so najvztrajnejše in najodpornije ter se znajo najbolj prilagajati. Nekateri menijo, da naj bi bilo tako tudi na naši kmečki vasi. Kmečki sem zapisal zato, ker bodo nekatere vasi kmalu brez kmetov. Tako kaže sedanji razvoj in tako deluje tudi naravni izbor v sedanjih razmerah na naši vasi.

Po naravnem izboru bi na kmetijah morali ostati najvztrajnejši in najpogodnejši mladinci, podobno kot si najmočnejša drevesca v goščavi prisvojijo največ sonca. Tako je bilo včasih, ko je še velika večina Slovencev živela od dela na kmetijah. Kjer kmetij niso delili, je postal gospodar najvztrajnejši ali najspodobnejši, drugi pa so bili strici, neplačani delavci pri hiši ali hlapci, dninarji.

Razvoj drugih gospodarskih dejavnosti je porušil tak naravni izbor na kmetijah. Kmetije so pošiljali v šole najbrihtnejše otroke. O tem smo veliko govorili še precej let po zadnji vojni. Hiter gospodarski razvoj pa je odtegal s kmetov vse več mladincev, ki so se spremenili v delavce. Čeprav delavcem z malimi dohodki ni poslano z rožicami, je večina takih kmečkih otrok bolj zadovoljnih, kot če bi ostali na kmetiji. Kdo bo torej še ostal? ! Razen tistih, katerih starši imajo dobro urejene, večje, donošne kmetije — le taki, ki niso sposobni za druga dela, bodisi zaradi telesnih ali umskih hib ali lenobe. Le redki

se odločijo za težak boj za obstoj.

Tako je zdaj na naši vasi. Kmetovalci in drugi gospodarstveniki ter politiki pa razmišljajo, kaj storiti, da bi na kmetijah ostalo več sposobnih in podjetnih mladincev.

Pred leti smo poslušali trditve, da bi mladina ostala na kmetijah, če bi bile opremljene s stroji. Kmetijski stroji, ki jih je že precej, niso zadržali dovolj mladincev. Nekateri so menili, da bo za mladince bolj spodbudno pokojninsko zavarovanje kmetov. Kmalu ga bodo dobili, čeprav za začetek bolj skromno — kmečka mladina pa se zanj ne zveni veliko. Kaj naj torej še poskusimo?

Upi za kovinarje in šivilje

Za druge poklice trenutno ni delovnih mest

Dobro pripravljen sestanek z zdenci zaradi slabega obiska v nedeljo v Krškem ni v celoti dosegel namena. Zbralo se je več tistih, ki so prišli odgovorjati na vprašanja zdencev o možnostih za zaposlitev v domači občini, o carinskih olajšavah, otroških dodatkih in raznih pravicah, kot pa povabljenec. Prešteli so jih lahko na prste.

Pogovor je stekel zelo sproščeno in po domače. Zdenci so dobili pojednane in vsa vprašanja, ki so jih zastavljali. Zaposlitev trenutno ali pa na področju lahko dobijo predvsem kovinarji. Prosta delovna mesta imajo za stragarje, ključavničarje in druge stroje v obratu Metalne na Senovem in v tovarni industrijske opreme in konstrukcij v Kovinarski v Krškem. Rudnik Senovo sprejme takoj 10 delavcev za delo v jami.

Zenskam sta na široko odprli vrata obrat novomeškega LABODA v

Krškem, konfekcija LISCE v Sevnici. Labod sprejema 50 delavk, LISCA pa neomejeno število. Obe podjetji zaposlujeta samo ženske do 35 let. Za starejše in za tiste z manj ročne spretnosti pa v krški občini trenutno ni dela. Predstavnik Zavoda za zaposlovanje je obljubil, da bo po novem letu posredoval za zaposlitev tistih nekaj brezposelnih žensk, ki že mesec ali leto dni čakajo na primerno delo.

J. TEPPEY

Sedaj, ko se je vojna med Pakistanom in Indijo vendarle končala, so ostali v ujetniških taboriščih v Indiji in Bangla Dešu tisoči pakistanskih vojakov, ki čakajo, da jih bodo zasliali in kasneje verjetno tudi izpuščili domov. Na sliki levo: popis ujetnikov v nekem indijskem taborišču. Na sliki desno: običajna podoba, ki se je spominjajo vsi tisti, ki so bili kdarkoli vojni ujetniki: pisanje pisem domačim. (Telefoto: UPI)

V pogovoru s kmečkimi mladinci in njihovimi starši zvedemo, da mladi sicer računajo, kako bo v prihodnosti, želijo pa ustrezno živeti tudi zdaj. Zakaj ne bi imeli enake obleke in toliko denarja za zabave kot delavci? Če jim starši ne morejo dati, si poiščejo zaposlitev. Doma ali v tujini. Le redki pa vlagajo zaslužek v kmetijo. Ne računajo, da bi se vrnili.

Kmetije bodo postali le tisti kmečki mladinci, ki bodo doručili na urejenih kmetijah. Družinski dohodki ne bodo smeli biti nižji, kot jih bodo imele delavske družine. Delo na kmetiji ne bo smelo biti veliko naporenejše. Tako ne menijo le naši mladinci, enako je tudi v sosednjih državah. Ker dohodkov ni moči zviševati le s cenami, jih je treba z veliko proizvodnjo. A kdo bo kmetom to omogočil? Sam naravni izbor ne bo. Družba bo morala nekaj storiti, če ne mara dovoliti, da bi kmetijska zemljišča ostala neobdelana in vasi brez kmetov. Na to naj bi računali tudi kmečki mladinci, kadar se odločajo za poklic ali zaposlitev. Vsaj taki, ki čutijo, da jih nekaj še veže na zemljo.

JOZE PETEK

tedenski zunanjepolitični pregled

Ameriško letalstvo je v zadnjih dneh izredno okrepilo bombardiranje Severnega Vietnamu in tistega dela Laosa ter Kambodže, skozi katerega gre do takomenovane Ho Si Minhove poti, po katerih prihaja s severa pomoč v materialu in ljudstvu za osvobodilno fronto Južnega Vietnamu. Nedvomno smo pričra precejšnjo eskalacijo ameriškega vojaškega potenciala, ki seveda ni mogla ostati brez odmeva. Iz Hanoi so prisle ostre besede protesta na rovaš bombardiranja, toda tudi Washington ni ostal tiho. Ameriški obrambni minister Laird je na tiskovni konferenci pojasnil, zakaj so se Združene države odločile za intenzivnejše napade na Severni Vietnam. Sodeč po tem, kar je izjavil, je za tak razvoj dogodkov kriv predvsem Severni Vietnam sam. Gledano skozi ameriška očala, je namreč položaj takle: medtem so se ameriške čete pospešeno umikale iz Vietnamu (trenutno jih je tam samo še okoli 150.000, kar je najmanj od leta 1965, ko jih je bilo skoraj pol milijona), izrabljajo to nasprotje za vedno hujše napade na cilje v Južnem Vietnamu, razen tega pa pospešeno tihotapijo na to področje nove sile. Bombardiranje naj bi bilo torej po ameriški inčiči zgolj odgovor na tak razvoj dogodkov, vodila pa naj bi ga predvsem želja po ravnovesju. Washington je precej časa trdi (Hanoi pa tega ni nikoli priznal, vsaj javno ne), da so se nasprotiki dogovorili, da bodo spoštovali nekakšen gentlemanski sporazum. Obe strani se bosta namreč, tako naj bi bilo vsaj dogovorjeno na tihem, vzdržali večjih ofenzivnejših akcij med zadnjo fazo ameriškega umika iz Vietnamu. Sedaj je Severni Vietnam, po ameriških ocenah, prekršil to pogodbo in mora biti zato tudi ustrezno kaznovan s tisočimi bombami, ki jih letala vsakodneвно odmetavajo na severu. Spričo tega, da so za najsilnejše informacije o resničnem stanju na bojišču tukaj seveda povsem nedosegljive, se mora komentator pač zadovoljiti z tistim, kar ima na voljo — to pa so zgolj izjave ene in druge strani. Medtem, ko je tako močete predvidevati, da s severa v zadnjem času res prihaja večje pošiljke pomoči in da se v nekem smislu krepi prisotnost osvobodilnih sil v Južnem Vietnamu, je lahko razumljiva tudi prizadetost Združenih držav Amerike. Toda težko bi lahko bili prepričani, da je bombardiranje najboljši način za prepreditev infiltracije — nemara najboljši dokaz za to trditev je pač dejstvo, da to Američanom kljub zelo intenzivnim letalskim napadom (ki so velikokrat presegli tiste, ki so jih morali med drugo svetovno vojno pretrpeti premagani Nemci) skozi dolga leta nikakor ni uspelo. Zato sodimo, da ima bombardiranje bolj političen kot vojaški (čeprav tudi tega

kajpak ne kaže omalovaževati) pomen: pokazal naj bi nasprotnikom, da je ameriška vojska še vedno pripravljena zaščiti svoje zaveznike, pa čeprav se sicer umika z bojišča. Ampak tako ravnanje ima lahko tudi svoje negativne posledice in veliko vprašanje je, če te ne bodo bistveno večje od morebitnih koristi.

Vsekakor pa je odločitev za bombardiranje izključno v rokah ameriškega predsednika, ki bo brzkone znal presoditi, do kam lahko gre, kajti očitno je, da predaleč nikakor ne sme tega, da se bo kmalu sestala s predstavnikoma dveh največjih prijateljev Severnega Vietnamu, s pravi Kitajsko in Sovjetsko zvezo. V vsakem primeru je seveda sedanje bombardiranje tragično naraščanje nasilja v trenutku, ko je bil svet prepričan, da se bo nasilje v Vietnamu z umikom ameriških sil končalo ali pa vsaj zmanjšalo na najmanjšo mero.

Bombe dežujejo na Vietnam

Pakistan je dobil novega predsednika Ali Butta, ki se je kmalu po prihodu na oblast pogovarjal z nekdanjim voditeljem Avami lige Mudžiburjem Rahmanom, kar je pri opazovalcih pri pričr vzbudilo upanje, da gre morebiti za eno prvih znamenj sprave med Pakistanom in Bangla Dešom. Seveda je to zgolj ugibanje, med trdnostmi pa lahko prištejemo predvsem naslednje: konsolidacija položaja premagancev na političnem področju doma; razgovori o možnostih za repatriacijo pakistanskih ujetnikov v Bangla Dešu v domovino; prepave na ustanovitve vojske mornarice in letalstva ter oronštva v Bangla Dešu; zahteve zmagovalcev v Daki, naj bi dilli tistim komandantom pakistanske armade, ki so zagreli vojne zločine; povratek milijonov beguncev iz Indije na svoje domove. To je v telegrafskih stilih sporočen trenutno stanje na indijski podcelini, ki se vedno vre in je daleč od stabilnosti pa vsaj brez množičnega preliivanja krvi. Kako bo v Bangla Dešom in kdaj bo (če bo) država povsem samostojno zavela, je sedaj še preuranjeno govoriti. Čas bo, kot vedno, najboljši sodnik in tudi zdravnik vedno mnogih in odprtih, bolečih ran.

TELEGRAM

NEW YORK — Newsweek pravi da ZDA želijo doseči spremembo strukturi „kluba desetih“. Vanj ni bi se vključile nekatere nove države na primer Mehika in Indonezija, da bi zmanjšali vpliv zahodnoevropske glasove.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Ko povzemamo notranje-politične dogodke v minulem tednu dni, moramo tokrat njihov časovni zaporedni vrstni red nekoliko obrniti; na prvem mestu moramo namreč omeniti, da je bila v začetku tega tedna (v ponedeljek) v republiški skupščini na svečan način proglašena **RAZGLASITEV USTAVNIH SPREMENB**, kar pomeni, da smo po dobrem letu dni intenzivnih priprav, javne razprave in raznih usklajevanj sedaj dobili popravljeno oziroma dopolnjeno ustavo SR Slovenije.

V sedanji, tako imenovani prvi fazi ustavnih sprememb je naša republiška ustava dobila vrsto dopolnitve (amandmaj od XXV. do LII. k ustavi SR Slovenije), od katerih so pač najpomembnejše tiste dopolnitve — izvirajoče že iz opravljenih sprememb v zvezni ustavi — ki se nanašajo na novo pristojnost republike v smislu njene samostojne **DRŽAVNOSTI** pa tiste dopolnitve oziroma spremembe, ki podrobneje govorijo o odnosih v združenem delu, o pravicah naših občanov in delavcev kot suverenih samoupravljavcev. Sedanjim ustavnim spremembam bo, kot je znano, sledila naslednja faza — ko bomo v Sloveniji pripravili povsem **NOVO REPUBLIŠKO USTAVO**.

V minulem tednu je bila skupščinska dejavnost v naši republiki sploh zelo živahna. Pristojni zbori republiške skupščine so po dolgotrajni razpravi (minuli četrtek in petek) sprejeli predlog izhodišče za financiranje splošne in kolektivne porabe v prihodnjem letu — pri čemer so posebej poudarili (republiški zbor je o tem sprejel poseben sklep), da mora v letu 1972 pri nas trdno prevladati splošna **RESTRIKTIVNA POLITIKA**, kar pomeni, da bomo morali kar najbolj močete omejiti porabo vseh vrst.

V republiški skupščini so v minulem tednu dni (od četrta do tega ponedeljka) obravnavali in sprejeli tudi celo kopicu pomembnih zakonskih predlogov oziroma osnutkov — nekateri od teh se nanašajo bodisi na našo bodočo **FINANČNO POLITIKO** v letu, ki prihaja (to je tako imenovani „davčni paket“ novih zakonskih osnutkov — o čemer bo še govora v začetku prihodnjega

leta, ko bo skupščina sprejemala dokončne zakonske predloge), nekateri od teh pa pomenijo uzakonitev določenih ukrepov, ki so pri nas nujno potrebni.

Med slednjimi omenimo na tem mestu pravkar sprejeti zakon o **ZAMRZNETVI PROMETA Z ZEMLJIŠČI** (ta zakon je skupščina sprejela minuli četrtek po hitrem postopku — tako da je pomenil popolno presečenje), ki za nadaljnjih šest mesecev uvaja strog „moratorij“ v vsakršno prodajo stavbnih parcel — razen pod posebej določenimi pogoji. Namen tega zakona je preprečiti vsakovrstnih špekulacij posameznikov ob preprodaji stavbnih zemljišč — posebej pa je v zakonu določeno, da objavljeni „moratorij“ ne velja za promet s povsem kmetijskimi parcelami, pa zategadelj kmetijskih

Sprejeta dopolnjena republiška ustava

proizvajalcev ta novi republiški restriktivni zakon ne bo prizadel. Med novimi zakoni, ki jih je republiška skupščina sedaj sprejela, samo omenimo tudi republiški **ZAKON O JAVNIH CESTAH**, ki je prvi zakon te vrste v državi.

Zaostreno notranje-politično vzdušje v državi, ki smo mu sledili že nekaj zadnjih tednov zapored, se polagoma — kar je razumljivo — umirja in dobiva svoje replike samo še v zadnjih odtenukih, vsaj kar zadeva neposredne simptome tokratne notranje-politične „krize“ na Hrvaškem in drugod. Sredi prejšnjega tedna je **PREDSEDNIK TITO** spet obširne spregovoril — govoril je udeležencem na proslavi ob 30-letnici JLA v Rudem v Bosni. Ob tej priložnosti je Tito med drugim spet zelo ostro obsodil nekatere reakcionarne pojave, ki jih v naši demokra-

tični družbi se vse preveč toleriramo, pa se spričo tega nevarno razraščajo.

„Kadar gre za boj za socializem,“ je ob tem dejal Tito, „moramo predvsem gledati, kdo je za socializem in kdo ni. Tisti, ki ni, je naš nasprotnik in je na strani **RAZEDNEGA SOVRAŽNIKA**. Zato pa moramo biti bolj trdni, bolj **BREZKOMPROMISNI** v boju proti vsem stranpotem, proti **VSEM SOVRAZNIKOM** naše socialistične samoupravne družbe.“

Čeprav smo rekli, da se politična klima po vsej državi nekoliko umirja, je vendarle res, da razburkanih voda naše politične nadgradnje — če s tem nekako označimo osebnosti, ki sodelujejo v političnem življenju pri nas — le ne bo mogoče tako hitro docela razbistriti. Prejšnji teden (minuli četrtek) so se že dosedanje **PERSONALNIM ODSTOPOM** v sosednji Hrvaški pridružila se nova imena: na skupni seji predsedstva sabora in izvršnega sveta Hrvaške so napovedali svoj nepreklicni odstop predsednik hrvaške vlade Dragutin Haramija, pa podpredsednik vlade Vjekoslav Prpić in podpredsednika hrvaškega sabora dr. Milivoj Rukavina in Makso Baće.

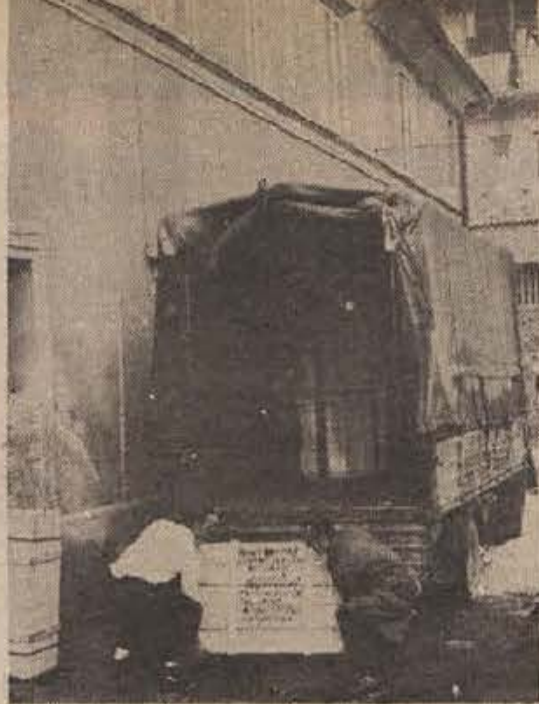
Prejšnji terek je imel sejo tudi sekretariat CK ZKS — razpravljali je predvsem o gradivu za bližnjo 25. sejo centralnega komiteja ZKS. Poudarili so, da s kvarami **POJAVI NACIONALIZMA** ni mogoča nikakršna sprava, čeprav „nacionalizem sam po sebi niti ni tako nevaren, ampak so nevarne težnje, ki se skrivajo pod njegovim plaščem,“ kot je t. v razpravi omenil Milan Kučan.

V začetku prejšnjega tedna (v torek) je svetovnim monetarnim premikom in devalvaciji dolarja, kot je znano, sledil tudi naš dinar — vsaj delno. Po tokratni **DEVALVACIJI DINARJA** je novi uradni tečaj (v odnosu na dolar) za nas neugodnejši za 13,33 %, saj bomo dolar pošel plačevalci po 17 dinarjev.

Dasiravno ne moremo trditi, da bi bila devalvacija dinarja kakorkoli simpatičen ukrep, lahko vendarle soglašamo s tem, da se ji nismo mogli izogniti in pa (kot je med drugim izjavil podpredsednik ZIS dr. Sirotković), da bomo z devalvacijsko potezo vsaj nekoliko zavrti tolikanj razbohoteni uvoz pri nas, hkrati pa spodbudili izvoz — kar bi bilo za sanacijo naše neugodne **ZUNANJE-TRGOVINSKE BILANCE** pač izredno zdravilna okolščina.

17. decembra je glavni direktor „Novolesa“ Jože Knez na Otočcu podelil nagrade vsem, ki so v podjetju deset ali dvajset let. Na sliki: Jože Knez (na levi) izročila darilo Henriku Hrenu za dvajset let dela pri „Novolesu“. (Foto: Marjan Maznik)

Tik pred novim letom je kočevsko podjetje TRIKON odprenilo za izvoz svojo doslej največjo količino volnenih izdelkov, in sicer kar 3.000 različnih oblačil. Izvoz obrata „Pletilnica“ v letu 1971 znaša blizu 2 milijona din. (Foto: Vardijan)

V nekdanjih prostorih kovinskega podjetja Posavje v Brežicah dela IMV kesone za kurirje. Ker so prostori tesni, delavci že komaj čakajo preselitev v novo tovarno, ki jo gradijo v Brežicah. (Foto: M. Vesel)

Koline bodo imeli na mizi za slovo od starega leta pri marsikateri hiši. Pri Jakofčičevih (na sliki) v Stranski vasi tudi niso opustili stare navade in so pred prazniki zaklali pujsa. Dober tek in srečno v L. 1972! (Foto: R. Bačer)

Na ogled

In potem je rekla tovarna (pred letom dni): čez leto, še prej, bomo začeli prodajati novo nacionalno vozilo, ki se bo imenovalo Zastava 101. Tako so rekli – in začeli sprejemati denar. Na beograjskem spomladanskem avtomobilskem sejmu so novorojenčka pokazali, strokovnjaki so mu s pohvalami polaskali, avto pa so spet zavili, da ni bil več ljudem na očeh.

In potem so se začela opravičila: ta kooperant nam ni naredil tega, oni je pozabil na to, ta se bo zamudil s tem. Denar je bil že vplačan, tovarna ga je obrabala, dinar je padel. Zdaj je Zastava 101 na ogled tudi v novomeški trgovini Avrodell. Cena je zaprtana: 36 tisočakov. Najbrž ne drži, zdaj bo že okrog 40 tisočakov.

Le kdaj bo naša trgovina taka, da bo lahko kupec prišel – in odpeljal? Zdaj lahko le ogleduje...

Čas, ko bo treba prijaviti dohodke

ALBINA FERBEŽAR

Pri davčnih prijavah dohodkov letos ne bo bistvenih sprememb, lahko ugotovimo že na prvi pogled. Medtem ko imajo v drugih republikah odmero davkov drugače urejeno in ko so tudi spodnje meje za prijavo dohodkov v različnih občinskih različne, ima Slovenija v tem pogledu enoten davčni vijak.

Načelnica novomeške davčne uprave Albina Ferbežar sodi: „Kriteriji so letos popolnoma enaki kot lani. To pa se pravi, da bodo morali prijavo napisati vsi tisti zavezanci iz skupnega dohodka občanov, ki bodo presegli 25.000 dinarjev dohodka, davčno napoved pa bodo morali vložiti tudi vsi drugi zavezanci. Edina novost, ki jo predvideva za letošnjo napoved osnutek novega zakona, bo brzkone rok prijave. Medtem ko je bil doslej 31. januar navadno zadnji dan za vložitev prijav, se bo rok premaknil, tako vsaj kaže, na zadnji februar.“

Vse drugo bo najbrž ostalo po starem. To pa se pravi, da bodo tudi

olajšave take kot lani: po 5.000 dinarjev za vsakega vzdrževanega družinskega člana. Lestvica, po kateri bodo občani plačevali svoj davek, bo prav tako ostala nespremenjena. In končno: še naprej bo treba vlagati davčne prijave na davčne službe v občinah, v katerih so občani stalno prijavljeni.“

Razen inflacije in višjih osebnih dohodkov torej – brez novosti.

INLES: NOVA SKLADIŠČA

Poslovno

INLES v Ribnici je največje podjetje v ribniški občini in daje kruh tudi največ občanom. Svoje obrate ima še v Sodražici, Loškem potoku in Dolenji vasi. Vodjo organizacijsko splošno službo Mirka Anzeljca smo vprašali, kako podjetje zaključuje poslovno leto 1971.

„Z dosedanjimi rezultati smo razmeroma zadovoljni. Pričakovali smo slabše. Zaradi prve devalvacije smo namreč letos izgubili 4,5 milijonov din. Vendar smo s pametnim gospodarjenjem, večjo storilnostjo in boljše poslovno preostavili težave.“

„Nelikvidnost je pri nas bolj mila kot v drugih podjetjih. Lastna trgovska mreža, kjer prodajamo za takojšnje plačilo in kjer delamo z razmeroma majhnimi zalogami, nas rešuje nelikvidnosti. Z izplačilom osebnih dohodkov doslej se nisimo zakasnili niti za dan, računata pri banki nismo imeli nikoli blokiranega in tudi noben dobavitelj nam dobav ni ustavil. Bojimo pa se nekoliko prvega polletja 1972, ker naše proizvode – okna in vrata – vztrajno pozimi. Razen tega pričakujemo take gospodarske ukrepe, ki bodo zavrh investicije.“

I. P.

NOVOTEKS: VEČ HLAČ NA TUJE

Drsalnica

Ameriški predsednik Nixon je dejal, da je sporazum deseteterice o razvrednotenju dolarja „zgodovinski“. Če je to zgodovinski dogodek, potem bodo pač ugotovili, da je potrebno za fino unčo zlata, se pravi za dohrit 31 gramov te kovine, odšteti 38 namesto dosedanjih 35 dolarjev. Po padcu dolarja je spod-

niolo tudi dinarju. Novi tečaj pravi, da velja dolar 17 dinarjev, 100 mark pa nekaj več kot 527,5 dinarja. Potem ko smo postavili evropski rekord v inflaciji, smo v teh dneh pričakovali še nov rekord: med vsemi valutami je bil prav dinar najbolj razvrednoten.

In kaj predstavljajo novi odnosi med nacionalnimi valutami v našem gospodarstvu? Bojan Keček, vodja službe načrtovanja in analiz v novomeškem Novoteksu meni:

„Kaj predstavlja za Novoteks devalvacija, za zdaj še ne vemo, ker niso znani drugi ukrepi, ki bodo razvrednotenje nujno spremljali. Načelno pa: prav in logično je, da se je vrednost dinarja vsaj približala pariteti, ki sicer velja neuradno. Dejstvo je, da bo izvoz postal zanimivejši, kot je bil doslej, če kajpak ne bo o z drugimi ukrepi spremenili razmerja cen v izvozu in na domačem trgu. Ob teh pogojih pa bo uvoz za razliko v pariteti dražji v primerjavi z domačim trgom.“

no je tudi medrepubliško usklajevanje. Ker smo blizu meje, se moramo ozirati na Hrvate.

To so stvari, pri katerih se medobčinsko sodelovanje lahko uveljavlja ali pa ne, če ni vsestranske pripravljenosti.“

J. T.

VSE MANJ IZBIRE

Trgovci

Svetleči se napisi in čestitke na pročelijih stavb, novoletne jelke na vogalih, pisana reka ljudi, vse to vas ne bo razvedrilo, ko boste za novoletne praznike nerazpoloženi ubrali korak proti domu. Jezni na ves svet, ker niste mogli kupiti za darilo tistega, kar ste želeli. V brezglavem tekanju od trgovine do trgovine boste dobivali opravičujoče se ali pa tudi neprizadete izgovore: „Nimamo! Zmanjkalo je! Nismo dobili!“

Jezili se boste nad tem, da ne morete za svoj denar kupiti tega, kar želite. V dneh mrzličnih nakupov pred novoletnimi prazniki sta za to največkrat dva vzroka. Če ste sitni, vam bo trgovec priznal: grosisti in tovarne imajo od 15. decembra dalje inventure in na še tako mile prodaje ne dostavljajo blaga. „Kupili smo, kolikor je le šlo v naša majhna skladišča, in tako kot vsa leta doslej, je bilo tudi letos premalo!“ bo še dodal. Ekonomski račun iz tega pa je takšen: od 15. decembra do novega leta imajo inventure grosisti in tovarne, po novem letu pa do srede januarja trgovina na drobno. Rezultat je: razočarani potrošnik, tritedenski mirivilo in dobiček enak ničli.

Drugi vzrok so čakanja na podražitev. Zaman iščete drobno tehnično blago, zlasti razne gospodinjske aparate in strojne pripomočke. Varno leže v skladiščih in čakajo na podražitev... Oboje, oba vzroka sta vredna obsodbe: grosisti in tovarne bi se lahko doumeli, da niso na svetu zaradi inventur, o spekulaciji pa pravimo, da ji ni mesta v naši družbi!

M. J.

CVETO BEVK

Enotnost

Pot do enotnejše davčne politike v pokrajini si tajnik občinske skupščine v Krškem Cveto Bevk predstavlja takole:

„Najprej morajo uskladiti obdavčitev strokovne službe v posavskih občinah, nato še v novomeški regiji. S predlogi, naj pridejo pred svet posavskih občin, ki se bo opredelil za najprej sprejemljivejšo možnost. Enotnejša obdavčitev je nujna že zaradi približno enakih pogojev gospodarjenja v kmetijstvu, pa tudi obdavčenja obrtnikov moramo uskladiti, če hočemo napraviti konec selitvam in spekulacijam. Poudarjam, da se selijo le nekateri obrtniki, vendar pa pretežno tisti, ki ustvarjajo največji promet s proizvodno obrtjo. Potreb-

Sejmišča

BREŽICE

Na sobotnem sejmu v Brežicah je bilo naprodaj 122 mlajših in 6 starejših prašičev. Prodali so 115 mlajših in 4 starejše. In cene? Za kilogram žive teže mlajših prašičev so zahtevali po 12 dinarjev, za starejše pa po 9 dinarjev. Kmetje so pripeljali malo prašičev – zaradi božiča.

NOVO MESTO

Na srednje živahnem novomeškem sejmu je bilo naprodaj 368 prašičev, od tega 42 starejših. Prodali so jih 312. Za starejše so zahtevali 290 do 480 dinarjev, za mlajše 230 do 280. Cene so bile znatno višje kot na prejšnjem sejmu, kupci so prišli zvečine iz drugih občin.

credno je zapisati...

Lahko bi se imeli za sibno poštene, če bi verjeli podatkom o utajevalcih davkov. V novomeški občini so na primer, to je že star in nekajkrat uporabljen podatek, ugotovili v zadnjem času le tri primere. Da je položaj še bolj podoben komediji, lahko ugotovimo že to, da je veliko, pravzaprav pretežna večina takih občin – ki imajo utajevalcev davkov še manj kot v Novem mestu.

Ob tem pa so občani nejevoljni, kažejo s prstom na primere najhujšega bogatenja, za vogali vedo o vseh utajevalcih davkov, o obrtni-

Utajevalci

kih, ki goljučajo, o pravniki in inženirjih, ki delajo na „črno“.

Vsi se torej strinjamo, da bo potrebno ostreje nadzorovati davčne prijave, da bo potrebno budneje spremljati, kje dobivajo denar tisti, ki najhitreje bogatijo, in sproti ugotavljanju, če občani res prijavljajo vse dohodke. Dajmo roko na srce: malokdo je tako pošten, da bi prijavil vse svoje dohodke, če ve, da jih lahko tudi utaji. Tako je v naši naravi – tak je bil Martin Krpan, ki je skrivaj tvoril sol, taki so bili njegovi predniki in taki so tudi njegovi potomci.

Hkrati pa ugotovljamo: naše davčne uprave so prešibke, premalo sposobne in številčno preslabe. In zraven tega lahko še ugotovimo: premalo je sodelovanja med upravo javne varnosti, službo družbenega knjigovodstva, tržno inšpekcijo, davčno upravo in še kakšno službo. Bogatenje se nadaljuje, cloveška nezadovoljnost pa tudi. In ko bo leto naokrog, bomo spet poslali obrabljeno ploščo!

AB AGRARIA BREŽICE
Ste v zadregi za darilo?
 Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatez!

Piše preprosto, poroča kratko in razumljivo: »Dolenjski list«

Kmetijski nasveti

Mleko različno od mleka

Ni je naravnije in popolnejše hrane od mleka. Samo mleko lahko povsem zadošča za življenje novorojenih bitij. Ima vse po vrsti: beljakovine za rast, maščobe in ogljikove hidrate za moč, vitamine A, D, E, F, K, rudnini kalcij in fosfor za tvorbo zob in kosti. In kar dela to hranilo še popolnejše: vse te sestavine so harmonično razporejene.

Zaradi teh lastnosti je mleko eno od najpomembnejših hranil, pridobivanje mleka in govedoreja pa ena temeljnih gospodarskih dejavnosti. Na leto namolzejo na svetu samo kravjega mleka nad 400 milijard litrov. Jugoslavija je s približno 140 litri mleka na prebivalca pod evropskim povprečjem, ki se nenehno povečuje. Torej ima govedoreja še velike razvojne možnosti, kar velja še posebno za Slovenijo kot alpsko in predalpsko deželo.

Mleko različnih krav in različnih pasem se po sestavinah precej razlikuje. Od tod nujna potreba po ugotavljanju kakovosti mleka, saj je le na podlagi tega mogoče mleko pravično plačevati.

Na oko je pač vsako mleko belo, če ima 2,5 ali 5 odstotkov tolsče, ki je v obliki lebdječih drobnih kapljic razporejena v mleku. Natančen odstotek da šele merjenje in laboratorijska analiza, ki pa je za vsakdanje ugotavljanje odstotka tolsče predraga in preveč zamudna.

V praksi je treba ugotavljati kakovost mleka hitreje. To delajo z rutinsko metodo. Pri nas uporabljajo tako imenovano Gerberjevo metodo, delno prilagojeno. Takoj je treba prebrati, da ni najbolj popolna in da so možne razlike; če odstotek tolsče ugotovljamo na druge načine. Tu izvirajo tudi nekateri nespornozami gleda kakovosti mleka.

Določati vrednost mleka po tolsči je le ena izmed oblik za ugotavljanje kakovosti. Ali je eno mleko bogatejše od drugega, lahko ugotovimo tudi z merjenjem odstotka beljakovin, ki jih mleko vsebuje. To so novejši načini in lahko pričakujemo, da se bodo sčasoma uveljavili tudi v praksi.

Inž. M. L.

Dolenjski zgled — in odmevi

Dolenjski je sledila Slovenija: o združitvi delavskega in kmečkega zavarovanja so začeli resneje razmišljati Korošci z Raven, Ljubljancani in Gorenjci — Novomeški primer: vsem za zgled izredne solidarnosti, ki so jo pokazali delavci petih dolenjskih občin na ljudskem glasovanju

Ali gre res le za to, da bodo zadeve »premešane«?

5. decembra so na novo-meškem območju združili delavsko in kmečko zdravstveno zavarovanje. Referendum je bil temeljito pripravljen. O tem pričajo rezultati, saj se je za združitev poleg velike večine kmetov odločilo tudi 72 odst. delavcev. To je dovolj zgovoren dokaz, da so delavci na dolenjskem območju zelo dobro ocenili težaven položaj kmetov, ki ne bi zmogli prenesti dodatnih prispevkov za zagotovitev enakovrednih pravic v zdravstvenem zavarovanju.

Odločitev na novomeškem območju ima resnično daljnosežen pomen, kot je zapisala uvodničarka Marija Namorš 9. decembra v „Delu“. Dolenjska izkušnja je lahko zgled, kako stvarno reševati socialne razlike, ki jih trpi kmečko prebivalstvo. Ta izkušnja kaže pot, kako priti v vsej Sloveniji do splošnega zdravstvenega zavarovanja, „saj prav tako izenačenje na enem najbolj občutljivih torišč briše in omiljuje zdaj še izrazite socialne razlike med ljudmi.“

Tej trditvi uvodničarka v „Delu“ ne kaže oporekati. Vendar pa ne morem soglašati z njenimi pomisleki, ki jih pri njej vzbuja ta primer. V drugem delu uvodnika namreč pravi, da bo moral za večje pravice, ki jih kmetje zdaj na novomeškem območju dobijo, pokriti stroške nekdo drug. Izraža tudi bojazn, da bodo z navidezno in deklarativno izboljšavo zadeve v resnici le premešane, da bodo nekoliko prikrajšani delavci in na ta račun izboljšani položaji kmetov. Ob tem pomisleku se mi vsiljuje vprašanje: odkod takšna zaskrbljenost nad odločitvijo delavcev, ki so zavestno in demokratično na referendumu izglasovali, da bodo pomagali kmetom? Kaj se bo pomešalo in kaj je navidezna izboljšava? Kateri temni zornik je v tej odločitvi delavcev in kmetov opazila uvodničarka „Dela“?

Bralec ostane začuden, ko prebere ta pomislek. Najprej se mi je zazdelo, da gre za nekakšno napako, a po večkratnem prebiranju uvodnika sem ugotovil, da gre za premišljeno zgradbo, in sicer: najprej so ponovljeno splošno znane ugotovitve o socialnih razlikah, zatem pa sledi ocena referendumu, s katerim se uvodničarka „Dela“ očitno ne strinja. Sodček po izraženem pomisleku, ji ni prav, da je storjen prvi korak pri omiljevanju socialnih razlik, „na enem najbolj občutljivih torišč“ v naši družbi. Potemtakem se ne splača ničesar storiti za odpravljanje socialnih razlik, ker se bodo sicer zadeve pomešale. V tem pomisleku je kot na dlani svarilo, naj drugod ne sledijo dolenjski izkušnji, ker je že na začetku vprašljiva.

Nadalje lahko preberemo še eno, zelo zanimivo trditve, in sicer, da „v isti okvir sodi tudi drugi pomislek: ali smo s sedanjimi zmogljivostmi zdravstvene službe, za zdaj na Dolenjskem, jutri morda v vsej Sloveniji, sposobni dajati ljudem, kar bodo imeli na papirju, zapisano, da je to njihova pravica? Zdravstveni zavodi, zdravstveni delavci bi nedvomno lahko nekoliko povečali obseg dejavnosti — vendar v politiki gospodarske stabilizacije na občutno večjo razširitev dejavnosti skoraj težko trdno računamo.“

Dobro se spominjam, da je predstavniki dolenjske zdravstvene službe na televiziji pred referendumom izrazil prepričanje, da bo glasovanje uspelo, in zatrdil, da bodo dolenjski zdravstveni delavci, ki so že doslej pokazali dober mero skrbi za zdrave ljudi, kos tudi novim nalogam. V bistvu gre vendarle le za to, da bosta kmet in delavec pred zdravnikom in v bolnišnici v enakem položaju.

DELO

Nekdo smo zapisali, da je človek naše največje bogastvo. Očitno je, da del tega bogastva, kmeta, nismo vselej dovolj cenili. Med narodnoosvobodilnim bojem je bil marsikje slovenski kmet zaveznik proletariata. Kasneje je bil kmečki človek večkrat zaničevan in zapostavljen. Čas je, da postopoma zbrisemo razdvajanje, in je odveč oporekati demokratičnim odločitvam, ki so jih v tem primeru izglasovali skupaj delavci in kmetje.

Zares pronicljivo je vrinjen med te pomisleke tudi magičen pojem — gospodarska stabilizacija in preteča groznja, češ delavci, prenačili ste se in ne veste, kaj vas čaka po odločitvi, ki ste jo sprejeli. Resnično čudna domislica, kot da gre pri gospodarski stabilizaciji za naloge, ki niso stvar vseh delovnih ljudi, delavcev in kmetov?

Zakaj torej ne bi bilo prav, da je v enaki meri poskrbljeno za njihovo zdravje, za zdravje vseh delovnih ljudi? Pomislek v uvodniku sil k sklepu, da je gospodarska stabilizacija zdaj ovira, ki izključuje povečano skrb za zdravje vseh ljudi, ker bi bil takšen poseg nerentabilen. Ali ni to nič drugega kot mistično gledanje, po katerem je nekaterim usoda namenila, da čakajo v vichah, dokler ne bodo po božji milosti poslani v nebesa ali pahnjeni v pekel?

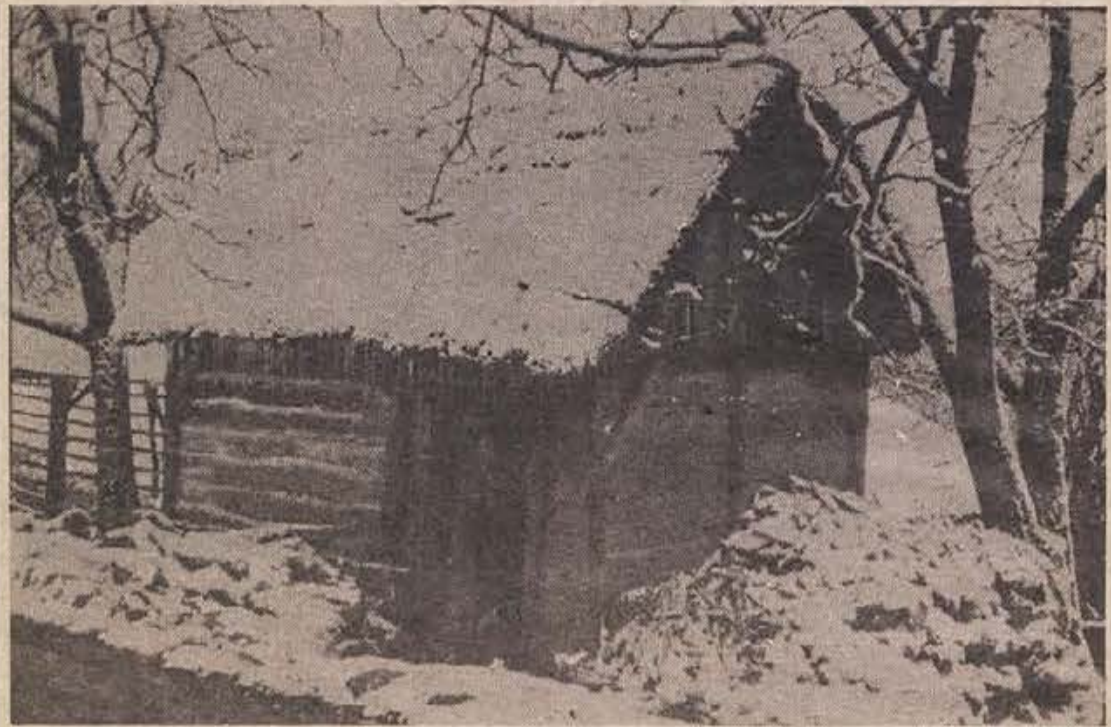
Naj na koncu citiram še zadnji odstavek uvodnika, v katerem je rečeno naslednje: „Ne gledite na to, kako bi ocenili odločitev (kmetov in delavcev za združitev zdravstvenega zavarovanja na dolenjskem območju, op. p.), pesimistično ali optimistično, bo pametno čez nekaj mesecev temeljito razčleniti in objektivno presoditi izkušnjo, ki ji jo bo prinesla odločitev na Dolenjskem.“

Izkušnja je že tukaj in jo lahko ocenimo, ne pesimistično ali optimistično, ampak stvarno, že zdaj kot logičen korak pri uresničevanju sklepov na področju socialnega razlikovanja, ki jih je nedavno sprejela Zveza komunistov Slovenije.

Glede na pomisleke, ki so navedeni v uvodniku „Dela“, predlagam, da uredništvo glasila SZDL na eni strani, ter delavci in kmetje na Dolenjskem, ki so se odločili za združitev zdravstvenega zavarovanja, na drugi strani sproti presojajo vse pomisleke, ki jih Marija Namorš utegne v prihodnje še objaviti.

Le-ta je sicer navedla, da se za takšno (splošno enako ljudsko zdravstveno zavarovanje, op. p.) „zavzemajo s strokovnega stališča zdravstvene organizacije v republiki, s političnega pa tudi politični forumi.“ Prav bi bilo, da tudi ti dejavniki presodijo, koliko pomisleki Marije Namorš prispevajo k uresnitvi teh prizadevanj.

Inž. JOŽE GUZELJ

Ne, to ni slaba drvarnica, v tej dotrajani koči živi človek

Novoletni blišč in novoletna beda

Napovedali smo vojno prevelikim socialnim razlikam, v isti sapi pa smo morali pogoltniti vest, da bo pevski par naše zabavne glasbe v novoletni noči pospravil nič manj kot dvajset milijonov. In da bi bila burka popolna, smo obiskali starko, ki bi morala vzdržati še sto šestdeset let ob samem zraku in vodi, ko bi hotela videti dvajset milijonov! Marija Hrvaticeva, ki živi v Selih pri Zajčjem vrhu v leseni podrtiji, mora vztrajati ob desetih tisočakah socialne podpore. Povprašali smo jo, kaj ona misli o socialnih razlikah, ki so se že kar nevarno razohotile.

„Jaz pa nimam časa, veste, da bi se s takimi stvarmi ubadala. Pri štirinajsetdesetih letih še zmerom dninarim za kos kruha in lonček mleka. Vdova sem, otroci so šli po sve-

Marija pa se samo smehlja. Pravi, da je srečna.

tu in skrbe zase, jaz pa sem ostala v tej bajti. Zemlje nimam niti koščka, tako da se kure ne morem rediti. Zmerom sem bila dninarka. No, saj kar gre, dokler sem še pri zdravju. Ko bom pa obnemogla... Elektrike nimam ne vode ne kurjave. Samo zraka imam več kot dovolj,“ je

pokazala zevajoče špranje pri majhnih, slabo zastekljenih oknih.

„Z. fuahom jih bom zadelala pa z žganci, kot vsako zimo. Lačna nisem, čeprav za meso ne vem kaj prida. Za obleko pa nisem izbirična. Moje življenje je bilo en sam delovni dan, v katerem ni bilo prostora za lišpavost. Samo da me zeblo ne bo!“

Starka, ki živi v takšnih življenjskih razmerah, kot jih poznamo le iz starih kmečkih zgodb, se prav nič ne pritožuje. Zgovorna je, vedra in zazdi se, kot da vsak dan, ki ji ga nakloni življenje, sprejema kot bogat dar in je zanj spoštljivo hvaležna. Pa nima ne radia ne časopisa, nič takega, kar bi ji osvetlilo zimsko samoto. Le muce se ji prijateljisko mota okrog nog. In glavno je to, da Marija ne v ni za milijone ne za socialne razlike. Sama pravi, da je srečna.

Pa recite, da življenje ni burka!

JANJA KASTELIC

Pismo Titu

organizacijo. Zlasti veliko ste nam pomagali pri propagandi krvodajalstva, saj aktivistom Rdečega križa ni bilo lahko pridobiti za odvzem krvi 75.000 ljudi. Tofiko krvodajalcev pa je letno potrebno, da zagotovimo potrebe po krvi v naših bolnišnicah.

Da je bilo vsak dan dovolj krvi na razpolago, gre zahvala vašemu uredništvu, ker ste v letu 1971 redno objavljali termine krvodajalskih akcij. Te objave so odstranile tudi številne izgovore, češ da ljudje ne prihajajo na odvzem krvi zato, ker ne vedo, kdaj so krvodajalske akcije. Sedaj je takih izgovorov vedno manj, vse več pa je ljudi, ki so v letošnjem letu prišli prvič k odvzemu krvi.

Zato bi vam radi povedali, da nam vaša pomoč in sodelovanje veliko pomenita. Prepričani smo, da nam boste pomagali tudi v letu 1972. Za nekaj let zapovrstjo je veliko pomenjkanje krvi prav v januarju, zato vas v ljudo naprošamo, da že v tem letu in v prvih dneh januarja nekajkrat objavite program krvodajalskih akcij v vašem časopisu.

Vaša pomoč veliko pomeni

Spoštovano uredništvo Dolenjskega lista! Ob izteku leta 1971 se vam zahvaljujemo za sodelovanje z našo

Težave s sodčkom

2. decembra sem peljal na železniško postajo na Blanco 50-litrski sodček s piščo, kar je skupaj tehtalo približno 70 kilogramov. Ko smo sod na postaji zložili in je sosed z vozom že odpeljal proti domu, so me na postaji vprašali, kam mislim odposlati. Odvrnil sem, da v Lipovec pri Ribnici. Železničar mi je dejal, da do tja dostave ni, odkar so ukiniteli vlak. Pošiljka bi lahko potovala samo do Grosupljeva, to pa je 50 km od Lipovca. Vprašal sem šel se na pošto, kjer so mi dejali, da sprejemajo samo pošiljke težke do 30 kilogramov. Telefoniral sem v Ljubljano na podjetje SAP-TURIST, kjer so odgovorili, da bi pošiljko lahko poslal z avtobusom, če bi se peljal zraven tudi sam.

Torej v naši Jugoslaviji ne moreš več poslati 70 kilogramov težke pošiljke drugače, kot da si najameš avto in plačaš — v mojem primeru več, kot je stvar vredna.

FRANC RADEJ, Zigerski vrh 30 SEVNICA

Za republiški odbor RKS: IVICA ZNIDARŠIČ

Novomeški odmevi v Kranju

V Kranju gledajo na združitev kmečkega in delavskega zavarovanja kot na humano dolžnost in menijo, da »dolg do kmeta« s tem še ni poravn

Ze dolgo niso odborniki kranjske občinske skupščine tako zavzeto in tudi prizadeto razpravljali, kot so ob predlogu skupščine skupnosti zdravstvenega zavarovanja kmetov Kranja, da bi združili kmečko in delavsko zdravstveno zavarovanje. Skoraj

vsak diskutant je v razpravi poudarjal „novomeški primer“. Ejer so se z referendumom že odločili za združitev obeh zavarovalnih skupnosti.

Kranjski odborniki so se zavzeli za to, da bi dodatne stroške, ki bi jih prinesla združitev, pokrili delavci z 0,11 odstotkov višjo stopnjo prispevka za zdravstveno zavarovanje in osebnega dohodka. To bi zadostovalo, da bi kriili okoli 1,75 milijona dinarjev primanjkljaja.

P. COLNAR

Pozdrav v Svržake in drugam

Spoštovano uredništvo! Vsem sosedom na Svržakah, vsem prijateljem in znancem v Metliki, Ljubljani in vsem, ki živijo drugod po Beli krajini in Sloveniji, želim vesel božič in srečno, zdravo novo leto 1972! Vsa leta, kar sem v tujini, vam je izročala voščila in pozdrave moja dobra, draga mama, letos pa spi tudi ona mirno, zadnje spanje. Naj vam zdaj prinesem moje pozdrave vaš prijatelj in naš skupni obiskovalec — Dolenjski list!

OLGA RUSS, por. MAUSER z možem Emilom ter otroki Darinko, Silvo in Irencu iz Clevelanda — OHIO, USA

Prejmite tudi vsi v uredništvu lepe pozdrave z drugega kontinenta! Za tiskovni sklad našega lista prilagam 3 dolarje. Hvala lepa!

(GOSPA OLGA: vam in vsem rojakom po svetu: srečno, zdravo in mirno novo leto 1972! Vse vas pozdravlja vti)

DOLENJSKI LIST

Tudi Korošci o združitvi

Nadvse uspel referendum, na katerem so se zavarovanci — delavci in kmetje z območja Dolenjske — odločili za združitev delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja v eno rizično skupnost, je spodbudila tudi zavarovance drugih skupnosti zdravstvenega zavarovanja. Vse pogosteje je slišati, da so v tej ali oni skupnosti zdravstvenega zavarovanja ali drugih organih že razpravljali o možnosti za združitev, s čimer bi tudi kmetom omogočili boljše zdravstveno varstvo, boljše rečeno, pravice iz naslova zdravstvenega varstva, kot jih imajo zaposleni.

ZORAN LEŠNIK

Dolenjski zgled

Medtem ko na Dolenjskem že vedno niso dokončno ocenili izrednega uspeha na tajnem ljudskem glasovanju o združitvi delavcev in kmetovih pravic iz zdravstvenega varstva — izid je presenetil celo največje optimiste — se je že začelo tudi v drugih slovenskih območjih. „Kaj ne bi se pri nas poskusili, kar se je posrečilo Dolenjcem?“ so dejali v Ravnah na Koroškem, na ljubljanskem območju v Šiški in na Gorenjskem.

V dnevnem in tedenskem časopisu v Sloveniji so novomeškemu primeru odmerili veliko prostora. Odločno so zavrnili vse pomisleke, češ da je dobil dolenjski kmet z združitvijo le papirnate pravice, da pa bo v praksi drugače. (Marija Namorš v Delu 9. decembra.)

Osnovna šola „SAVO KLADNIK“ Sevnica razpisuje delovno mesto medicinske sestre pediatrice smeri za določeni čas Nastop službe 15. januarja 1972.

ZELJA ZA LETO 1972

Po nizki ceni prodam v celofan zavito korupcijo

Bližajo se novoletni prazniki, dnevi, ko pričakujem, da me bodo moji učenci, imam jih približno sto petdeset, spet obdarili z zlatimi prstani, obeski, kristalnimi vazami, mogoče bo kdo prinesel celo srebrno liscico, ki sem jo opazila v blagovnici, mogoče... Z želja imam se in še. Le kam bom z vsem tem blagom? To-liko se ga je v teh letih mojega poučevanja nabralo! Sklenila sem, da dam oglas v Dolenjski list. Mogoče se bodo našli kupci, ki bodo z razumevanjem kupili vse to bogastvo, ki ga hranim, da bo prostor za nova darila, ki jih pričakujem. Prednost pri nakupu teh dragocenosti pa ima tovarišica Ivanka Robida, ki bo vsa zlatino, kristal in druge dragocenosti, ki sem jih dobila v dar od učenec, dobila po zelo znižani ceni za izredno domiselno zalitev, s katero je naš, že itak nepriljubljeni stan, na Dolenjskem, kjer bero Dolenjski list, onemogočila vsaj za deset let.

Pa šalo na stran. Je le humor poštnega človeka, ki ga je članek, ki ste ga objavili v Dolenjskem listu dne 2. decembra 1971, močno prizadel.

Poučujem že vrsto let. Koliko generacij je šlo v teh letih skozi moje roke, koliko obrazov, koliko oči. Vesela in žalostna sem jih bila, pa tudi ponosna kadar sem uspela. Uspeh mi je bil pogosto več kot skromna plača, ki sem jo kot prosvetna delavka sprejemala. Lahko mi verjamete, spoštovana tovarišica Ivanka Robida, ki verjetno nimate vpogleda v naše delo, da sem dajala vsa leta več, kot sem v obliki plače dobila. Iskreno povem, da hvaležnosti nisem niti pričakovala. Če ne bi imela rada otrok, se za ta, lahko

rečem, težki in nevaležni poklic, ki ga lahko vsakdo po mili volji žali in mu jemlje ugled, ne bi nikdar odločila, še manj pa v njem vztrajala, ampak bi si pomagala v donosnejšo službo, kakor si je pomagalo mnogo drugih, verjetno pametnejših od mene.

Pa naj analiziram njen članek lepo po vrsti. Menim, da ljudje iz vrst tovarišice Robidove krepko pripomorejo, da izginja iz naših sol ne samo malikovalstvo, temveč tudi spoštovanje, ki naj bi ga učenci imeli do svojega učitelja kot vzgojitelja in starejšega človeka. Trdno sem prepričana, da v naših vrstah ni nobene „turšice“, kakor nas imenuje z vsem spoštovanjem, ki bi imela v sebi tako malo ponosa, da bi otroke v razredu opozarjala na svoj rojstni dan, saj niti kolegi o njem ne vedo. Sodim, da je to stvar družinskega praznovanja. God pa bi verjetno tovarišica Ivanka Robida, če bi poučevala, lahko praznovala celo večkrat na leto, saj sem v koledarju zasledila ogromno Ivanov, Janezov, Jankov, Zanov itd., kar bi lahko s pridom uporabila, da bi dobila dragocena darila.

Za izjavo (citiram): Če se bomo spriznili s tem, da gre za nove navade, bomo drveli globlje in globlje v vedno večje izdatke, učiteljsvo pa v vedno večje materialne koristi, za katere nima zaslug, menim, da bi se dalo razpravljati celo na sodišču. Tovarišica Ivanka Robida naj bo to-liko pogumna, pa naj pomensko objavi imena tovarišic učiteljic, ki so take dragocenosti od otrok sprejemale. Zelo lahko je posploševati in žaliti poštnjake. Seveda je za ta članek, ki je v Dolenjskem listu izšel, soodgovoren tudi glavni in odgovorni urednik lista, saj je že večkrat dopustil, da so novinarji grobo žalili nekatere delovne, poštnine in zato ugodne meščane.

Dolenjski list ne bo nikdar več „prestopil“ praga našega stanovanja. Apeliram pa tudi na ostale stanovske tovariše, ki ga imajo naročnega, da ga odpovedo.

Članek, oziroma odgovor tovarišici Ivanki Robida (če je to njeno pravo ime), bo podpisala s polnim imenom. Nimam se namena strahopetno skrivati za psevdonimom in blatiti ljudi. Prosim, da članek objavite v celoti, drugače bom prisiljena poskrbeti, da ga bo objavilo Delo, ki je časopis, v katerem takih nesramnih žalitev še nisem zasledila!

SONJA KOCUVAN, Novo mesto

ULIČNA SVETILNICA: NOVO MESTO

Ivan Kocijančič

V nedeljo popoldne smo pokopali na ljubljanskih Žalah 93-letnega zasluznega prosvetnega in gospodar-skega delavca Ivana Kocijančiča. Njegovega pogreba se je udeležilo veliko stanovskih tovarišev in oseb-nih prijateljev. Po sruju je bil dober in je s svojimi pametnimi nasveti pomagal marsikomu, ki je bil v stiski. Na Dolenjskem je služboval v Bušči-vasi pri Cerkljah ob Krki celih 16 let in pomagal zlasti v letih gospodarske krize vinogradnikom svoje okolice, da so na Gorenjsko prodali precej rdečega vina, ki je že tako dolgo znano pod imenom cvček. Tam je bil učitelj, sadjar in vinogradnik. Po prizadevanju pokojnega Kocijančiča so dobili Gorenjci v Škofji Loki, Kropi in Kamni gorici stalne in do-bre odjemalce za dolga leta, za kar so mu ljudje še danes hvaležni in se ga starejši vinogradniki lepo spom-njajo. Dobrega in zaslužnega prijate-lja bomo ohranili v trajnem spom-inu. B. R.

Iz Tokia, prestolnega mesta daljne Japonske, smo pred dnevi dobili kartico z novoletnimi čestitkami članov Slovenskega okteta, ki je tam pošel na svojih koncertih izreden uspeh in laskave ocene strokovnih kritik. O tem je obsirneje poročal v zadnjem nedeljskem DELU Bogdan Pogačnik, zvesti spremljevalec in „kulturni ambasador“ pevcev našega okteta. — Zgoraj: člani Slovenskega okteta v sedanjih zasedbi.

»Zavora« z druge strani

9. decembra ste na črnomaljski strani objavili članek „Zavora“, kjer se piše sprašuje „do kdaj bodo last-niki zemljiše šarili s ceno.“ Dlje piše, da nameravajo na Cardaku odku-piti okrog 7 hektarov zemljišča, da bo pripravljeno za gradnje.

Toda čigava je ta zemlja? Prav gotovo od kmetov, med katerimi je nemalo takih, ki jim je zemlja edino premoženje. Toliko se danes govori o kmetih in njihovih pravicah, po drugi strani pa je njihova zemlja zelo poceni za tiste, ki imajo milijone, da bodo na njej zidali nove hiše.

Dvigavanje cen in gradbenih storitev se torej ne more ustaviti, le zemlja naj bo poceni. Za današnje drago je 17 din za meter zemlje smešno nizka cena v Črnomlju, če primer-jamo, da stane dobre pol kilograma mesa brez kosti ravno toliko. Ali, da stanejo toliko kot 1 kvad. m zemlje ženske nogavice, ki jih v enem tednu raztrga. Ali pa da so pletene roka-vice vredne 2, celo 3 kvadratne metre zemlje.

Ko smo se pred kratkim v družbi pogovarjali o ceni zazidljive zemlje, so bili vsi mojega mišljenja, le eden, ki verjetno misli izdati, je rekel, da je zemlja predraga. Omenil je, da so vsi sedanjí lastniki dobili zemljo „muhte“. Njega in njemu podobne pa vprašam: mar ne bodo tudi nji-hovi potomci „muhte“ prišli do

zemlje in še hiše po njegovi smrti? Prepričana sem, da je oena zazid-ljivi zemlji pri nas najnižja od vseh mest v Sloveniji. Če nimam prav, naj mi kdo odgovori in me prepriča, da je kvadratni meter zemlje po 17 din v današnji draginji poštna cena.

ANGELCA KVAS Belokranjska ul. 14. Črnomelj

Odgovor iz Kočevja

Spoštovani tov. Radej! V odgovor na vaš članek, ki ste ga objavili v tem listu dne 23. 12. 1971, vam odgovorjam naslednje: Zelim resnico in spoštujem realno kritiko in se vam glede tega nimam namena opravičevati. Služba vsa-kega posameznika zahteva svoje in pri tako težkem poslu, kot je prav-moj v okulistični ambulanti, kjer ni-mo kos potrebam ljudi, je možno, da sem vas zavrnila s pripombo, da „počakajte“. Kar se tiče druge izjave anonimna tovarišica, javno izjavljam, da je to laž, in sem pripravljena to vedno za-govarjati. Prosim, da mi to omogo-čite, s tem da mi povoste njen na-slov. Sr. JUGOSLAVA DIMITRIJEVIĆ Zdravstveni dom Kočevje

Bo kdaj »Radio Novo mesto«?

Na nedavnem posvetu, ki je bil v Novem mestu, so obravnavali položaj Dolenjske v radiu in na televiziji. Ugotovili so, da radio s precejšnjim posluhom poroča o Dolenjcih, da pa tega ne bi mogli reči za televizijo. Zavzeli so se, naj bi v prihodnjem letu več pro-stora, besed in slike odmerili tudi življenju, krajem in ljudem na Dolenjskem. Menili so, da je čas, da dobi Dolenjska rednega tele-vizijskega reporterja.

Se posebej živo so razpravljali o domači radijski postaji v Novem mestu. Ze takoj po vojni je takrat živahni radioklub začel razmišljati o lastni radijski postaji. Člani so se zbirali in sestavljali radijske sprej-malnike še v kleti pod odrom novo-mestke osnovne šole „Katja Ru-pena“. V Ljubljani so se že pogovar-jali o radijski postaji, v Novem mestu pa celo iskali prostor za stu-dijo. Ker ni bilo dovolj posluha in ker je bilo premalo denarja, je želja ostala neizpolnjena. V sindikalnem domu so naredili razglasno postajo, ki je nadomeščala radio in z mikro-fonom spremljala razne prireditve, včasih pa prenašala tudi ljubljanski radijski program. Tedaj se s tem niso vsi strinjali, saj so nekateri rezali žice, uničevali zvočnike in rezili sodelavcem.

Odtlej je minilo precej časa, svoj radio so dobili v Brezicah in v Sen-nici, v Novem mestu pa je ostalo vse po starem. V današnjem novome-skem radijskem klubu raste spo-sobna mladina, ki bo lahko precej pomagala, da bo Novo mesto dobilo svoj radio. Radi bodo sodelovali tudi pionirji — radioamaterji. V Sto-pičah imajo vsak teden svojo solsko uro, ki jo prenašajo v vse razrede. Orvočenje imajo grmski pionirji v bršlinski šoli pa bo radijski krožek

skupaj z mladinci in mentorji uvedel brezžično radijsko povezavo vseh novomeških osemletk. Zamisel sta-rjih novomeških radioamaterjev torej še živi, zato si v 1972. letu vsi radio-amaterji želijo „Radio Novo mesto“.

MARJAN TRATAR

„CIPEK IN CAPEK“, priljublje-na mladinska igrlica, s katero se je 23. decembra predstavilo Mladinsko gledališče iz Ljublja-ne v Senvici, sta razveselila zla-sti najmlajše. (Foto: F. Pavko-vič)

Brzjavka ne sodi v poštni zbiralnik!

Uredništvu DL!

Ze dve leti delam v nemškem mestu Ulmu. Vsko leto se vracam na obisk v svoj domaci kraj, na Se-novo. Letos sem prišel izredno v za-četku decembra, ker je bila v to-varni, kjer delam tritedenska stavka. Prijatelju Muhicju, s katerim skupaj delava, sem pustil naslov, da bi mi postal telegram, ko bo stavke konec. Rečeno — storjeno: prijatelj je tele-gram poslal, takoj ko je izvedel, da bomo spet začeli redno delati. Tele-gram mi je poslal iz Ulma 13. 12. 1971 ob 7.50; na Senovo pa je prišel isti dan že ob 9.53. Zal sem ga dobil v roke le 15. decembra 1971 ob 13. uri!

Telegrama pa ni dostavil poštar naslovniku v roke, temveč ga je pu-stil v poštnem nabiralniku za Sa-jevec, Senovo št. 13, pri hišni šte-vilki Senovo 23. Ta zbiralnik je tu samo za pisma in časopise, ne pa za telegrame! Telegram je bil naslovljen na mojo sestro, pri kateri stanujem, da bi ga lahko ona prevzela, če mene slučajno ne bi bilo doma. Si-ker res ne poznam poštne pravil, to-liko pa le vem, da telegram ne sme nikjer čakati. Kajne, spoštovani se-novski poštarji!

Le pomislite, kaj bi bilo, če bi bil vmes smrtni primer, pa bi telegram čakal v nabiralniku! To pa še ni vse. Zaradi malomarnosti na senovski pošti sem zamudil dva dni službel! Zato so moram posebej „zahvaliti“ poštarju, ki je imel na skrbi raz-našanje pošte v tem okolšju v pone-deljek, 13. 12. 1971. — Če ima kdo kaj pripomniti k temu pismu, naj kar jasno odgovori. Ko pa pridem domov, se bom še osebno zahvalil za tako požrtovalnost tistemu, ki ne more v redu opravljati svoje službel.

FRANC POZUN 79 Ulm — BDR

Rišem mir

Na poti iz sole sem doh-tela Petra, učenca tretjega razreda. Velika torba mu je poskakovala na hrbtu. Dolgo pot je še imel pred seboj. Vprašala sem ga: — Kje si se pa zamudil tako dolgo? — Pri teti sem bil. Veliko časopisov ima. Rad jih gle-dam. — Ali jih tudi bereš? — Tudi berem jih. Vsak dan je veliko novic. Zani-mam se za sport. Pa o vojni vse preberem. — O vojni? O kateri? — O tisti vojni v Aziji, v Vietnamu. Jezen sem na tiste, ki mečejo bombe. — Zdaj se bližajo praz-niki. Ob praznikih imamo ponavadi posebne želje. Kakšne želje imaš ti?

— Imam jih veliko. Rad bi ponija, pa še nove tem-pera barvice, na morje bi tudi rad šel. Največja želja pa je ta, da bi se vse vojne nehale, da bi uničili vse bombe, vse rakete. — To želim tudi jaz. Za-kaj pa si želiš barvice? — Rad rišem. Rišem mir. — Mir rišeš? Kako? — Lepo ga rišem, s svetli-mi barvanj, z rdečo, z ru-meno, z zeleno, še z zlato. Naršem veliko otrok, ki se igrajo. Vmes so tudi črni otroci, pa tisti iz Azije tudi. Naršem veliko mesto s stolpnicami, z rožami, s pté-cami, z lepimi ulicami, s svetlimi solami, s srečnimi in veselimi ljudmi. Naršem zemljo in otroke. Otroci se primejo za roke in zaplešejo okoli nje. ANICA ZIDAR

„ELEMENTI IN MNOŽICE“ — Nova matematika se uveljavlja. Učenci v 1. c na osnovni šoli Katje Rupene v Novem mestu nimajo s tem posebnih težav. (Foto: Slavica Kovačič)

„PTICJE KRMILNICE“ — Ko bo pritisnil mraz, ne bodo ptički lačni, saj za njihove hišice skrbijo učitelji tehničnega pouka na osnovni šoli v Kočevju, ki pridno izdelujejo ptičje krmilnice. Na sliki: vodstvo Društva za varstvo živali. (Foto: F. Brus)

ALI V 1972 RES MANJ SMODNIKA?

Na pobudo uredništva murskosoboškega VESTNIKA so zunanjepolitični uredniki oz. komentatorji RTV Ljubljana, DELA, Ljubljanskega dnevnika in Večera pripravili za bralce VESTNIKA in DOLENJSKEGA LISTA svoje odgovore za priložnostni noveletni komentar, v katerem odgovarjajo na gornje vprašanje.

Bo res manj vojn?

Na vprašanje, ki je zapisano v naslovu in se nanaša na prihodnje leto, je pri najboljši volji težko odgovoriti enoznačno. A naj poskusim takole:

Smodnika bo manj:
Vse kaže, da ni več mogoče dvomiti - velike, razvite države svetovnega Severa se vse bolj ravnajo po spoznanju, ki se čedalje bolj utrjuje vsaj že deset let, da se z vojnami med njimi ne da razrešiti nikakršnega vprašanja. Sproščanje, ki ga doživlja Evropa skozi sporazume med Zvezno republiko Nemčijo, Sovjetsko zvezo in Poljsko, skozi berlinski sporazum in skozi priprave na evropsko konferenco, izhaja neposredno iz tega spoznanja in ustreznega ravnanja. Morda je to razvidno tudi iz odnosov, kakršni so se zgradili med silami velikankami. ZDA in ZSSR se pogajajo med seboj na zelo številnih toriščih, celo na tako trnovih, kot je omejitve strateškega oboroževanja. V „velikem trikotu“, ki vključuje Kitajsko, so napovedali zelo pomembna srečanja med ameriškim predsednikom Nixonom in kitajskim voditeljem Mao Ce Tungom in Chu En Lajem ter sovjetskimi generalnim sekretarjem Leonidom Brežnjevom. Sila, tista neposredna sila, izražena v raketah in jedrskih bombah, v letalih in tankih in divizijah, ter neposredno zanašanje nanjo - to dvojje se počasi umika v ozadje. Seveda pa ne predašč.

Trije orjaki in skupine njihovih zavznikov krožijo drug okrog drugega, se ocenjuje merijo s pogledi in se nikoli ne spodejo naravnost. Toda hkrati temeljijo računski stehernega med njimi na ocenah o medsebojnem razmerju moči in na težnji, da mora tvoja lastna moč zmerov vsaj odtehtati in po možnosti celo preseči moč nasprotnika ali partnerja. Kjer in kadar je treba, sežejo po pogajanjih in k sporazumom, druge krati pa spet k trenju in posrednemu merjenju sil. Seveda pa je v tem počasnem gibanju, tako se vsaj zdi, pogajanje in sporazumov vse več in grobega merjenja vse manj. In to je tisto, kar vliva upanje.

Smodnika bo več:
Orjaki in bloki sredi tega seveda niti za hip ne pozabljajo, da so njihovi odnosi odvisni od razmerja moči. Zato se oboroževalna dirka nadaljuje, orožje požre že po 220 milijard dolarjev na leto.

To je skoraj osem odstotkov vse svetovne proizvodnje blaga in storitev; dvainpolkrat več, kot znašajo vsi svetovni izdatki za zdravstvo; enainpolkrat več kot vsi svetovni izdatki za izobraževanje. In konca, vsaj če gledamo v bližnjo prihodnost, ni videti. Vojaske rakete in jedrsko razstrelivo, bojna letala in drugo železje, vse to se razraša - v imenu varnosti, ki naj bi zagotovila, da vse to ne bo nikoli uporabljeno.

Počem obstajajo še žarišča. Na Blížnjem vzhodu ti in gostobesedno govorjenje o pravičnih in mirnih rešitvah se razbija ob politični „resničnosti“, okupacija traja in seje zmajavo seme. Umik Američanov iz Vietnamu se vleče. Bliskovite rešitve iz indijsko-pakistanske vojne niso niti bliskovite niti rešitve.

Obstajajo tudi tihe napetosti in pridušena naveličanost. Indija in Pakistan sta na primer pred kratkim izračunala, da bo vojna zanju „cenejša“ kakor z živčnim sovražtvom nabiti mir. Toda kdor je kdaj videl pošastna predmetja Karadžija, Bombaya, Kalkute, Djakarte ali Ria de Janeira z umazanijo, boleznimi, strašno bedo in lakoto in z milijoni izstradanih bitij, ki bedijo in spe po prašnih pločnikih in parkih velemest na svetovnem Jugu - ta ve, da vse to ovija sicer manj vojna po vojaškem smodniku, a toliko več smrdu po kuhajočih se socialnih eksplozijah, po rezilih in krvi.

Za to torej gre:

Če „smodnik“ pomeni vojno, je bo najbrž (in upajmo) manj - vsaj na razvitejšem, bogatejšem svetovnem severu. Če pa „smodnik“ pomeni nasilje in kri, ni videti trdnega razloga za kdo ve kako optimistično upanje, vsaj na bednem svetovnem Jugu.

Tak je eden od mnogih dvojnih obrazov novega leta.

DUŠAN DOLINAR

Kanček optimizma

Vojna ali mir?
Nekdo, ki je imeč dovojn čas in potrpljenje, je pred leti izračunal, da je bilo v vsej tisočletja stari človeški civilizaciji na tem planetu le 87 let resničnega mira.

Ves ostali čas se je nekje nekdo z nekimi zaradi kdove česa spopadal z orožjem v roki.

Torej (sodeč po verjetnostnem računu): vojna?

Toda: zakaj sploh vojna?

Če vzamemo za osnovo, da je lahko vzrok za vojno dediščina nerešenih problemov preteklosti, agresivna želja po nadoblasti in vsaj še pol ducata drugih ekonomsko-zgodovinskih razlogov, je moč k temu dodati, da so vsaj trije osnovni razlogi, ki lahko na torej ali onem koncu sprožijo spopad.

Interesi velikih sil, splošen svetovni položaj in lokalni interesi.

Zanesljivo je res, da bi na tem svetu ne bilo vojne (pri čemer mislim predvsem na tiste, ki so se zadnja leta uveljavile pod malce ironičnim imenom „lokalne“), če bi se velesile lahko (ali hotele) sporazumele za mir.

Kajti ni si moč predstavljati, na primer, večje vojne med Indijo in Pakistanom, če ne bi obe strani uporabljali orožje, izdelano v Los Angelesu, Manchesteru, Magnitogorsku ali Šanghaju.

Tu so torej interesi (ali odsotnost interesov) velikih kruto mešajo z usodami malih ali vsaj manjših, natančneje rečeno: revnejših.

Vežanje na to ali ono državo (zaradi domnevnega zavarovanja njihovih interesov) sil kasneje velike v bolj ali manj odkrito udeležbo v vojni na eni ali drugi strani, kar v bistvu pogosto pravzaprav škoduje njihovim interesom, čeprav se lotevajo vsega tega prav zato ... da bi jih zaščitili.

Toda če bi bila vojna v Indokini povsem nemogoča brez direktnega vmešavanja velikih, je kaj takega zelo težko trditi za spopade ob Suezu.

Kajti tudi se Izrael lahko dosti bolj uspešno bojuje tudi zaradi tega, kar je dosti manj (čeprav kajpak v precejšnji meri še) odvisen od velikih kot, denimo, neka Kambodža.

In naposled: če bi bil glas tistih, ki so za resničen mir in miroлюбno sodelovanje dovolj močan, bi bile tudi vojne na tem svetu zanesljivo bolj redke.

Bilanca leta, ki se postavlja, ni najboljša: Indokina, indijsko-pakistanski in izraelsko-arabski konflikt ...

Verjetno prav zaradi možnega vpliva velikih na zadeve malih in hkrati interesa njih samih smemo domnevati, da bodo v Indokini in na indijsko-pakistanski meji topovi počasi vendarle zamrli.

Videti je, da je za trajen mir na Blížnjem vzhodu v tem smislu manj upanja, čeprav hkrati ni verjetno, da bi izbruhnila večja vojna.

In ker to prepričanje slučajno soppada s stališči tistih, ki veljajo za optimiste, si torej lahko privoščimo tudi kratek, optimističen odgovor.

Se pravi: manj smodnika!

JANEZ ČUČEK

Ekstra Bladet, Kopenhagen

Časnik „Ekstra Bladet“ iz Kopenhagna je takole pozdrvil prihod največjega naroda sveta, Kitajske, v OZN. Po 22 letih je tudi ljudska republika Kitajska doživela že davno potreben sprejem v vrste OZN.

Med 30-letno vojno so takole obglavljali nasprotnike. Danes, v času „modernih vojn“, gre to vse hitreje, bolj množično in v „svetovnih“ merilih ...

Vzroki in posledice

Kaj lahko pričakujemo v letu 1872 na mednarodnem prizorišču ob hudo zapletenem, nepričakovanim koncu letošnjega? Odgovor na to vprašanje je razmeroma lahek in težak hkrati. Zgodovina zadnjega desetletja nas uči, da je tako imenovanih nepričakovanih, izrednih dogodkov, ki bi spremenili zgodovinski potek zunaj več ali manj ustaljenega razvoja, bore malo ali da jih sploh ni in da je mogoče doseči kvalitativne spremembe v tistem svetu, ki je v precejšnji meri ali v celoti povezan v blokovski spone okrog obeh super sil, ZDA in SZ, šele z veliko vztrajnostjo, trdnostjo in odločnostjo.

Notranji premiki znotraj teh razdeljenih sil, ki so posebno zadnja leta močni in očitni, sicer pospešujejo tako usmetanje, vendar ne morejo kar čez noč odpraviti posledice ideoloških, družbenih, gospodarskih in podobnih spopadov in trenj, ki so se rodila po končani drugi svetovni vojni v okviru znane „hladne vojne“.

Morda je svetovna javnost že nekam bolna od ocen in sklepov, ki jih vsak dan prebira v tisku in poslušajo po radiu in televiziji. Kot dežela, ki je odločno zapisala v svoj zunanjepolitični program neuvrščeno politiko in jo zavestno in vztrajno uveljavila v vsakdanji praksi, opozarjamo na dejanska legla vzrokov blokovskih front. S svojimi mirovnimi predlogi v okviru politike neuvrščenosti kažemo resnično pot mednarodnega sodelovanja, mimo napetega stanja, ki je ponekod bolj podobno premirju pred bitko kot miroлюбno sožitju, četudi ga skušajo nekateri v svetu prikazati kot takega.

Zato seveda ni naključje, če se v vseh „vročih“ in propagandnih spopadih na zunanji lokalnega ali kvečjemu regionalnega značaja ustvarjajo tudi blokovske fronte, celo tam, kjer kak udeležencev sum niti ni bil blokovski opredeljen oziroma ni simpatiziral s kako blokovski grupacijo. Indijsko-pakistanska vojska, ki se je razvnela prav ob koncu l. 1971, pričja o tem.

Slišali smo resne glasove, da je postalo polarizirano „skrhništvo“ obeh super sil nad deželami v sporih ali „spornih območjih“ počasi tudi bremezanje. Z vojaško pomočjo, ki jo njeni uporabniki po določenih ključih v glavnem odplačujejo, sicer lahko opravljajo tudi ugodno kupčijo, obenem pa zaradi ugleda in manifestacije moči polnijo lastne arzenale z novimi določki morilne tehnike. Ti izdelki pa požirajo še tako visoki nacionalni dohodek. V navedenem ožračju so se seveda lahko različni poizkusi, da bi oboroževalno dirko zajčili, dokaj izjalovili.

V takem ožračju je seveda tudi sita optimistično pričakovati, da bi se blížnjehodna kriza, kriza v Indokini in sedaj še v njeni neposredni bližini, na indijski podcelini, hudo zmanjšala ali celo umaknila pod vplivom „čarobne palice“. Niti razveseljava ugotovitev, da je v Evropi odpravljen nemški oziroma berlinski problem, še ne napoveduje več kot eno pomladansko lastovko. Tu sta se namreč oba bloka o tem sporazumela v obojestranskem interesu. Na drugih takih žariščih pa so obrisi sporazuma hudo medli, zato bi bile tudi vse ugodne napovedi in obljube preohlapne in nestvarne.

Tudi tu velja pravilo, da se bo najbrž treba resneje lotiti odstranjanja vzrokov kriz, ne samo njihovih posledic.

SREČKO PANIČ

Pomen smodnika

Na zastavljeno vprašanje bi lahko odgovorila čisto na kratko:

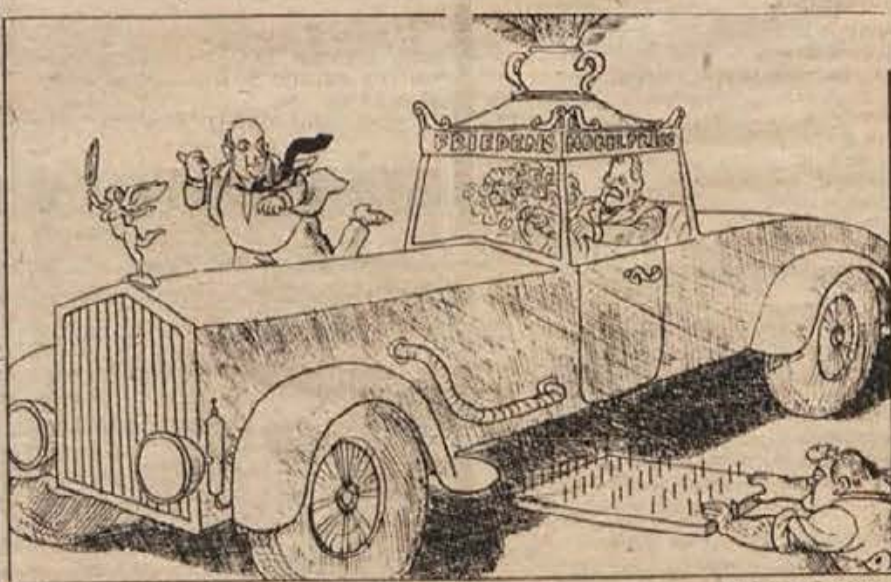
nič takega se ni zgodilo v zadnjem času, kar bi pobijalo domnevo, da bo smodnik med bolj odločilnimi dejavniki v razreševanju mednarodnih problemov tudi v prihodnjem letu.

Kar poglejmo, razmeroma več kot za razvoj, dajejo tudi najbolj revne države za svoje oboroževanje. Zapletli smo se v nekaj začaran krog, kjer revni lovijo bogate in prosjačijo za orožje, bogati pa revne, ki jim hrati z orožjem vsiljujejo svoj odločilni gospodarski in politični vpliv. Teško je vedeti kje se igra začne in kje konča. Prav nič ni bi pomagalo, če bi preprosto ohsodili ne razvite države, da namenoma zapravljajo možnosti za svoj normalni razvoj, ker kopičijo orožje in navsezadnje začno verjeti, da lahko mnogovrstne probleme razreši same vojna. Teško pa bi tudi obtožili za začetek vsega zla razvite industrijske države, čeprav dajejo orožje tretjemu svetu iz svojih posebnih interesov. Se najlaže bi bilo najbrže obtožiti proizvajalce orožja, kajti le ti si vsaj ne delajo iluzij o tem, čemu naj njihovi proizvodi rabijo.

Toda zdi se, da kljub poraznim podatkom o vse večjem zaostajanju velikega dela sveta, orožje še vedno pomeni neko imaginarno vzvišeno nekompromisno in pogumno rešitev za včasih tako zelo „zemeljske“ probleme. Pa vendar je misliti tako, velika iluzija: vojna resda skrjuje napake, ki jih mir odkriva, v vojni so nekateri stvari videti bolj preproste, v vojni je treba ubogati in majhna nesoglasja praktično izginejo. Toda tudi vojne je enkrat konec in takrat je šele hudo popravljati zamujeno. Predvsem je jasno, (razen, seveda v obrambnih vojnah), da vojna ni rešila nobenega izmed problemov, le nove je ustvarila in odmaknila možnost pravega razumnega kompromisa. Tudi v takem primeru je torej treba začeti znova, le da je zdaj treba pritišeti še opustošeno gospodarstvo, človeške žrtve, kar za dolgo vrže vsako državo iz kolektiv. Zdi se mi, da je prav iz takih položajev, kamor se pravioma vmešajo tudi velike sile, zrasta nevarna politično-vojaška filozofija, ki je v svojem bistvu globoko nehumana in v mnogih primerih uperjena celo proti praviim interesom lastnega ljudstva. To je strategija zakrivanja domačih težav s tujimi nevarnostmi in prerusmerjanja pozornosti z notranjih problemov na zunanje.

Če torej ni sovražnika, ga je treba poiskati, toda običajno zanje ni zadrege. Začarani krog nezaupanja in osnovnega nerazumevanja, česa je svet danes najbolj potreben, torej miru za ustvarjalno delo, daje priložnost vsem tistim velikim in srednjim silam, ki se izogibajo medsebojnega soočenja, vendar se mu ne odrečejo. Soočajno se prek hrbtov tretjih, ki so tako nesrečni, ali pa tako nerodni, da nastavijo svoje hrbte in jih držijo.

MOJCA DRČAR-MURKO

Süddeutsche Zeitung

Nobelovo nagrado za mir je letos dobil nemški kancler Willy Brandt. Visokega in zasluženega priznanja so mu bili menda najbolj neosrdljivi nekateri bojovito razpoloženi domači nemški politiki, predvsem vojnohujskaški Strauss, ki ga je karikaturist „Süddeutsche Zeitung“ takole ovekevečil

TITO: nevarnost svetovnega spopada je manjša

Predsednik republike Josip Broz Tito je 16. decembra na skupni seji vseh zborov zvezne skupščine poročal o zunanjepolitični dejavnosti Jugoslavije v tem letu. Tovariš Tito je pri tem dejal, da smo lahko zadovoljni s svojim mednarodnim ugledom, to pa nam seveda prinaša veliko odgovornosti in obveznosti. Tovariš Tito je ob tej priložnosti med drugim tudi dejal, da obča smer in sklepi 21. seje predsedstva ZKJ, politična zrelost in podpora naših državljanov takšni usmeritvi govore o pomembnosti te seje. Tako je tudi razumevanje največjega dela svetovne javnosti. Vse to spodbija letošnje zelo razširjene špekulacije v svetu o nevarnosti, ki naj bi grozila naši enotnosti, demokratičnemu notranjemu razvoju in neodvisnemu mednarodnemu položaju naše države.

Med drugim je tovariš Tito na tej seji tudi dejal:

»Dozdeva se nam, da so neposredno nevarnosti splošnega svetovnega spopada danes manjše kot so bile v raznih kriznih stanjih po drugi svetovni vojni. Spoznanje o katastrofalnih posledicah, ki bi jih povzročil jedrski spopad, je tako močno in očitno, da se spopadanju vsi izogibajo in polagoma opuščajo metode merjenja sil, kakršne pozna hladna vojna. V stikih med državami, ki so za svetovni mir najbolj odgovorne, čedalje bolj prevladujeta treznost in usmeritev k pogajanjem, k iskanju mirnih rešitev. Med razgovori z generalnim sekretarjem KP SZ Leonidom Brežnjevom in predsednikom ZDA Richardom Nixonom sem se pred kratkim lahko osebno prepričal, da sta ona dva oziroma ti dve veliki sili res zavzeti, da odločneje, s pogajalnimi rešitvami vprašanja medsebojnih stikov; to pozdravljamo.«

Sredi decembra smo devet predsednikov občinskih skupščin našega območja prosili, da bi odgovorili na 6 vprašanj našega uredništva. Zanimalo nas je, kaj pravijo „župani“ naših občin, ki jih hkrati prosimo, da besede o županstvu ne zamerijo, saj jo vsi naši ljudje radi uporabljajo in mislijo pri tem samo dobro. Predsednike smo tokrat prosili, da kratko in zgoščeno povedo svoje mnenje o naslednjem:

1. Kaj stejete za najbolj zapleteno vprašanje, ki ste ga v okviru vaše občine reševali letos?
2. Kaj si upate obljubiti občanom, da bo rešeno v občini v letu 1972, česar letos niste mogli urediti?
3. Ali imate v občini kakšno delovno organizacijo, ki bi jo bilo treba zaradi slabega poslovanja likvidirati? Katero?
4. Kaj stejete za „afere leta“ v vaši občini v 1971?
5. Kaj vam je letos najbolj osivilo lase?
6. Zaupajte nam še dogodek ali srečanje, ki vas je letos najbolj razveselilo?

Tovarišem predsednikom občinskih skupščin se zahvaljujemo za odgovore ter voščimo njim in vsem delavcem v upravah devetih občinskih skupščin srečno, mirno in novih uspehov polno **NOVO LETO 1972!**

UREDNIŠTVO DOLENJSKEGA LISTA

6 vprašanj 9 županom

RIBNICA:

Tragična smrt Damjančka

1. V letošnjem letu smo se ukvarjali z mnogimi zapletenimi vprašanji. Med njimi so prav izraziti stabilizacijski ukrepi, ki jih je sprejela občinska skupščina in nato tudi gospodarske organizacije. Uspeli se že kažejo, popis obveznosti občine Ribnica tudi dokazuje, da smo dosedaj trošili v mejah naših možnosti.

2. Letos nismo mogli rešiti mnogih nalog komunalnega pomena. Niso izgotovljeni načrti za rekonstrukcijo cest Sodražica-Sv. Gregor in Breže-Jurjevica-Kot, za vodovodno omrežje na Gori in v Grčaricah; neurejena so ostala avtobusna postajališča, nedograjen je nov most v Lipovščici in v Ortneku.

Prislušanjem, da bo novogradnja ter obnova nekaterih pomembnih objektov splošnega družbenega pomena prihodnje leto končana. To so: zgradba osnovne šole s telovadnico in z vrtcem na Hribu v Loškem potoku, most v Lipovščici in Ortneku, dom TVD Partizan v Ribnici in začetek gradnje telovadnice v Dolenji vasi. Kot odbornik ene volilne enote v Ribnici menim, da bo v prihodnjem letu nujno treba zbrati precejšnja sredstva za komunalno ureditev Ribnice. Sodim, da se prepričati izboljšuje zunanjo podoba občinskega središča.

3. Verjetno bomo aprila prihodnjega leta že vedeli, če imamo delovno organizacijo, ki bi jo morali že sedaj opraviti.

4. Tragična smrt izgubljenega Damjančka Ostanaka na Travnici 12. junija je bila za mnoge tudi v naši občini nadse žalosten dogodek.

5. Res je, da sivim. Zato je mnogo vzrokov in jih v tem kratkem odgovoru ne morem navesti.

6. Zaradi manjših in večjih delovnih uspehov v občini sem bil letos tudi srečen. Novih moči in zaupanja v ljudi mi je vlila podelitev Nobelove nagrade za mir kanclerju Willyu Brandtu.

Ob zaključku letošnjega leta iskrena zahvala vsem odbornikom, ki so redno prihajali na seje, članov organov občinske skupščine, delavcem upravnih organov vsem zunanjim sodelavcem ter zavodom in podjetjem v občini kot izven nje, ki so kakorkoli pripomogli k napredku občine!

BOGU ABRAHAMSBURG, predsednik Obs Ribnica

ČRNOMELJ:

Srečanje s Titom

1. Uvedba krajevnega samoprispevka in usklajitev programa javnih del na območju občine. Organizacija, vzpostavitev in utrditve koncepta SLO (splošnega ljudskega odpora) na območju občine.

2. Glede na stanje, v kakršnem se nahajamo, ne želim dajati nobenih obljub. Neizvršenih programov iz leta 1971 pa je toliko, da jih nima pomena naštevati. Občani to najbolj vedo in sami občutijo.

3. Take organizacije nimamo.

4. Mislim, da takih dogodkov, ki bi imeli značaj „afere“, pri nas ni bilo.

5. Stabilizacija in likvidnost gospodarstva. Neuspeha prizadevanja za rekonstrukcijo ceste Črnomelj-Podturn. Odnos nekaterih institucij do razvoja Bele krajine!

6. Pripravljenost občanov pri uresničevanju koncepta SLO, sodelovanje prebivalstva v manevru S-71 in srečanje s tovaršem Titom.

INŽ. MARTIN JANZEKOVIC, predsednik Obs Črnomelj

KOČEVJE:

Pobratenje z Dolinci

1. Preusmeritev Rudnika in njegova združenja s podjetjem ITAS Kočevje.

2. Prepričan sem, da bo posodobjenje ceste Livold-Brod na Kolpi v prihodnjem letu napredovalo hitreje kot letos.

3. V naši občini se ni takih delovnih organizacij, ki bi jih morali zaradi slabega poslovanja likvidirati. Vendar se bojim, da bomo kmalu imeli take delovne organizacije tudi pri nas, če naši skupnosti ne bo uspelo hitreje rešiti dobro znanih težav na področju gospodarstva, kot so nelikvidnost in druge.

4. Afer ni bilo, pač pa smo imeli nekaj aferic. Za njihov opis pa bi bilo naročenih 25 tipkanih vrstic precej premalo!

5. Lase so mi najbolj osivila leta in cestno podjetje Novo mesto, ki vzdržuje ceste v občini in posodoblja ceste proti Brodu na Kolpi.

6. Najbolj sem bil vesel, da se je posodobljenje ceste proti Brodu na Kolpi le začelo; nič manj pa me niso razveselila srečanja z zamejskimi Slovenci iz Doline pri Trstu, s katerimi smo se letos ob praznovanju 500-letnice mesta Kočevja tudi pobratili.

MIRO HEGLER, predsednik Obs Kočevje

TREBNJE:

Delo, ne pa obljube!

1. Mislim, da je bilo najbolj zapleteno reševanje problematike obrata Iskra-Avtomatike v Mokronogu. Zadevo naši občani in bralci Dolenjskega lista dokaj dobro poznajo. Ob tej priložnosti bi občanom rad povedal samo to, da bi v Mokronogu že stalo več Iskrinih tovarni, če bi Iskra uresničila vsak konkretno sprejet dogovor o gradnji tovarne v Mokronogu. S tem hočem reči, da smo se za gradnjo velikokrat dogovorili, a je ostalo le pri dogovorih oziroma obljubah odgovornih tovarstev iz Iskre; no, „za prijeten konec tega leta“ pa so ti tovarni pojedli še obljube.

2. Obljubil sem res ne bi ničesar, ne samo zaradi tega, ker so ljudje obljub že sili, saj jih imajo dovolj v raznih zakonih, resolucijah in sklepih republiških in občinskih forumov, ampak tudi zato, ker delujem samo kot eden izmed izvršilnih organov skupščine. Pa tudi sicer smatram, da je danes splošna družbena problematika tako zaostrena, da nas lahko rešuje le dobro opravljeno delo, ne pa obljube!

3. Na srečo in v pohvalo našim delovnim kolektivom nimamo gospodarske organizacije, ki bi imela izgubo.

4. Ne vem za noben primer, ki bi ga lahko opredelil kot afero, razen morda tisti „kratki stik“ med Dolenjskim listom in menoj, ki pa se ni razvil v afero, ker je uspešno posredovala „vrhovna komanda manevrov“ (beri: izvršni odbor OK SZDL).

5. S tem nimam problemov, ker sem že od rojstva bolj „blond“.

6. Za tak dogodek so me letos prikrajšali francoski delavci, ki montirajo stroje v novi tovarni za predelavo krompirja na Mirni. Ker so že 22. decembra, tik pred zaključkom montaže, odšli domov praznovati božič ...

CIRIL PEVEC, predsednik Obs Trebnje

BREŽICE:

Šele prvi koraki

1. Zapletenih vprašanj, ki smo jih reševali v občini letos, je več. Najbolj zapleteno je seveda vprašanje, kako zmanjšati socialne razlike med ljudmi, med delovnimi organizacijami in končno med zaposlenimi ter kmečkimi prebivalstvom. Verjetno mi bodo pritrili vsi, ki poznajo to vprašanje, da smo naredili v letu 1971 šele prve korake na tem področju, o čemer je vaš list že pisal. Sprejeta so tudi stališča, da to vprašanje rešujemo v prihodnjih letih.

2. Nadaljevali bomo gradnjo objektov, ki jih že gradimo. Če ne bo ostrejših omejitev glede investicij, bomo 1972 zgradili otroški vrtec v Brežicah, pričeli bomo zidati šolo v Cerkljah itd.

3. V občini do zdaj ni delovne organizacije, ki bi jo bilo treba zaradi slabega poslovanja likvidirati.

4. Afer leta na srečo nismo imeli.

5. Razmišljanje o tem, kako naj se občina razvija v prihodnjih letih. Med posameznimi vprašanji so to predvsem izdelava urbanističnega programa in urbanističnih načrtov, zazidalnih načrtov in še vsega drugega, kar je s tem v zvezi. Gre za to, kako izpolniti občanom želje in pravice, ki izvirajo iz teh osnov. Za to odgovorne in pooblaščen službe v občini pa se ne morejo sporazumeti o notnih stališjih in pogledih glede izkoriščenja prostora, uresničevanja že sprejetih načrtov ter predpovov.

6. Najbolj sem bil zadovoljen in vesel, ko smo pričeli graditi objekte, na katerih gradnjo smo se pripravljali več let in so temeljnega pomena za nadaljnji razvoj občine.

VINKO JURKAS, predsednik Obs Brežice

NOVO MESTO:

Celo plešast — ne samo siv!

1. Na začetku leta je kazalo, da ne bomo mogli uskladiti finančnih potreb v družbenih dejavnostih, predvsem v šolstvu, z možnostmi, ki nam jih nudi naše gospodarstvo. Stali smo pred nerešljivim vprašanjem, toda tudi tokrat smo našli na izredno razumevanje naših gospodarstvenikov in vse se je razpletlo v dokajšnje zadovoljstvo vseh.

2. Nikoli ničesar ne obljubljam, česar ni možno uresničiti. In zakaj bi to moral storiti pred novim letom? Za vse nas so boljše prijetna presenečenja kot brida razočaranja. Naj bo tako tudi v letu 1972!

3. Take delovne organizacije na srečo nimamo. S tem pa ni rečeno, da lahko mirno počivamo in čakamo, da do tega pride!

4. Prepričan sem, da odgovorjam resnemu časopisu, ki ne živi od afer.

5. Zaučkrat sem ohranil svojo osnovno barvo; če pa bomo tako reševali gospodarstvo, kot ga rešujemo, predvsem izvoz na področja s trdno valuto, imam skupaj z gospodarstveniki vse možnosti, da postane celotna plešast — in ne samo siv!

6. Teško bi se odločil za en sam dogodek, vendar se mi zdi, da je bil pogled na speče malčke v novem otroškem vrtcu, zgrajenem samo zanje, nepozaben.

FRANCI KUHAČ, predsednik Obs Novo mesto

METLIKA:

»Popolnoma nepotrebne razprtije ...«

1. Najbolj zapleteno vprašanje v letu 1971: usklajitev siromašnega občinskega proračuna in s tem v zvezi: reševanje številnih perečih vprašanj, zlasti socialne, borcev, šolstva, pa tudi otroškega varstva.

2. V prihodnjem letu bomo nadaljevali petletni program komunalnih del: vodovod, Curie-Rosalnice in Gradac-Podzemelj, na vrsti je nadaljnja obnova električnega omrežja, kanalizacijske čistilne naprave v Metliki in (potiho) in z rezervno povedano: radi bi začeli modernizirati cesti Metlika-Rosalnice ter Metlika-Dražiči.

3. Delovnih organizacij „za odstrel“ (likvidacij) v naši občini ni bilo. Vse so dobro in uspešno poslovalle.

4. Afera leta? Popolnoma nepotrebne razprtije med nekaterimi ljudmi v občinskih vodstvih. Na srečo me morda zaradi slabega dela, nedelavnosti ali nesoglasij v politiki, načrtih ali delu, ampak iz drugih, nepotrebnih razlogov.

5. Resno: največ sivih las nam je povzročilo usklajevanje proračuna, socialni in borčevski problemi, manevri „Svoboda 71“ in, seveda izvajanje petletnega programa javnih del. Pa še: „susa 71“. Saljivo: hajka „plavih“ na skupino izvršnega odbora občine na jesenskih manevrih ...

6. Osebnost sem se najbolj razveselil srečanja in razgovora s tovaršem Titom po manevrih. Vsi v občinskih vodstvih pa smo se veselili doseženih uspehov in otvoritev ob občinskem prazniku: mostu na Kolpi, otroškega vrtca, vodovoda v Gradcu, elektrike v treh vaseh, kopalnišča in uspehov gospodarskih organizacij.

V imenu občine se zahvaljujem Dolenjskemu listu in drugemu tisku za informativno dejavnost in zavzeto podporo našim prizadevanjem!

IVAN ŽELE, predsednik Obs Metlika

SEVNICA:

Izredna marljivost občanov

1. Zapletenih vprašanj je bilo mnogo, kar je znano iz dnevnega časopisa, npr: reševanje problematike v zvezi z izgradnjo cestnih „potozov“ v občini (Impolca-Krško), pridobitev sredstev za nadaljnjo izgradnjo in povečanje industrijskih zmogljivosti, gradnjo vaških vodovodov, poti, elektrifikacija vasi in končno: trd oreh je bil tudi ureditev Scentjanža in organizacija prslave v njem.

2. Naša navada ni, da občanom karkoli obljublamo in dajemo tvornste napovedi, dokler nam niso znani finančni viri, ki bi zagotavljali uresničitev prognoz, katerih pa ni malo. Zavedamo se, da smo dolžni skrbeti za zadovoljevanje potreb in dobro počutje občanov, zato si bomo z vsemi razpoložljivimi sredstvi, predvsem pa z njihovo pomočjo prizadevali, da naši uspehi v prihodnjem letu ne bodo manjši od letošnjih.

3. Takšnih podjetij na vso srečo v naše zadovoljstvo nimamo; izraz pa bi kazalo smiselno sprejemiti tako, da bi pomenil sanacijo ali pa preusmeritev proizvodnje, nikakor pa ne likvidacije.

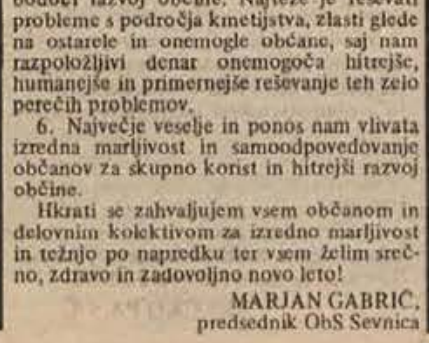
4. Bavimo se s problemi, ne pa z aferami!

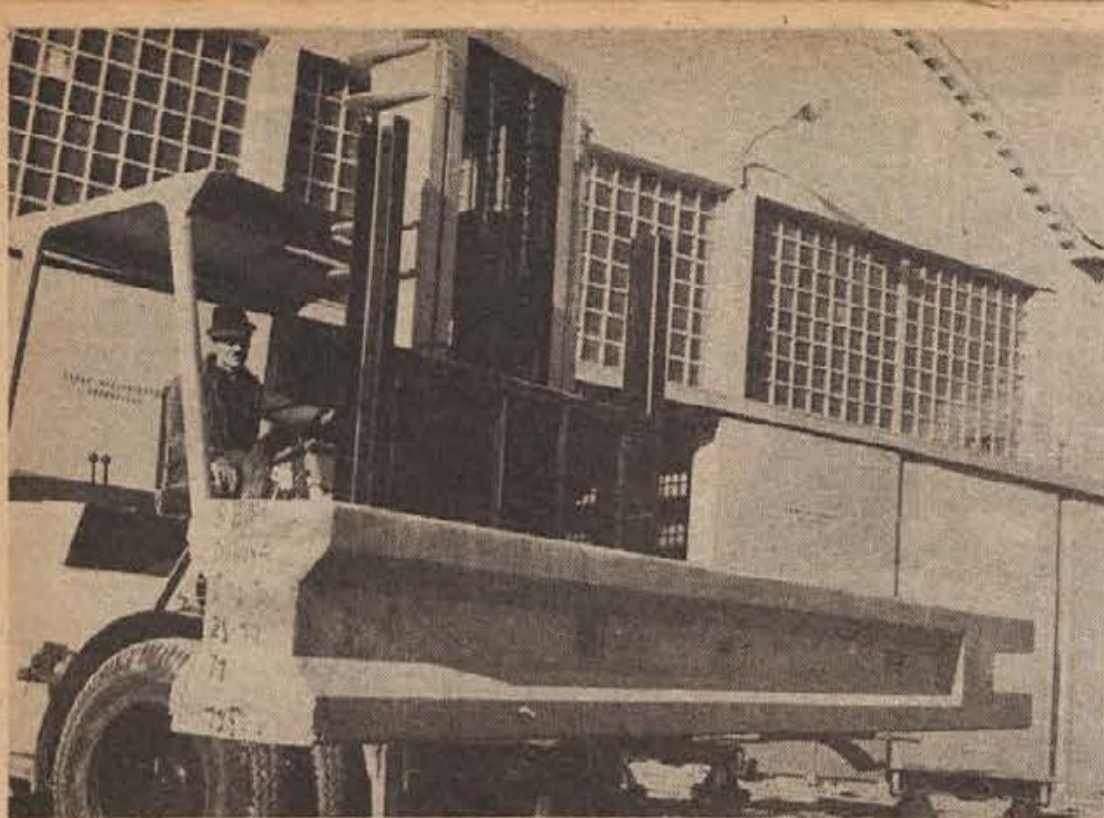
5. Razen vprašanj, ki so navedena pod prvo točko, smo imeli mnogo težav s pripravo raznih projektov in programov za bodoči razvoj občine. Najteže je reševati probleme s področja kmetijstva, zlasti glede na ostarele in onemogle občane, saj nam razpoložljivi denar onemogoča hitreje, humanejše in primernejše reševanje teh zelo perečih problemov.

6. Največje veselje in ponos nam vlivata izredna marljivost in samoopovedovanje občanov za skupno korist in hitrejši razvoj občine.

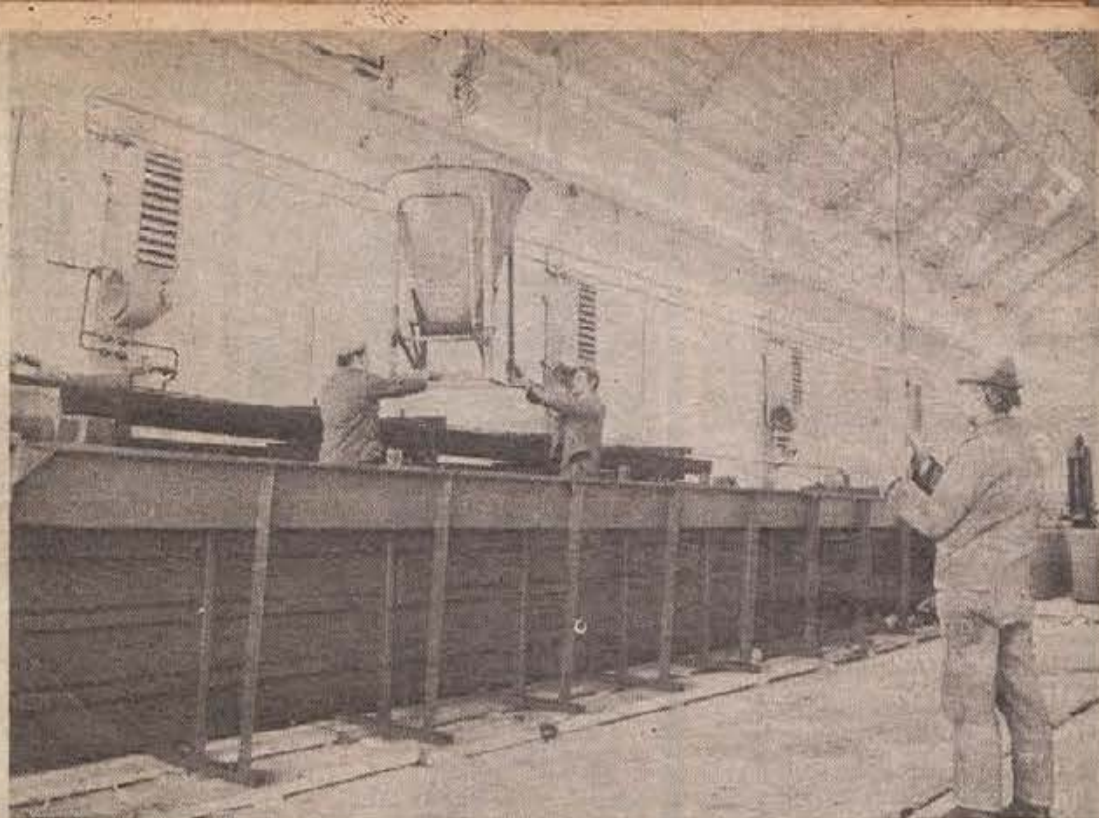
Hkrati se zahvaljujem vsem občanom in delovnim kolektivom za izredno marljivost in težnjo po napredku ter vsem želim srečno, zdravo in zadovoljno novo leto!

MARJAN GABRIC, predsednik Obs Sevnica

Takle je železobetonski steber za bodočo Betino halo v Dobovi. Z velikim viličarjem prenašajo gotove izdelke. V ozadju se vidi tovarna Togrel v gramoznici pri Krškem.

Pogled v notranjost tovarne železobetonskih elementov v Krškem, kjer v velikih modelih vlivajo gradbene elemente.

TOGREL — KORAK V INDUSTRIJSKO GRADNJO

Hitro in poceni — sta v zadnjem času načeli, ki sta si uspešno utrla pot v gradbeništvu, še pred nedavnim ujetem v veliko odvisnost od letnih časov in vremena. Sodobne betonske mešanice in sodobni postopki betoniranja omogočajo dandanes gradnjo pri nizkih temperaturah, o katerih pred desetletji se sanjal ni nihče. Beton v raznih izvedbah se v gradbeništvu vedno bolj uveljavlja: dopušča gradnjo v neslutelih razsežnostih. Zaradi preprostejšega in cenejšega vzdrževanja, neobčutljiv je namreč za nadležno rjo, vedno bolj izpodriva kovinske konstrukcije.

Preden se je beton tako uveljavil, je bilo treba preiti dolgo pot in mnogo preizkušanj. Od prvih začetkov, ko so gradbinci mešali beton z lopatami in ga v vedrih z rokami nosili na stavbe, kjer so ga pred desetletji uporabljali le za preklade, pa vse do danes, ko mešajo na velikih gradbiščih beton velike betonaše na strojni pogon in ga v ceveh spuščajo v vnaprej pripravljene tipske opaže, v višje etaže pa ga prenašajo z žerjavi, je dolga doba. Tako kot je sodobni beton prepleten z armaturami raznih vrst, je ta doba prepletena s številnimi poizkusi, polnimi zmag in porazov. Beton pa je doživel še eno kvalitetno spremembo: to so betonski montažni elementi.

Zakaj ne vnaprej izdelani kosi betona?

To vprašanje se je vsiljevalo tistim, ki so se v gradbeništvu ukvarjali z betonom, toliko bolj, kolikor vitkejšje so postajale v sodobnih gradnjah betonske konstrukcije. Ko so začeli postajati betonski mostovi po svoji konstrukciji že močno podobni tistim iz kovinske konstrukcije, je to vprašanje začelo dobivati odgovor v takšni obliki: zakaj ne bi posameznih kosov betona izdelali vnaprej in jih prepeljali na gradbišče tako, kot pripeljemo v grobem izdelano kovinsko konstrukcijo in jo nato samo zakovičimo ali zavarimo? Preden se je takšen način sodobne gradnje iz betona lahko uveljavil v praksi, je bilo

PIONIRJEVI gradbinci, ki se nadvse prizadevno trudijo loviti korak z razvojem zlasti v sodobni tehnologiji gradenj, so nam pripravili presenečenje: tipske, betonske ločne montažne hale, ki jih je mogoče postaviti v vsakem letnem času zelo hitro in so uporabne za proizvodne obrate, skladišča, za kmetijske obrate, pa tudi kot športne dvorane ali telovadnice

treba rešiti množico vprašanj o armaturi, kvaliteta materiala, vezavi itd. ter o tem, kako vnaprej izdelane betonske montažne elemente spojiti. Čas in razvoj sta prinesla svoje in eden izmed rezultatov tega je TOGREL.

Predstavljamo betonsko montažno konstrukcijo »TOGREL«

TOGREL je kratica za naziv Tovarna gradbenih elementov. To je resnična tovarna, v kateri

SGP PIONIR v Krškem v sodelovanju s SGP Nova Gorica izdeluje betonske montažne elemente, iz katerih sestavljajo tipske ločne hale.

Montažna konstrukcija TOGREL je klasičen tričlenski lok z natezno vezjo. Pri tipski ločni hali TOGREL je celotna konstrukcija temeljev montažna. Temelji se na običajen način zabetonirajo, v njih pa se pripravijo tipske glave, v katere postavimo nosilne stebre betonske montažne konstrukcije in jih zalijemo z betonom. V utore, ki jih imajo nosilni betonski montažni stebri na vrhu, položimo betonske montažne horizontal-

ne nosilce, na te pa postavimo betonske montažne loke z natezno vezjo in jim dobetoniramo ležišča. Na loke namestimo korita, stike med koriti pa armiramo in zalijemo z betonom. Prek korit položimo ustrezno toplotno izolacijo, ki je odvisna od namembnosti stavbe, in nato še kritino, za kar najpogosteje uporabljamo salonit.

Gradnja ne zahteva posebnih priprav, ker lahko postavimo podporno konstrukcijo (to so stebri in nosilci) s pomočjo avto-dvigala, loke in korita pa lahko polagamo z žerjavom manjše nosilnosti.

Tako kot obleka tudi »TOGREL« po meri!

Betonska, montažna, tipska, ločna hala TOGREL je sicer res tipska, toda na voljo ni samo v eni izvedbi. Skoraj docela je lahko prikrojena, vsaj kar se razsežnosti tiče, zahtevam naročnika. Razpon lokov je mogoč v merah od 12 m do 21 m z vmesnimi razponi po 0,50 m. Vzdolžni razmik med stebri je lahko 5 m, 6 m, 7,50 m ali 9 m. Višina stebrov je lahko poljubna v mejah od 3 m do 9 m. Če naročnik želi, imajo lahko stebri dvostranske konzole za nav-

mestitev žerjavne proge.

Obodne in predelne stene stavbe se pozidajo na klasičen način, mogoča je montaža obešenih stropov. Okna se lahko namestijo na vzdolžnih straneh in s čelnih strani, na strehi pa je mogoče uporabiti tudi shedove elemente. Pri večkladijskih halah so mogoča tudi strešna okna.

Ne samo po meri, pač pa tudi za različne namene!

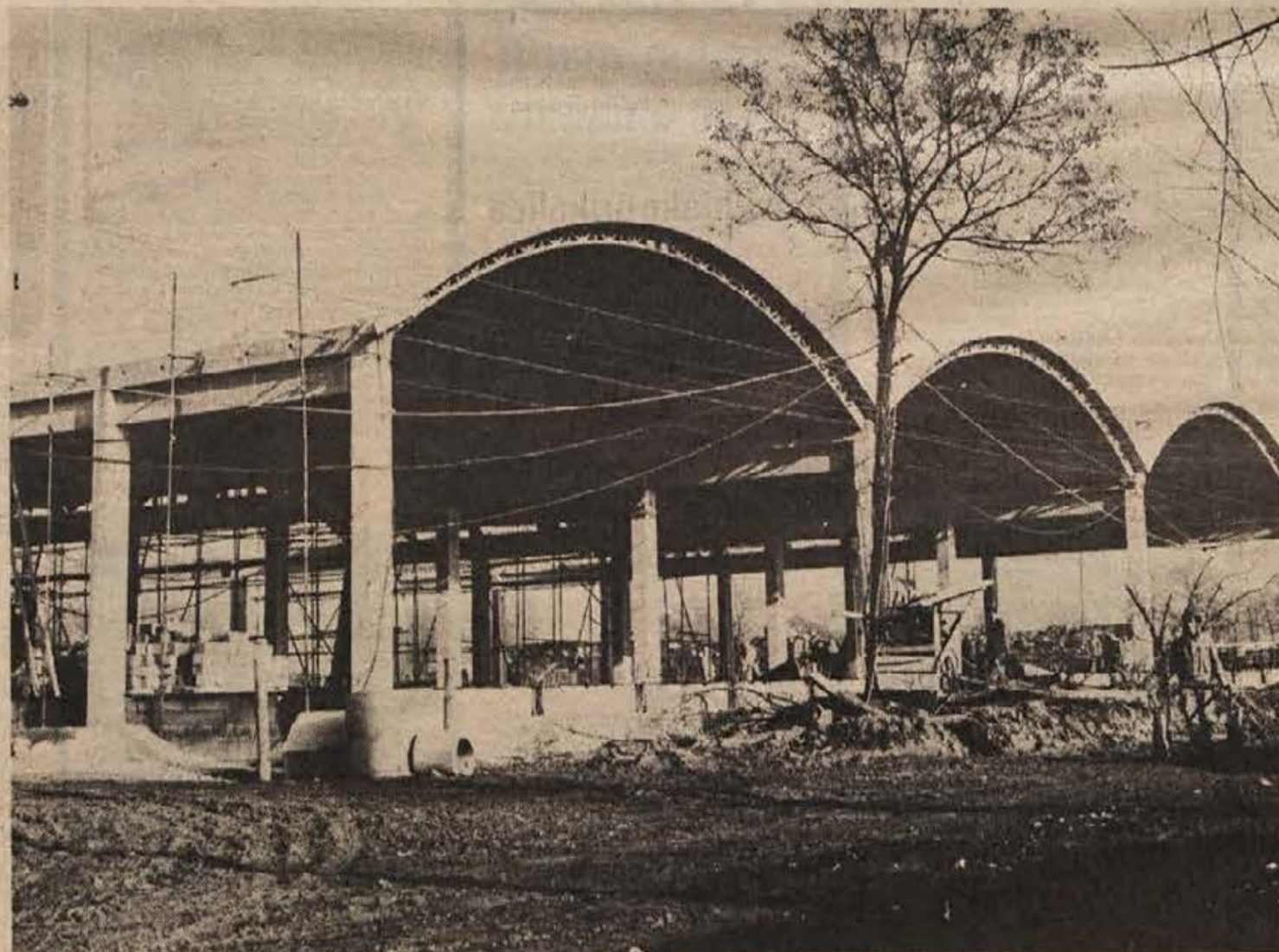
Pravkar opisana tipska ločna betonska montažna hala TOGREL je uporabna za manjše in večje proizvodne obrate. Kdor bi rad manjši, pokrit proizvodni prostor, se bo odločil za manjšo halo, tisti pa, kdor ima večje zahteve, se bo odločil za večkladijsko halo. Zaradi velike izbire, ki je mogoča pri razpetini in višini tipske hale TOGREL in zaradi izredne prilagodljivosti tlorisnim zahtevam, je TOGREL tipska hala primerna predvsem za vse vrste industrijskih objektov. Mednje štejejo proizvodni obrati (manjši in večji), skladišča, razni servisi, garaže za transportna podjetja, kmetijski in živilorejski obrati in podobno.

TOGREL halo pa lahko z manjšimi prilagoditvami uporabimo tudi kot športno dvorano, kot dvorano za večje prireditve in tudi kot telovadnico.

Mnoge prednosti, ki jih ne gre podcenjevati

Betonska montažna konstrukcija TOGREL ima mnoge očitne prednosti, omenili pa bomo najpomembnejše: konstrukcija je izredno lahka, dopušča velike razpone pri zelo vitkih, statično izkoriščenih elementih. V stavbi ni neizkoriščenega prostora. Gradimo jo lahko v več etapah in jo dograjujemo v skladu s svojimi možnostmi in potrebami. Gradnja, še bolj montaža, poteka zelo hitro, montaža je suha, zelo lahko gradimo takšno stavbo tudi pozimi. Vsi montažni elementi so izdelani iz visokovrednega vibriranega betona v kovinskih kalupih in imajo gladko površino, zato naknadna fina površinska obdelava ni potrebna.

SGP PIONIR vam ponuja svojo TOGREL tipsko halo, PIONIRJEVI gradbinci pa so ob tem ponosni, ker se s tem uvrščajo med proizvajalce industrijskih gradbenih elementov in ker so s tem osvojili tehnologijo napredne, serijske proizvodnje v gradbeništvu.

Pogled na sklop montažnih hal na Pionirjevem gradbišču v Zagrebu. Železobetonske elemente so izdelali v svoji tovarni v Krškem in jih zatem prepeljali na gradbišče. Prednosti: hitra gradnja in vsestranska uporabnost. (Foto: M. Vesel)

Kolektiv splošnega gradbenega podjetja PIONIR čestita vsem svojim poslovnim prijateljem, sodelavcem in občanom za novo leto 1972!

Prvak slovenskih izvoznikov

Statistični podatki Slovenije za devet mesecev letošnjega leta so uradno postavili: novomeška Industrija motornih vozil je največji industrijski izvoznik v naši republici, po devetih mesecih je imela celo za 3,5 milijona dolarjev več izvoza od kranjske Iskre, ki se je uvrstila za IMV. Izvoz je bil v devetih mesecih vreden skoraj 16,5 milijona dolarjev, letošnja proizvodnja bo po oceni dosegla vrednost 555 milijonov din. Si predstavljate, kakšna vsota je to? Za ta denar bi lahko kupili nič več in nič manj kot 16 milijonov osebnih avtomobilov austin 1300, ki jih sestavljajo v tej tovarni!

Potem ko so v začetku novembra v tovarni odprli novo presernico, karosernico, lakirnico osebnih avtomobilov in energetske center, so pridobili še nove možnosti za skok naprej. Da bo bolj jasno, kaj pomeni v življenju poprečnega Dolenjca ta tovarna, nanižamo še nekaj drugih podatkov. Industrija motornih vozil je letos največji slovenski izvoznik. Industrija motornih vozil je hkrati industrijsko podjetje z največjim skokom proizvodnje v zadnjem letu. Industrija motornih vozil sodi med deseterico največjih industrijskih podjetij v Sloveniji, merjeno po vrednosti skupne proizvodnje. Industrija motornih vozil ima svoje obrate domala v vseh dolenjskih občinah. Industrija motornih vozil daje kruh več kot 3500 delavcem. In končno, Industrija motornih vozil bo na novo zaposlila blizu 500 delavcev. Zdaj, ko se zdomci vračajo na novoletni obisk k domačim, jih spomnite: za spretno roko, za pridne delavce — je dovolj kruha v Industriji motornih vozil!

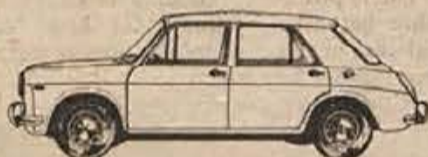

NOVOLETNI NAČRTI

Koliko bo naredila Industrija motornih vozil dostavnih avtomobilov, osebnih avtomobilov, stanovanjskih prikolic, rezervnih delov, servisne opreme in gospodinjske opreme?

Čeprav še niso znane prenekatere stvari, ki lahko odločilno vplivajo na proizvodnjo in prodajo na domačem in tujem tržišču, pa si je Industrija motornih vozil Novo mesto že izdelala načrt za proizvodnjo v prihodnjem letu. Le tako namreč tovarna lahko normalno dela.

Skupaj bodo torej iz IMV pripeljali 15.900 osebnih tudi proizvodnjo delov, ki jih bodo dostavljali angleški firmi

IMV AUSTIN 1300 Super De Luxe

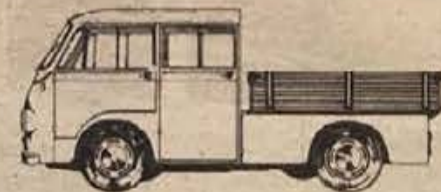
BMC. Na ta način bodo pokrivali uvoz tistih delov, ki jih potrebujejo za domačo proizvodnjo.

Dostavni avtomobili

V letu, ki prihaja, mora tovarna računati na večjo konkurenco domačih in tujih proizvajalcev. Da bi bil novomeški vpliv močnejši, bo potrebno izboljšati kvaliteto in povečati proizvodnjo. Načrt

je zato narediti 3.946 dostavnih avtomobilov oziroma 14 vozil na dan do konca aprila, potem pa vsak dan 16 kombijev. In kako povečati proizvodnjo? Zdajšnje zmogljivosti bodo skušali kar najbolje

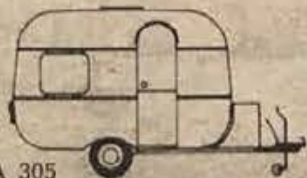
izkoristiti, za nekatere dele pa, kjer ima tovarna najbolj ozka grla, bodo potrebovali pomoč kooperantov.

Osebnih avtomobilov

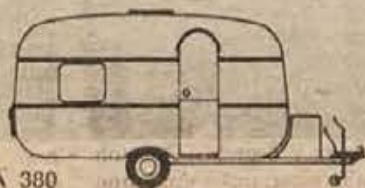
Okvirni načrt za osebne avtomobile v prihodnjem letu pravi: vsak mesec 1.000 austinov 1300! Seasoma bodo iz zdaj znanega austina začeli delati bolj luksuzne izvedbe z bogatejšo opremo. Razen tega avtomobila bodo vsak mesec naredili še 300 minijev 1000 in 25 maxijev 1750.

Stanovanjske prikolic

Prihodnje leto bodo proizvodnjo kamping prikolic v IMV povečali z boljšim izkoristkom domačih zmogljivosti, vključevali pa bodo tudi kooperante. Mesečna proizvodnja naj bi dosegla številko 1200 prikolic, v vsem letu naj bi jih naredili 14.000. In še pomembna novost: Industrija motornih vozil prodira na zahodno tržišče. Ne samo s čedalje večjo prodajo prikolic — tudi z novo tovarno za izdelavo prikolic, ki jo bodo postavili v Belgiji. Računajo, naj bi ob koncu leta nova belgijska tovarna IMV že normalno delala, leta 1972 pa naj bi naredila 3.000 prikolic. Proizvodne dvorane bodo merile 14.700 kvadratnih metrov.

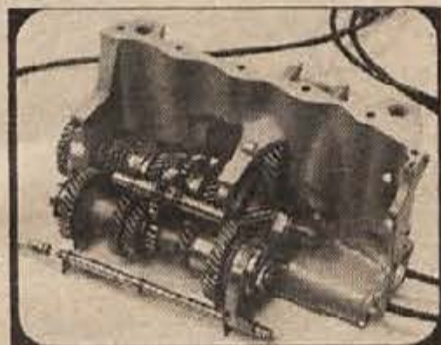
ADRIA 305

ADRIA 380

Rezervni deli

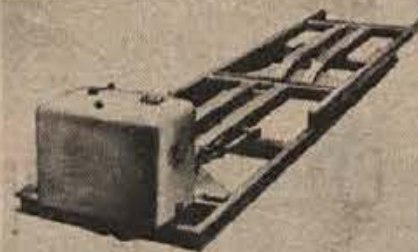
Ob naraščanju proizvodnje in prodaje na domačem trgu je razumljiva zahteva, da mora biti rezervnih delov več. Zato

bodo v avtomobilski in v prikoličarski proizvodnji povečali tudi proizvodnjo rezervnih delov. Prihodnje leto naj bi jih naredili za 90 milijonov dinarjev.

Servisna oprema

Industrija motornih vozil sodi: napočil je čas in tudi vsi pogoji so, da se naša tovarna na jugoslovanskem trgu uveljavi

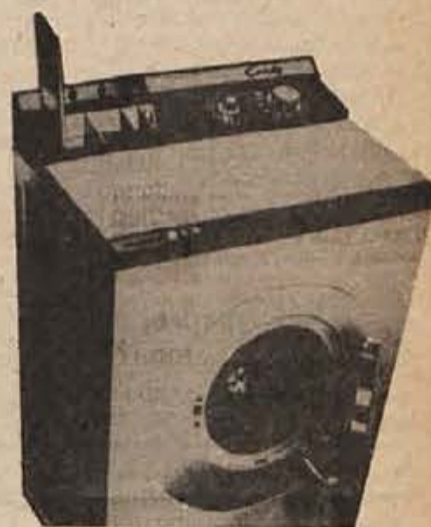

kot najpomembnejši izdelovalec servisne opreme. Izbira je velika, vrednost proizvodnje naj bi l. 1972 dosegla 25.000.000 dinarjev.

Gospodinjska oprema

Industrija motornih vozil se uveljavlja tudi kot izdelovalec gospodinjske opre-

me. Za prihodnje leto je načrt že narejen. Tovarna bo naredila 20.000 šivalnih strojev in 12.000 pralnih strojev. Razen tega bodo začeli delati še pomivalna korita,

številka pa bo odvisna od povpraševanja na trgu. Izdelovanje korit za tovarno ni novost, ker jih že več let delajo za kamping prikolic.

ČESTITAMO!

To stran smo odstopili Industriji motornih vozil Novo mesto, ki čestita vsem članom kolektiva in bralcem Dolenjskega lista za novo leto z željo za čim večje uspehe in srečo. Industrija motornih vozil Novo mesto se zaveda, kako pomembno je obveščanje, zato sporoča vsem članom kolektiva, da je današnja stran v Dolenjskem listu, ki govori o načrtih za delo v prihodnjem letu, samo začetek stalnega, rednega in obsežnega obveščanja svojih zaposlenih. Že 15. januarja bo namreč izšla prva številka tovarniškega časopisa „IMV KURIR“, ki bo poslej izhajal vsakega 15. v mesecu.

S tem smo želeli pritegniti pozornost sovražnika, da bi zavaroval nemške naselence pred našimi napadi po vaseh v širši okolici Brežic. Čim bolj smo želeli odvrti njegovo pozornost in navzočnost v širšem rajonu Podsrede, Sempetra in Tisovca, še posebej po nenadnem uspešnem spopadu 11. decembra pri „Sokolu“, ki je le pet kilometrov oddaljen od Sempetra.

Ker je četa delala premike vsak dan, včasih tudi po dvakrat, je to zmedlo sovražnikovo obvestila o številu in oborožitvi borcev. Le tako je mogoče razumeti, da je decembra 1943 sovražnik ocenil moč Kozjanske čete na 60 do 100 partizanov.

Boji v Pavlovi vasi

V noči od 15. na 16. december 1943 se je naša četa premaknila iz okolice Zdolj v Pavlovo vas. Pričakovali smo, da se nam bo že podnevi ali pa prihodnje noč priključila skupina slovenskih partizanov iz Hrvaškega Zagorja, ki je v noči od 13. na 14. december 1943 irstopila hrvaško-slovensko mejo med vasema Sodlarjevo in Polje. Naša četa se je v zgodnjih jutranjih urah ustavila na domačiji Alojza Keneja v Pavlovi vasi.

Čeravno smo bili oddaljeni od žandamerijske postaje Pišce okoli 1.500 metrov, do devete ure zjutraj nismo opazili sovražnika niti nobenih znakov, ki bi kazali, da so sovražnik ve za nas.

Po deveti uri pa je naš stražar opazil, da se na razdalji devetsto metrov od domačije Mihe Pintariča pomika osemčlanska žandamerijska patrulja proti posestniku Mihi Skofu.

Ko je stražar opozoril, da se nam približuje žandamerijska patrulja, sta se komandir čete Modras in komisar Kostja takoj odločila napasti. Izredno naglo sta povedla četo na ustrezno zemljišče za napad, in sicer za domačijo Mihe Skofa. Domačija leži v trikotniku, ki ga predstavljajo Pintaričeva, Skofova in Kenejeva domačija. Šele tedaj so nas žandarji opazili in hitro zavzeli primerne položaje, toda mi smo bili hitrejši. Prvi napad se je razvil na razdalji 5 do 10 metrov v borbi mož proti možu. Tako nam je uspelo odbiti šest članov patrulje nazaj proti Pintaričevi domačiji. Komandir čete Modras

Brkom sva se s pogledi takoj sporažumela in hkrati vrгла svoje defenzivne ročne bombe na sovražnika. To naju je rešilo. Žandarja se nista nikoli več bojevala s partizani niti mučila naših ljudi.

Po našem juristu ni prišlo do borbe prsi na prsi, ker so žandarji zelo hitro pobegnili, ko so spoznali, da jim gre za življenje. Zato se je jurist naših desetih borcev spremenil v lov po njih, travnikih in vinogradih. Žandarji so bežali proti Pišcem in Dednji vasi. Naši borci so jim sledili vse do ceste Dednja vas – grad Pišce. Ob cesti je pri hiši Karla Ogorevca Martin Sumrak-Franci rnil s puškomitraljezom enega izmed bežečih žandarjev. Ranjeni žandar je pobegnil v Ogorevčovo hišo in se skril pod posteljo. V smrtnem strahu je zavpil: „Jaz sem Slovenec! Prosim, ne streljaj! Doma imam otroke!“

Gregor ga res ni ustrelil, ampak je poklical komisarja Kostjo, ki je po krajšem razgovoru z ranjenim so-

JURKO FERLIC-KOSTJA, KOMISAR Kozjanske čete; padel 20. decembra 1943 na Osredku

vražnikom ukazal Karlu Ogorevcu, naj ga odpelje v bolnišnico. Izmed bežečih žandarjev si je eden rešil življenje tako, da se je skril pod cestni mostiček med Ferlinovo in Ogorevčovo hišo. Šele popoldne po 14. uri se je skobacal izpod mosta, ko je v bližini slišal nemško govoricco.

Po nenadnem, uspešnem dopoldanskem spopadu in lovu za bežečimi žandarji je četa ostala na istem mestu, kjer je bil jutranji boj. Opazili smo, da nas iz nasprotnega hriba nad Pišcami opazujeta dva žandarja. Pri tem sta ves čas menjavala mesto opazovanja, naša puškomitraljezca Martin Sumrak-Franci in Viktor Lipaj-Godec pa sta ju iskala in jima sledila s kratkimi rafali.

Popoldanska borba v Pavlovi vasi

Preživeli pišečki žandarji so z opazovanjem ugotovili, da se zadržujemo na istem mestu kot dopoldne. Naš komandir Modras in komisar Kostja sta želela, naj bi se dopoldanski bežni spopad razvil v resnejšo borbo. Tako bi se četa zadovoljivo pripravila za predvideni napad na Sempeter. Bilo je namreč med nami že nekaj borcev, ki se niso sodelovali v resnejši borbi in jim je ta spopad pomenil pravi ognjeni krst. Razen tega je poveljstvo čete tudi zanimalo, kako hitro bo sovražnik lahko zbral svoje moči za protinapad na nas. Radi bi vedeli, ali nas bo napadel frontalno ali nas bo poskušal obkolejati.

V sorazmerno kratkem času je uspelo sovražniku zbrati za napad na nas okoli 150 mož, in sicer: razpoložljivo žandamerijo iz najbližjih postojank okrožja Brežic, vermanskaft, sestavljen iz priseljencev Bizelj-skega, Glibokega in Brežic, del sonderskuma iz Brežic in del 3. čete 649. bataljona 18. polka deželnih strelcev, ki je že 15. decembra dobil nalogo, naj zavaruje pošamske ceste, ki vodijo proti Brežicam iz severne smeri. Ta četa je imela na voljo tudi radijsko zvezo.

Sovražnik napade naše položaje

Že prej sem omenil, da smo ostali na istih položajih kot dopoldne, in sicer okoli Skofove domačije. Sovražnik je predvidno napredoval iz Pišce in Dednje vasi. Borba se je začela ob 15. uri. Sovražnik je imel v moštvu šestkratno premoč. Kljub temu ni tvegala odločilnega udara na položaj naše čete. V borbo je poslal skupino, sestavljeno iz različnih enot, ki je napadala iz dokaj varne razdalje, ki jo je predstavljalo valovito zemljišče Pavlove vasi. Sovražnikov ogenj, usmerjen iz pušk, avtomatov in puškomitraljezov na naše položaje okoli Skofove domačije, je bil natančen in ves čas borbe neprekinjen. Z municijo sovražnik seveda ni varčeval, mi pa smo bili z njo na tesnem. Zato smo streljali natančno in smo po potrebi, z namenom, da sovražnika čim dlje zadržimo v varni razdalji. Sovražnik je ocenil, da nas je več, kot nas je v resnici bilo. Temu so delno pripomogli tudi bivalci Pavlove vasi, ki so Nemcem govorili, da nas je dvesto do tristo. Najbrž nas zato tudi niso poskušali obkoliti.

Zaradi varnosti in iz strahu, da se dopoldanska situacija ne bi ponovila, je sovražnik po radijski zvezi tretje čete 649. bataljona 18. polka deželnih strelcev iskal pomoč aviacije z letališča v Cerkljah. Od tam so takoj poslali izvidniško letalo nad Pavlovo vas, ki je okoli 15.30 dvakrat preletelo položaj naše čete.

Nato se je vrnilo proti Cerkljam in verjetno sporočilo, da nas ni toliko, kot so predvidevali.

Po preletu letala je komandir Modras ukazal neopazno umikanje v smeri proti Sveti Jedrti. Nekaj minut zatem se je zopet pojavilo letalo nad Pavlovo vasio in nas iskalo. Verjetno nas ne bi bilo odkrilo, saj je bilo okoli 16. ure v okolici svete Jedrte že dokaj mračno. Tedaj pa je na nizko leteče letalo pri hiši Mihe Keneja streljal s puškomitraljezom Ivan Kostavc-Ciril. Zato so nas z lahka odkrili, kar je zabeleženo tudi v vojnem dnevniku 649. bataljona: „Letalsko opazovanje je ugotovilo, da so banditi pri Sveti Jedrti, osem kilometrov severno od Brežic.“

Po našem umiku proti Sveti Jedrti nas sovražnik ni zasledoval.

Nemci so imeli v popoldanski borbi v Pavlovi vasi 3 mrtve in 8 ranjenih. Med mrtvimi je bil tudi pišečki žandar, Slovenec, doma bivač Rogoške Slatine. Še dobro uro pred popoldanskim bojem se je hvalil v trgovini Jožeta Kostevca v Pišcakah: „Sedaj nas je dovolj in bomo že pokazali banditom!“ Čez tri ure so tega junaka mrtvega peljali na lojtskem vozu nazaj v Pišce! Štiri mrtve sovražnike je isti večer peljal z volovsko vprego v Pišce Miha Pintarič, dva mrtva pa Franc Skof, oba iz Pavlove vasi. Sovražnik je ta dan imel v bojih z nami 6 mrtvih in 10 ranjenih, zaplenili pa smo brzoostrelko in tri puške z municijo.

Mi smo imeli enega mrtvega in enega ranjenega borca. V popoldanski borbi je bil ranjen v nogo takratni puškomitraljezec Martin Sumrak-Franci. Njegov puškomitraljez je tedaj vzel Anton Agrež-Brkič. Nekaj časa je ležal streljal na sovražnika iz zaklonišča pred hišo Rudija Kostevca. Uspeh borbe je Agreža tako ohrabil, da je začel streljati v sovražnika kar stoji in brez zaklonišča. Ta hrabrost in hkrati nepredvidnost je bila zanj usodna. Sovražnikova krogla ga je zadela v trebuh.

V popoldanski borbi je bil ranjen v svoji hiši posestnik Miha Skof iz Pavlove vasi, kjer je sovražnikova krogla prebila steno hiše. Razen

»...Komunisti Slovenije morajo biti tista vez, ki bo spajala boj slovenskega naroda z bojem vseh ostalih narodov Jugoslavije za njihovo nacionalno in socialno osvoboditev...«

»...Komunisti Hrvaške morajo organizirati in voditi najodločnejši boj proti razpihovanju nacionalnega sovraštva med Srbi, Hrvati in Slovenci, morajo biti tista vez, ki bo povezovala boj hrvaškega naroda z bojem drugih podjarmljenih jugoslovanskih narodov za njihovo nacionalno osvoboditev...«

(Iz sklepov posvetovanja KPJ v Zagrebu v začetku maja 1941)

Skofa je bila istega dne dopoldne v Skofovi hiši ranjena tudi domačinka Anastazija Knez, ker je nemška krogla prebila leseno steno hiše in se ustavila v njenih pljučih.

Ranjeni Martin Sumrak-Franci se je še isti večer ločil od čete. Prvo noč je preživel pri Francu Drugovčiču v Blatnem. Že naslednji dan je zaradi sovražnikovega preiskovanja v Blatnem in okolici moral menjati svoje bivališče. Rano je previjal in zdravil sam, že januarja 1944 pa se je zopet priključil četi.

Anton Agrež-Brkič je imel hude bolečine in je nekaj časa še živel. Nikogar ni bilo, ki bi mu lahko nudil zdravniško pomoč. Še živega je iz boja nesel v Kubače (katastrska občina Blatno) njegov brat Ivan Agrež-Brko ob pomoči nekaj borcev. Po pripovedovanju Martina Sumraka-Franci je pri Brkiču kmalu nastopila agonija in prosil je borce, naj mu skrajšajo bolečine. Teža ni mogel nihče storiti. Končno se je za to dejanje odločil njegov brat Brko.

Ujeli smo sovražnikovega sodelavca

Ko smo se umikali iz borbe v Pavlovi vasi proti Sveti Jedrti, je zaščitnica opazila, da je iz skrivališča nekoga gospodarskega poslojca na Rgletu (Pavlova vas) smuknil Atin Hlede, doma iz Pavlove vasi. Zaščitnica ga je odpeljala s seboj. Pri zastavljanju je priznal, da je šel zjutraj javit v Brežice našo prisotnost v Pavlovi vasi in da je popoldne vodil sovražnikovo skupino iz Pišce proti našemu položaju. Takrat ga je iz opazovalnice videl tudi naš bореc

Čestitamo!

Nameste novoletnih čestitk so občinska konferenca SZDL, občinska konferenca ZKS in Zveza združenj borcev NOV Krško darovali dedku Mrazu po 200 dinarjev.

V novem letu 1972 želimo vsem delovnim kolektivom in vsem občanom obilo uspehov!

Občinska konferenca SZDL
Občinska konferenca ZKS
Zveza združenj borcev NOV Krško

Anton Preskar-Tomaž. Zakaj se je sedaj skrival, nam ni pojasnil. Po pripovedovanju članov naglega sodišča so pri Hledetu našli tudi posebno nemško dovolilnico, da se je lahko ob vsakem času in kjerkoli zadrževal v okrožju Brežice. Zato so ga zaradi izdajstva in sodelovanja s sovražnikom pri Sveti Jedrti likvidirali.

SA oberführer Steindl in SS gruppenführer Rösener sta predvidela uničenje Kozjanske čete od 18. do 23. decembra 1943

Nepričakovani spopad naše izvidnice s sovražnikom pri Sokolu 11. decembra 1943 in uničenje nemške zasede, s katero je 14. decembra istega leta opravila skupnica slovenskih partizanov, ki je prišla v vrste Kozjanske čete iz Hrvaškega Zagorja, je okupatorjeve oblasti izredno razkačilo. Ti spopadi so zelo prestrašili tudi na slovenskih domovih naselejeno nemško prebivalstvo na Bizeljskem in v okolici Sempetra. To je videti iz Steindlovega poročila, ki ga je 16. decembra 1943 ob 19.30 postal državnemu namestniku dr. Siegfriedu Ulberreitherju. V tem poročilu je že omenjen spopad s Kozjansko četo v Pavlovi vasi dopoldne 16. decembra 1943.

Sicer pa pravi to poročilo iz okrožja Brežic sledeče: „Banda, ki šteje 60 do 90 mož, je tu zelo aktivna. Izvaja nasilne napade in umore. Danes je ubila štiri otročnike, tri pa je težko ranila.“ (To se nanaša na borbo v Pavlovi vasi 16. 12. 1943). „Med naseljenici v okolici Sempetra in na Bizeljskem vlada velik preplah. Okrožni vodja Swoboda mi sporoča, da so krajevne varnostne sile odgovale. Enako je z vojsko (čete deželnih strelcev), ki se iz prestižnih razlogov in zaradi nerazmejenih pristojnosti ne angažirajo. Pravkar sem se dogovoril s SS – Gruppenführerjem Roesenerjem, da bom od 18. do 23. decembra angažiral lovski odred vermanskafta 1:60.

Politično zadržanje in delovna storilnost spodnještajerskega prebivalstva sta zadovoljiva.“

Okupator pričakuje nadaljnje akcije Kozjanske čete

Iz okupatorjevih poročil lahko vidimo, da je dokaj precenjeval število in oborožitev Kozjanske čete (60 do 100 mož). Bal se je, da se tako močna partizanska enota ne bo zadrževala samo v gozdovih in okolici krajev Zdole, Sromlje, Drenovec in Pavlova vas, ampak da bo nadaljevala z večjimi akcijami. Njene akcije bi se morda usmerile tudi proti Brežicam, kar bi pomenilo za okupatorja strahoten udarec.

(SE NADALJUJE)

„SLAVONIJA – COMMERCE“
Ljubljana; Poljanska 6/II. telefon: 313-003

Skladišče: Ljubljana, Zapuska 12, tel. 56-785
prodaja po konkurenčnih cenah naslednje artikole:

- klasičen parket – hrast, bukev, jesen
- lamelni parket – hrast, bukev, jesen
- hrastova vhodna vrata (slavonski hrast)
- oplemenitene iverice z PVC folijo
- oplemenitene vezane plošče z PVC folijo

Skladišče v Devovi ulici, tel. 57-429 pa ima stalno zalogo:

- furnir – bukev, jesen, brest, hrast
- eksotični furnir – coto, sapelli, teak, rio palisander in druge
- iverice,
- lesonit
- panel plošče
- iverokal plošče.

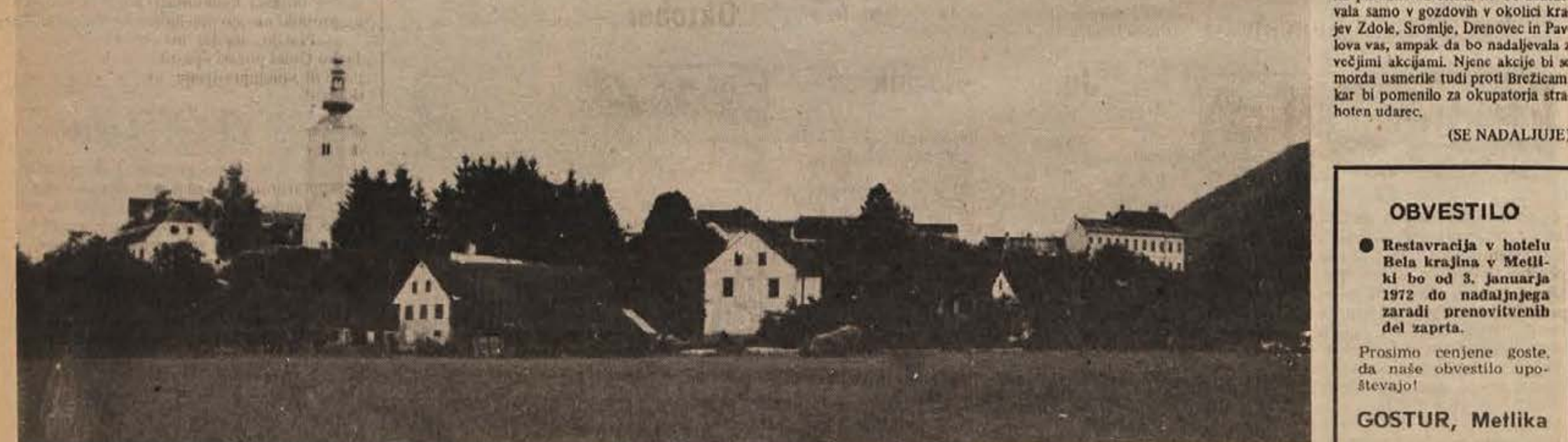
Posredujemo pri nabavi vseh vrst rezanega lesa, posebno še hrasta, bukovine, iesena in bresta.

ZA OBISK SE PRIPOROČAMO!

Bralce Dolenjskega lista obveščamo, da je podopokovnik Milan Kostevc-Marko, avtor spisa „Decembra 1943 na Kozjanskem“, oddal obširno poročilo o bojih Kozjanske čete Posavskemu muzeju v Brežicah, zadnjič pa smo začeli objavljati samo del njegovih spominov na boje na Kozjanskem. – Po krivdi tiskarne v Ljubljani je to uvodno pojasnilo zadnjič žal odpadlo, zaradi česar se opravičujemo avtorju in bralcem.

UREDNIŠTVO

Jim je sledil z desetimi borci, da bi jih uničil ali ujel. Samo dvema žandarjenia je uspelo, da sta naša primerno zaklonišče in začela streljati na nas. S strelji sta prisilila Ivana Agreža-Brka in mene k tlom. Pred njunimi strelji naju je varovalo valovito zemljišče, čeravno sva bila oddaljena le kakih deset metrov. Z

Pogled na Sempeter (Bistrica ob Sotli), ki sta ga v noči od 19. na 20. december skupaj napadla I. Zagorski bataljon in Kozjanska četa

OBVESTILO

Restavracija v hotelu Bela krajina v Metliki bo od 3. januarja 1972 do nadaljnjega zaradi prenovitvenih del zaprta.

Prosimo cenjene goste, da naše obvestilo upoštevajo!

GOSTUR, Metlika

KAKO SEM SE ZAMERIL 1971.

LETO IMA 12 MESECEV, 52 TEDNOV IN 365 DNI:

Vsak dan ena zamera — V letu 365 zamer in prav toliko Jagod

Marec — Sušec

V Brežicah so me prizadeti najprej kleli, ko so slišali Jagode na svoj račun ob proglašitvi najboljšega športnika in športnice na Dolenjskem, potem pa so mi bili hvaležni — ko sem jim izročal nagrade in priznanja. Clayev boksarski poraz sem izkoristil v anketi na novomeški strani: ljudje bi njegov zaslužek, če bi ga imeli, namenili za otroško varstvo. Clay pa tega ni storil, nesramnež! Zameril sem se Slavku Moretu, ker sem zapisal, da z največjim veseljem čaka novi novomeški vodovod, in nekaterim obrtnikom, ker sem zapisal, da niti mercedesov ne premorejo. Reveži se pač vozijo v audijih, BMW, volvih, saabih, alfab in podobnih samokolnicah. Prizadeto sem se vključil v poimenovanje novih ulic v mestu — za Maistrovo ulico sem predlagal spremembo v Ulica zavijajočih in lajajočih psov. Ni bilo sprejeto... Cel dan sem predsedel na partijski konferenci: sporazum z Vladislavom Seničarjem je bil dosežen ob uri strahov, popolnoči. Najbrž gredo prepripi zato še zdaj v klasje!

April — Mali traven

Najlepši mesec, ko človek lahko napiše, kar hoče. Potem pač reče: „Bila je prvoaprilska!“ Prikupil sem se Ciganom, ko sem napisal, da je obnašanje do njih genocid, navdušeni so bili športniki, ki so prebrali, da bo Mitja Ribičič zasadi prvo lopato za športno dvorano. Klel me je Jože Zalokar iz Mesnega podjetja, ko sem napisal, da je odstopil — kar se je zgodilo šele čez več mesecev! Ni bil zadovoljen dr. Leopold Kocutar, ko sem pisal o pravicah oziroma krivicah Glavičeve mame; besen je bil tudi Kičo Slabinac, ki je dobil jajce v glavo in izjavil, da ga ne bo nikoli več v Novo mesto. Pa je prišel še večkrat — na servis za minija in po novega GT. Ni bil vesel niti Andrej Senica, ko je v rubriki Ena gospa je rekla pisalo, da je še skoraj sredi zime — skočil v Krko! Sicer pa ni bil takega poročila vesel niti Vinko Bele, direktor Novograda, ko je padel v Krko — ko je lovil ribe...

Maj — Veliki traven

Maja ni bil zadovoljen občinski tajnik Dušan Zupanc; on je padel pa v Temenico — pri modelarstvu! Preveč voda imamo, nedvomno... Prav tako so kazali zobe tisti, ki so se zagledali v članku: „Do denarja pa po hrbtih ljudi“. V skladiščih so zadržali sir in podobno, da so pričakali višje cene, prodajali so pokvarjeno blago in še kaj. Gimnazijce sem spraševal, kam po maturi, starega meščana Antona Lamuta pa o razvoju Novega mesta. Zato pa so mene vojaški zdravniki spraševali o zdravju in ugotovili, da sem bolan. Ne jezite se torej, kmalu me bo pobralo!

Junij — Rožnik

Junija so zamerili metliški komunisti zaradi izjave o osebnih razprtijah, upravniški pošte Zofki Mehletovi pa najbrž ni bilo všeč, da sem jo proglašil za samoupravnico, ker je šla na kongres samoupravljavcev v Sarajevo. Nič huđega, saj sem tudi o Janku Golešu in njegovi odbojki že nekajkrat pisal, on pa še kar naprej poskuša igrati: res pa je, da odbojko človek lahko igra še s 60. letom... Silvester Mihelčič ni bil vesel, ko sem zapisal, da si je za množico veselic dal delati še dve roki. Vesel pa bi bil, ko bi jih imel, o tem sem prepričan!

Julij — Mali srpan

Beležke v koledarju so za ta mesec prazne: bil sem na dopustu, a sem zmagel toliko moči, da sem ujezil Tonija Gašperiča iz Metlike, ko sem zapisal, da je tako dober humorist, da se mu smejejo tudi otroci pri pouku; Rudija Pintarja, direktorja hotela Metropol, češ da nikoli ne pride na teraso podjetja, ker je postrežba prepočasna; Roberta Romiha, sekretarja občinske zveze za telesno kulturo v Novem mestu, češ da ima za 500 din vadbe odbojkarjev najbolje plačano rekreacijo; Ivana Želeta, ko sem ga vprašal, ali bo šel kot šolnik na dopust ali bo kot župan metliške komune pregledoval stabilizacijske načrte, in Jurija Levičnika, ko sem razpisal nagradni natečaj za fotografijo, na kateri bi bil brez kravate. Nagrade nismo podelili...

Avgust — Veliki srpan

Avgusta mi je zameril študent Jože Smodej, ki sem ga proglašil tudi za boksarskega, ne le avtomobilskega šampiona. Mesarji v Novem mestu so spet zaropotali in so zahtevali direktorjev odstop, ta pa ni hotel prebrati njihovega pisma: zato sem ga malce skrajšanega objavil kar v Dolenjcu. Saj veste za reklamo: Dolenjski list pride v vsako hišo! Zdravko Petan, direktor Laboda, mi je kar po telefonu odgovoril na vprašanje iz Jagod: srajc po 20 dinarjev ne kupuje, čeprav jih naredijo v domači tovarni! Jožetu Lampretu, direktorju otroškega turizma, sem svetoval, naj prepove ovrti čevapčice na velikem travniku, sicer se utegne zgoditi, da bodo nekega dne najhujši turisti sverli kar — njega!

September — Kimavec

Zameril je enolog Jože Likar, ko sem napisal, da že ime vina „marvin“ zgovorno priča o kvaliteti — mar je to vino? Direktor brežiškega radia je bil brzokone jezen zaradi Jagode, da hvaležni obiskovalci gledališča sporočajo, da je preveč zaposlen z rednim delom in nima časa za režijo. Reklamo sem delal za Miho Gošnika, urednikovega sina: vrača se h košarki in je za začetek postal pobiralec vstopnine. Njegov oče je v Jagodah gostoval že pozimi, ko se je vneto pripravljaval za novinarska smučarska prvenstva v malce bolj počasni vožnji. Septembra sem odkril marke po 4 dinarje — na kegljišču Opara v Trebnjem, a žal samo kot kovance za avtomat! Direktor zdravilišča Dolenjske Toplice Janko Popovič je bil dokončno užaljen, zato o njem ne bom več pisal.

Oktober — Vinotok

Za začetek sem se bolj posvetil samoupravljanju, direktor Delavske restavracije v Novem mestu Ivan Zorc pa tudi. Zato mi je tudi zameril, ko sem sporočil bralcem, da rešuje samoupravne težave s telefonom. Vrgel ga je namreč v glavo šefinji kuhinje, pa se je ta še pravi čas umaknila... Novomeški režiser Marjan Kovač je gostoval v Jagodah, ker si je pustil rasti brado — da bo videti bolj „ta pravi“ režiser! Rii Bačer sem se prikupil, ko sem napisal, da verjame v letede krožnike, da sem se odkupil za Jagodo, ko je natikala v hudem mrazu verige na napačna kolesa svojega prinza. S samoupravljanjem sem še nadaljeval: kako bi Viktor Pfaff ostal direktor brez samoupravnih pravic — kolektiva.

November — Listopad

Za čestitke ob novomeškem občinskem prazniku so mi nekateri še novembra strašno zamerili. Franci Škof, zobozdravnik, ki popravlja zobe na Dobu, mi je sporočil, da kaznjenci nič več ne uhajajo. Dva sta namreč ušla. Pozabil pa sem vprašati, ali nič več ne beže zato, ker imajo vsi zdrave zobe! Na hotelu Kandija v Novem mestu čakam, kdaj se bo pojavil samo še napis „I.A.“: direktor Jože Tomlje pa očitno tudi. Iz Cestnega podjetja so nekaj dni odgovarjali, da si je direktor inž. Lado Kotnik zlomil nogo, kar pa ni res: saj so železne rešetke v naselju Nad mlino prej postavili, preden bi se kaj takega lahko primerilo! V mrtvi sezoni so novomeški odbojkarji začeli kupovati trebanjske — zamerili so pa oboji...

December — Gruden

Kaj bi pisal o decembrskih zamerah — pravijo, da ni prijetno obujati presveže rane. Lahko bi koga celo spomnil, da je v zameri z mano! Zato samo: prijetne novoletne praznike, hkrati pa velika želja — čim več gradiva tudi prihodnje leto! Priporoča se:

JOŽE SPLICHAL

LESTVICA POPULARNIII

Pred zvezo komunistov, ki se mora reorganizirati, so občsne naloge. Novomeški sekretar Boris Gabrič je zato kupil maxija...

Direktor Delavske restavracije Novo mesto Ivan Zorc je začel reševati samoupravne probleme s telefonom: za začetek ga je skušal vreči v glavo šefinji kuhinje!

Franciju Kuharju čestitke, ker je uspel „zapufati“ občino podobno kot nekoč Maks Vale — kar po novem sploh ne bo več mogoče, ker občine ne bodo mogle najemati posojil!

Generalni direktor IMV Jurij Levičnik je končno na konju — ampak le na velikih manevrih „Svoboda 71“...

Direktor Zavoda za zaposlovanje Ludvik Kebe je na delavskih igrah vsakič drugič zadel v tarčo!

Zavarovalnica ni hotela zavarovati Dominvestu stavb proti zamakanju. Direktorju zavarovalnice Romanu Keržanu zdaj zamaka v stanovanje. Pa pravijo, da ni božje kazni...

Direktor KZ Krka inž. Jože Tanko prosi tiste, ki skrbijo za kmetijstvo, da mu za letoletno darilo poklonijo škarje, rezal bo njihove referate iz časopisov in z njimi pital živino, ker krmil ne more nikjer kupiti!

V Beogradu želijo ustanoviti zvezni sekretariat za kmetijstvo: v glavno mesto bo najbrž šel direktor trebanjske zadruga inž. Slavko Nemančić, Sirotkovič in Bijedić sta že tam...

Jure Picek, igralec tenisa, zelo težko igra v domači konkurenci, ker novomeški nasprotniki nimajo pravih udarcev!

Pravijo, da bo novomeški odbojkar Janko Goleš počasi opustil ta sport in se raje posvetil samoupravljanju, kjer je treba manj skakati!

Vsi so klicali: „Živel prvi maj!“ Slavili pa ga niso vsi enako: nekateri s kaviarjem — drugi pa so izobesili zastave...

Osmi marec je za nami. Pred žensko enakopravnostjo bo zdaj spet leto dni mir!

Vendar nekdo, ki nima 300 tisočakov plače, in vseeno razpravlja o socialnem razlikovanju: otroci iz vrta pojejo: „Trarara, pošta pelja, repa, korenje — slabo življenje, repa še se, korenje pa ne...“

Nekateri funkcionarji tako poudarjajo, kako vlečejo voz socializma, da sem vse bolj prepričan, da so postali — avtoprevozniki!

Tako je sestavljena letošnja lestvica popularnih „jagodnikov“: opozarjam vse tiste, ki letos niso dosegli tako visoke uvrstitve, da imajo v prihodnjem letu vse možnosti za prodor!

„Ti imaš pa res predolg jezik!“ mi je že v osnovni šoli zabrusila učiteljica, ko sem hotel povedati nekaj nespametnih misli še potem, ko mi je jasno dala vedeti, da sva končala neprijeten pogovor. Takrat se je „ti imaš dolg jezik“ končal s črno piko ali cvekom, kdo bi se tega spominjal.

„Poslušajte, Splichal, vaš jezik je res predolg, vaša dejanja pa niso v čast gimnaziji!“ me je nahnul osem let pozneje prof. Valentin Robida, profesor, ki je nekoč na novomeški gimnaziji učil zgodovino in zemljepis in ki je bil znan po svoji natančnosti: imel je izmerjene korake od doma do šole in prihajal je na las natančno, spraševal in ocenjeval je z osminkami reda in ni je bilo hušje stvari kot ničila v njegovi zasebni redovnici. Prav gotovo sem silovito užalil njegov ponos, ko je odločno pribil, da bo naslednji dan dež in da zato izleta od Litije do Cateža ne bomo imeli. Prepričan sem bil, da bo lepo vreme in sem organiziral izlet razreda na lastno pest...

Naslednji dan je bilo lepo vreme, a prof. Robida ni hotel na izlet: stal sem pred njim kot polit kaček, on pa je rohnel: „Predolg jezik! Ukor pred izključitvijo!“ Z ukorom ni bilo nič, najbolj pa mi je bilo všeč, ko se je prof. Viktor Fabjan posmihal neuspeli vremenski napovedi, ko je med biologijo pogledal v sončno jesensko dopoldne in vzkliknil: „Kakšen dež!“

In letos v jeseni je bil na sodišču nabit list z razpravami: med drugimi je bilo zapisano — Jože Splichal, po teh in teh točkah KZ... Spet zaradi dolgega jezika...

Kako pa sem se pravzaprav zameril letos?..

Januar — Prosinec

Petek — slab začetek! Prvi januar pa je bil letos prav na petek. Začetek sicer ni bil slab: fotografiral sem mamico in prvega letošnjega otroka v novomeški občini. Začel sem intervjuje z Jurijem Levičnikom, ki je dobil Kraigerjevo nagrado. Z generalnim direktorjem IMV sva se potem še večkrat srečala — če ne drugače, pa v Jagodah. Tudi inž. Jože Tanko je s svojo kmetijsko problematiko zgodaj prišel na vrsto — še v tednu, ko je sonce zahajalo že ob 16.36. Januarja sem moral velikokrat klicati tudi prof. Janka Jarca: slike za „Novo mesto v podobi“ je bilo od njega zelo težko dobiti... Prav ob koncu meseca sem se začel pogovarjati s črnomaljskim županom inž. Martinom Janžekovičem za intervju o turističnem razvoju. Tega imava še v dobrem — v letu, ki prihaja!

Februar — Svečan

Začel se je z zamero pri Cestnem podjetju — zaradi lukenj na cestah. S Francem Škofom sva se v Jagodah udarila o tem, naj bi novinarji le popravljali slovnico in vejice v funkcionarjevih člankih in narekih. Studentje so me na brucovanju pohvalili kot najboljšega vrtnarja v mestu — spet zaradi Jagod. Vsi očitno niso tega mnenja! Priznam tudi svojo krivdo: za popevko, ko smo izbirali, kdo bo šel na popevko Evrovizije — sem v Novem mestu iskal žirijo. Imam pa olajševalno okoliščino, ker je bila žirija taka, da so bile ničle pri ocenah pogostejše od desetice! Na koledarju imam zapisano: 28. februar (nedelja) — v kinu Krka vrtijo deveto kavbojko zapovrstjo...

Radijska ura za pesnika Šalija

V skoraj enourni oddaji so minuli četrtek na ljubljanskem radiju predstavili delo pesnika Severina Šalija iz Novega mesta. Za tiste, ki oddaje niso poslušali, naj zapišemo, da je o svojem življenju in delu ter še posebej o svojih poteh in privrženosti poeziji pripovedoval pesnik sam, medtem ko sta njegove pesmi recitirala igralca Boris Kralj in Vladoša Simčičeva. Predstavljeni izbor je obsegal pesmi iz vseh treh Šalijevih zbirk: „Slap tišine“, „Srečavanja s smrtjo“ in „Spev rodni zemlji“, za katere je dobil avtor tudi nagrade, poleg tega pa tudi nekaj pesmi, ki še niso doživele knjižne izdaje. Kaže pa, da bodo tudi te in mnoge druge, ki jih je Šali napisal v zadnjem času, izšle v knjigi. Ob svoji 60-letnici, praznovani letos, je pesnik povedal, da pripravlja med drugim zbirko „Drobci steklenih biserov“.

Stolp pod streho

V soteskem gradu so obnovili ostreže grajskega stolpa, ki je pred leti pogorelo. Za obnovo ostrežeja se je zavzel regionalni Zavod za spomeniško varstvo Ljubljana skupaj z nekaterimi dejavniki iz Soteske. Soteski grad je s tem dobil lepšo podobo.

M. S.

Kamilo Legat: KRKA POD ŽUŽEMBERKOM (olje na platnu - 1971). Z razstave v Dolenjski galeriji, ki bo odprta do konca decembra

ČLOVEK NE MORE ŽIVETI SAMO OD TABLET

Kulturni preporod v »Krki«

V novomeški tovarni zdravil so ustanovili kulturno-umetniško društvo — Za zdaj tri sekcije, kasneje: gojiti, česar Novo mesto ne zmore — 17. december proglasili za kulturni praznik »Krka«

17. december bo od letos dalje v koledarju novomeških farmacevtov obkrožen z rdečim: v spomin na ustanovitev tovarniškega kulturno-umetniškega društva in prvi samostojni koncert 70-članskega mešanega pevskega zbora. Ta dan naj bo kulturni praznik tovarne zdravil, so sklenili na ustanovnem občnem zboru društva: sekcije bodo s sporedi stopile pred občinstvo, društvo pa bo pregledalo svoje delo.

V »Krki« že od aprila uspešno delajo: pevski zbor, dramska družina in narodnozabavni ansambel. O tem govore nastopi.

Mešani pevski zbor, v katerem so vsi, od direktorjev do navadnih delavcev, vodi prof. Janez Znidar. Julija so peli na prostori v Sehtvidu pri Stični in to je bil njihov prvi javni nastop. Novomeški celovečerni koncert 17. decembra so pripravili po 44 skupnih vajh. Načrti za prihodnje leto obetajo, da bomo, pojejo farmacevti še poslušali. Pripravljajo nov samostojen koncert, vsega pa najmanj pet nastopov.

Dramska družina je kist prestala med koncertom pevskega zbora na novomeškem odru (recitacije). Za januar objublajo celovečerni recital pesnikov, zaposlenih v tovarni zdravil. Odrezati se nameravajo tudi kot igralci — v samostojnih uprizoritvah dramskih del.

Instrumentalni ansambel, ki je ujel »v note« narodno-zabavno viže, se je do zdaj že večkrat pojavil na proslavah in drugih prireditvah. V načrtu ima nastop na reviji »Novi ansambli — nove melodije«.

Na dan ustanovitve društva so se predstavile sekcije, ki so že oblikovane in precej daleč od prvih korakov. To pa ni vse, kar bi radi gojili v »Krki«. Ekonomistka Joža Miklič, ki je bila ves čas na čelu kulturnega preporoda v tovarni zdravil, je dejala, da skoraj ni dejavnosti, ki ne bi imela odziva v »Krki«. Čelo več: farmacevti so se zavzeli, da bodo povzdigli zlasti tiste kulturne vrstne v Novem mestu, ki so na majavih nogah ali pa jih sploh niso imeli. Tako je v načrtu za prihodnje leto »Krkin« slikarska kolonija, k rojstvu se pripravlja tovarniško glasilo itd. To pa seveda niso načrti, zapisani v veter, kaj takega v »Krki« tudi ne dovolijo. Za »kulturo iz ljudi za ljudi« za pravo množično kulturo, poveljčano in zapisano v kongresnih resolucijah (sindikatskih, SZDL, ZK), so se v novomeški tovarni zdravil zavzeli s srcem — in z generalnim direktorjem mr. ph. Borisom Andrijašičem na čelu.

I. ZORAN

GOLOBOVA IN BORČIČ V KOČEVJU

Življenje v predmetih

V Likovnem salonu v Kočevju bosta še do 4. januarja razstavljali svoja dela akademski slikarja Zdenka Golob in Bogdan Borčič.

Obiskovalca razstave najprej preseneti dejstvo, da umetnika na skotaj vseh razstavljenih delih obravnava vsak svoj isti motiv. Površnega gledalca to najprej razočara, nato se spomni na sorodni način obdelave v glasbi, končno pa najde v naslikanih motivih predmetih toliko življenja, da je prijetno presenečen in očaran.

Umetnica Zdenka Golob na različne načine obdeluje alem, železni

kovani zaključek orientalskih kupol, ki pa hkrati gotovo simbolizira tudi moč, moškost. Tem alemom — posameznim ali v skupinah po dva ali tri — vdahne slikarka življenje in iz njih žare prave človeške lastnosti in usode.

Bogdan Borčič pa je v obliki prikazal nastanek slike, izpričal svoj pogled na današnji svet, poln računarstva, razuma, tehnike, načrtov. Vendar pa se tudi skozi vsa njegova dela prepleta neki simbol, in sicer školjka, ki je simbol narave, življenja, ženske.

Oba umetnika, sicer zakonca, govorita v svojih delih tako prepričljivo, da ju lahko vsak razume, če se le nekoliko poglobi vanju, v ljudi in vase.

Oba sta tudi dolgo delala v Novem mestu, kjer pa nikoli nismo imeli preveč srečne roke, da bi znali občutljivo umetniške »duše« zadržati, jim nuditi pogoje za ustvarjanje.

J. PRIMC

Prelomnica

V soboto, 8. januarja, bo v Novem mestu napoved občni zbor DPD Svoboda Dušan Jereb. Društvo bodo popolnoma preosnovali in vključili vanj številne nove skupine, ki zdaj v mestu in njegovi bližini okoli delujejo same zase in dokaj nenacrtno. Za preosnovo se je zlasti zavzela kulturna skupnost, ki hoče nekoč znanemu in zelo delavnemu društvu spet pomagati na trdnem noge.

I. Z.

podertavo

Leto 1972 naj bi bilo za prosvetne delavce prelomno: kdor ne bo imel diplome za predmet, ki ga poučuje, se bo moral ali posloviti od šole ali pa bo smel v razred samo še kot honorarni sodelavec. Nova uredba ne bo prizanašala zlasti mlajšim.

Konec možnosti, da bi posledje učitelj z nedokončano izobrazbo še lahko poučeval, so napovedali že pred leti. Pet let časa so dali vsem, da si pridobijo diplome na višjih in visokih šolah. Ta čas pa se zdaj izteka.

Ni malo učiteljev, ki so si ustrezno (glede na predmet) izobrazbo pridobili z rednim ali izrednim študijem. Izredni študij prosvetnih delavcev je bil že kar nekakšen »slager sezona«. Niso pa mogli vsi na pot k ustrežni izobrazbi: vsakdanje delo in pomanjkanje učiteljev jim tega nista dovoljevala.

Podatki kažejo, da je na Dolenjskem ta čas trideset matematicov brez kvalifikacije in polovica slavistov brez dokončanega študija na ustrežni višji oziroma visoki šoli. Nekateri drugi predmeti niso veliko bolje zasledeni.

Kaj bo prihodnje leto, ali bodo morali vsi z nedokončano izobrazbo pripraviti kovčke? Če bi se to zgodilo, bi bilo to za dolenjsko šolsko polom. Zahtevo bo treba vsaj nekoliko omiliti in se spriznati za dejanskim stanjem.

I. Z.

Mali kulturni barometer

DANES V BREŽICAH — Mladinsko gledališče iz Ljubljane bo danes gostovalo v Brežicah in za mladino trikrat uprizorilo Janeza Zmavca mladinsko igrano „Domača naloga na potepu“. S tem delom so ljubljanski gledališčniki predvčeršnjim gostovali tudi v Kočevju in za vse tri predstave poželi velik aplavz mišičev ter drugih obiskovalcev.

JUBILEJ „NAŠIH RAZGLEDOV“ — Štirinajstletnik „Naši razgledi“, ki izhaja v Ljubljani, je dopolnil dvajset let. Za slovensko publicistiko je to nedvomno pomemben dogodek. „Naši razgledi“ resda niso list za polpismene ljudi, poskušajo pa biti čtivo za čim širši krog bralcev.

POMEMBNI KNJIŽNI NOVOSTI — Državna založba Slovenije je pred kratkim poslala na knjižni trg dvoje pomembnih in zajetnih del: monografijo o slovenskem impresionistu Rihardu Jakopiču in drugi del Krajevnega leksikona Slovenije. Jakopičeva monografija je dragoceno delo o velikemu slovenskem impresionizmu, o umetniku evropskega pomena. Študijo o slikarju je napisal prof. Zoran Kržišnik. Zajetno delo vsebuje več deset reprodukcij najboljših in najznačilnejših Jakopičevih del.

JUBILANTI V „HOVANSČINI“ — Na odru ljubljanske Opere so postavili novo delo: opero „Hovansčina“ ruskega skladatelja Modesta Petroviča Musorgskega. V glavnih vlo-

gah pojo med drugimi solisti, ki so letos proslavili na opernem odru 25-let umetniškega dela: sopranistka Vilma Bukovec, tenorist Rudolf Franci in baritonist Samo Smerkolj.

NESTOR SLOVENSKEGA FILMA UMRL — Metod Badjura, pionir in nestor slovenskega igranega filma, je prejšnji teden nenadoma umrl. Starejši občani se bodo še spomnili „Triglavskih strmin“, prvega slovenskega celovečernega igranega filma, ki ga je Badjura posnel leta 1932. Badjurova kamera je poleg tega zapisala številna dela dokumentarne vrednosti.

„ILIRI IN DAČANI“ — Arheološka razstava „Iliri in Dačani“ je odprta od prejšnjega tedna v Arhadskega Narodnega muzeja v Ljubljani. Zanimivo prireditev, ki govori o življenju, delu in umetnosti starih ljudstev na Balkanov — Ilirov in Dačanov — sta omogočila Narodni muzej iz Beograda in Zgodovinski muzej Transilvanije iz Clujsa v Romuniji. S to razstavo so v glavnem slovenskem mestu strnili proslavljanje 150-letnice muzejske dejavnosti na Slovenskem.

ZBORNIKA SE NI — Zbornika, ki so ga v Novem mestu pripravili za 225-letnico gimnazije, če ni na svetlo, ker se je tiskarna ČZP Delo izdajo zamudila. To je tembolj nezamislivo, ker so nekaj izvodov pripravili že pred dvema mesecema za akademijo, ki jo je spredela novomeška gimnazija ob svojem visokem jubileju.

Ivan Tavčar HOLEKOVA NEŽIKA

3

Tebe kličejo sraz ve, ki pred mano zdaj bežiš, obled'vati moje lice brez usmiljenja pustiš. Kastelic

Živeli smo takisto, da je šel čas dalje. Gospod Erazem (bog ve, kje je vzel to ime) je hodil iz svoje fabrike v vas, kjer je vsak kmalu vedel, kaj ga vabi in miče tu gori.

V cerkev je hodil in se vselej vstopal nasproti Holekovi klopi, kjer je sedela Nežika in molila. In ni ga zmaknil očesa od nje, da se je delalo pohujšanje in da je dekle koprnelo in si le malokdaj upalo povzdigniti trepalnico in plašno pogledati proti njemu.

Doma pa je bila jeza. Ali kaj so hoteli? Imeli so samo njo in bogati so bili. Kaj se če, mladost je norost.

Bilo je na binkoštni ponedeljek. Pri Rekarju tam na vasi so imeli godce in mi gorjanci smo plesali in tolkli s petami ob tla. Pri peči sem sedel in bil

poklican sedaj k tej, sedaj k oni mizi, da sem ga izpraznil kaj malega.

Dve mizi jih je bilo in pri eni je bil tudi stari Holec in hčer je imel pri sebi. Bilo je še drugi očetov in bili so veseli in dobre volje. Godci pa so piskali. Kar se odpro vrata in v hišo se usaje vse črno rudarjev in se posedejo krog tretje mize. Za njimi pa je prišel gospod Erazem, vam rečem, kmečko oblečen, s štibalami, potegnjenimi čez kolena, in z rdečo ruto okoli vratu. Kar senca se je naredila, ko je stopil k mizi, tako je bil velik. Z glavo so je skoraj dotikal stropa, tako je bil visok. In sedel je tja med rudarjev in poklical vina, da se je cedilo po mizi. Potem pa je vstal, vam pravim, zal človek je bil, in vrgel je šmarni tolarček v gosli, da so se godcem zasvetili obrazi in da so pričeli pihati in piskati, kar je sapa držala. Oni pa je stal sredi hiše in gledal po dekletih in šel z očesom od ene do druge, dokler ni stopil k Nežiki. Urno je vstala. Objel jo je okoli pasu in sikala sta se, da je bilo veselje. Segala mu je komaj do brade, in ko jo je

takisto gosposko k sebi držal, se je videlo, kako je položila glavico na njegove prsi. Govoril ji je ves čas med plesom in ona se je smejala. Bila je rdeča kot pih, lasje so se ji vili krog čela, nekoliko zmedeni, in krog vratu je imela rumeno ruto iz surove svile. Prav kakor roža je bila.

In ko sta nehala, jo je peljal k svoji mizi, ji dal piti in sedla je tja k njemu. Holec pa je vstal, od jeze je pobledel, stopil je med rudarjev, se tresel in dejal: „Nežika, tu ne boš sedela!“

Ali kaj mislite, da ga je slušala? Gospod Erazem pa je rekel: „Zakaj pa ne?“

„Nežika, pravim, pojdi k moji mizi!“

„Bom že. Počakajte!“ In šel je proč in sedel na svoje mesto in podprl si s pestmi obraz in besede ni več govoril. Drugo jutro pa je šlo kakor ogenj čez vas in jezike so brusili, da je bila groza.

Več kot pol ure je sedela zraven njega in potlej sta se plesala in spet je padel šmarni tolarček v gosli. Šele potem je šla k očetu in ni ji dejal zalega. Plačal je in odšel z dekletom.

Jaz pa sem sedel med fante, a ti so jezno sedeli pri svoji mizi. Kaj so hoteli? Bil je drobiž, mladoleten, slaboten, takšno, ko ravno začne malo frčati, šibko in boječ. Stiskali so pod mizo pesti in pri sebi kleli te rudarjev in počasi pili vino, ker imeli so tuči denarjev, pa bolj malo. Če ne bi bil

plačeval Gabričev Tone, ne bi teklo vino; a le-ta nas je napajal nekaj časa in bil na čudne načine vesel. Prekmalu je plačal in odšel. Za njim so se vzdignili tudi rudarji in peli so, ko so šli čez vas. Tu pa so jim fantički grozili z rokami in zulgali z jeziki.

Drugo jutro sem moral prav zgodaj v dolino. Nekaj sorčice sem bil dal v mln; za binkošti, sem dejal. Pa mi je bil preporno zmlel. Berac mora biti povsod zadnji. Po to moko sem šel torej tisto jutro v dolino. Tam doli pod brvjo v Ločilnici je ležalo nekaj črnega. Jejmene! Bil je človek! Mrtev človek! Voda ga je bila zanesla h kraju in tam je ležal v sipi, napol na suhem. Z mlinarjem sva ga potegnili na prod. Bil je Gabričev Tone. Bog se nas usmili, bog! In jaz vam povem, da je skočil sam v vodo, čeravno so za njim v grob škropili in kadili. Pa je le res, pa je le res!

Hitel sem navzgor v vas. Ravno pred Rekarjem je bil oče Gabrič (zdaj je že tudi pokopan); na vse jutro se je bil vina napil. Bil pa je tistih ljudi, da je vina napil bil siten. Ni pustil drugih pri miru in le bodel in dregal jih je. Tisto jutro so ga bili pri Rekarjevih posadili iz hiše in zaprli vrata.

Sredi vasi se je opotekal in kričal: „Tudi Rekar mi zapira, kaj? Kaj pravite?“ je dejal. „Jaz o Rekarju nič hudega ne vem, samo, da je malovredno, nič prida človeče.“

Rad bi še nekaj vpil, pa stopil sem k

njemu in mu povedal: „Vaš Tonček leži na produ pri Ločilnici. Mrtev je.“ „Mrtev?“ in oko se mu je nekako čudno zavilo in pogladil se je z roko čez čelo in zapustile so ga vinske moči in hitel je iz vasi in klical boga in vse svetnike na pomoč ...

Zatem je preteklo nekaj mesecev in pozabilo se je marsikaj. Gospod Erazem je bil že poleti odšel v mesto in tudi njega smo pozabili. Jeseni je bilo in delali smo na polju in pletel sem pridno koše, ker časa sem imel. Neko popoldne je prišla Holekova Nežika. Sedel sem za mizo in na drugi kraj meni nasproti je sedla ona. Dekle se mi je zdelo blede in molčalo je tudi. „Nežika, ali si bolna?“ sem dejal. „Moraš biti bolna!“

Ali nič ni odgovorila. „Če utegnesh, bi mi nekaj pisal?“ „Oj, utegnem pa!“

Bil sem takrat za pisma v vsej vasi sam in za marsikatero sem pisal pisma sinovom, ki jih je bil vzel cesar v vojak.

Urno sem pripravil vse. „No, kaj pa naj piševa?“ sem dejal. „Kaj naj piševa?“ je mislila in nekoliko ji je šla kri v glavo.

„Piši mu,“ je pričela tiho, „kako da ga grozno rada imam in kako da zmeraj nanj mislim, ponoči in podnevi, in kako je žalostno, ko ga ni, in pusto, in kako da doma grdo ravnamo z menoj, da mi ni prebiti, in da naj pride, če ne, če ne ...“

Povest o pšeničnem zrnu in vrču vode

Branko Žužek:

Predanost

Vsa spoznanja in želje bom pritisnil na prsi in odšel v globino tvoje zavesti.

To bo hoja po mahu, zgolenje nevidnih ptic, blešč pajčevin v rosi novega jutra.

Spoznala me boš po glasu, ki ne bo zvenel ubito. Po korakih, ki zapuščajo vroče sledi.

Vso minulo trpkost bova zagnala v tolmun med gibke sence muha in rib.

In bova. Tako lepo je bitil!

(BRANKO ŽUŽEK je pred kratkim izdal pri Mladinski knjigi v Ljubljani svojo tretjo pesniško zbirko "STEKLENA KROGLA". Pesnikova izpoved je namenjena sedanjemu času in sam pravi: „Ne prihajaj v ognju! Daj nam danes izpolnitev naše velike ljubezni!“).

Pred dnevi je pri Mladinski knjigi v Ljubljani izšla knjiga zgodb o mladosti, novo delo pisatelja Ferda Godine. Polne so iskrenosti, barvnosti pokrajine - prekmurske ravnice s polji, pa tudi prave pesniške mehko-be in nepridigarske vzgojnega čara, ki ga lušči bralec iz podob in prispevov v knjigi. Delo, ki nosi naslov KOS RŽENEGA KRUHA, je ilustriral Ive Subic.

Ko je bil Kozlarjev Izidor še bolj majhen, sta z dedkom pasla na Tratah krave. V tistem času so ljudje želi na polju pšenico. Ker so bili dnevi vroči, je dosti pšenice ščrčalo. Ta pšenična zrna so po tleh pobirale pridne mravlje. Nosile so jih v rove pod zemljo, kjer so imele skladišče za hude zimske čase.

Izidor in dedek sta mravlje opazovala. Vsaka izmed njih je nosila zrno. Zrno je bilo težje

od mravlje. Mravlje so nosile zrna preko travic, grud in slamic. Njihovo delo je bilo težko. Zvrstile so se s svojim tovorom v dolgo vrsto, da bi bile podobne karavanam v puščavi.

Izidor je opazoval eno izmed mravelj, ki se je mučila s svojim zrom in ga nosila proti domu. Toda ko je do doma prišla, jo je Izidor premotil. Pred njo je postavil slamico in mravlja je zlezla nanjo. Izidor je odnesel na slamico mravljo tja, kjer je uboga siročica začela. Tako je mravlja spet morala nositi svoje težko breme čez mnoge zapreke.

Dedek je opazil, kaj Izidor počne. Ko je mravljo že tretjič speljal na slamico in je morala že tretjič nositi zmo po isti poti, je rekel:

„Izidor, skoči mi domov po vodo! Tako sem žejen.“

Izidor je stekel domov in je dedku prinesel vodo. Toda dedek vode ni pil. Zlil jo je po tleh. Izidorju pa je rekel:

„Skoči mi domov po vodo! Tako sem žejen.“

Izidorju se je dedkovo početje zdelo čudno. Vendar je še enkrat stekel z vrčem domov. A ko je vodo prinesel, je dedek prijel vrč in vodo zlil po tleh. Izidorju pa je spet rekel:

„Steci domov po vodo! Rad bi si pogasil žejo.“

Izidor je dedka vprašal:

„Kaj to delaš, dedek? Zakaj bi se jaz z vodo mučil po vročem soncu, ti jo pa zlivaš po tleh?“

Dedek mu je odgovoril:

„Tudi ti mučiš mravljo, da mora tolikokrat brez koristi napraviti s težkim zrom dolgo pot. Kar pojdi po vodo!“

Ko je Izidor vodo prinesel, je dedek ni zlil po tleh. A tudi Izidor je mravljo pustil, da je šla z zrom domov.

Anton Repnik, slikar: »Revočeva miza« — risba 1970

Jože Horvat-Jaki: »FANTOME — kamcug

Lojze Krakar:

Tovariš komercialni

Izmislil si je lepo obrt: trguje s Slovenci! Vsak večer po en vagon jih iz Ljubljane odpelje na tuje in tam proda. V Ljubljano na peron

pripelje jim še sindikat in žene, da videz bil bi bolj human. Solze, oj zdaj gremo (moj Francelj, kam brez mene?) in zbogom domovina. Čez gore,

ki jih nekoč je v dalji videl pesnik, se vije megla maliganov, vlak pa je kljub temu ves poslovno resen, v njem vlada strogi red, in sicer tak,

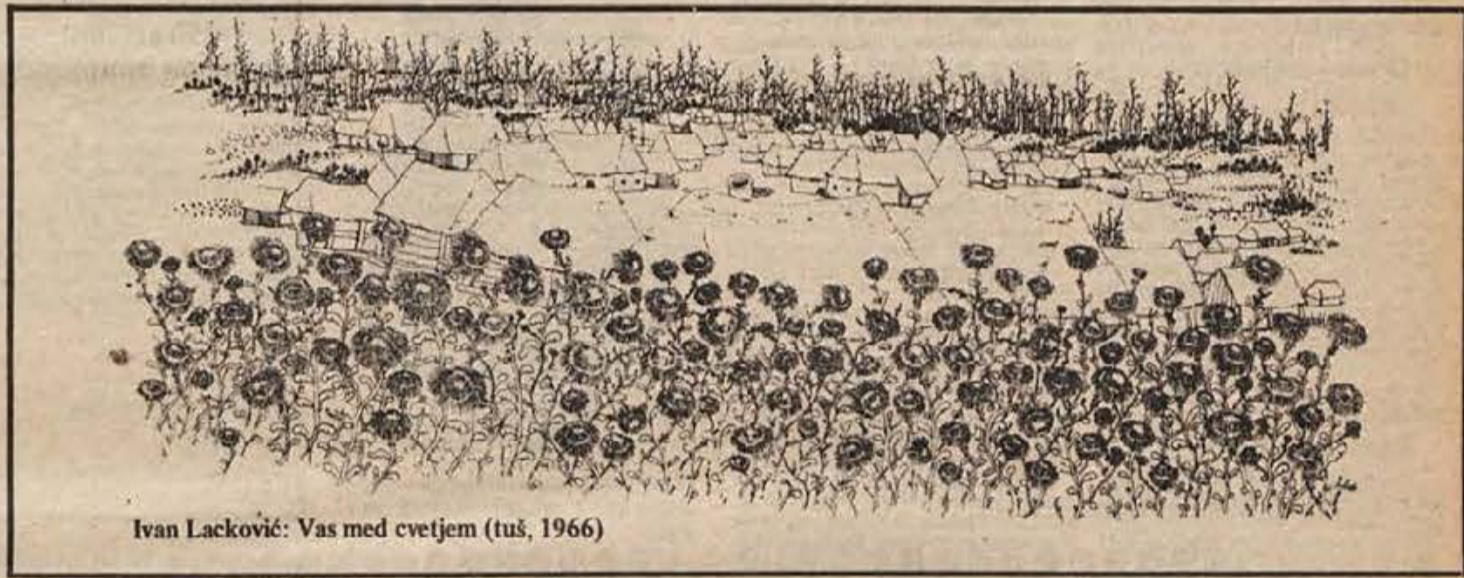
da najprej pelje se v vagonu spredaj tov. komercialni (v žepu ima denar državnih dnevnic prvega razreda in v Švici, kar nakral je). Tisto, kar

za njim se pelje, je delovno ljudstvo z boljšo bodočnostjo, ki sestoji iz nemških psov, barak in grenkih čustev, podobnih težkim kamnom. In da bi izvoz bil res popoln, se neposredno za ljudstvom pelje še vagon košar slovenskih zob (te odhajajo za vedno) pod geslom: tudi mater za denar!

Slovenci spet grede kot nekdanj romat, le da namesto škofa v Kelmorajni jih pelje komercialni in da krona poti ni Bog več, ampak firma Klein, in kar opravljali so še nedavno eses gonjači, to opravi zdaj tovariš komercialni ali glavni smehljaje sam, ko žene rajto v raj(h).

Tovariš komercialni ve, kaj hoče, saj je za socializem strokovnjak. Ta zanj je vlak, ki vsak dan odropeče na tuje: tam proda se žabji krak, svetnik brez glave in zdravnik brez službe enako dobro, vse pa za procvit prihodnosti in blagostanje družbe v prvem vagonu (beri: za nje rit).

(LOJZE KRAKAR, eden izmed najizrazitejših in najpomembnejših sodobnih slovenskih pesnikov, je belokranjski rojak, rojen 21. 2. 1926 v Semiču. Od aprila 1965 dalje predava slovensko književnost in jezik na univerzi J. W. Goetheja v Frankfurtu ob Maini. — Iz njegove najnovejše samostojne pesniške zbirke „PREDLOGI“, ki je izšla pred dnevi pri Mladinski knjigi v Ljubljani, ponatiskujemo bridro resno pesem „Tovariš komercialni“.)

Ivan Lacković: Vas med cvetjem (tuš, 1966)

Za lani je pri MLADINSKI KNJIGI v Ljubljani v prevodu Kristine Brenkove in z ilustracijami Ančke Gošnik-Godčeve izšla čudovita in očarljiva povest pisatelja Feliksa Saltna, opis srnjačkovega življenja, „BAMBI“. John Galsworthy je o delu dejal, da je majhna mojstrovina, bistra in pestra in ponekod pretresljiva. Polna je tankočutnega opazovanja in notranje resničnosti, delo pesnika skratka, ki globoko občuti naravo in ljubi živali. Pisatelj delo posebno priporoča lovcem, knjigo pa bo z navdušenjem prebral vsakdo, ki sta mu rast in oblikovanje mladega človeka zares pri srcu. Poskrbel bo, da pride knjiga zato v roke mlademu svetu.

Rodil se je v goščavi, v majhni, skriti gozdnici kakršne se zde na vse strani odprte, pa so vendar povsod zavarovane. Prav ralo je bilo v njej prostora; komaj zanj in za njegovo mater. Vstal je, pozibava se na svojih tankih nožicah, plašno gleda predse z motnimi očmi, ki nič ne vidi, poveša glavo, močno drgeta in je še čisto omamljen.

Felix Salten: BAMBI

„Kakšen lep otrok!“ vzklikne sraka.

Ko je čula hropeče vzdihne, ki so se trgali med bolečinami iz matere, je priletela. Sedla je na bližnjo vejo.

„Kakšen lep otrok!“ spet vzklikne.

Ko ji nihče ne odgovori, klepetaja dalje:

„Čudovito! Precej zna stati

in hoditi! Kako zanimivo! Svoj živi dan še nisem videla kaj takega. Sicer sem še mlada, komaj leto dni sem iz gnezda, kar najbrž veste. Toda zdi se mi prečudno. Takle otrok... ta hip je prišel na svet in že lahko stoji na nogah. To je inenitno. Sploh se mi zdi pri srnah vse zelo gosposko. Ali zna tudi že teči...?“

„Da,“ odgovori tiho mati. „Oprostite, prosim, toda pogovarjati se še ne morem. Mnogo dela imam... in precej sem se utrujena.“

„Nikar naj vas ne motim,“ klepetaja sraka. „Tudi jaz nimam prida časa. Toda kaj takega ni mogoče vsak dan videti. Pomislite, kako nerodne in težavne so te stvari pri nas. Ko prilezejo otroci iz jajčec, se ne morejo niti ganiti. Nebogljivi leže v gnezdu in treba jih je negovati, tako negovati, vam pravim, da si niti misliti ne morete. Koliko je dela, preden jih napitajo, koliko strahu, da jih obvaruješ. Pomislite, prosim, kako je naporno nabirati pičo otrokom obenem pa paziti, da se jim kaj ne zgodi. Če nisi pri njih, si ne morejo prav nič pomagati. Ali nimam prav? In koliko časa je treba čakati, da se lahko gibljejo, kako dolgo traja, preden jim zraste perje in so sploh čemu podobni.“

„Oprostite,“ pravi mati, „nisem vas poslušala.“ Sraka odleti. „Avša avša-

sta,“ si misli, „gosposka je, toda neumna!“

Mati jo komaj opazi. Še naprej skrbno umiva novorojenčka. Umiva ga z jezikom in ga tako hkrati koplje, greje ter ljubkuje.

Malček se nekoliko opoteče. Ko ga mati rahlo liže in gladi po telescu, za spoznanje klecne in obstane. Njegova razmršena rdeča suknjica ima drobne bele pike in na njegovem omotičnem otroškem obrazu je še sled globokega spanja.

Naokoli rastejo leske, dren, grmičevje črnega trna in mladi bezeg. Visoki javori, bukve in hrasti so zelena streha nad goščo in iz trde, temno rjave zemlje poganjajo pahljaste praproti, gomoljasti grahor in kadulja. K tlom se privijajo listi vzcvetelih vijolic in jagod, ki začenjajo pravkar cveteti. Skozi goste listje sijajo zlati prameni zgodnjega sonca.

Ves gozd zveni od mnogoterih glasov, ki ga polnijo z radostnim nemirom. Kobilar uka in vriska, golobje neneh-

no grulijo, kosi požvižgavajo, ščinkavci gostole, sinice cvrkutajo. Vmes se prepirljivo ujedajo šoje, smejejo se nagačive srake in se trga kovinski klic vabečih fazanov. Včasih prekriči vse glasove odrezavi vrisk zolne. Nad vrhovi dreves jasno in predirno žvižga sokol in brez prestanka se razlega vranji zbor.

Malček ne razume nobene teh pesmi in ne klicev; ne razume, kaj se pogovarjajo. Sploh jih še ne sliši. Prav tako še ne voha nobene od vonjav, ki jih diha gozd. Ko ga mati umiva, greje in poljublja, sliši le rahlo šelestenje po svoji suknjici in razen blizkega materinega telesa ne duha ničesar. Tesno se privije k priletni, puhteči bližini, lačno išče in najde izvire življenja.

Ko pije, ga mati ljubkuje. „Bambi,“ sepeta.

Medtem dviga glavo, striže z ušesi in srka vase veter. Potem pomirjena in srečna spet poljublja svojega otroka. „Bambi,“ ponavlja, „moj mali Bambi!“

Sevniški rokometaši so s svojo prodorno igro navdušili številne privrženca rokometa v Sevnici. Najboljši sevniški mož Jože Silc v napadu.

ATLETIKA: Vidno napredujemo!

Atletika ima vedno več privrženec. Poleg Novega mesta, kjer je lepo razvita, se ponovno dramita dve atletski središči, ki sta včasih v tem športu veliko pomenili: Kočevje in Črnomelj bosta spet zavzela svoji stari mesti in vzgajala prvovrstne atlete. Najboljši napredek so naredili v Novem mestu, kjer so se letos spet povzpeli za stopničko višje. Moška in ženska ekipa sodita med najboljše v republici, čeprav tega, kar zadeva množičnost, ne bi mogli trditi. Imamo tudi nekaj odličnih atletov. Med najboljšimi v naši republici so: Marjan Špiler, Milan Šimunič, Vojko Dragaš, Tatjana Gazvoda, Vesna Saje in Vojko Baumgartner.

KOŠARKA: Doslej največji uspeh

Novomeškimi košarkarjem so se uresničile dolgaletne sanje – uvrstili so se v republiško ligo. S tem so dosegli verjetno višek, saj kaj več res ne bi smeli pričakovati. Zal pa je poleg Novega mesta, Metlike in Kočevja drugje precej majhno zanimanje za to lepo igro, ki osvaja množice. Med najboljše košarkarje štejemo Zarka in Slavka Kovačevića in Jožeta Splichala.

NOGOMET: Barka se potaplja

V nogometu tudi letos nismo naredili nobenega napredka, prej bi lahko trdili, da celo iz leta v leto nazadujemo. Res je, da igra kar šest naših ekip v conskih ligah, vendar ni to nikakršen uspeh, čeprav bi bile tam tudi na vodilnih mestih. V nogometu bi potrebovali več načrtnosti, denarja, igralcev in vaditeljev! S takšnim delom je ves trud že vna-

Atletika je na Dolenjskem zavzela precejšen obseg, največ privedev je bilo v Novem mestu.

prej obsojen na neuspeh. Nogomet ne gre več naprej na amaterski osnovi, za kaj drugega pa nismo sposobni. Posebnih imen v nogometu nimamo, morda bo bolje, ko odrastejo mladi, ki obetajo nekaj več, opozorimo naj zlasti na mladince Elana in Bele krajine.

GIMNASTIKA: Mladi veliko obetajo

Teško se bodo ponovili časi Leona Stuklja in njegovih tovarišev, vendar sedanjí mladi rod na Dolenjskem veliko obeta. Zanimanje je izredno, ob dobrih pogojih bi se nasi telovadci morda lahko prebili celo med najboljše. Medtem ko v Brežicah v glavnem skrbijo za telovadce, je Novo mesto središče ženske telovadbe. Letos sta tudi dve dolenjski telovadki oblekli republiški in državni dres: Anita Gajič je nastopila v republiški mladinski reprezentanci, Maja Dokl pa v državni mladinski reprezentanci v dvoboju Jugoslavija - Madžarska.

ROKOMET: Napredek velik kot gora

V primerjavi z nogometom lahko trdimo za rokomet, da je izredno napredoval. Pri tem ne mislimo toliko na kakovost, ki je v vzponu, kot na množičnost. Rokomet igrajo pri vsaki šoli, poleg tega je igra vedno boljša. Organizirana je vrsta šolskih lig, ki bodo čez leta dajale dober kader. V kakovostnem pogledu so najbolj napredovali Sevnčani, ki so letos komaj prišli v ligo, pa že igrajo pomembno vlogo. Enako lahko trdimo za Brežičane in Ribničane, ki so v samem vrhu. Zlasti Brežičani cvetijo rožice, saj moška in ženska ekipa čakata, da sežeta celo po republiškem naslovu. Največkrat zasledimo naslednja imena: Jože Silc, Tomislav Svačić, Polde Rovar, Slavko Bosina, Rudi Iskra, Franc Po-

nikvar, Nikola Radič, Jož. Mikulín, Vlada Bužančič, Stanka Molan, Vlasta Mišič in druge.

PLAVANJE: Naprej ne gre več

V plavanju so Krčani v težkih pogojih dosegli več, kot bi lahko kdo pričakoval. Brez zimskega bazena je žanes tako kot z ribo na suhem. Ni rečeno, da Krčani ne napredujejo, vendar gre njihov napredek dosti počasneje kot druge, kjer vadijo vse leto. Stebri krškega plavanja Franc Cargo, Igor Turk, Nevenka Jenkole, Tea Preskar, Skafar itd. Zal ne morejo naprej.

Dara Krstič je na Dolenjsko prinesla edini ženski državni naslov.

ODBOJKA: Zaznati je rahel vzpon

Odbojka ni več tisto, kar je bila pred leti. Moška odbojka je na Dolenjskem v zastoju, nekaj napredka pa je opaziti pri odbojkaricah. Največji napredek so naredile vsekakor mlade Novomeščanke, ki se prebijajo v vrh republiške odbojke. Pri fantih je stanje dosti bolj kritično: imamo sicer dve ekipi v republiški ligi, vendar je njuna uvrstitev po prvem polčasu komaj zavidljiva. Pri moških ekipah manjka naraščaja. Najbolj znana odbojkarica imena so: Zdenka Rajer, Marjeta Pučko, Marina Fila, Franja Virant, Lojze Babnik in Marjan Breščak.

NAMIZNI TENIS: Brez pogojev ni nič!

Namiznoteniški igralci Novega mesta igrajo v republiški ligi, vendar zaradi slabih delovnih pogojev ne morejo pokazati tistega, kar bi lahko. Trenutno so ekipa, ki bo spet prišla v nižje tekmovanje. Nekaj časa so precej obetala tudi dekleta iz Kočevja, zdaj pa je tudi tam nastopilo mrtvilo. Na podežlju raste nov rod igralcev, vendar ne bodo mogli napredovati, ker nimajo za to pogojev. Med igralci moramo omeniti Nado Rački in Marjana Somraka.

SPEEDWAY: Kralj je mrtev, živio kralj!

V tej športni vrsti smo dosegli največ. Oba državna naslova sta v rokah Krčanov. Zal pa je svoj bleščeči uspeh nenadoma pretrgal pri-

Tudi športno leto je naokrog. Letos je v naši pokrajini zaznaven velik napredek telesne kulture, ki se zrcali na vseh področjih vključevanja mladine in drugih občanov v telesno vzgojne organizacije. Napredovali smo pri gradnji športnih objektov; urejena je vrsta asfaltnih rokometnih igrišč, tri telovadnice (Novo mesto, Bršlin in Krško), nekaj manjših športnih parkov itd. Manjši napredek je zaslediti pri vzgoji vadiateljev, teh še precej manjka. Tudi s finančnimi sredstvi niso takšne težave, kot so bile še pred leti; financiranje je v večini urejeno in športniki dobivajo vedno več denarja. Naj-

večji napredek so nedvomno naredila šolska športna društva, ki se razvijajo v močne kolektive organiziranih športnikov. Vse kaže, da se že poznajo rezultati načrtnega dela v ŠSD, vzeto v širšem smislu.

Na račun boljših delovnih pogojev zlasti v nekaterih športnih vrsteh dosegajo športniki iz naše pokrajine vidnejše rezultate v republiškem in zveznem merjenju moči. Letos smo spet dobili več naslovov državnih prvakov. Imamo tri državne prvake: Ivan Molan in Evald Babič vadita v speedwayu in Dara Krstič v padaistvu. Razen tega smo imeli dva tekmovalca v državni re-

prezentanci (Maja Dokl in Franc Cargo). Naši tekmovalci so večkrat oblekli dres republiške reprezentance.

Moramo se povrniti še k enemu izmed največjih uspehov naše pokrajinske reprezentance. Športniki Dolenjske so odlično tekmovali na Zletu bratstva in enotnosti v Sisku. Večina pokalov in odličij je postala last naših športnikov, ki so bili na tej veliki športni manifestaciji dejansko brez tekmecev.

Če bo rasel napredek s takšnimi koraki kot letos, potem bomo Dolenjci kmalu med športno najbolj razgibanimi pokrajinami.

Zdrav duh – v zdravem telesu!

Ijubljeni Ivan Molan, ki se poslavja od tega športa. Zamenjal ga bo mladi Babič, ki je letos meteorsko zablestel. Nedvomno bomo o tem mladencu, ki služi zdaj kadroviski rok, že veliko slišali, zlasti če bo še tako ubogljiv učenec svojega izkuženega očeta Francu. Na to, da bomo v enem letu imeli kar dva državna naslova, pa bo treba verjetno še precej let čakati. Gledalci bodo odsotnega Molana precej pogrešali, vendar je njegova zadnja beseda odločilna.

rate je v Krškem, v glavnem po za slugi prizadevnega trenerja Staneta Iskre. V zadnjem času veliko delajo tudi v Novem mestu in Brežicah, pa je zato pričakovati uspehe čez kakšno leto.

TENIS: V glavnem samo Novo mesto

Tenis v glavnem igrajo samo v Novem mestu. Kvaliteta tega športa je v dolenjski metropoli dobra, čeprav naši igralci v republiškem merilu ne pomenijo nič. Med najboljše igralce štejemo Pavla Uhla, Jožeta Splichala, Sama Medica in Jožeta Turka.

SMUČANJE: Vedno več smučarj

Dolenjska se zadnja leta odpira tudi smučarskemu športu. Vedno več mladih ima smučič, zato so tek-

movanja vedno bolj množična. Smučiči že postajajo vsakodnevni rekvizit, zato so pred nami tudi prvi rezultati. V zadnjih letih je bilo zgrajenih precej vlečnic in nekaj skakalnic: Mladi dolenjski smučarji so nekajkrat lepo zablesteli, ko so se srečali z vrstniki iz bolj razvitih smučarskih središč Gorenjske in Štajerske. Posebej naj opozorimo na Marjana Sonca, Aleša Wachterja in Lučko Serini. Med starejšimi tekmovalci nimamo posebno znanih imen.

STRELJANJE: V glavnem nazadujemo!

Kljub zadovoljivim pogojem za razvoj strelnega športa pri nas opazimo rahlo nazadovanje. V glavnem so strelske družine v delovnih kolektivih, kjer je še največ zanimanja za ta šport. Med najbolj vidnimi imeni dolenjskega strelskega športa sta Novomeščana Julka Bratuš in Marjan Kos.

KEGLJANJE: Ne gre več naprej!

V kegljanju Dolenjci ne moremo biti enakovredni drugim, ker nimamo pogojev za razvoj tega športa, ki drugje vključuje veliko več športnikov. Brez avtomatskih kegljišč so naši kegljari prikrajšani za večje uspehe: ti se jim posreduje samo slučajno. Dosežki pa kažejo, da bi lahko veliko dosegli, če bi imeli možnosti za vadbo. Najboljši kegljarji so v Krškem, Novem mestu, Sevnici in Kanjarici.

BALINANJE: Dalo bi se doseči več!

Za razvoj tega športa so na novomeški Loki dobri pogoji. Največkrat se balinarji srečujejo na sindikalnih igrah ali v okviru četverbojev mestnih reprezentanc. Balinajo skoraj po vsej Dolenjski, najbolj dosežkov pa zaenkrat še ni. SLAVKO DOKL

Skoda, da se je dvakratni državni prvak Ivan Molan poslovil od tekmovalnega športa. Tekmovalni stezi se je odpovedal zaradi preobilice dela.

JADRALSTVO: Jože med najboljšimi

Verjetno Dolenjci še nismo imeli tako dobrega jadrarca, kot smo ga dobili v Novomeščanom Jožetu Uhanom, ki se danes uvrsta med naše najbolj nadarjene jadralce. Jože se je postavil tudi na mednarodnih tekmah, kjer je bil naš najboljši tekmovalce. Zanimanje za ta šport narašča, vendar je prav tu treba čakati dalj časa, preden se pokažejo uspehi.

AVTOMOBILIZEM: Največkrat Milavec

Pred leti smo bili v avtomobilskem športu neznani. Gorjanska dirka je za razvoj tega športa v naši pokrajini naredila precej. Hkrati z rojstvom že ustaljene dirke smo dobili tudi nekaj tekmovalcev, ki so se hitro prebili v republiški vrh. V mladih imamo Janeza Milavca, Draga Badovjica, Toneta Novaka in druge. V tem letu je dobilo AMD Novo mesto svojo tekmovalno ekipo, ki se lepo uveljavlja na večjih in zahtevnejših tekmah.

ŠAH: Rudi Osterman in drugi

V zadnjem letu smo poleg treh velikih šahovskih središč – Kočevja, Mokronoga in Novega mesta – dobili veliko ljubiteljev šaha še v Metliki, Črnomlju in v zasavskih občinah. Tudi v šahu napredujemo, največ pa obetajo mladi v Kočevju, kjer je skrb za šah izredno velika. V merjenju moči se Dolenjci kar lahko kosajo z drugimi šahisti. Med najboljšimi so Rudi Osterman, Igor Penko, Štefan Cimer, Tone Šporar, Tone Škerlj, Ivica Mišič, Ančka Istenič in drugi. V ligaških tekmovanjih imajo Dolenjci vedno pomembno mesto.

KARATE: Šport, ki navdušuje

Za karate je med mladino pri nas vedno večje zanimanje. Najboljši ka-

Želja Novomeščanov, ki so se uvrstili v I. republiško košarkarsko ligo: da bi se čimveč njihovih žog znašlo v košu!

NAGRADNA ANKETA

Izberimo športnika Dolenjske!

Leto je pri koncu. Športna tekmovanja so v glavnem končana. Prav je, da spet naredimo letni obračun in ugotovimo, kam smo prišli na področju športa.

Športno uredništvo Dolenjskega lista objavlja tudi letos nagradni glasovalni listek, s katerim boste izbrali najboljšega športnika in športnico Dolenjske v letu 1971. Pri izbiri upokličite najboljše dosežke posameznikov, tako da bo deseterica res pravično izbrana. Opozoriti vas moramo, da bomo istočasno objavili tudi strokovno oceno naših znanih telesnovzgojnih delavcev in tako njihovo mnenje primerjali z rezultati glasovanja naših bralcev.

Način tekmovanja: I. mesto – 5 točk, II. mesto 4 točke itd. Enako bomo točkovali v moški in ženski konkurenci.

Vsak bralec ima pravico poslati uredništvu neomejeno število glasovalnih lističev. Prosimo, da nam glasovalne listke pošljete najkasneje do 10. januarja 1972 na naslov: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, p. p. 33 – z oznako „Športna anketa“.

Najboljša športnika, ki ju boste izbrali, bosta dobila lep pokal Dolenjskega lista v trajno last, drugo in tretjevrščena pa praktična darila. Izmed tistih, ki nam boste poslali anketni listek, bomo izbrali deset srečnejšev, ki bodo prejeli lepa knjižna darila s podpisani šestih najboljših športnikov Dolenjske v l. 1971.

GLASOVALNI LISTEK

Moški:

Priimek in ime panoga

- 1. ....
- 2. ....
- 3. ....
- 4. ....
- 5. ....

Ženske:

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

Listek izpolnil: (navedite točen naslov)

Naša armada je res ljudska!

Med mnogimi mladimi vojaki, ki so pred 22. decembrom dali slovesno zaobljubo v enotah JLA, je bil tudi 20-letni stragar Anton Kapl doma iz Trbovelj. Mladi Trboveljčan je nekaj več kot mesec stanoval v vojašnici Milana Majcna v Brilinu. Svečana zaobljuba bo mlademu Tonetu, ki jo je dal 21. decembra, ostala v trajnem spominu, saj jo je dal v letu, ko slaviš 30. obletnico ustanovitve naše Ljudske armade. Ko je novomeška mladina čestitala vojakom, je s tem poslala pozdrave tudi vsem drugim našim mladim branilcem, ki služijo kadrovski rok na vseh koncih naše domovine.

— Kako se počutite na Dolenjskem?

„Zadovoljen sem! Ker je moja babica doma z Mirne, večkrat pridem na to stran Save, zato dobro poznam ljudi in tukajšnje navade. Počutim se kot doma.“

zelo hitro. Vsi smo prijatelji, naravnost nihče ne pograva.

— Kaj pa zaobljuba, ki ste jo dali pred dnevom JLA?

„V takem svečanem okolju, ki je bilo pri nas v vojašnici, sem čutil, da je to pomemben dogodek. Zaobljuba mi bo ostala v trajnem spominu. To ni samo formalen akt, je pomembno dejanje v življenju mladega človeka. Počašteni smo, da smo mi nasledniki tistih ljudi, ki so že 1941 stopili v odkrit boj proti okupatorju.“

— Kako gledate na ostalo življenje v vojašnici?

„Prelomno časa sem v novem okolju, da bi lahko zbral vse nove vtise. Čez kakšen mesec bo lažje govoriti. Zanjkrat je vse v redu! Vem, kaj je vojak, zato mi ni težko opravljati vojaških nalog.“

— Česa si najbolj želite?

„Da bi čimprej prišel v mesto. Pestrost vojakom veliko pomeni. Vzemite samo današnji obisk mladine v vojašnici. Kar srce nam je zaigralo, ko smo videli v naši sredini toliko mladih ljudi. Človek dobi občutek, da smo vsi tesno povezani. Naša armada je res ljudska!“

— In vaše želje v 1972?

„V družini pričakujem naročanje, zato želim, da bi se vse lepo steklo. Razen tega, da bi razvoj šel še s takimi hitrimi koraki naprej. Želim tudi mir za vse v svetu.“

S. DOKL

— Kaj pa v vojašnici?

„Tu pa je malo drugače. Prvi dni je bilo kar nekako tesno. Zdaj sem se že nekoliko privadil in upam, da bo šlo. Malo mi je dolgčas po civilnem življenju in po znanjih; pogravam tudi življenjsko družico.“

— Ste že dobili nove prijatelje?

„Hitreje smo se seznanili, kot sem si mislil. Pri mladih gre to

IZ VSEH STRANI

LJUBLJANA — Pred dnevi je bila v Ljubljani problemska konferenca o dijaških domovih, ki sta jo pripravila republiška konferenca ZMS skupaj s skupnostjo dijaških domov. Na konferenci so ugotovili, da samo tretjina dijaških domov v Sloveniji služi svojemu namenu. Raziskave kažejo, da je v dijaških domovih največ delavcev (50 odstotkov) in kmečke (20 odst.) mladine. To pa seveda pomeni, če bomo še naprej tako mačehovski skrbeli za dijaške domove, da se zapirajo vrata za izobraževanje tistim, ki si jih zaradi svojega gmotnega stanja sami ne morejo odpreti. Od 58 domov jih je 13 za porušenje, 12 bi se jih še splačalo popraviti, 28 jih nemudoma potrebuje denar za redno vzdrževanje in le trije so „neoporečni“. Za vse pa bi potrebovali okoli 230 milijonov dinarjev. (M. H.)

SMIHEL PRI NOVEM MESTU — Gojenci Dijaškega doma Majde Šilec so v soboto zvečer pripravili praznovanje novega leta. Ob tej priložnosti so pripravili pester kulturni program, ki je zadovoljil tako mladino kot starejše. Največje zanimanje je vzbujala Pika Nogavička, ki je kritično ocenjevala življenje v tem kolektivu mladih. (D. S.)

Ali bo Boby prišel na Bled?

Ljubljencem mladine, ameriški šahovski vlemojster Robert Fischer — Boby, bo verjetno odigral šahovski dvobojski stolca za naslov svetovnega šahovskega kralja z dosedanjim prvim šahistom sveta Rusom Borisom Spasskim na Bledu. Ves šahovski svet se poteguje, da bi ta dvoboj bil pri njih. Zelezo imamo v ognju tudi Jugoslovani, saj smo ponudili vsoto 80.000 dolarjev, kar pa verjetno ne bo dovolj. Saj vse kaže, da se licitacija še nadaljuje. Če nam bo uspelo „kupiti“ ta dvoboj, potem bo to eden največjih športnih dogodkov pri nas.

V JANUARIJU OBISK IZ DITZINGENA

Občinsko mladinsko vodstvo iz Novega mesta je že vzpostavilo stike z vodstvom mladine v zahodnonemškem mestu Ditzingen. O sodelovanju se bodo bolj podrobno pogovorili v Novem mestu, kajti 27. januarja bo na Dolenjsko prišla štiričlanska delegacija mladine iz tega mesta.

Največ smeha je vzbudila na novoletni prireditvi v Dijaškem domu Majde Šilec v Smihelu domiselna Pika Nogavička. (Foto: S. Dokl)

Priznanja slepih

Osnovna organizacija Zveze slepih v Novem mestu je 25. decembra s slavnostno sejo, na kateri je v imenu SZDL govoril predsednik občinske konference Franc Beg, proslavila 25-letnico obstoja organizacije slepih v Sloveniji in 30-letnico Osvobodilne fronte. Predsednika Zveze slepih Slovenije Mimi Breznik je podelila priznanja Antonu Kranjcu iz Krškega, Jožetu Zupancu iz Novega mesta in osnovni organizaciji Zveze slepih v Novem mestu, pohvale pa: dr. Stanetu Novaku, Leopoldini Tratar, prof. Milanu Smerduju, Franciju Smolčiču in tovarni zdravil „Krka“.

Mladim so vrata na široko odprta!

Zveza komunistov se mora pomladiti! — Iz vrst mladine je treba sprejeti nove člane — Mladim ne manjka hrabrosti in revolucionarnosti

Zadnje čase ugotavljamo pri nas izredno razgibanost politično dejavnost, ki jo je sprožila zgodovinska 21. seja predsedstva CK ZKS. Največ razprav teče v vrstah Zveze komunistov, saj je ravno na račun te organizacije bilo izrečenih največ upravičenih pripomb. Dejavnost in razvibanost politično se počas

razraščala tudi v sredine drugih organizacij, ki ravno tako morajo pregle dati svoje moči in se preizkusi. Med zadnjimi ne bi smela biti Zveza mladine, saj so mladi ljudje ravno ob tej priložnosti dobili lepe možnosti, da se izrečejo ob nekaterih konkretnih vprašanjih, ki so mlade do zdaj od-

vrščale od revolucionarnih načel, ki jih je zapisala že naša ustava.

Ob znanih ugotovitvah, da je Zveza komunistov organizacija s pretežno starejšim članstvom, bi bilo potrebno in zaželeno, da se ravno v tem zgodovinskem trenutku pomladiti.

Mladim so vrata na široko odprta!

Zmagovalci Rogovega slaloma v Črmošnjicah (Foto: S. Dokl)

ŽE NA STARTU SMO ZADOVOLJNI!

Črmošnjice kot v pravljici

Smučarska prireditev v Črmošnjicah je navdušila, k temu je prispevalo odlično vreme in velika udeležba — še več takih prireditev!

Črmošnjice so v nedeljo spet zaživele v vsem svojem sijaju. Prekrasno sončno vreme, brez vetra, zmazane sneg in opojna zimska pokrajina, so pričarali vsem ljubiteljem zimskega športa nepozabne doživljaje. Po stminah pod Gačami se je zbralo več sto smučarjev in drugih, ki so uživali v lepem tekmovalju, ki ga je pripravilo v slalomu smučarsko društvo ROG iz Novega mesta. Na startu se je zbralo skoraj 100 smučarjev, domala iz vseh večjih dolenjskih smučarskih središč. Največ nadobudnih smučarjev je tekmovalo v vrstah cicibanov, pionirjev in mladincev, najslabše pa so bila zastopana dekleta.

Organizatorji so pripravili skoraj 350 metrov dolgo progo za slalom s številnimi lažjimi in zapletenimi vrati. Proga je bila precej težka, zato je bila za marsikatero smučarja tudi usodna. Ob koncu tekmovalja so organizatorji ugotovili, da je precej tekmovalcev že med tekmovaljem odstopilo, veliko pa jih je bilo diskvalificiranih. Ob plasma so bili tudi nekateri naši znani smučarji. Vsem se je poznalo, da so še premalo na snegu in da je šele začetek smučarske sezone.

In kaj naj napišemo o tekmovalju? Spet so zablestela znana imena. Najbolj smo se seveda razveselili drznih voženj mladih smučarjev Marjana Šonca, Aleša Wachterja, Robija Perica, Vikija Turka, Luke Šerina in Tatjana Šebanik. O teh imenih smo že veliko slišali, če budo pa še tako napredovali, bomo kmalu Dolenjci tudi v tem športu dobili svojo besedo. Prav je, da smučarski delavci na Dolenjskem skrbno

spremljajo napredek nadarjenih smučarjev, jim nudijo možnosti za trening in tekmovalja. Naložba je upravičena!

Rezultati tekmovalja — cicibanke: 1. Gole (SD Trebnje) 2:10,4; cicibani: 1. R. Peric (Rog) 52,8; 2. Serini (Gozdar) 1:03,4; 3. A. Strajnar (SD Trebnje) 1:06,2; mlajši pionirke: 1. Šebanik (Rog) 1:19,0; 2. Gole (Trebnje) 2:06,4; mlajši pionirji: 1. Wachter 1:07,0; 2. G. Pucej 1:22,0; 3. Rode (Gozdar) 1:39,4; starejši pionirji: 1. V. Turk 54,3; 2. J. Turk 1:06,2; 3. Šulc (vsi Rog) 1:07,4; starejši pionirke: 1. Serini (Gozdar) 1:21,4; mlajši pionirji: 1. Šonc (Rog) 51,0; 2. Fabjan (Partizan Črmošnjice) 2:21,4; članice: 1. Kramarič (Rog) 1:39,2; člani: 1. Henčič 52,4; 2. Kušar 53,8; 3. Verbič (vsi Rog) 59,6; 4. Bukovec (Trebnje) 1:01,2; 5. Smodej (Rog) 1:03,0; itd.

Prvovrstični tekmovalci so prejeli lične kolajne, drugo in tretjevrstični pa diplome. S. DOKL

NOVOMEŠČANI SPET ZAPUŠČAJO LIGO

Ne morejo biti čarodeji!

Novomeška namiznoteniška ekipa je zasedla zadnje mesto in se poslavlja od tekmovalja

Tekmovalje v I. republiški namiznoteniški ligi je končano. Novomeščani so se spet znašli v drugi ligi, kamor po svoji igri tudi sodijo. Z Dolenjci se usoda kar pograva, saj so ob znanih dejstvih, da delajo v najslabših možnih pogojih, bili že kar dvakrat med najboljšimi namiznoteniškimi ekipami v naši republikli. Novomeščani nimajo svojih prostorov, stare odslužene mize, ki so jih imeli na voljo, so jim zgorale, nimajo kvaliteten igralcev, morda je svetla izjema samo Marjan Somrak, ki na vsake čase zablesti. Če vemo za vse to, potem se res ne smemo čuditi, da so spet zunaj ringa.

V vsem tekmovalju se jim sreča ni nikoli nasmejala. Vseh štirinajst dvobojev so izgubili, čeprav vedno ni šlo na balin. Večkrat so bili pred zmago, vendar sam Somrak ni mogel premagati petih nasprotnikov, ko pa vendar igra samo s tremi. Vsi drugi igralci: Ivo Kapš, Miro Berger, Pavle Uhl in Zabkar niso v tem dokaj za-

KONČNA LEŠTICA

Olimpija	14 14 0 70:18 28
Maribor	14 10 4 60:30 20
Ljubljana	14 10 4 60:32 20
Ilirija	14 10 4 56:36 20
Sobota	14 5 9 37:56 10
Triglav	14 4 10 30:59 8
Kranj	14 3 11 34:51 6
Novo mesto	14 0 14 17:60 0

Neustavljivi Ivica Milič!

V predzadnjem kolu republiške šahovske lige so Novomeščani gostovali v Kranju in brez večjih težav porazili ekipo Borca s 6:2. Za dobro igro lahko pohvalimo večino igralcev novomeške ekipe, posebno pa se Ivica Milič, ki v zadnjem času niza same zmage in je neustavljiv.

BOREC — NOVO MESTO 2:6 (Matjašič — Penko 0:1, Djordjevič — Šporar 0:1, Vojačić — Istenič 1:0, Podgornik — Milič 0:1, Jovič — Šitar remi, Gavrič — Udrič 0:1, Pirčeva — Isteničeva remi in Štagar — Poredoš 0:1).

Presenečenje v Domžalah!

Novomeški šahisti, ki tekmujejo v I. republiški šahovski ligi, so pripravili prijetno presenečenje v Domžalah, kjer so v srečanju z domačini dosegli neodoljiv rezultat 4:4. Z malo več sreče bi Novomeščani Domžalčanom pripravili še bolj mrazen tuš, saj bi mladincev Komelj lahko tudi zmagali.

Rezultati: Z. Kržišnik — Penko remi, Šlak — Šporar 0:1, Vavpetič — Istenič 1:0, Karner — Milič 4:0, Lorbec — Šitar 0:1, Zupancič — Udrič 0:1, Katja Dedič — Anica Istenič 1:0 in Bavčar — Komelj remi.

BREŽICE — Smučarski klub Brežice je kupil prenosno smučarsko vlečnico, ki na uro prepelje dvesto smučarjev, njena dolžina pa je 150 metrov. Znani smučarski tereni pod Šentvidom bodo tako še bolj zaživele. Umemnost bi bilo razmišljati tudi o postavitvi vlečnice pri Pečicah, kjer je tudi v teh dneh snega za ugodno smuko dovolj. (V. P.)

NOVO MESTO — V počastitev dneva JLA je bil v Novem mestu šahovski dvoboj na 8 deskah med rezervnim in aktivnim starejšinskim kadrom. Srečanje se je končalo 4:4. Rezultati: Mrkšič — Božovič 0:1, Dumitrijevič — Poljanšek 1:0, Mikelin — Milič 0:1, Spasov — Ivanovič 1:0, Heblil — Zoran 0:1, Manojević — Mršič 0:1, Vukelič — Bon 1:0, Kazakovič — Skandali 1:0. (I. Z.)

KRMELJ — Na smučarskih skokih v Mišlinji je starejši pionir Mihev iz Sevnice, ki nastopa za smučarsko SD Črno, dosegel lep uspeh: na 30-metrski skakalnici je s skokom 21,5 in 21 m zasedel odlično drugo mesto. (B. D.)

BREŽICE — Občinska zveza za telesno kulturo v Brežicah organizira v telovadnici osnovne šole rekreativsko vadbo za ženske, primerno za dekleta in žene do 50 let. Vodila jo bo prof. Marija Veble. Rekreativca za žene bo vsak četrti zvečer. (V. P.)

Pomagajte tudi vi!

Na posebni strani našega tednika smo objavili športni pregled za l. 1971. in nagradno anketo, s katero boste izbrali najboljšega športnika in športnico Dolenjske. Veseli bomo tudi vašega prispevka, zato izrežite anketni list in ga pošljite na naše športno uredništvo. Da vam osvežimo spomin, smo objavili na 14. strani skoraj vse naše najboljšie športnike, tako da vam ne bo težko izbirati. Hvala za sodelovanje!

NOVO MESTO — Na posebni svečanosti republiške zveze slepih so podelili značko „Srebrni čevljiček“ naslednjim članom zveze slepih: Nežki Furlan-Zupanc, Rezki Hrvat-Dolinar, Anici Gričca, Tatjana Sajevac, Mari Škoda, Ivanu Gričci, Gustiju Škrabcu in Franciju Smolčiču. Značke jim je podelil tajnik republiške zveze Partizan Danilo Kovačič. (I. Z.)

BREŽICE — Telovadnica osnovne šole je v teh zimskih mesecih vsak dan zasedena. Poleg šolarjev jo ob večernih urah uporabljajo za trening tudi rokometaši in rokometašice ter taborniki. Ob sredah pa se v njej zbirajo tudi odbojkarji. Da bi odbojka v Brežicah še bolj zaživela, bo uredništvo radia Brežice te dni razpisalo tekmovalje v zimski odbojkarjski ligi. Zmagovalcu bo uredništvo radia podelilo pokal. (V. P.)

BREŽICE — Na odprtem zimskem prvenstvu SRS v Ljubljani bodo letos nastopile samo rokometašice brežiškega Partizana. Člani bodo imeli vadbo doma, odhajali pa bodo igrat trening tekme v Zagreb, Karlovac in Slavonki Brod, kjer se bodo srečevali z močnejšimi nasprotniki. (V. P.)

NOVO MESTO — V drugem in tretjem kolu dolenjske zimske kegljaške lige so bili doseženi naslednji rezultati: Krka 5023, Celulozar 4624, Brežice 4753, Iskra 4765, Krško 4750 (kegljašice v Mirni peči); Celulozar 5042, Krško 4725, Krka 4893, Brežice 4753, Iskra 4775 (kegljašice v Krškem). V vodstvu je ekipa Krke s 14 točkami. (J. M.)

SEVNICA — Odbor za športno rekreacijo pri Steklarni Hrastnik je v počastitev dneva JLA priredil tradicionalni šahovski hitropotezni turnir. Turnirja se je udeležilo 13 ekip, med njimi tudi ekipa sevniske Koptarne. Sevničani so zasedli šesto mesto; dosegli so sedem zmag, dva remija in doživeli tri poraze. Nabrali so 26,5 točke. Za Kapitamo so igrali Boris Mejak, Franc Derstvenšek, Janko Blas in Franc Pfeifer. (E. R.)

ŽEBJIČEK

Vse kaže, da bo nadaljevanje odbojkarjskega prvenstva v republiški ligi spomladaj spet presenetilo naše odbojkarje. Republiška Odbojkarjska zveza prireja zimsko turnirja zato, da se ekipe tudi čez zimo ugrajajo, vendar to verjetno ne velja za Novomeščane in Trebanjce, ki se niso udeležili prvega turnirja moških ekip na Ravnah. Ravno naši dve ekipi, ki sta na repu lestvice v jesenskem delu prvenstva, bi potrebovali več tekem v mrtvi sezoni. Pripravljeni smo, da Dolenjci ne bodo zamudili tudi drugega in tretjega turnirja, ker bi to že pomenilo, da so vrgli puško v koruzo. Zvedeli smo, da naše ženske ekipe ne bodo zamudile nobenega turnirja, kajti vaju dela mojstra.

Zahvala

Ob koncu poslovnega leta se zahvalujemo vsem tistim delovnim organizacijam v 9 občinah naše pokrajine in tudi drugod po Sloveniji, ki so v letu 1971 objavile v našem tedniku svojo komercialno reklamo, različne razpisne, obvestilne, reklamne poročila in druga svoja obvestila javnosti. Enaka hvata gro vsem kolektivom, ki so se odločili za objavo različnih častilk ob občinskih, državnih in drugih praznikih. Iskrena hvata tudi vsem drugim kolektivom, društvom, odgovornim predstaviteljem v občinskih skupščinah in zlasti tovarštev in občinskih konferencah SZDL, ki so se prav tako trudili, da je domače pokrajinsko glasilo SZDL vedno izhajalo. Kljub številnim podražitvam, večji težili in nepredvidnim novim izdatkom za nam je s skupno pomočjo ter solidarnim sodelovanjem spal posrečilo, da smo imeli v pokrajini redno ledensko široko obveščanje občanov. Ob koncu leta imamo še vedno razveseljeno veliko naklado, naš list pa prihaja že v vsako drugo gospodinjstvo v 9 občinah.

Vse delovne kolektive v pokrajini, vodstva občinskih konferenc SZDL ter občinskih skupščin prosimo, da obranijo tako naklonjenost ter pomoč tedniku tudi v novem, 1972. letu! Spritočasno nespremenjenih naročnin, zlasti pa zavoljo že ugotovljenih znatno višjih poslovnih stroškov, bo taka pomoč v prihodnjem letu še bolj potrebna.

Uredništvo in uprava Dolenjskega lista želita vsem svojim naročnikom, bralcem, sodelavcem ter prijateljem domačega žasnika doma in na tujem zdravo, mirno in zadovoljstva polno novo leto 1972!

DOLENJSKI LIST

Na Dolenjsko 7 plaket JLA

V imenu komandanta ljubljanske armade generalpolkovnika Staneta Potocarja je narodni heroj Ivan Tavcar 22. decembra v domu arvan v Ljubljani ob 30-letnici vstaje in ustanovitve JLA razdelil 10 srebrnih in 108 malih plaket JLA za uspešno sodelovanje v JLA in uresničevanje

nametne splošnega ljudskega odpora so priznanje dobili tudi nekateri odbori in posamezniki z našega območja: Srednji plaket JLA sta dobili družbenopolitični skupnosti Cernomelj in Metlika.

Male plakete JLA so dobili: Gradjeva skupnost Vinica, odbor za SLO pri krajevni skupnosti Gradjeva in Sodratica ter osnovna šola Draguta, podpolkovnik v pokoju Ivan Slanek in urednik Dolenjskega lista Tone Gosnik. Praktično nagrado komande ljubljanske armade za večletno načrtno potovanje o Jela ter žrjelnje enot JLA v naši pokrajini je dobil Slavko Dokl, novinar Dolenjskega lista.

Velike možnosti za zaposlitev

V nedeljo, 26. decembra, se je zbralo v prostorih Restavracije v Ribnici večje število delavcev, ki so na začasnem delu v tujini. Tako kot naši je povzeto organiziral obč. SS ob pomoči konferenca SZDL Ribnika. Za prijeto razpoloženje je poskrbel moški pevski zbor "Lončar" iz Dolenje vsaki pod vodstvom Antona Petja. Po pozdravnih nagovorih predstavnikov obč. SS, območjske skupščine in obč. konference ZK se sledila izbrana nprava. Nekateri delavci so izrazili pripravljenost, da se zapoše doma, skri pa jih, ali bodo doma dobili ustrezno zaposlitev za poklice, ki so si ga pridobili v tujini. Predstavniki delovnih organizacij so zbranim delavcem ponudili velike možnosti za zaposlitev v domačem kraju, kakor tudi možnosti za pričevanje na delu.

Razpravljali so tudi o drugih vprašanjih s področja dela in življenja naših ljudi v tujini. Pojasnjeval je direktor KZZ delavcev Novo mesto Ludvik Kebe. Ljudi je tudi zanimalo, kdaj bo urejeno vprašanje carine za stroje za domačo rabo, o pravih socialnega zavarovanja itd. Našim bralcem je iz lankega posveta znani javni tribun. Leopold Lovšin iz Sušja, ki je pri sodelovanju v razpravi, prav tako pa tudi ostali delavci, so se odločno izjavili, da se nečejo imenovati zdornici, če da ta beseda ne ustreza in hočejo biti delavci na tujem, če ni boljšega izraza zanje. K. O.

Pokopališče škorcev

Zadnje dni smo poročali, da so v Tunisu napovedali škorcev neizprosen boj, če grozijo uničiti letosnji rekordni pridelek oliv. Posebno enoto in kmetske so začeli veliko akcijo, ki mora prinesiti na milijone škorcev v glav. Vojna s škorcem bo stala blizu 100.000 dinarjev. Vse kaže, da bodo spomlani pri nas imeli nam škorcev, saj tudi naši leto čez morje na prezimitev, poletnice, in kot kaže, tudi v smrt. Časnik „La Presse“ piše, da so jih samo v enem dnevu oglavili 7 milijonov.

V zmoti tudi hrast

Vsega smo že vajeni v našem uredništvu, toda kmel Janez Umek z Velikega Cerovca nas je v ponedeljek vseeno poštno presenetil, ko je prinesel zeleno hrastovo vejico.

Odmolil je, ko je na kakih pet metrov visokem drevesu, ki raste na prijetnem, suhem zemljišču pod vjaso. Rázen tega drevesa sta se enakoli „zmotila“ še dva hrasta in poglata zelena listje tik pred novim letom.

Z naših vtisov

V vsakem primeru — zamera

Ko so v petek v Semnici sprejeli priporočilo, naj bi delovne organizacije prispevale za povečanje vrta in pokopališča ter za nakup cisterne, in ko je bil razdelihnik že pripravljen, se posli odbornik Rado Umek: „Kaj pa obrtniki (ki so tudi „konkurenti za britof“), ti nam bi gotovo zelo zametil, če jih ne bi bilo zraven.“

Rečeno, storjeno, skupščinski zbor je odločil, naj bi obrtniki prispevali po 20 tisočakov na zaposlenega. Kolikor jih poznamo, pa bodo vseeno zametil, ne skupščini ampak — Umeku.

Sklepčnost kar po avtomobilih

Predsednik občinske skupščine v Cernomlju inž. Martin Jančevič ugotavlja sklepčnost članov občinske konference Zveze komunistov kar po osebnih avtomobilih, ki stojijo pred občino. Verjetno pa še nismo pršli tako daleč, da bi se enakega postopka ugotavljanja navzočnosti posluževali tudi pri odobrnih občinske skupščine. Ko je inž. Jančevič to ugotovil, so na seji občinske konference Zveze komunistov v Cernomlju ravno govorili o socialnih razločkih v naši družbi.

Kje so brki?

Ludvika Metelka je letos v Brežicah zamenjal mlajši dedek Mrz. Ko mu je tanica Zveze prijateljev mladine Albina Tomlin pripravljala obleko, je zadnji hip opazila, da ni brkovi. Mrzlično jih je iskala med garderobo sivga dedka in se nameravala telefonirati Metelku, ko jo je funkcionarica DPM spomnila, da ima tovarš Metelko svoje brke.

občani vprašuje odgovorju

Pridi, pridi dedek Mrz

Več tednov se že pridno pripravljamo na prihod dedka Mrza. Eni se učimo grice, drugi recitacije, ostali pa prihajamo k pokvam vojam. Pripravili bomo dedku Mrzu in ostalim pester kulturni program.

Pred dnevi so nas obiskali naši stari znanci in prijatelji: predstavniki komunalnega podjetja VODVOJ iz Novoga mesta in borec I. SAB iz Ljubljane ter nam dali primerna gmotna sredstva za novelotno obdaritev vseh otrok. Tudi podjetje ZITO iz Ljubljane nam je poklonilo več praktičnih daril. Vsem se pionirji prav lepo zahvaljujemo in jim želimo veliko uspehov v NOVEM LETU.

Letošnji dedek Mrz je posebno mikaven, polegsladkarij bo dal slehernemu otroku (tudi predšolskim) lepo knjigo.

Za boljše počutje in večjo prazničnost smo solo okrasili z jelkami. Na novelotno veselje z dedkom Mrzom vabimo vse otroke v četrtek, 30. decembra, ob 10. uri, ravno tako mamicc, neke in druge občane. VSEM PRAVIM LJUDIŠM ŽELIMO VESELO NOVO LETO! PIONIRJI OSN. SOLE PREVOLE

Ga je zadel kap?

23. decembra ob 22.30 so iz Dolenjskih Toplic sporočili, da leži pred gostilno Lovca mrtven možki. Preiskovalni sodnik, ki je v komisijo takoj odšel v Toplice, je ugotovil, da je mrtven obdela na cesti Janko Rakovec, 55 let, iz Ljubljane. Za Rakovca pravijo, da je bil učni bolnik in je bil v zdravilišču Dolenjske Toplice. Preiskovalni sodnik je naročil obdukcijo.

„PRAZNOVANJE DNEVA JLA“ — Na praznik naše JLA so v Cerkljah podelili številna odlikovanja vojakom, oficirjem in civilistom, ki delajo v JLA: podpolkovnik letalstva Roman Zupan podeljuje priznanje poročniku Janezu Kmetiču. (Nagrada 100 dinarjev). (Foto: M. Janarović.)

LJUDJE, NJHOVI VTISI IN MNENJA

Slavkov glas seže v deveto vas

Radijski in televizijski napovedovalec Novomeščan Slavko Kastelic se zadnje čase vedno bolj uveljavlja na televizijskem zaslonu — Dolenjec bi želel, da bi Novo mesto dobilo radijsko postajo

Dolenjci imamo v veliki ljubljanski hiši, ki s svojim glasom in sliko seže po vsej naši domovini in preko nje, tudi svojega človeka. V zadnjih letih se vedno bolj uveljavlja radijski in televizijski napovedovalec Novomeščan Slavko Kastelic, ki ga vedno pogosteje videvamo tudi na televizijskem zaslonu. Vrata te hiše so na stežaj odprta vsem, ki želijo opravljati ta poklic, vendar jih zelo malo uspe. Med njimi je bil tudi Slavko Kastelic. Med 700 kandidati sta bila izbrana on in njegov kolega Zvone Modrež.

— Prosim, če se nam predstavite. „Rudi sem se v Beli cerkvi, srednjo šolo sem obiskoval v Novem mestu, nato pa sem sel študirat v Ljubljano. Največ sem se izpopolnjeval v angleščini in italijanščini. Več kot leto dni sem bil v Londonu in drugje po svetu. Rad potujem in vsako potovanje izkoristim za ogled lepih dežel in za izpopolnjevanje v jeziku.“

— Kako, da ste se odločili za poklic napovedovalca? „Ko sem se vrnil pred letom iz Anglije, sem šel za advocijo na ljubljanskem radiu. Res, da sem se večkrat poskušal spriznati z mikrofonom, vendar nisem nikoli razmišljal, da bi postal napovedovalec. Po prvih poskusih pred radijskimi mikrofoni sem to delo vzljubil in ga z veseljem opravljam.“

— Katere so sončne in senčne strani napovedovalskega poklica? „Za nekatere so senčne strani lahko tudi sončne; odvisno je pač od

— „Kakšne lastnosti mora imeti dober napovedovalec?“ „Najmanj takšne, kot jih zahteva razpis za napovedovalca: zdrav glas, ne prevelikih narečjih posebnosti, smisel za logično branje, vsaj pasivno znanje več tujih jezikov in seveda precejšnja splošno izobrazba.“

— Ali je ta poklic za mlade privlačen? „Prav gotovo je privlačen, ker je dinamičen in zanimiv. Posebno pa še sedaj, ko se tudi naši radijska postaja v svojem drugem programu skuša čimbolj približati okusu mladim, ne samo z izbrano glasbo, ampak tudi po načinu vedenja oddaj.“

— Ali vam je kdaj težko, ko ste pred televizijskimi kamerami? „Seveda mi je! Še posebno na začetku mi je bilo, saj nisem pričakoval, da me lahko med travnem presenceti kakšna tehnična napaka. V takšnih trenutkih te reši rutina. To pa si moraš še pridobiti. Razumljivo, da z vsako oddajo postajaj zamešljivi in vedno manj stvari te moti.“

— Morda imate tudi vi kakšno vprašanje? „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Morda imate tudi vi kakšno vprašanje?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

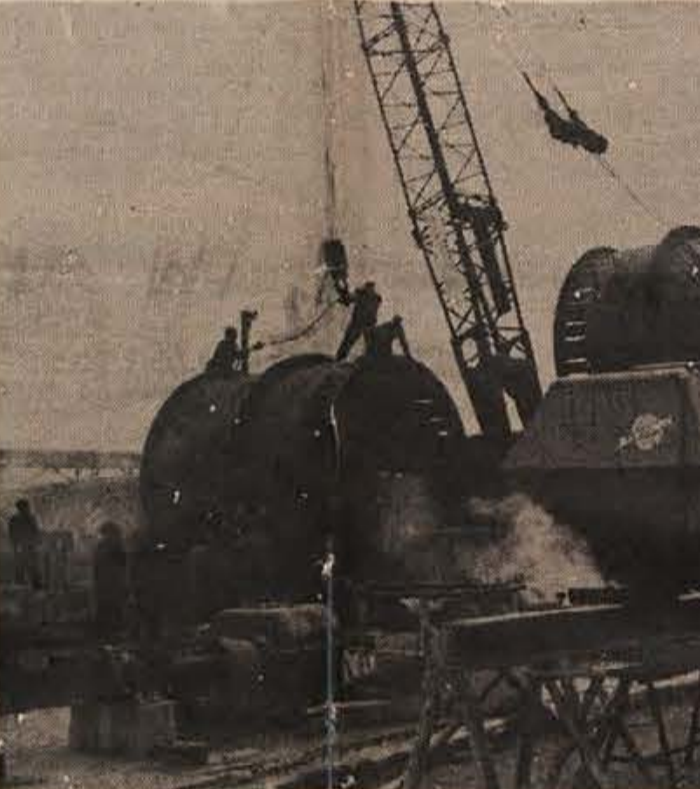
— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

— „Rad bi zvedel, kakšne so možnosti za zaposlitev?“

SLAVKO DOKL

„VELIKAN, KI BO ZAMENJAL STOTERO ROK“ — V tvornem papirju v Krškem so 24. decembra pripeljali velik čistilni boben. Ki jim je prizadel precej preglavice. Iz Maribora do Krškega je prevoz trajal kar dva dni in je sel cel preko Varazdina; izogibali pa so se podvozov, ozkih cest itd. Zdaj hitijo, da bi novi stroj montirali še pred novim snegom. Ko ga bodo postavili bo zamenjal stotero rok. Na sliki: razkladanje segmentov, ki tehtajo 70 ton. Nagrada tedna — 150 din. (Foto: Tone Zalokar).

med nebotičniki

15. Paradižnika sta od začudenja odpirala usta, farmar pa je hitel razlagati: „Nisi še vsega videla, draga moja! Pri nas se živo zavedamo, kako pomembno je razpoloženje na delovnem mestu. Zato ne mine dan, da ne bi razveslili naših putk bodisi z nastopom slavnega peva, bodisi s privlačno televizijsko oddajo; ali pa recimo z modno revijo... Nastopajo golovratke, grahaste, rjave, sive... „Seveda,“ je nadaljeval direktor, „so tudi delovni rezultati temu primerni! Naše pute nosijo jajca v prahu ali pa že kaj jajčne testenine: makarone, spačete, polzke, rezance...“ Farmar je pokazal na tekoči trak, ki je tekkel pod kurjimi zadnjicami.

„Kaj takega!“ je vila roke Klara. „Potemtakem imate pa pri vas tudi krave, ki dajejo mleko v prahu!“ „Kako da ne!“ je zgrabil farmar. „Izločile sem kaj v obrat številka dve!“ „Zares!“ V obratu številka dve so stale lepo v vrsti trebusaste mlekarice. Prizor za bogove! Pred gobci tekoči trak, tekoči trak pod zadnjicami...

KRPANOV KOTIČEK

Pred novim letom

Ravno večer sem se mudil v Mišjem dohi, pa me je ustavilo nekaj moz: „Čakaj no, Martin, nekaj bi te radi vprašali!“ „J, kar dajte, ako ste se namenili,“ jim odgovorim. Tako so začeli: „Veš, bojimo se, da ne bo dedka Mrza. Tudi ti si star, pa vendar še močan, da se klatis na okoli. Ravno praviš si, da ga zamenjaj. Še ne bo hudega, le brado ti damo, pa je. Koša si že vajen, pa še prazen bo povrhu, ko nimamo noter kaj dati, a deca te bo vseeno vesela.“ „Bosa je ta! Kdo je že videl kaj takega? Smejala bi se mi staro in mlado, ako bi, se tako našemil. Menimo se raje o drugih rečeh.“ „Ako ne kamš nositi koša, boš prav gotovo kje pel,“ me obsodijo. „Kako pel? Ne imajte me za beba!“ se nahudim. „Kaj ne veš, da zdaj krčme na vseh koncih in krajih iščejo pevec in še od drugih jih vabijo? Pulijo se zanje, akoravno je treba vsakemu za eno noč odsteti cel kos novece. Toliko jih pride delavec zasluži v celem letu. Za male novice jih ni močede dobiti.“ „Menda vendar ne! Ako je tako, bom pa še jaz poskusil. Tudi meh sem že nekajkrat raztegnil. Menda ne bo težko, saj Slovenci zmerom rudi pojo od ljubezni in pišaje. Vedite, novece nimam ravno preveč. Anti še

veste, kaj so rekali stari ljudje? Poskusiti ni greh. Bomo videli, če zmorem ali ne. Ako res toliko zaslužim v eni noči, kakor pravite, polje mi ne bo treba kar naprej vse leto popotovati. Se kobilica bi se, hvata bogu, lahko odpočila.“

Eden od njih me postrani in ostro pogleda in zraje z glavo: „Ne vem, če bo kaj s tvojim pešjem. Vidim, da te nekaj tišči.“

„Bister si, da veš,“ mu pravim. „Vidiš, ob novem letu, ko se vsi vesela, da so za eno leto strešili, mislim na koščeno roko, ki me tiplje za ramena in me priganja, da se bo treba posloviti s tega sveta. Vendar to še ni vse. Veste, da je na stroki slovenski zemlji v navači, da imajo v izbah svoje smreke ali jelke ob božiču ali novem letu? Vendar ta sega ni koristna. Ljudje si ne dajo pokoja in se kot diha je zapodijo v gozd, dobja ne povenijo najbolj narodnega lesa. Ako ni pravšen, ga odvržejo, da segnje na mesto, in si izbere drugega. Tako so že izpradili vse gozdove okoli potov in cest. Pa kaj šele bo?“

„Martin, potolazi se, saj človek ni za žele! Te ure, ki jih živimo, pa bi se kladlo drzati? Ispij ga polič in nazdravi vsem, ki jih poznaš ali pa ne!“ Izpili smo in voščili. MARTIN KRPAN

Foto tedna: veliko in dobro!

V ponedeljek se je v našem uredništvu zbral kar velik kup fotografij, ki so jih poslali naši sodelavci. Razen redkih izjem so bili vsi fotografiki aktualni in dobri. Za nas je bil kar trd oreh, ko smo se morali odločiti, komu je nagrada za fotografijo tedna. Posebna nagrada je odšla, da je najboljši posnetek Toneta Zakejara iz Krškega, ki nam je poslal fotografijo „Velikan, ki bo zamenjal stotero rok“, dobil bo 150 dinarjev. Dobre fotografije smo prejeli še iz Cerkelj (M. Janarović — „Praznovanje dneva JLA“, nagrada 100 din; Kočevja F. Brus — „Puteje krmilnice“, in D. Tošaj — „Rudarja“); Novoga mesta (Slavica Kovačič — „Elementi in množice“); Sevnice (Franc Pavkovič — „Čipek in Capek“); Prejeli smo tudi fotografije od Uroša Kastelca iz Novoga mesta, Zvonka Denande z Blanca in Antona Jakliča, našega zdornca, ki dela v Koblenzu. Teži nimamo mogli upoštevati, ker niso primerne za tisk. Več o naših zahtevah za izdelavo dobre fotografije bomo Zvonku Denandi in Antonu Jakliču napisali v posebnih psimih.

Vse sodelavce prosimo, da si natančneje ogledajo razpis, ki ga vsak teden objavimo istočasno z objavo rezultatov našega natečaja. Če hočete, da bo fotografija prišla v poštev za naslov „Fotografija tedna“, mora biti poslac v preteklem tednu, motiv mora biti izvirjen, sliko tehnično zadovoljiva in narejena na format 13 x 18 cm (ali vsaj 200 kvadratnih centimetrov za druge formate), v uredništvu pa mora biti vsaj v ponedeljek do 12. ure (za tekočo številko). Pošljike, ki bodo zamudile ta rok, bomo upoštevali v izboru za prihodnji teden. S sliko pošljite tudi primeren (kratek) podpis, obvezno pa podatke:

kdat je bila posneta, kje je bila posneta in kdo ali kaj je na sliki.

Za vsako objavljeno sliko dobijo avtor 50 din honorarja, za fotografijo tedna pa se rezervirana nagrada od 100 do 200 dinarjev. Želimo vam mnogno sreče in ostro oko! Posnetke pošljite do 4. januarja 1972, zadnji rok je 12. ura. Vsem našim sodelavcem želimo srečno novo leto.

UREDNIŠTVO
DOL LISTA

Prijetne novoletne praznike in uresničitev vseh želja vam želi v mirnem, zdravem in zadovoljnjem NOVEM LETU 1972

Vaš
DOLENJSKI LIST

TITOVE BESEDE OB JUBILEJU JLA

Ostanimo zvesti svetlim izročilom!

Predsednik Tito je na proslavi 30-letnice ustanovitve JLA in vsilaje jugoslovanskih narodov 22. decembra govoril pred borci, podoficirji, oficirji in generali JLA. Čestitaj jim je ob slavni obletnici in med drugim dejal: „Ne smemo drzati rok križem, hrano moramo stati na stoliščih socialističnega samoupravljanja in se nepopustljivo, neusmiljeno bojevati proti vsem nasprotnikom naše družbe.“ Predsednik republike je ob tej priložnosti med drugim poudaril, da imamo v novi Jugoslaviji dovolj moči, da premagamo vse težave, dejal je ob tedi, da za protirevolucije ni demokracije. Vsem razrednim sovražnikom moramo narezati koronine, aktivizirati socialistično zvezo delovnega ljudstva Jugoslavije, ukrepati proti bogučenju in skrbeti za več idejno ter marksistično vzgoje. Neaje govoril o pridobitvah in življenju naše revolucije, je med drugim tudi dejal:

„Rad bi povedal, da sem ludo ogorčen, ker so v nekaterih naših kulturnih in znanstvenih ustanovah, na univerzah in celo med mlajše generacije taki, ki podcenjujejo pridobitve naše revolucije in pozabljajo nanje. Nekateri izmed teh ljudi sicer res niso sodelovali v tem velikem boju, a ne bi smeli pozabljati in prezreti histega, kar je dala naša revolucija. Revolucija ni le omogočila, da smo naredili konec bratarmarksizmu boja in mrtnji med našimi narodi, temveč je treba tudi videti, kaj je nastalo iz nekdat tako zaostale Jugoslavije. Kamarkoli se ozreš, vidiš nove ceste, nove kulturne ustanove, šole, zgradili smo nova mesta, veliko tovarni in drugega. Naša država je povsem prerojena in lahko se postavi ob stran civiliziranih in kulturnih evropskih držav. Jugoslavija pa je nekdat bila najbolj zaostala v Evropi. Danes je v polnem razvoju in čez kratek čas bo dosegla raven sodobnih razvitih držav. To nam je dala naša revolucija. Kazje pa, da il ljudje, bolj nezavedno, zaradi našega pomanjkljivega sodelovanja pri vzgoji in poučjevanju, vendarle pozabljajo na vse to in hole ali nehoče hodijo z roko v roki z razrednim sovražnikom. Zato je danes razredni sovražnik v naši državi dokaj številen.“

POSTANI ČLAN KP PAVLIHE

KAKO SE TO LAHKO ZGODI PAVLIHA TI ODPRE OČI

Pijan mladoletnik povozil zakonca

»Sposodilo si je očetov avto, se napil, skušal pobegniti miličnikom in podrl zakonca, ki sta šla ob cesti po pes poti

Mladoletni V. H. iz Kočevja je 24. decembra vzel očetu iz garaže avto, se napil in nato podrl na križišču Cankarjeve in Tomšičeve ceste v Kočevju Ivana Kamenarja in njegovo ženo Marjo. Oba so hudo poškodovana prepejali v ljubljansko bolnišnico.

17-letni fant, ki seveda nima voznškega dovoljenja, si je „izposodil“ očetu fiat 850 in se s prijateljem upejal v Staro cerkev. Na povratku je slučajno za njim peljal miličniški avto. Miličniki so ugotovili, da avto pred njimi samljivo vijuga, zato so ga na Tomšičevi cesti prehiteli in ga začeli ustavljati. Mladoletnik pa je

pritsnil na plin, zapejal in križišče in proti Cankarjevi cesti, vendar je avto zaneslo izven ceste na pot za pešce, kjer je podrl oba zakonca. Ivana Kamenarja je avto odbil, Marjo Kamenar pa je dobil podse in jo rnil pred kolese še skoraj 100 m daleč. Na srečo je bila cesta poledečena, sicer bi avto zapejal čez njo in jo še hujše poškodoval. Prednji del avta so morali dvigniti, da so lahko pokodovavno rešili.

Oba zakonca so zaradi resnih poškodb prepejali v ljubljansko bolnišnico. Na avtu je po nestrokovni oceni le za okoli 400 din škoda. J. P.

Kdo je pokopališki zlikovec?

Jože Primožič, šef kriminalistične službe: »Vrsta poizvedb v različnih smereh, skrunitelj grobov pa še ni za zapahi!«

Skrunitelj grobov na šmihelskem pokopališču, zlikovec brez primere v analih slovenskih uprav javne varnosti — še ni za zapahi. Kljub govoricam po Novem mestu, ki si popolnoma nasprotujejo: eni pravijo: „Jih že imajo!“, drugi vedo: „Za njimi ni sledi!“, so novomeški kriminalisti doslej opravili veliko dela, še vedno pa prosijo: „Vse, kar bi kdorkoli vedel o skrunitelju ali karkoli drugega, kar bi omogočilo, da bi storilca hitreje prišli, naj takoj sporoči na UJV!“

Skrunitelja grobov še iščejo

Skrunitelj ni izbral grobov niti po politični pripadnosti niti po premoženjskem stanju. Težko je poiskati motiv njegovega dejanja. Ne gre za vroči tudi ugotovitve, da sta tedaj v zaklenjeni mitvašnici ležali dve trupli. Jože Primožič trdi: „V dosedanjih poizvedbah smo opravili vrsto preverjanj v različnih smereh. Zlasti smo obrnili našo pozornost v tri smeri: da je skrunitelj duševno ne popolnoma prištevna oseba, da je objestnejši ali pa da je storilec razmetaval spomenike iz političnih motivov. Veliko dela je že opravljenega, povežali smo se tudi z drugimi slovenskimi upravami. Nekaj vodil že imamo in prav v te smeri se posebno skrbno raziskujemo. Po položaju na pokopališču gre sklepati, da je bil na delu en sam skrunitelj, čeprav ne gre zametavati možnosti, da je imel pomočnike.“

J. S.

ENI MALICALI, NEKDO KRADEL

V ponedeljek dopoldne je neznan tat ukradel na Pionirjevem gradbišču garni hotela na Otočcu tri garniture novih ključev. Medtem ko so bili delavci pri malici, je neznanec vstopil v lesen zaboj zraven kompresorja, kjer so bili spravljivi različni ključji. Zmanjkalo je za 2600 dinarjev orodja, storilca pa še niso našli. Kajpak za njim pozvedujejo.

NOVOMEŠKO OKROŽNO SODIŠČE:

Za goljufijo — 9 mesecev

Franc Petrič obsojen zaradi prisvajanja

Novomeško okrožno sodišče je 23. decembra pod predsedstvom sodnika Janez Pirnata obsodilo Franca Petriča, ki je bil v letih 1967 in 1968 komercialni in tehnični vodja krškega Splošnega obrtnega podjetja, na 8 mesecev zapora, ob upoštevanju prejšnje kazni treh mesecev pa na enotno kazen 9 mesecev zapora.

Petrič je bil obtožen, da si je prisvojil v podjetju 11.050 dinarjev; najprej 10 tisočakov, ki jih je dobil v prostorih podjetja od Antona in Cilke Mlakarja na račun gradnje stanovanjske hiše. Izdal je potrdilo z žigom, znesek pa je obdržal. Na enak način si je oktobra 1967 in

marea 1968, kot ga je bremenila obtožba, prisvojil še 300 in 750 dinarjev od Ivana Konde, ki jih je ta dal na račun obnove lokala.

Ker so ugotovili, da Petrič ni imel pravice sprejemati denarja za podjetje, torej teh zneskov ni sprejel kot uradna oseba, je sodišče zavzelo stališče, da je storil kaznivno dejanje goljufije. Obtoženec zagovarja je bil neprepričljiv, v postopku je povedal kar tri različne verzije, na glavni obravnavi pa je trdil, da je šlo za posojilo, ki so mu ga dali posamezni plačniki, potrjeno z žigom podjetja pa da je izdajal je zaradi trdnjega zagotovila, da ho denar vrniti. Njegov zagovor so kajpak ovrgli.

J. S.

GROZLJIVE ŠTEVILKE

Ceste: vsak teden en mrtvec

V enajstih mesecih 51 mrtvih na dolenskih cestah in 662 poškodovanih v 1413 prometnih nesrečah — Ostrejšje kaznovanje!

Moderna smrt se vozi za volanom avtomobila, to uradne statistike vedno znova potrjujejo. Na naših cestah umre vsak teden en človek! Do konca novembra je v novomeški, trebanjski, metliški in čenomaški občini ter na cesti Ljubljana-Zagreb med Bičem in Bregano umrlo 51 ljudi v prometnih nesrečah ali za posledicami, ki so jih staknili v karambolih.

Letos na srečo nesreč ne bo več kot lani, če ne bo december podvil. V enajstih mesecih so vestni statistiki zabeležili 1.413 nesreč. Mrtvih je bilo 51 ljudi, poškodovanih 662. Prekrškov zoper cestnoprometne predpise je bilo 4.740, mandatnih kazni so izrekli 10.572 — skoraj vsak deveti prebivalec Dolenske je bil zaradi prometa — če za pšično bolj nazovno — kaznovan z globo! Katere ure so najbolj nevarne za nesreče? Takole kažejo številke: od 6. do 14. ure se je zgodilo 551 nesreč, od 14. do 22. celo 664, ponoči pa 218.

Uspehi je že, da letošnje število nesreč ne bo preseglo lanske številke. Upoštevat moramo namreč, da se je promet tudi letos močno povečal. Precej uspeha so rodile številne akcije prometnih milicnikov in ostrejšje kaznovanje kršilcev predpisov.

Kljub vsemu ostaja v veljavi: po cestah, zgrajenih za večeraj, se vozimo z avtomobili, ki jih delamo danes in z miselnostjo jutrišnjega človeka. To pa ne gre skupaj; krivi, prelite na cestah je za pravo bojšče!

Preveč nesreč je, ker pretmalo mislimo, ker se ne zavedamo ali pa nočemo razumeti, da cesta ni kraj, kjer je mogoče razmišljati o čemerkoli, pač pa kos asfalta, kjer je treba razmišljati samo o prometu in njegovih predpisih — ter se po njih tudi ravnati!

J. SPLICHAL

Verižno trčenje

24. decembra zjutraj je v Zalogah na cesti Ljubljana-Zagreb prišlo do verižnega trčenja. Franc Hiller iz Turčije je vozil proti Zagrebu. Pri prehitevanju tovornega avtomobila ga je zaneslo v breg in nazaj na cesto. Naproti je pripeljal Sijepan Bokun iz Zagreba, ki je svoj avto ustavil in šel gledal prevrnjeno vozilo. Potem je pripeljal z osebnim avtom Anton Kokotec s Senovega in se zaletel v oba avtomobila. Nato so verižno trčili še voznik osebnega avtomobila Ivan Sevek iz Krškega, voznik tovornjaka Robert Riter iz Švice in voznik osebnega avtomobila Bogdan Grubič iz Zagreba. Hujše so se poškodovali Grubič, njegova žena in sin. Škode je za 100.000 din.

Dve drezini sta 21. decembra trčili na železnici pri Velikem Gabru: od šestih ljudi jih je bilo pet poškodovanih, tri so odpeljali v bolnišnico v Novo mesto, kjer so s težjimi poškodbami obdržali na zdravljenju Janeza Sepca iz Muhabrana pri Sentovrencu. Drezini, ki sta trčili v nepreglednem ovinku, sta sicer zavirali, a nesreči se ni bilo mogoče izogniti. Na fotografiji: ena izmed obeh drezin, potem ko so jo po nesreči naložili na vagon. (Foto: J. Splichal)

Z življenji plačujemo

Pavel Car, občinski javni tožilec: »Največ je kaznivih dejanj, storjenih v prometu!«

„Največ kaznivih dejanj je v cestnem prometu,“ pravi občinski javni tožilec Pavel Car, ki ima na skrbi novomeško, trebanjsko, metliško in čenomaško občino. „Vselej so to kazniva dejanja, storjena iz malomarnosti!“

— V čem se kaže malomarnost?

„Gre za prehitro vožnjo, nepravilno prehitevanje, prekratko varnostno razdaljo, utrujenost, neredko za pijanost. Res je, da je bilo prejšnja leta več nesreč zaradi vinjenih voznikov in da zdaj na glavni cesti Ljubljana-Zagreb skoraj ni več nesreč zaradi alkohola. Kajpak lahko ocenjujemo samo za 44 kilometrov te ceste na našem območju. Narasča pa število nesreč na drugih cestah, ki so speljane skozi vasi; premalo previdnosti je pri vožnji!“

— Skoraj vsak tretji spis govori o prometu. Pri 1000 spisah, ki jih imate vsako leto, to gotovo ni malo!

„Naj povem, da je novomeška občina udeležena pri teh kaznivih dejanjih kar s 70 odstotki. Upoštevat pa moramo, da ne povzročijo toliko kaznivih dejanj Novomeščani, ampak tudi tuji avtomobilisti in prebivalci iz drugih jugoslovanskih krajev.“

Vse pogosteje se med povzročitelji nesreč najdejo imena Krkov in Turkov, ki imajo navado v enem dnevu prepotovati Jugoslavijo, ko se vračajo z dela domov ali nazaj v tujino.

Prav s tuji imamo problem v sodnem procesu. Postopek naj bi bil po željah tujeve kar najhitrejši, zato navadno od nesreče do sodbe mine tri, štiri ali pet dni. Na pogled je to dobro, toda oskudovanci ne znajo v tako kratkem času oceniti svoje škode, nekateri so še v bolnišnici. Najbolj pereče pa je kaznovanje: v večini primerov izrekamo pogojne kazni za nesreče s hudimi poškodbami.

— Kako pravijo paragrafi za take primere?

„Zakon določa za nesrečo s hudimi telesnimi poškodbami najmanj šest mesecev zapora ali strogi zapor do 5 let. Kazni se lahko omilijo, a ne morejo se spremeniti v denarne. Zato smo skupaj z nekaterimi drugimi tožilstvi predlagali, naj bi zakon spremenili tako, da bi bile mogoče tudi denarne kazni, ki bi bile dostikrat bolj učinkovite.“

med paragrafi

— In kakšne spise še obravnava mimo prometnih?

„Na drugem mestu so kazni zoper življenje in telo, najpogostejša orožja pa so koli, bokserji in noži. Alkohol je največji vzrok za te vrste kaznivih dejanj. Precej je tudi tatvin, le da danes namesto klasičnih kot novost nastopajo tatvine v samopostrežnih trgovinah. Postalo pa je že zakonitost, da je vsako leto kaznivih dejanj v štirih občinah okrog 1.000.“

J. S.

KRONIKA NESREČ

MIRNA: TOVORNJAK IN AVTOBUS — 20. decembra sta se na Mirni srečala tovornjak, ki ga je vozil Franc Blažič z Mirne, in avtoBUS, ki ga je vozil Rado Indjič iz Sentjanža. Na mokrem asfaltu sta med srečanjem trčila in naredila za 4.500 din škodo.

ČRNOMELJ: Z AVTOM V OGROJAJ — V noči od 24. na 25. decembra se je neznanec z avtomobilom zaletel zaradi neprimerne hitrosti v ograjo velikega mostu v Črnomlju in jo poškodoval v dolžini 3 metrov. Po nesreči jo je odkuril. Na mostu je škoda za 400 din. Miličnik menijo, da ima tudi voznik poškodovan prednji del avtomobila. Za neznanec pozvedujejo.

GLOBOKO: BREZ VOZNIŠKEGA IZPITA — Mopedist Anton Trbušič s Kapelskega vrtja je 19. decembra popoldne padel na cesti Globoko-Sronje. Njegov sopotnik Drago Stiperški s Kapelskega vrtja se je težje poškodoval. Mopedist je vozil brez vozniškega dovoljenja.

MARTINJA VAS: ZDOMEČ NA KOLVOZ — Dragoslav Bidarevič iz Niša se je 24. decembra z opel

kadettom nemške registracije peljal proti Zagrebu. Pri Martinji vasi je avto na mokri cesti začelo zanašati, dokler ni padel na streho na kolovoz ob cesti I. reda. Poškodovala sta se Zivana Njiloslavjevič in Radmila Djokič, da so ju morali odpeljati v novomeško bolnišnico, voznik in dva sopotnika pa so dobili odrgnine. Škode je za 15.000 din.

STEFAN: PEUGEOT V NASIP — 20. decembra zjutraj je Zagrebčana Djura Huzjaka pri prehitevanju tovornjaka pri Stefanu na poldeneli cesti zaneslo preko bankine v nasip, od koder se je odbil nazaj na cesto in se prekučnil na streho. Škode je za 8.000 din.

RIBNICA: NESREČA PONOCI — 23. decembra ponoči je Jože Pinter iz Brezje vozil iz Čateža proti Jesenicam. V bližini Ribnice ga je začelo zanašati, in ko je zaviral, ga je na cesti obrnilo in ga zaneslo na levo. Voznik in sopotnik Boris Obrul iz Globokega sta bila laže poškodovana, škoda pa je za 400 din.

ZGORNJE PIJAVSKO: TOVORNJAK PODRL PEŠČA — 24. decembra popoldne je Jožef Florjanec iz Ločice vozil iz Krškega proti Sevnici tovornjak s prikolico. V Zgornjem Pijavskem je šel po desni strani, po isti strani, s košem sena na ramah Božič. Nenadoma je zavil v levo, tako da ga je voznik kljub umikanju in zaviranju zadel in zbil po cesti. Na srečo je bil Božič le laže ranjen.

PREČNA: KRAVA NA AVTO — 23. decembra je Ivan Springec iz Dolnje Straže peljal skozi Prečno proti Novemu mestu, ko mu je naproti prišla skupina krav. Zaradi miraka jih je avtomobilist zagledal zadnji hip in močno zavrl. Ena od krav se je splasila, skočila na avto in naredila za 1.000 din škodo.

KARTELJEVO: ZDOMEČ NA LEDU — Božo Madžarevič je 23. decembra zjutraj z opel rekordom nemške registracije peljal proti Zagrebu. Pri Karteljevem ga je na poldeneli cesti začelo zanašati, da je trčil v varnostno ograjo in obstal. Škode je za 10 tisočakov. Sopotnik Radisav Jovanović je bil laže poškodovan.

DRAGA: ZAGREBCAN NA BANKINO — Zagrebčan Oleg Sladkov je 23. decembra pri Dragi pripeljal na bankino in oplazil betonsko ograjo podvoza. Avtomobil se je nato prekučnil po nasipu in obstal na kolesih. Voznik in sopotnik sta dobila laže poškodbe, škoda pa je za 30 tisočakov.

BREZICE: NESREČA V KRIŽIŠČU — 24. decembra je po Ulici 21. maja pripeljal vlačilec s prikolico Dragan Zatezalo, z Reke in zavil na Cesto prvih borcev. Zaneslo ga je v levo, da je zadel v semafor in drevo. Škode je za 10.000 din.

POTA IN STRA

Dežurni poročajo

UKRADEN MOPED — Pred Novoslovim blokom na Ragovski ulici v Novem mestu je 20. decembra zvečer neznanec ukradel moped Milana Ziberta iz Ragovega. Škode je za 600 dinarjev.

OPIT CIGAN — Semiški milicniki so 22. decembra zvečer pridržali do iztreznitve Milana Hudorovca iz čiganskega naselja v Coklovcu pri Semiču. Hudorovac se je v Semiču opil in razgrajal.

NAJDEN MOPED — Pri Pionirjevih barakah v Brilino so 23. decembra našli poškodovan moped z zelene barve, ki je nosil številko CE 70-478. Stalna služba UJV je hitro ugotovila, da je lastnik Jože Lapuh iz Crnc pri Brezicah, ki je tatvino prijavil 14. decembra letos.

OPEKO KRADEJO — Novomeškim milicnikom so 24. decembra prijavili, da so neznanec s strehe kozolca kmetijske zadruge na Grabnu ukradli 2.000 strešnih opek. Za tatvino pozvedujejo.

JE KRADEL TRI DNI? — Od 21. do 24. decembra je neznanec iz nedograjene hiše Marjana Graha ob Poti k Težki vodi ukradel 200 kosov opeke in ga oškodoval za 600 dinarjev.

RAZBIJAL KOZARCE — Črnomajski milicniki so 24. decembra popoldne pridržali do iztreznitve Mirka Šajnoviča iz Lokve. Šajnovič se je opil in razgrajal v bifeju na železniški postaji v Črnomlju, razbijal kozarce in nadlegoval goste.

KJE BODO PILI? — Med 23. in 25. decembrom je neznanec v zidanicu Alojza Pavčka iz Dol. Straže. V zidanicu v Stranski vasi so vdri skozi vrata v klet in odnesli 50 litrov vina.

KJE JE LOVSKA PUŠKA? — Med 21. in 24. decembrom je neznanec ukradel Srečku Grabnarju iz Mirne vasi pri Trebelnem lovsko puško petelinko, vredno 650 dinarjev.

GORELO ZARADI OLJNE PEČI — 24. decembra okrog 14.30 je začelo goreti v stanovanju Martine Likar v Žužemberku. Ogenj je nastal zaradi nestrokovno montirane oljne peči. Olje je steklo na parket, ki je začel goreti, ožgano je tudi pohištvo.

DO IZTREZNITVE — 25. decembra so novomeški milicniki pridržali do iztreznitve Rasta Murna in Jožeta Šimčiča iz Novega mesta. Oba sta se opila, potem pa razgrajala v ekspresni restavraciji Metropol na Novem trgu. Prijavljena sta tudi sodniku za prekrške.

Utonila je

37-letna Marija Lovše, ki so jo 18. decembra našli v vodnjaku v Zburah, je utonila. Tako je ugotovila obdukcija, ki na utopljenci ni našla nobenih znakov nasilja.

SOSEDA

Onega dne sta se sprla Fifačnikov Blaže in njegov sodobec Bezgavec. To ni bil njun prvi prepir, bil pa je eden od hujših. Menda je Blažetova kokoš zašla na Bezgavčevo njivo in nekajkrat čavnila po nežnih poganjkih mladega fiziola, pa je bil ogenj v strehi.

„Ti mrha!“ je rjovel Bezgavec čez plot. „Ze spet mi tvoje usrane kokoši delajo škodo. Ti prekleti pritepenec! Če ne znaš paziti na žival, jo imej pa v kurniku zaprto...“ In bentil je še in še, kljub temu da mu je bil Blaže pripravljen povrniti vslo škodo.

„Cuj, Bezgavec,“ je naposled preklopel tudi v Blažetu. „Co mi koj ne zapreš svojega smrdljivega gobca, te počim, da ti bodo zobje v četveroredu v rit marširali...“

Psovala sta drug drugega, da je odmevalo po vsej soseski v duhu pa kovala marševanje.

Ob prvem deževju je Bezgavec sedel v izbi in zamisljeno strmel skozi okno. Tuhtal je, kako bi jo Blažetu čim bolj zagodel. Imela sta namreč pravdo na sodišču, ko sta drug drugega tožila zaradi razzalitve. Pa se je Bezgavec za hip zadelo, da sliši zunaj nekatrsko čudno škropanje; dotlej se nikdar slišano. Pogledal je skozi zamazano šipo in videl, da na Blažetovi hiši pušča žleb in da deževnica curkoma lije po

njegovih. Bezgavčevih rožah. Preblisnilo ga je in zmagozslaven nasmeš mu je prešnil lice. Kmalu zatem je Fifačnikov dobil sodno pismo in zvedel, da ga Bezgavec toži. Sodišče naj bi ugotovilo, da Fifačnik nima prav nikakršne pravice odvajati deževnice s svoje strehe na Bezgavčevo zemljišče. Seveda pa bi moral Fifačnik Bezgavcu povrniti tudi vse stroške.

Blažeta je pisanje pogrelo, da se nikoli tako. Ne bodi len je stopil k svojemu odvjetniku in zahteval, naj tudi on zoper Bezgavca vloži tožbo, kakrsmokoli. In sta se domenila, da bi bilo tožiti zato, ker je Bezgavec pri obračanju z gumivozom z levim kolesom zapeljal na Fifačnikovo pot, do česar pa seveda nima pravice.

In tako se je čez dober čas na sodišču nabralo nekaj tožba in oba, Blaže in Bezgavec, sta bila tožnika in toženca hkrati. Hodiča sta na obravnavo, predlagala pričre, zahtevala in pojasnjevala, trdila in dokazovala. Sovraštvo v njima pa je raslo in prišlo je celo tako daleč, da niti pljunila nista več drug na drugega, če sta se srečala.

Vse se je končalo tako, da sta bila obsojena oba, vsak pa je moral trpeti svoje stroške, ki niso bili majhni. Pravici je bilo tako zadosteno — ostalo pa je sovraštvo.

JAKA PRAVIČNIK

Za ponovno oživitev

Milan Mušet: »Mladini moramo ponuditi takšno usmeritev, ki je zanjo sprejemljiva, pa bo to najboljša pomoč odraslih!«

V prejšnjem intervjuju je član predsedstva občinske konference ZMS Stane Zupančič zaželel, naj Milan Mušet, dosedanji sekretar organizacije ZK v IMV, ob dejstvu, da mladi zelo pogrešajo pomoč, usmerjanje in sodelovanje odraslih, pove, kako sodi o pomembnosti mladinske organizacije v IMV, pa tudi nasploh. Milan Mušet je odgovoril:

— V IMV dela okoli 800 mladih, kar je precejšen odstotek vseh zaposlenih v to-

— Spomlad je bilo srečanje naših z mladino Strojnih tovarn iz Maribora, sami so organizirali dopust s posebnim popustom za 27 mladincev na Reki, privedli so krvodajalsko akcijo, kateri se je odzvalo 85 mladih, mladina se je letos sestala v tovarni 4-krat, seje tovarniškega komiteja in predsedstva so bile redno vsak mesec, sodelovali so pri vsakoletni akademiji za letošnji dan JLA v Domu JLA pripravljajo razgovore z mladimi delavci o delovni disciplini, delovnih navadah, ker je v tovarni veliko mladih v priučitvi in bi jim radi pomagali, da bi bili pri delu čimbolj uspešni. Zelo razgibane so priprave na letno konferenco ZMS, pri čemer je največ razprav o tem, da bi ustanovili posamezne skupine po dejavnostih, kot so politično delo, sport, kulturno-prosvetno delo itd., in o tem, kako prebroditi oviro, ki jo predstavljajo večizmensko delo in delavci, vezani na prevoz, ker oboje ovira organizirano sestajanje in delo.

— Kako sodite o pomoči odraslih mladini?

— Tiste tovariške pomoči, ki ji pravimo mentorstvo, je povsod premalo: v družbenopolitičnih organizacijah in v tovarnah, pa tudi pri nas. Mladini ni dovolj le prisotnost predstavnikov na njenih sestankih, pomuditi ji moramo usmeritev, ki bo zanjo sprejemljiva. V tem smislu smo po moji oceni v IMV letos dobro zastavili in že dosegli prve uspehe.

— Moje vprašanje: Boris Gabrič naj kot sekretar komiteja ZK in ravnatelj osnovne šole Bršljin pove, s kakšnimi pedagoško-vzgojnimi metodami se v šoli lotevajo diferenciacije in v kakšnih oblikah se z njo srečujejo v šoli.

M. JAKOPEC

varni, ali če hočete drugače: mladih je skoraj za eno celo delovno izmeno. Mladi delavci so na svojih delovnih mestih veliko prispevali k poslovnemu uspehu in razvoju tovarne.

Nič čudnega torej, če je bilo prizadevanje organizacije ZK v tovarni zlasti v zadnjem letu, še posebej pa v zadnjem času, veliko usmerjeno v mladino. Sekretariat organizacije ZK je s svojimi pobudami in posebnimi sestanki, ki jih je imel že v začetku leta, bodril tovarniški komitej ZMS in njegovo predsedstvo, naj poživita delo mladine na takšnih osnovah, na kakršnih je mladina pred leti že delala.

— Kako ste pri tem uspešni?

Delavci iz novomeškega in krškega obrata tovarne perila Labod so letos izdelali 2 milijona srajc. Več kot polovico srajc so izvozili na zahodno tržišče. Mladi kolektiv, ki ga v glavnem sestavljajo mlade proizvajalke — poprečna starost je 23 let — je ustvaril skoraj 80 milijonov dinarjev dohodka. Na sliki: delavki iz novomeškega obrata Laboda. (Foto: S. Dokl)

Zdaj, ko že voda teče v grlo

Brusnice dobijo prvi učiteljski blok — Bo to zaustavilo nenehno odhajanje učiteljev izpod Gorjancev? — TIS že oročila denar

Novomeška izobraževalna skupnost je oročila na banki 200.000 din za prvi učiteljski blok v Brusnicah, ki naj bi ga v letu 1972 le začeli zidati. To pa ni zadnja „beseda“ izobraževalne skupnosti pri reševanju deset let starega perečega vprašanja pod Gorjanci. Poleg tega je prišlo do soglasja med ravnatelji, da šole odstopijo del svojega stanovanjskega prispevka in tako pomagajo Brusnicam na nogo.

Zaradi nerešenega stanovanjskega vprašanja in neurejenih razmer na šoli je Brusnice samo v zadnjih štirih letih zapustilo šest učiteljev. Vsi razpisi, da bi zapolnili izpraznjena učna mesta, so bili neuspešni. Učitelji, ki so mimo tega le prišli poučevati pod Gorjance, pa so navadno že po nekaj letih spravili stvari v kovčke in se odselili. V letošnjem letu manjkajo na brusniški šoli štirje, na njeni podružnici v Gabrju pa dva učitelja.

Letos obiskuje brusniško osemletko 236 otrok. Za pouk ima šola na voljo samo tri učilnice. Tako niso mogli mimo tega, da ne bi natlačili razredov; v petem razredu je 46 učencev — za dva oddelka. Z dvema izmenama niso mogli nič rešiti.

Izboljšavo razmer na brusniški šoli so poleg učiteljev nenehno zahtevali ljudje iz zborov volivcev in vse družbeno-politične organizacije. Pred leti so uvedli tudi samoprispevek za stanovanja učiteljev. Zbrali so približno 80.000 din. Ko se je

samoprispevek iztek, pa niso hoteli nič slišati, da bi ga podaljšali. Preprosto zato, ker jih je prevzelo malodušje in so nehali verjeti obljubam, ki so jih hotele tolažiti z najvišjih mest v občini.

Zdaj, ko že voda teče v grlo, bo blok naposled le zrazil in omogočil

Suhokrajinski drobiž

DODATNO OPREMO ZA PESKOKOP IN KOMUNALNA DELA je konec leta dobila žužemberška krajevna skupnost. Nabavili so nov kumpresor FAGRAM na štiri priključke, mlin za mletje peska in dva prenosna traka. Nabava je bila izvršena po sklepu seje sveta krajevne skupnosti, ker so ugotovili, da je potrebna za razvoj dejavnosti krajevne skupnosti.

V TOREK, 28. DECEMBRA, je bila zadnja seja sveta žužemberške krajevne skupnosti v tem letu. Na njej so obravnavali izvajanje programa dela krajevne skupnosti v letu 1971 in imenovali komisije za popis premoženja ter pripravo delovnega programa za leto 1972.

OBČANI V SUHI KRAJINI niso dovolj informirani o zadnji devalvaciji dinarja. Nekateri napačno mislijo, da bo prišlo do menjave denarja, in ne vedo, da pomeni zadnja devalvacija dinarja le injekcijo za ozdravitev razmer v naši uvozni in izvozni politiki, obenem pa postavitve dinarske valute na raven, ki ustreza razmerju cen na našem notranjem trgu in zunanjih trgih.

TVD PARTIZAN ŽUZEMBERK je imel pred kratkim zelo uspešen občni zbor. Na njem so ugotovili uspešno dejavnost društva ter sprejeli program dela za prihodnje leto. V novi odbor so ponovno izvolili za predsednika TONETA KONDA, za podpredsednika pa JANEZA MOHORČIČA.

SUHKRAJINSKI KMETOVALCI imajo še polne kleti krompirja. Le-ta ni šel v jeseni v prodajo, saj odkup sploh ni bil še organiziran. Nekateri so pričeli krompir krmiti živini, ker imajo sena bolj malo, vendar bi jih bilo treba o smotrnem krmiljenju s krompirjem poučiti. Mnogi kmetovalci so se za leto 1972 odločili prav, ko pravijo, da bodo zmanjšali saditev krompirja in rajši sejali več koruze.

učiteljem, da bodo živeli kot ljudje. Vodstvo šole je prepričano, da bodo lahko spet dobili tudi tajnico in ravnatelja razbremenili vsaj administrativnih opravil.

Odzvonilo je in učenci gredo domov. Ali pa bo kmalu odzvonilo tudi težavam na brusniški šoli? Od tega je odvisno, koliko parov učiteljskih nog bo poslej še prestopilo prag te utesnjene osemletke. (Foto: I. Zoran)

Novomeška kronika

V PETEK ZASEDENO — V Metropoli kavarini so med prvimi razprodali rezervacije za jutrišnje silvestrovanje — sedež po 80 din. Henček s svojim ansamblom bo iz starega v novo leto igral v hotelu Kandija in tudi tu ni več prostih mest. Kavarna na Glavnem trgu pa je v ponedeljek še sprejemala vplačila za pričakovane novega leta.

VEČINA: PRI TELEVIZORJU — Mnogi Novomeščani bodo novo leto pričakali v novomeških lokalih, precej se jih je odločilo za Otočec, Dolenjske in Šmarjske Toplice, vendar se bo večina od starega leta poslovila kar v copatah pred televizorji. DANES BALETNI PRAVLJICI — V Domu kulture bodo danes ob 15. uri uprizorili dvojce baletnih pravljic, ki jih je naštudiral korošografinja Milica Buh. Nastopili bodo najmlajši člani baletnega ansambla, ki nastaja v mestu.

NAPREDOVANJE — IMV je letos najuspešnejša pri napredovanjih: direktor Jurij Levičnik lahko čez tri oziroma štiri leta pričakuje čin rezervnega generalnega majorja.

OGLEL ŠOL — Dr. Anton Znidar, prof. Veljko Troha in Janez Grašič so v komisiji, ki jo je občinska skupščina določila za ogled novih osnovnih šol na Grmu in v Bršljinu. Komisija bo ugotavljala zlasti pogoje za delo v teh šolah.

DELA ČEZ GLAVO — Pravnika Francija Čvelbarja čaka na rotovžu, kjer bo od novega leta dalje sodnik za prekrške, obilica dela. Letno bo moral reševati do 5.000 primerov.

TRŽNICA — Manj prodajalk in manj nakupovalk — to je bilo značilno za živiliški trg v ponedeljek; kaže, da so se gospodinjice za noveleto

Devalvacija

Od prejšnjega tedna je dolar nižji za glavo, dinar za dve. Razvrednotenje dinarja smo pričakovali. Padec dolarja je bil zanj samo povod, ne pa tudi vzrok. Tako trdijo komentarji.

Kaj to dvojno razvrednotenje pomeni za gospodarstvo? INŽ. MIRKO PECAR, Novoles: „Izvozniki zdaj ne bi smeli oklevati, kajti po mojem so ti ukropi spodbuda za prodajo izdelkov na trgu s trdno valuto. Naše podjetje, ki izvažajo v Ameriko, je dobilo večje možnosti za plasna izdelkov. Mislim, da bi razvrednotenje denarja moral slediti popravek carinskih dajatev. Tako na uvoz reprodukcij skega materiala bi morali ukiniti.“

ZDRAVKO PETAN, Labod: „Razvrednotenje nas ne bo prizadelo, če bomo obdržali izvoz in uvoz v sedanjem ravnotežju. Prizadevati pa bi si morali, da bi se nadalje veljale sedanje cene. Odmrznitev bi vse pokvarila. Dvojna devalvacija je velika spodbuda, da bi naposled le uredili devizno politiko.“

INŽ. JOŽE TANKO, kmetijska zadruga „Krk“: „Od izvoza živine bo poslej več denarja, zato pa bo treba globlje seči v žep pri uvozu krmil. Znatno dražji bo uvoz kmetijskih strojev. Na hitro smo izračunali, da bo treba za traktor odšteti 30.000 din več. Devizni režim bi morali zdaj urediti tako, da bi izvoznikom več ostalo.“

FRANC KOŠMRLJ, Industrija obute: „Razvrednotenje nas bo najbolj udarilo pri nakupu strojev v tujini. Stroje smo naročili, zdaj pa ne vem, kje naj vzamemo denar za razliko, ki je nastala po padcu dinarja. Država bi morala predvsem zmanjšati uvozne carinske stopnje od 34 na 10 odstotkov za stroje, ki jih ne izdelujemo doma.“

LOJZE URBANČ, Dolenjka: „V trgovini bo poslej gotovo manj uvoženega blaga, ker se nakupi za devize v tujini ne bodo več splašali. To pa kajpak ne pomeni, da v prodajalnah ne bo več uvoženih predmetov. Tudi naše podjetje se jim ne bo moglo povsem odreči. Mislim pa, da je razvrednotenje priložnost, da se pristojni lotijo sistematičnega urejanja dolge vrste problemov — od devizne politike dalje.“

DOLENJKA SE JE IZKAZALA!

Delovni kolektiv novomeškega trgovskega podjetja Dolenjka je za prejšnoleto in šolske otroke v krajih, kjer ima svoje poslovalnice, ob novem letu daroval 8000 dinarjev.

SMREČICE „RASTEJO“ V SKOČJANU

Kot vsako leto so tudi letos v srednjem Skočjanu „zasadili“ smrečice, ki dajejo kraju praznično novoletno vzdušje. Ob drevesčkih se bo ustavil tudi dedek Mraz, saj bo te dni z darili obiskal tamkajšnje otroke.

Kdo je odgovoren za hidrante?

Požar v telovadnici novomeške osnovne šole bi hitro udušili, če bi bili na voljo hidranti in gasilske cevi — Gasilci z golimi rokami res ne morejo gasiti — Kaj bo s prostovoljnimi gasilstvom?

Ko je v soboto, 11. decembra, ogenj zajel telovadnico novomeške osnovne šole „Katja Rupena“, se je med gasilci znašel tudi prostovoljec Bine Kebelj iz Novega mesta. Čeprav so se vsi gasilci trudili in bili požrtvovalni, bomo tokrat posebej

omenili prizadevnega Bineta, ki je z navadno plinsko masko in z ročnikom v roki kljuboval ognju in dimu. Ko je prišel na zrak, je imel oči okrvavljene, oddahnil se je, ko si je snel masko. Vsi prisotni so imeli občutek, da so bili gasilci pri tem požaru nemočni, čeprav na srečo ni imel večje razsežnosti. Kaj pravi Bine o tem?

„Začetek gašenja je bil dober. Z dvema cisternama smo zadušili ogenj, tako da je samo še telo. Ko pa je v cisternah zmanjkalo vode, bi morali dobivati vodo iz hidrantov. Pri hidrantih pa se je zataknilo. Nihče ni vedel, kje so! No, pa če bi tudi vedeli, nam ne bi dosti pomagalo, ker so večinoma zamrznjeni, poleg tega so naše gasilske cevi preperle. Ker nismo mogli do vode, se je ogenj ponovno razplamtel in povzročil še večjo škodo. Prepričan sem, da bi požar v normalnih pogojih hitro zadušili.“

— Kaj bi bilo treba narediti, da se take napake ne ponovijo več? „Včasih je preventivna gasilska služba vedela za vsak hidrant, ki je bil tudi pravilno obeležen in zavaran, da ni zamrznjen. Ker pa se mesto širi, gradijo nove hiše, belijo fasade, se naše okolje spreminja, s tem pa se izgublja sledi za hidrante. Nujno je, da vse hidrante v mestu označijo in ustrezno konzervirajo, kajti brez hidrantov je vse delo gasilcev brez smisla.“

— Kaj pa cevi? „Gasilske cevi je treba zračiti. Zračijo se navadno z vjajami, teh pa

ni dovolj. Poleg tega jih je premalo in tudi kvaliteta ni ravno najboljša.“

— Kaj pa poklicni gasilci? „Ker ti niso samo gasilci, saj opravljajo še vrsto drugih opravil, je težko računati nanje, da bodo tako udarni, kot bi morali biti. Mislim, da potrebuje Novo mesto poklicno gasilsko enoto, ki bo vedno pripravljena na klic za požar.“

— Kako bo s prostovoljnimi gasilstvom? „Če bo še naprej takšen odnos do te organizacije, potem nas bodo imeli še samo za parade!“

SLAVKO DOKL

Bine Kebelj je bil takle, ko se je vrnil iz zakajene telovadnice. (Foto: Slavko Dokl)

Nič ne bo

Male šole po starem — Razlog: ni prostorov

V novomeški občini še mislijo ne smejo na celoletne male šole, kar zdaj predlagajo nekateri republiški organi. Od vseh osnovnih šol in podružnic bi bile sposobne ta predlog uresničiti samo novomeške, pa še tu ne vse šole.

Male šole so v novomeški občini zlasti pred letom lepo zaživele. Imeli so jih malone pri vseh matičnih osnovnih šolah in ponekod tudi na podružnicah. Ko se je bilo treba učiteljem žrtvovati vsak dan po nekaj počitniških ur, niso ugovarjali: našli so čas in tudi prostor je bil.

Danes ni nikogar med starši in učitelji, ki bi nasprotoval „prezgodnjemu“ obisku otrok v šoli. Prepričani so se, da znanje, ki ga dobijo otroci, preden prestopijo prag pivega razreda, nikakor ne more škoditi. Od tod se je najbrž tudi porodil predlog, naj bi male šole raztegnili na vse šolsko leto in tako osnovno šolanje „podaljšali“ na devet let.

Ena gospa je rekla, da bi bili partijski sestanki boljše obiskani, če bi jih organizirali ob božični uri strahov.

Svečanosti ob 50-letnici TEKSTILANE, ki je bila 18. decembra, so se udeležili razen sedanjih članov kolektiva še upokojenci in drugi gostje, med drugimi tudi oba po vojni upokojena direktorja. Na sliki: udeleženci svečanosti med govorom predsednika delavskega sveta Vinka Rakoviča. (Foto: Mohar)

Ob dnevu JLA

Na predvečer dneva JLA je bila v Seškovem domu v Kočevju proslava, na kateri je govoril predstavnik ZRVS Alojz Petek, sodelovali pa so vojniki-rectatorji in delavska godba. Na svečanosti so prisotne seznanili tudi, kdo izmed rezervnih vojaških starešin je letos napredoval, in podelili priznanja organizacijam oziroma enotam in posameznikom, ki so se posebno odlikovali na nedavni vojni oziroma teritorialne obrambe in civilne zaščite. Razen tega so podelili priznanja organizatorjem vstaje na Kočevskem in prvoborcem, knjižne nagrade pa šolarjem, ki so napisali najboljše naloge o JLA.

Proslave dneva JLA so bile tudi po šolah in drugih večjih krajih.

ZAMRZNJENE CENE

Zadnje zamrznjenje cen je onemogočilo v Kočevju podražitev kruha za 30 oziroma 40 par, podražitev centralnega ogrevanja, vodarine, odvoza smeti in prispevka za kanalizacijo (kanalščine). Tudi govočice o „sporazumu“ za nove, se pravi višje, cene mesa so potihnile oziroma zamrzile.

Led na cestah

Po Kočevju so ceste in pločniki tako zaledeneli, da je nevarno za promet. Zaradi neposipanih cest, predvsem proti Trati in Zeljnam, prihaja do večjih in manjših nesreč. Pešci pa padajo najbolj na poledeh in ponekod še zdaj komaj prehodnih pločnikih.

DROBNE IZ KOČEVJA

KOLENDARJI SO POPLAVILI MESTO: prav tako razna spominska darila: svinčniki, beležke itd. Če pomislimo, koliko je vse to veljalo v vsej državi, spoznamo, kako na lahko trošimo denar, ki ga nam primanjkuje za nujne potrebe. Te dni bo tudi veliko raznih kolektivnih proslav. Kar tekmujejo med seboj, kje bodo boljše in bolj izdatne.

CEBELARJI SO ZADOVOLJNI in se pohvalijo z zimno. Trdijo, da je za čebele zelo ugodno. Ugotavljajo tudi, da čebele nimajo bolezni, ki so stalni spremljevalci ostrih zim. Upajo, da bo tudi ostale zimske mesece tako.

MESTO SO OKRASILI, da bo za dedka Mraza lepo. Žal pa bo ta nosil bolj prazen koš, kakor kažejo dosedanje priprave. Je pa po trgovinah zelo živahno in veliko nakupov. Kaže, da bodo otroci doma bolj krepko obdarjeni.

DROBIŽA NI Vedno so težave z drobižem. Ta mesec so nekateri prejeli plače z bankovci po 500 din in zdaj primanjkuje manjših bankovcev, tudi po 100 in 50 din, pa vendar pravijo tudi temu – drobiž.

ELEKTRIČNI TOK je bil prekinjen v soboto, 18. decembra, skoraj poldrugo uro po vsem mestu, v nedeljo pa tik pred dvanajsto uro v Podgorski ulici tudi skoraj uro. V časopisih piše, da je bila letos pramajna poraba električnega toka. Če gorijo sveče, se števec ne vrtijo.

SKRITE TROFEJE – Preteklo soboto so imeli lovci v domu telesne kulture seminar, na katerem so se vadili ocenjevati lovške trofeje. Tvarino so predavali domači lovci-strokovnjaki. Na seminarju je bilo videti veliko res odličnih trofej. Skoda, da

Teh 50 let TEKSTILANE

Izdali so tudi jubilejni zbornik

50-letnico svojega podjetja je 18. decembra praznoval kolektiv kočevske TEKSTILANE.

Na svečanosti je najprej spregovoril Vinko Rakovič, predsednik delavskega sveta, in orisal zgodovino podjetja ter nakazal načrte za njegov nadaljnji razvoj. Slavljence je nato pozdravil in jim čestital predsednik občinske skupščine Miro Hegler.

V kulturnem delu programa je zapel več pesni gimnazijski pevski zbor pod vodstvom prof. Miloša Hu-

meka in ob spremljavi harmonikarjev glasbene šole. V zabavnem delu programa pa je nastopil ansambel „Dobri znanci“ s pevskama sestrama Potočnik in humoristom Marjanom Roblekom. Na svečanosti so bili povabljeni tudi upokojeni člani kolektiva; prišla sta tudi oba upokojena direktorja, Jan Marek iz ČSSR in Pavel Marinšek.

Ob visokem jubileju je podjetje izdalo zbornik „50 let TEKSTILANE Kočevje“.

J. PRIMC

ŠOLSTVU V KOČEVSKI OBČINI MANJKAJO:

Kadri, stanovanja, prostori

Bolje nagraditi učitelje v oddaljenih krajih

Ni se niti interesira niti pogovori za ustanovitev srednješolskega centra v Kočevju, so ugotovili na nedavni občinski seji, ko so razpravljali o šolstvu.

Delovne organizacije, za katere bi tak center vzgajal kadre, kažejo še premalo razumevanja za njegovo ustanovitev; predstavniki srednjih šol pa menijo, da s tako reorganizacijo šolstva ni treba hiteti, saj so dosedanje, na hitro roko sprejete in zato premalo pretehtane odločitve pogosto povzročile le škodo.

Nadalje so odborniki in predstavniki šol ugotovili, da manjka vsem šolam (vrtecem, osnovni šoli, posebni

šoli, gimnaziju, delavski univerzi) vzgojnih oziroma prosvetnih delavcev (učnih moči), stanovanj zanje in tudi prostorov (razredov telovadnic itd.).

Sprejeli so več sklepov, kako nezavidljiv položaj šolstva popraviti. Med drugim so menili, da je treba pri gimnaziju nujno čim prej ustanoviti pedagoški oddelek in da je treba boljše nagraditi težja delovna mesta, se pravi učitelje na oddaljenih šolah.

J. P.

»Dolenjski list« v vsako družino

Priznanja borcem

Nagrade šolarjem

Ob dnevu JLA so v Kočevju podelili priznanja organizatorjem vstaje in prvoborcem: dobili so jih: Peter Čero, Franc Ožbolt, Jožefa Andrič-Kovač, Jože Košir, Peter Šobar, Rajko Jenko, Anton Rudolf-Nande, Anton Bradač, Alojz Rauh, Nace Karničnik, Milena Uničević, Anton Zupančič, Pavla Bradač, Rudolf Kočman, Alojz Kovačič-Sine, Ivan Campelj in Milan Remih. Knjižne nagrade za najboljše naloge o JLA so prejeli: Veronika Ficko – poklicna šola pri Delavski univerzi, Matjaž Jakšič in Nevenka Skender, oba osnovna šola Vas-Fara, ter Rudi Urh, Jožica Bončina in Irena Pavlič, vsi osnovna šola Kočevje.

Ivan Jerman iz Rudnika Kočevje je do letos daroval kri 27-krat in dobil zato pred kratkim posebno plaketo in miniaturno značko. (Foto: D. Mohar)

Ukradli so mi prašiče

Poprijela je povsod, kjer je bilo treba, in to pri najtežjih delih – »Uro bom dala pa hčerke

»V 20 letih dela se marsikaj zanimivega zgodi. Ko sem nekega jutra našla prašičem jesti, je manjkalo v svinjaku pet najmanjših, težkih 20 do 30 kg. Na upravi sem povedala, da ni prašičev. Mličniki so raziskovali in našli tiste tatinske tiče. Jaz nisem bila kaznovana.

Potem je ekonomija razpadla. Krmila sem krave, kosila, prodajala mleko. Sedem krav sem imela in konje so mi ponudili za vožnjo sena. Pa tudi to je razpadlo in so me dali v drevesnico. Vedno so me dali ali poklicali tja, kjer so potrebovali pomoč,“ je začela pripovedovati 50-letna Angela Dezordo, delavka pri gozdni upravi Grčarice, ki je bila pred kratkim za zvesto 20-letno delo pri Združenem KGP Kočevje nagrada z uro.

S Primkovega pri Trebnjem je odšla služiti po kmetijah že z dvanajstimi leti, na ekonomiji v Grčaricah pa se je zaposlila 4. marca 1950.

– Kaj delate pa zdaj?
»Pred petimi leti je šel cestar v pokoj. Ze prej sem mu pomagala, zdaj sem jaz namesto njega. Zaslužim enako kot drugi cestarji, pa me ne puste le na cesti delati. Se avtomobile in traktorje nakladam, kosim in poprimum, kjer je treba. Mesece dni sem bila na košnji, cesta pa je bila vsa razdrta.

Zdaj čakam na pokoj. Jeseni sem že šla v Ljubljano, pa so rekli, da moram še 11 mesecev delati Avgusta se bo dopolnilo. Bi se že, pa sem bila dve zimi odjavljena, nezaposlena. V 20 letih nisem imela nobenega neupravičenega izostanka. In cesta je vedno v redu, če me ne potegnejo na delo drugam.

– Imate moža, otroke?
»Mož je invalid. Po palicah je

hodil. Je bil samouk in je ure popraviljal, zavarovan pa je bil po meni. 13 aprila letos ga je kap in sem čisto sama. Pa tako dober je bil. Letos je bilo vse leto žalostno.

– In ura?
»Svoji Tončki jo bom dala. Komu jo bom pa dala, če ne svojemu otroku? Je 20 let stara. Tudi ona dela na naši upravi.

Dali so jo za 9 mesecev na tečaj v Ljubljano. V Glazuti bo kuhala.

– Kam se pa že odpravljate?
»Počakajte še malo, saj svečanost še ni končana!

»Saj bi še ostala, pa imam doma prašiče. Bi bili lačni. Do doma je še dolga. Najprej se bom do Dolenje vasi peljala z avtobusom, potem pa moram še uro daleč peš.

JOZE PRIMC

Prvi prispevki in obljube

Kdo so darovalci za obnovo doma Partizan?

V ribniški občini pridno zbirajo prispevke za obnovo doma Partizan, ki ni le osrednji športni, ampak tudi kulturni objekt v občini.

Kolektiv osnovne šole Ribnica je že prispeval za obnovo doma 2.650 din. Prispevke so zbirali tudi občinski odborniki. Prva je prinesla prispevke odborica Slavka Pucar, ki je zbraja 655 din. Odbornik Janez Kozina iz Zlebiča pa je nabral 360 din. Uslužbenci občinskih družbeno-političnih organizacij pa so prispevali 290 din.

Delovne organizacije oziroma kolektivi so šele v decembru razpravljali o prispevkih. Doslej so se odločili, da bodo prispevali: INLES in RIKO zaslužek dveh delovnih dni (delali bodo po dve prosti soboti) in JELKA enodnevni zaslužek.

Groba dela pri obnovi doma so končana. Zaradi hitrega nastopa zime in zamude pri začetku del pa še niso urejene sanitarje in garderobe.

Kmalu bodo začeli vgrajevati tudi centralno kurjavo. Denar zanjo je že zagotovljen.

J. P.

550 novih voznikov

Vozniški izpit je v letu 1971 delalo v Kočevju v šestih kategorijah 1242 kandidatov. Naredilo ga je 551 kandidatov ali komaj 44,3 odstotka. Komisija dosledno vztraja, da brez znanja voznikov ne pusti na ceste. Nekateri so opravljali izpite v več skupinah. V vseh šestih skupinah je delalo 1567 kandidatov, od tega jih je napravilo izpit 605. Po skupinah je stanje naslednje: A – motorji: delalo 293, izpit položilo 86; B – osebni avtomobili: delalo 1053, položilo 435; C – tovorni avtomobili: delalo 55, položilo 24; D – avtobusi: delalo 6, položilo 1; E – prikolice: delalo 159, položilo 61; F – traktorji: delalo 49, izpit položilo 20.

Pozimi ne bo izpitov. Če bo vreme ugodno, bodo zopet v marcu.

A. A.

Obdarili so jih

Vodstvo Pletilnice – obrat DONIT v Sodražici je pred novim letom povabilo na intimno slovesnost upokojence, bivše člane delovne skupnosti, kjer jim je direktor obrata Ivan Petrič izročil denarna darila in priredil prigrizek. Vabljeni upokojenci so za pozornost zelo hvaležni.

Zvestim delavcem

Sindikalna organizacija v ribniškem podjetju RIKO je v dneh pred novim letom organizirala zbor vseh članov delovne skupnosti. Na njem so pregledali dosedanje uspehe poslovanja v letošnjem letu. RIKO je ustvaril letos za 7 milijonov večjo vrednost celotnega dohodka kot lani, tako da znaša 22 milijonov dinarjev. Z dograditvijo novih delovnih prostorov se bo proizvodnja znatno povečala. RIKO se vse bolj usmerja v izvoz, tako da so letos izvozili že nad 50 odst. proizvodnje. Po zborovanju je predsednik sindikalne organizacije Janez Koštnj izročil delavcem, ki so nad 10 let v podjetju, praktična darila, upokojencem, nekdanjim članom delovnega kolektiva, pa denarne nagrade.

Seja OS Ribnica

Za včeraj, 29. decembra, je bila sklicana seja občinske skupščine, na kateri naj bi razpravljali o podpisu družbenega dogovora za nadomestila odbornikom, poslanecem ter voljenim in imenovanim funkcionarjem, sklepali o prenosu presežkov za subvencioniranje stanarin, o denacionalizaciji frizerskega lokala, o poročilu z zasedanja delegatov občine, sprejeli več odlokov in opravili nekatera imenovanja.

RIBNIŠKI ZOBOTREBCI

SILVESTROVANJE V RESTAVRACIJI – Gostinsko trgovsko podjetje JELKA v Ribnici bo privedlo silvestrovanje le v ribniški „Restavraciji“. Novoletni menu bo veljal 90 din. Igrali bodo „Ribniški fantje“.

SMETI OB CESTI – Odkar je ribniško smetišče daleč v Mali gori, verjetno noben zasebnik, ki je oproščen plačila odvoza smeti, ne pripelje smeti na smetišče. Levo in desno ob cesti je namreč polno odpadkov in smeti, ki jih je sicer nekdo numeraval zapejati na smetišče, a se je med potjo premislil.

DOKONČNA ODLOČITEV – JELKA se je dokončno odločila, da bo v prihodnjem letu preuredila in povečala nekatere prodajalne in gostinske prostore v Ribnici. Več bomo o tem še poročali.

DENAR BEŽI – V Ribnici ugotavljajo, da se odlije v trgovine in gostišča izven občine precej denarja. Vsi ugibajo, kako ga zadržati doma, vendar pametne rešitve še niso našli. Zdj predlagamo nekaterim, naj bi izvolili potrošniški svet, ki bi zbiral mnenja o cenah, trgovskih prostorih, postrežbi itd., ter jih analiziral in posredoval v obravnavo trgovskemu podjetju.

Praznik armade

V počastitev dneva JLA so bile v vseh večjih krajih v ribniški občini proslave. Glavna je bila 21. decembra v Ribnici; govoril je predsednik občinske ZRVS Janez Jamnik, na čelji pa so nastopali še šolarji in vojniki.

Ob tej priložnosti so razglasili tudi, kateri vojaški starešine so letos napredovali. Devetim šolarjem, ki so napisali najboljše naloge, so podelili nagrade.

Predstavniki občinskih skupščin Kočevje in Ribnica ter nekaterih podjetij so se zahvalili poveljstvu ribniške vojaške enote za uspešno sodelovanje in izročili darila.

Na sam dan JLA pa je popoldne priredil predsednik občinske skupščine Bogo Abrahamberg sprejem za starešine, ki so napredovali, bili pohvaljeni ali odlikovani, in za predstavnike odborov za SLO.

Ribnica: priznanja

Ob dnevu JLA so v ribniški občini podelili tudi priznanja občanom, ki so uspešno organizirali delo ali prizadevno delali na področju splošnega ljudskega odpora. Priznanja so dobili: Franc Grivec, Janez Jamnik, Jožica Carman, Andrej Tomič, Jože Grebenc, Franc Ponikvar in Anton Joras.

Mladi vodijo Socialistično zvezo

V Dolenji vasi delajo mladinci povsod

Mladina Dolenje vasi pri Ribnici je letos (spet) ustanovila svoj aktiv. Vodi ga Srečko Vrbinc. Mladi so si uredili igrišče za košarko na bivilnem „občinskem“ vrtu, vendar bo ta igra polno zaživela šele, ko bo dograjena pri šoli športna dvorana in bodo športniki lahko redno vadili.

Za dvorano se zavzemajo vsi občani, posebno pa mladina, ki računa, da se bo neke v njenih prostorih našlo tudi mesto za mladinski klub.

Dolenjevaška mladina se resno pripravlja tudi na prodavljanje 30-letnice prvih žrtev s tega območja in 100 letnice gasilskega društva. Mladi naletijo pri svojem delu na razumevanje in podporo odraslih, predvsem krajevne skupnosti in SZDL, sicer pa sednjo že zdaj vodijo v glavnem kar mladinci.

J. P.

Srečko Vrbinc, predsednik mladinskega aktiva v Dolenji vasi. (Foto: J. Prime)

občan vprašuje

medved odgovarja

– Kaj pa ti, partijec, kupuješ smrečico za božič?
– Je že tako, da po božiču običajno ne dobe novih in je zato za bogaboječce dobra izbira, ostali pa dobijo pač ostanke.
– Zakaj v hotelu PUGLED ponujajo gostom (glej napis v točilnici) RIIBE namesto RIBE?
– Zato, ker so ribe tokrat nekoliko daljše.

občan vprašuje

medved odgovarja

– So brali, da bodo odprli gozdarski dom v Glazuti, ki je v resnici že mesec dni odprt?
– Vidiš, tako se zgodi, če ni dovolj denarja za tisk, potem pa kakšen članek toliko časa čaka, da pride na vrsto, da vse skupaj ni nič več res!

KOČEVJSKE NOVICE

REŠETO

Upanje ni brez podlage

Črnomaljskemu gospodarstvu se obeta prava pomlad: Belt, Rudnik, za- druga in opekarna gredo v nove investicije — In javna dela?

25. decembra so črnomaljski odborniki pretresali poslovne uspehe gospodarskih organizacij za devetmesečno obdobje. O tem sicer ni bilo širše razprave med odborniki, pač pa so letošnja prizadevanja v gostinstvu dokaj ugodno ocenili posamezniki, ki se na to bolj spoznajo.

Gostov še pa še

Tinca Lesjak: »Semiški hotel se uveljavlja«

Postovodkinja semiškega hotela je Novomeščanka Tinca Lesjak, ki pa je zadnjih 30 let preživela v Ljubljani. Vsa leta v gostinskem poklicu, zato je o praksi odveč govoriti. Z velikim veseljem se je lotila oranja gostinske ledine v Semiču. Kakšni so njeni prvi vtisi?

»Vsak dan je več gostov. Ob sobotah in nedeljah, ko imamo plesno glasbo, so zlasti tate mladih. V hotel so začele prihajati

tudi skupine od drugod na poslovne, konferenčne, zabave itd.»

»Kakšna je pri vas izbira v hrani in pijači? Prav tako me zanima, če so cene prenočišč res tako zaslujne, kot se govori?«

»Hrana pripravljamo po naročilu. Imamo pa vse, kar si kdo zaželi, tudi za zahtevne jedec. Enako bi rekla za pijače: od domačih vin do najbolj zahtevnih buteljčnih in penecih se pijač. Cene so zmerne, celo nižje v primerjavi z enakovrednimi lokali na Dolenskem, seveda pa se domačinom zdi strašno drago. Lep, obložen biftek računamo na primer 20 din. Sobe res niso poceni, so pa lepe in nove. Za 90 din, kolikor stane prenočišče v dvoposteljni sobi, ima gost na razpolago tudi svojo komfortno kopalnico in stranišče, balkon in telefon v sobi.»

»Kaj pa strežno in drugo osebje, ki sodi v takšne hotelle? Vas je veliko zaposlenih?«

»S kadrom nismo na najboljšem kot povsod v gostinstvu. Za začetek nas je malo stalnih; ena kvalificirana kuharica z gostinško šolo, dve točajki in ena sobarica. Jaz poprimem za delo, kjer je potrebno pomagati. Kadar pa imamo najavljenih več gostov, dobimo dodatno strežno osebje.»

R. B.

Kot je dejal inž. Martin Janžekovič, predsednik občinske skupščine, je za letošnje gospodarstvo značilna usmerjenost v programiranje bodočnosti, pripravljane dokumentacije in iskanje investicijskih sredstev. Podjetja Cosmos-Belt, Rudnik, zadruga in opekarna so v tem uspeli in bodo v letu 1972 gradili, če ne bodo novi ukrepi vseh že sklenjenih poslov postavili na glavo. Kaže pa tudi, da bo prišlo do napredka in razširitve tudi v obratu Beti in IMV v Črnomlju.

Kljub temu da so na več sestankih in zborih opozarjali zlasti mlajše kolektive, naj si začrtajo pot v bodočnost, pri nekaterih ni in ni odziva. Ponovno so omenili podjetje Kovinar, češ, da ima lepe možnosti za razvoj, če bi se zanj zanimali, likrat pa menili, da Belsad in Gostinski podjetje sama nista zmožna zagotoviti vidnejšega napredka. Predlagali so (ne prvič!), naj pošleša trdnega in uglednega partnerja.

Velik korak v gospodarskem na-

predku je bil letos narejen tudi s postavitvijo industrijskega obrata v Starem trgu, kar je največja zaduga tamkajšnje krajevne skupnosti. Metliški Komet bo v letu 1972 započel okrog 80 ljudi iz Starotške doline, to pa je za tiste kraje zgodovinska prelomnica. Tudi prizadevanja za podobno rešitev na Vinici niso v ničemer popustila in zaenkrat lepo kažejo.

Čeprav za zadnjih pet let ni mogoče reči, da je gospodarstvo doživelo pomembnejši razmah, pa je bilo opravljenih za okrog 20 milijonov dinarjev javnih del, za katere so ljudje prispevali tudi samoprispevek. V poročilu o 5-letnem programu javnih del je razvidno, da samo 6 točk programa ni bilo uresničenih, medtem ko je po drugi strani narejenih cela vrsta del, ki niso bila predvidena. Zakaj? Kasneje se je izkazalo, da so nujna, zaradi tega so zanje prispevali še drugi zainteresirani sponzorji.

Občinska skupščina je sprejela sklep, da bodo imela neuresničena dela prednost v novem programu javnih del, ki je v veljavi od leta 1972 do 1976 in h kateremu so občani prav tako izglasovali svoj delež v obliki samoprispevka.

Skromnim se bo poznalo

Povišane in nove priznavalnine za borce so vendarle napredek, čeprav še vedno močno zaostajajo za tovrstnimi priznanji drugod

Z rebalansom občinskega proračuna v Črnomlju, kjer so za borce odobrili dodatnih 219.000 din, ter s pomočjo republiške dotalcije so omogočili skromen napredek pri dodeljevanju priznavalnin, nad katerimi so se doslej močno pritoževali.

Občinska skupščina je na nedavnem zasedanju potrdila predlog komisije za zadeve borcev, po katerem bo dobilo posebne priznavalnine 142 kmetov borcev, s priznanim dvojnemu delovno dobo pred 9. 9. 1943, ki so starejši od 60 let in jim je potreb-

na družbena pomoč. Posebne priznavalnine, po večini v znesku 200 din, so odobrene za čas od 1. julija 1971 do 31. januarja 1972. Ko bodo znana sredstva, s katerimi bodo razpolagali v letu 1972, bodo o teh prizadevanjih ponovno sklepali.

Razen tega so odobrili povišanje priznavalnin najbolj potrebnim med 252 dosedanjimi prejemniki — od dosedanjih 100 na 150 ali 200 dinarjev. Prav tako bo dobilo enkratno pomoč za šolanje otrok 22 prosilcev — borcev, z enkratno priznavalmino pa bodo 245 borcem dokazali, da družba nanje ni pozabila. Čeprav bi marsikateri zaslužil ali potreboval več, v sedanjih pogojih več ni bilo mogoče dati.

Čeprav tudi nove priznavalnine še dokaj zaostajajo za tovrstnimi družbenim priznanjem borcem v razvitejših občinah, pa vendarle pomenijo napredek, ki bo imel gotovo vpliv tudi v političnem vzdušju na terenu.

ŽELIJO OBRAT DRUŽBENE PREHRANE

Čeprav imajo v večini črnomaljskih delovnih organizacij za silo urejeno družbeno prehrano, se že precej časa odgovorni ljudje ogrevajo za centralni obrat družbene prehrane, ki je nujno potreben. Zgradbi bi ga z združenimi sredstvi, ki bi jih prispevala delovne organizacije. Sedanja razdeljenost, razumljivo, tudi precej stane.

TUDI SINDIKATI

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Črnomlju je obravnavalo priprave na letne konference sindikalnih organizacij, ki bodo januarja in februarja po vsej občini. Na njih bodo zlasti obravnavali problematiko zaposlenih v delovnih organizacijah, ob tem pa kot navadno pregledali preteklo delo in sestavili načrte za leto 1972. Priča-kujejo, da bodo dopolnili tudi vodstva, kjer so člani odstopili ali jih bodo zaradi nedelavnosti nadomestili.

OVIRA NA CESTI

V Dragatušu predlagajo, naj bi občina najprej popravila, potem pa tudi vzdrževala cesto med Dragatušem, Brdarci, Butorajem in Črnomljem. Po njej bi lahko vozili z vprego, medtem ko zdaj z volmi in konji vozijo po asfaltu. S tem delajo škodo glavni cesti in ovirajo avtomobilski promet.

Olupki...

V bližini Črnomlja stanuje starejši Cigan, ki ima štiri otroke. Od teh hodi ena deklica v prvi razred osnovne šole, ena je manjša. Mati je pred nekaj leti umrla, oče ni zaposlen. Stanujejo v zaslini lopu in zmrzujejo. Občina sicer daje podporo za otroka, kljub temu so otroci lačni in na pol nagi.

Na občini sem izvedela, da so hoteli dati obe mlajši deklici v rejo na občinske stroške, toda oče ni dovolil. Sprašujem se, če ni mogoče sprožiti uradnega postopka, ki bi omogočil tem otrokom živeti na tistem in da bi bili siti.

Naša poštna uradnica mi je povedala, da ti otroci po Sadežu sikajo po gnojščih in pobirajo olupke od jabolk in drugo odvrgeno hrano in to jedo. Mar ni to žalostno in ali se res ne da nič ukreniti?

ANGELCA KVAS

Čeprav smo decembra, metliški solarji med dopoldansko malico lahko pokramljajo na prostem pred šolo. Kadar je sonce, ni nobenega mraza. Do novega leta smo zimo lepo prebili. (Foto: R. Bačer)

Pravilno naravnati kompas

Metliškim odbornikom očitno pohaja potrpežljivost; zahtevajo več vpliva na domačo gospodarsko politiko; zaostritev odgovornosti zveznih organov glede nepotrebnega uvoza in enotno urejanje borčevskih priznavalnin za vso republiko — Tudi kritika poslancev

23. decembra sta oba zbora metliške občinske skupščine ocenjevala gospodarske uspehe do konca septembra letos, realizacijo proračuna za 11-mesečno obdobje, poročilo davčne uprave; reševali pa so še kopico drobnih zadev, ki jih je treba urediti pred iztekom letošnjega leta. Tokrat v občinski dvorani ni bilo običajnega lagodnega vzdušja, pač pa je bilo slišati vrsto kritičnih pripomb tako na domače razmere kot na republiko in zvezo. Več odbornikov je razpravljalo o tem, da ima občinska skupščina premajhen vpliv na tok domačega gospodarstva. O tem samo nekaj izsekov iz razprave:

ANDREJ SMUK: »Zakaj bi hvallili, četudi so številke na videz lepe, ko pa vemo, da je resnica drugačna.«

JANEZ GAČNIK: »Izkazujemo sramno povečanja, toda vsem podjetjem denarja manjka in glede tega smo vsi v težavah.«

SLAVO PREVALJSEK: »Navadno podatke o gospodarskih rezultatih beremo, jim kimamo in jih hvalimo, toda tok gospodarstva gre mimo nas. Ne vemo za politiko posameznih podjetij. Tudi zbor delovnih skupnosti bi moral o teh stvareh razpravljati.«

MARTIN ŠTEFANIČ: »Razvoj gospodarstva nam uhaja iz rok. Stališča posameznih direktorjev smo doslej jemali kot nespremenljiva dejstva, izkazalo pa se je; da to ni bilo zmeraj pametno in upravičeno.«

Razočaranje

Objavo, ki je bila v Dolenjskem listu, da bo 26. decembra popoldne v Metliki sestanek z zdornici, so vabljenci vzeli zares, organizatorji pa ne. Pred menzo tovarne BETI, kjer je bil napovedan sestanek, so začeli ob 10. uri prihajati avtomobili z našimi ljudmi, ki delajo v tujini in se zdaj ob praznikih mučijo doma, toda vratar jih je debelo gledal: o sestanku ni ničesar vedel.

Nikogar ni bilo blizu ne od sindikata, ki je organizator takih srečanj, ne od občine in družbeno-političnih organizacij. Zdomci so nekaj časa čakali, nekateri so šli še na občno pogledat, če ni morda spremenjen kraj sestanka, toda tudi tam je bilo zaprto. Razočarani so se napotili v hotel, tam pa zabavljali čez metliške razmere. S takimi vtisi bodo šli nazaj v tujino.

Na lanskem srečanju, ki je bilo zelo dobro obiskano, so zdomcem govorili: »Ne bomo vas pozabili, še več bo takih sestankov, kajti stajemo vas za naše ljudi.« — zdaj pa nikjer nikogar.

To je konkreten primer neodgovornega dela, od katerega bo vrhu vsega še precej politične škode.

R. BAČER

JABOLKA POD SNEGOM

Cudna so pota našega kmetijstva, ki domačih pridelkov še vedno ne zna ali noče ceniti! To so spet omenjali odborniki na zadnji metliški seji ter trditve podkrepili z dokazom: v Rosalnicah, Trnovcu, v Krivoljavah, najbrž pa še drugje, jabolka gnijejo pod snegom, ker jih kmetje, zaradi neurejenega odkupa, niso obirali. V trgovini pa kupujejo občani jabolka najmanj po 4 din!

Oglasilo se je tudi več odbornikov, ki se sicer redkeje oglašajo k besedi. Ostro so postavljali vprašanje odgovornosti zveznih organov, ki urejajo uvoz. Ko so kmetje izvedeli, kaj vse uvažamo za devize, pri tem pa za traktorje in kmetijsko mehanizacijo nimamo deviz, so silno nejevoljni. To se je pokazalo tudi v skupščini.

Podobno so pikre puščice telele na račun republiko, ko so sprejemali rebalans letošnjega občinskega proračuna in so zadel spet na neresljivo borčevsko in socialno problematiko. V metliški občini ima še vedno večina borcev manj kot 100 din priznavalnine na mesec. Čeprav je republika z dotalcijo že pomagala, še

vedno ne morejo izplačevati borcem dostojnih priznavalnin, ker je njih število preveliko. Poudarjali so, da so že večkrat predlagali, naj bi bilo izplačevanje priznavalnin enotno urejeno za vso republiko, toda brezuspešno. Tokrat so sklenili, da bosta občinska skupščina in občinski odbor ZZB poslala republiko še pismen predlog o tem. Če bo še ta romal v koš, bodo pisali predsedniku Titu.

Med razpravo so tudi večkrat omenili, da pogrešajo poslance v svoji sredi. Navajali so, da imajo z domačimi republiški poslanci vsaj občasne stike, medtem ko druge zelo redko vidijo, zveznih pa sploh ne.

R. B.

Kritičen pogled komunistov

Za petkovo sejo občinske konference Zveze komunistov v Metliki je značilen izreden kritičen pogled na delo v minulem obdobju. Obelodanili so vrsto nerazčiščenih zadev, ki so se nakopičile v zadnjem obdobju in so hromile učinkovitejšo delo ZK v občini.

Dejstvo je, da zaradi medsebojnih nesoglasij predvsem med nekaterimi vodilnimi komunisti v občini že dlje časa slabi idejno politična enotnost komunistov, kar ima lahko slabe posledice za nadaljnji gospodarski in družbeni razvoj metliške občine, ki je sicer v zadnjih letih doživela izreden napredek.

Medsebojne razprtije (večinoma povsem nepotrebne!) so preveč zapojele predvsem komite in občinsko konferenco ZK, ki sta na svojih sejah opozarjala na te probleme in nekajkrat sklenila razčiščitvene napete notranje odnose v organizaciji, vendar pri tem v praksi niso bili dosledni. Tako so se problemi znotraj organizacije iz leta v leto kopičili in razpoložljivi nestrpnost med posamezniki, medtem ko se komunisti niso lotili konkretnega razčiščevanja nastajajočih sporov v sredinah, kjer so se porajali. Zlasti bi morali razvijati bolj demokratične oblike razre-

ševanja sporov v osnovnih organizacijah Zveze komunistov, ne pa o njih razpravljati le zunaj njih.

Čeprav je razprava mestoma zašla v medsebojna obračunavanja in je že kazalo, da tokrat ne bo mogoče izvoliti novih organov občinske konference, je naposled le prevladala strpnost, ki je omogočila izvolitev komiteja in drugih organov. Nekateri so namreč vztrajali, da je treba vključiti v komite več mlajših ljudi, ker je približno četrtnina komunistov v občini mladih, pa tudi gospodarski razvoj temelji v glavnem na mladih, saj je povprečna starost zaposlenih malo nad 20 let. Po drugi strani ugotavljajo, da mladina ni dovolj zastopana v samoupravnem in družbeno-političnem življenju občine.

Vsekakor pomeni ta seja prelomnico v odkritem in demokratičnem reševanju odnosov znotraj organizacije.

R. SOPER

SPREHOD PO METLIKI

STARI, ODSLUŽENI GASILSKI AVTO za moštvo, ki so ga Slovenskem gasilskemu muzeju v Metliki podarili gasilci z Viča pri Ljubljani, so jeni metliški mladostniki precej poškodovani in bodo zato pač morali poravnati škodo sami oziroma njihovim starim. Avto je namreč stal na prostem pri stari gasilski orodjarni. Prejšnji teden pa so ga metliški gasilci prepeljali na zunanje gasilsko dvorišče, kjer bo v doglednem času postavljena lopa za razne vrste odsluženi gasilskih vozov.

POČEVINASTE KOŠE ZA SMETI so po mestu že pred dobrim mesecem pobrali delavci komunalnega podjetja. Koše naj bi prepleškali in spet obesili na stare prostore. Do danes jih še niso in ljudje, ki so se precej navadili na te koše, mečejo zdaj odpadke kar po tleh.

NA LETOSNEM ZADNEM ZIVILSKEM SEJMU v Metliki se cene niso veliko spremenile, razen puranom, ki so jih Hrvatice spričo bližajočih se praznikov prodajale po 100 do 110 din, pure pa po 70 do 80 din. Vse te živali, ki jih je bilo na

trgu kar precej, so Metličani kupili že v prvih jutranjih urah. Jajca so bila po 1,50 din.

PODRUŽNICA DRUŠTVA UPOKOJENCEV v Metliki sporoča, da si lahko člani v društveni pisarni naročijo premog. Obenem naj čimprej poravnajo članarino za leto 1972. Uradni dnevi so nespremenjeni. Podružnica želi v novem letu svojim članom vse dobro, predvsem pa zdravje.

UPOKOJENKA KARLA BONCO, 76 let, so 22. decembra sprejeli Metličani na njegovi zadnji poti. Pokojnik je pred vojno vrsto let opravljal orožniško službo v Srbiji, po vojni pa je služboval pri železniškem podjetju v Ljubljani. V poklju je živel v Metliki, kjer je bil metliški oglednik, več let pa tudi član nadzornega odbora Društva upokojencev. Pokojnik je bil doma s Crnega vrha nad Idrijo.

DEDEK MRAZ je tudi letos 30. decembra obiskal metliške šolske in predšolske otroke ter jim razdelil darila. Z najmlajšimi se je isti dan srečal v otroškem vrtcu.

metliški tednik

ČRnomaljski drobir

ZARADI POLEDICE, ki se pojavlja v jutranjih urah na črnomaljskih ulicah, dokler ne poje sonce, je začetek nas je malo stalnih; ena kvalificirana kuharica z gostinško šolo, dve točajki in ena sobarica. Jaz poprimem za delo, kjer je potrebno pomagati. Kadar pa imamo najavljenih več gostov, dobimo dodatno strežno osebje.»

R. B.

PRESENEČENJE NA PLENUMU — Ko je prejšnji teden zasedal v Črnomlju razširjeni plenum občinskega sindikalnega sveta, mu je prišel zapet ženski pevski zbor iz Črnomlja. Prizadevne tovarišice, med katerimi je precej starejših, na ta način zbirajo denar za nabavo uniform. Tokrat so naletele na razumevanje, saj so se vsi odrekli sejnini v korist pevskega zbora. Posnemanja vreden zgled!

ČRnomaljski postarji ugotavljajo, da so njih torbe prav tako polne novoletnih čestitk, kot so bile prejšnja leta. Kaže torej, da pripravila, po katerih naj bi podjetja namesto čestitke dajala denar v dobrodelne namene, niso imela odziva.

TRGOVINE V MESTU so bile letos pred novim letom še bolj obiskane kot prejšnja leta. Prodali so velike količine tekstila, obutve, hrane in pijače. Zlobneži pravijo, da temu ni kriv le dedek Mraz, ampak tudi devetlaskar in bojazen, da bodo cene odmrznile.

Je Krka rešilna bilka za Mokrice?

»Če se nam združitev ne posreči, smo vsaj za desletje zapečateni«

„Resne propagande se v Mokricah sploh ne lotimo, da si ne bi nakopali petičnih gostov,“ pripoveduje direktor tega gostinskega podjetja Ivan Urek. „Trudimo pa se, da tiste, ki že leta prihajajo sem, zadovoljimo z dobro kuhinjo in hitro postrežbo.“

— Kaj pa načrta za prihodnje h Krki, še niso trdni?
„Saj veste, da se je zataknilo, vendar mi vseeno upamo. Tovarno zdravi si želimo za partnerja, ker je edina pripravljena uresničiti celotni razvojni program Mokric. Druga dobra stran integracije bi bila ta, da

bi nam gostinska šola Novo mesto zagotovila potreben kader. Pri nas bi imeli stilsko postrežbo in učenci gostinske šole bi bili tukaj stalno na praktični. Dopolnjevali bi šolo, take vrste postrežba pa bi pomenila za goste posebno privlačnost.“

Vojaški klub iz Cerklj je v nedeljo uprizoril v Brežicah enodejansko „Ko je bila zemlja oglata“. Z njo je gostoval tudi v Krškem, v Šentjerneju in v Sevnici. V programu so sodelovale tudi mladinke iz Brežic. (Foto: Jaranović)

Pošljite nam več Dolenjca!

V knjigarni in papirnici ga prehitro zmanjka

Ze precej dolgo opažam, da v Brežicah ni mogoče dobiti Dolenjskega lista. Če ga ne kupim v četrtek dopoldne. Toda takrat smo večina vsi zaposleni, vsak teden pa spet nimam možnosti, da bi prosil soseda ali znanca, naj mi napravi uslugo in pohiti v trafiko. In tako ostajam praznih rok.

V Brežicah prodajata Dolenjski list samo knjigarna in trafika. Prva prejema 15 izvodov, druga pa samo 5. Čudim se, da ga ne naroče več, če bralci povprašujemo zanj iz tedna v teden. Pa tudi uprava lista bi morala bolj ponujati svoje glasilo, zlasti tam, kjer uvidi, da prodajo vse izvode.

Poudarjam, da najbrž nisem edini, ki še v petek hoče v prodajalni dobiti dolenjski tednik, zato želim, da bi upoštevali moje opozorilo v upravi lista in v prodajalnah, kjer ga naročajo.

M. JARANOVIC

REKORD V BAZENIH

Cateške Toplice je v 1971. letu obiskalo 225 tisoč kopalcev. Od tega jih je 30 tisoč izkoristilo termalno vodo za zdravljenje na stroške socialnega zavarovanja. Tolikšnega obiska v bazenih doslej še niso nikoli dosegli. Podatki torej kažejo izredno zanimanje kopalcev za toplice, zato je nujna razširitev kopalniških objektov.

ZVEZNA PRIZNANJA LJUDSKE TEHNIKE

Predsedstvo Ljudske tehnike Jugoslavije je pred koncem starega leta poslalo v Brežice troje priznanj najprizadenejšim članom Ljudske tehnike v Brežicah. Bronasti plaketi „Borisa Kidriča“ sta prejela inž. Matija Marinič, vodja modelarske sekcije aerokluba „Savo Poljanec“, in Vladimir Pucko, član radiokluba „Elektron“. Pismeno priznanje je prejel predsednik občinskega sveta Ljudske tehnike Jurij Pestotnik za dolgoletno delo v organizaciji, ki slavi letos srebrno obletnico.

M. JARANOVIC

NOVO V BREŽICAH

DEDEK MRAZ JE V NEDELJO obdaril brežičke otroke v domu JLA. Občinska Zveza prijateljev mladine je dala društvom po 2,50 din za novoletno obdaritev, ta pa so dodala še svoj denar oziroma vsoto, ki so jo zbrala od organizacij in podjetij. Novoletno jelko praznujejo te dni na vseh šolah, kjer obiskuje celičane in pionirje dedek mraz s spremstvom.

DEDEK MRAZ JE V NEDELJO obdaril brežičke otroke v domu JLA. Občinska Zveza prijateljev mladine je dala društvom po 2,50 din za novoletno obdaritev, ta pa so dodala še svoj denar oziroma vsoto, ki so jo zbrala od organizacij in podjetij. Novoletno jelko praznujejo te dni na vseh šolah, kjer obiskuje celičane in pionirje dedek mraz s spremstvom.

MANJ NOČITEV KOT LANI V zdravilišču Cateške Toplice je letos prenočevalo manj gostov kot lani. Računali so na 60 tisoč nočitev, zabeležili pa so 40.951 nočitev domačih gostov in 11.827 tujih. Največ gostov so imeli v juliju, avgustu in septembru, najmanj pa v januarju in februarju. Med tujimi obiskovalci je bilo polovico tujih, ki so se prilično zdravili.

bi nam gostinska šola Novo mesto zagotovila potreben kader. Pri nas bi imeli stilsko postrežbo in učenci gostinske šole bi bili tukaj stalno na praktični. Dopolnjevali bi šolo, take vrste postrežba pa bi pomenila za goste posebno privlačnost.“

— Kje ste predvideli bazeno s termalno vodo?

„Za začetek enega pri kampu in enega v garni hotelu. Novomeška Krka si želi termalno vodo predvsem zaradi tega, ker ji daje zagotovilo za večji razmah turizma na našem območju. Sicer pa se spominjam, da so nam Cateške Toplice tedaj, ko smo govorili o morebitni združitvi z njimi, toplo vodo celo ponujale. O tod torej misel, da je termalne vode več, kot je potrebujejo.“

— Imate že kaj oprtajljivih načrtov za prihodnje leto?

„V okviru Krke jih imamo in želim jih uresničiti. Garni hotel bi lahko začeli zidati že pomladi. Do 1974. leta pa bi končali motel ob avtomobilski cesti in obnovili grad. Za to je predvidenih 12 milijonov dinarjev, za investicijo do leta 1976 pa še 48 milijonov.“

JOŽICA TEPPEY

Knjige zastoj!

v naše osnovne šole!

Se ko je poučeval v šoli, je Tone Jesenko posvetil veliko prostega časa mladini, zlasti tabornikom, folklorni skupini in planincem. Prvega decembra je sprejel dolžnosti sekretarja občinske konference Zveze mladine. S tem je prevzel zahtevno nalogo, da bo predramil iz spanja

Tone Jesenko: „Načrte mladih bo morala podpreti skupščina z denarnim prispevkom. Tudi za knjige šolarjem bo njen delež dobrodošel.“

marsikatero mladinsko organizacijo in spet povezal razpuščene aktivne v brežički občini.

Sekretar Jesenko si delo v mladinski organizaciji predstavlja tako, da bo vsebovalo manj manifestativnih oblik in več neposrednega vključevanja mladine v družbeno-politično in samoupravno življenje. Mladinska organizacija po njegovem mnenju ne sme biti samo organizacija, ki vpije po prostoru in plesu, ampak organizacija, ki se bo usmerila v razreševanje družbenih vprašanj. Potrebnovala bo sposobna vodstva in začetek bo težak, ker ni ljudi.

„Začetki jih bomo usposabljali v pionirskih organizacijah in pri tabornikih, od koder že zdaj prihajajo najboljši kadri,“ pravi tov. Jesenko. „Za prihodnje leto bomo organizirali delovne akcije, tudi enodnevnice pri urejanju mesta, in pridobivali mladino za sodelovanje v zveznih in republiških akcijah. Bolj kot doslej bomo gojili stike s specializiranimi mladinskimi organizacijami in se začeli povezovati med seboj tudi v Posavju.“

V Brežicah bomo poiskali prostor za sestajanje mladine. Zavzemali se bomo za to, da bi v šolah postopoma dajali učencem knjige zastoj in posnemali zgled, ki ga je dala osnovna šola v Leskovcu. Revnejše starše bi razbremenili velikih skrbi in tako bi njihovi otroci lažje naročali mladinski tisk, kar bi prav gotovo zabilisalo razlike med učenci.“

J. TEPPEY

NIČ SKOZI PRSTE!

Medobčinski svet Zveze komunistov Posavje je naslovil na sodišča, javno tožilstvo, službo družbenega knjigovodstva, inspekcije in druge nadzorne organe zahtevno po ostrem ukrepanju, kadar imajo opraviti s poverljivi, špekulacijami, podkupovanjem in podobnimi oblikami družbenega zla.

UPOŠTEVATI ŠOLANJE

Pri kmečkem obdavljenju bodo skupščine v posavskih občinah izpolnile sistem davčnih olajšav, tokrat ne le za ostarele in onemogle kmete. Nižje davke bodo predpisovali poslej tudi v primerih, ko so v družinah mladoletni otroci in ko se ti otroci šolajo, bodisi doma ali da bivajo v internatih stran od doma.

V novo leto z večjo odgovornostjo in doslednostjo, so zapisali v sklepe komunisti krške občine. Na sliki: člani ZK na nedavni konferenci v tovarni papirja, kjer čakajo organizacijo še zlasti težke naloge. (Foto: J. Teppey)

ZARADI ALKOHOLIZMA STARŠEV PRIKRAJŠANA MLADOST

Kdo pomisli na tistih 150 otrok?

Začaran krog med pijačo in zaostalostjo — Posledice trpi mladi rod

Poti do družinskih nesporazumov in pomanjkanja so pogosto zaznamovane z alkoholom. V boju s tem družbenim zlom so socialni delavci največkrat brez moči. Samo v krški občini imajo zabeleženih 200 kroničnih alkoholikov. Zaradi pijančevanja enega ali obeh staršev trpi 150 družin s 148 otroki do 15. leta.

Alkoholiki zelo radi samovoljno zapuščajo delo, in ker ostane družina brez denarja za preživljanje, ji socialna služba mora priskočiti na pomoč. Največ zaradi otrok, ki so že tako ali tako prikrajšani za lepo otroštvo.

Referentka za skrbništvo in varstvo družine Vera Kovačič se dodaja, da je iz takih družin največ duševno in telesno prizadetih otrok. Od 1962. leta dalje so v krški občini ovidentirali 280 otrok z razvojnimi motnjami. V posebne šole in druge zavode je vključen 101 otrok.

„V katerih predelih občine se je pijančevanje najbolj udomačilo?“

„Prednjači rudarski okoliš Senovega. Alkoholizem je zelo razširjen še na območju Velikega Trna. Tam so vinorodni kraji. Na gorjanskih pobočjih pa botruje revščini bolj zaostalost kot alkoholizem. Mnogi imajo zemljo, pa vendar jim dajemo pomoč, čeravno je po odloku niso upravičeni prejmati.“

Socialni službi delajo preglednice tudi Cigani. Pred leti so nekateri

otroci še hodili v šolo, letos pa nobeden. Od decembra so štirje zaposleni v Celulozi. Marsikdo je že dobil delo, vendar so ga zaradi nerednosti odpustili. Anton Kranjec, ki se največ ukvarja s temi vprašanji, meni, da bi morali biti delodajalci v začetku bolj strpni in jim spregledati netočnosti pri prihajanju na delo. Iz šolotrov pridejo vsi premraženi in brez prave orientacije za čas. Po njegovem mnenju je rešitev v tem, da bi postopoma vsako leto pomagali dvema ali trem zaposlenim do primernejših bivalitiš tam, kjer so že naseljeni.

J. TEPPEY

Za nas imajo gluha ušesa

Zakaj so rudarji s Senovega zagrenjeni?

Kot tajnik sindikalne organizacije rudarjev na Senovem želim, da bi javnost zvedela, zakaj slab odziv na referendumu za razširjeno zdravstveno zavarovanje kmetov. Takole so mi odgovorjali:

V solidarnostnih akcijah smo bili rudarji vedno prvi. Tudi kmetovim pravicam ne nasprotujemo, saj nas je večina kmečkih sinov. Vprašujemo pa se, zakaj družba tudi drugače ne pomaga kmetu. Kdo pospravi v žepu pretirane razlike med odkupno in prodajno ceno kmetijskih pridelkov? Je prav, da živi od kmeta toliko posrednikov? Rudarji želimo, da bi kmet dobil bolj plačane pridelke in živino. S tem bi ga spodbujali, da bi več prideloval za trg. Zal smo se na kmetove pravice spomnili prepozno.

delo hodijo s protezami. Ko bi bili danes zdravi, bi lahko napredovali in imeli večje osebne prejemke. Invalidi imajo sicer pravico do nadomestila zaradi manjšega osebne dohodka in po zakonu bi nam moral to izplačati zavod za socialno zavarovanje. Ta razlika pa ni realna. Na komunalni zavod v Novem mestu in na republiški zavod za socialno zavarovanje smo se pritožili, vendar smo naleteli na gluha ušesa. Tako je letos ostalo brez nadomestila kar 42,2 odst. invalidov. Menimo, da je spričo naščajočih življenjskih stroškov komentar odveč. Invalidi smo zelo prizadeti, zato ni čudno, da se je to nerazpoloženje pokazalo tudi na referendumu.

FRANC KMETEC

KRŠKE NOVICE

PRED PRAZNOVANJEM NOVEGA LETA KRŠKO že spreminja svojo zunanost. Ustanove, organizacije in podjetja so že začele postavljati novoletne smrečice in krasiti z raznobarnimi lučkami ulice, izložbe in mestna poslopja.

V CETRTEK SE JE MUDIL V KRŠKEM član republiške konference ZM Zlatko Pavčnik. Pogovarjal se je o delu in problemih mladinske organizacije ter obiskal aktiv v tovarni celuloze in papirja Djuro Salaj ter prisostvoval sestanku predsedstva vaškega aktiva v Velikem Podlogu.

„PLAMENČKI“ SO ŠOLSKO GLASILO, KI SO ga te dni izdali učenci krške Posebne šole. V njem so objavili krajše sestavke o svojem delu v šoli, na domu in o željah ob novem letu, poleg tega pa ga opremijo z likovnimi izdelki. Šolsko glasilo je pomemben prispevek h boljšemu poznavanju dela v ustanovi, ki bo 1. januarja postala samostojna.

OB „DNEVU JLA“ STA ODDELEK ZA NARODNO obrambo pri občinski skupščini in poveljstvo teritorialnih enot pripravila potujočo razstavo orožja in vojaške opreme, sredstev za zvezo in opreme enot za civilno zaščito. Na Senovem si je v enem dnevu ogledalo razstavo skoraj

1500 občanov, v Krškem pa je bil obisk le preveč skromen.

PRED DNEVI JE IZŠLA ZADNJA letošnja številka „Informacij“, ki jih že tretje leto zapored izdaja občinski sindikalni svet. Številka je v celoti posvečena oceni uspeha referenduma, ki je na območju novomeškega Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje izenačil pravice delavcev in kmetov do zdravstvenega varstva.

V ZAČETKU PRIHODNJEGA LETA SE bo krška podružnica celjskega avtobusnega prometnega podjetja „Izletnik“ preselila v preurejene, sodobno opremljene prostore. V novi poslovalnici bodo poleg prometnega oddelka imeli še turistični biro.

KRŠKI AGROKOMBINAT IN SEKCIJA ZA KMETIJSTVO pri občinski konferenci SZDL bosta tudi letošnje zimo nadaljevala s priljubljenimi strokovnimi kmetijskimi predavanji. Medtem ko bodo v okviru kmetijske sekcije prirejali te predavanja s splošno kmetijsko problematiko, pa bo Agrokombinat ponovno organiziral strokovna predavanja za svoje kooperante sadjarje, vinogradnike, živinorejce in gojitelje črne ribeze.

Z. ŠEBEK

KRŠKI TEDNIK

BREŽIŠKE VESTI

Jo, kam z njim?

Že pozabili na: »Kjer se prepirata dva...?«

Pred mnogimi leti — ne, tako se začno pravljice — pred 100 leti, to je v času slovenskih taborov, sta si bila kranjska in štajerska stran v Sevnici tako „naklonjeni“, da sta zavržali zamisel o gradnji mostu, češ da je mogoče čez Savo z brodom, tako kot so se vozili očetje in dedi. Nazadnje je, kot ponavadi, zmagala razsodnost in Sevnica je dobila svoj most.

Cepprav lesen in zato smrti zapisan, je dolgo služil namenu. Toda prišla je njegova agonija in Sevnica je vse pogosteje trkala na republiška vrata, dokler se niso odprla. Zdaj so bili opravljeni prvi lokacijski ogledi in z njimi je mesto dobilo zagotovilo, da gre končno za zares.

Toda Sevnici ne bi bili Sevnici, če stvari ne bi vsaj malo zapletli.

Republiški cestni sklad je dal nedvomno vedeti, da bo lahko prispeval denar za most, ne pa za dodatna dela. Ogreva se za gradnjo cestnega mostu pri sedanjem železniškem mostu med sosednjim Boštanjem in Šmarjem. Če želi Sevnica imeti most v starem delu mesta, mora sama primakniti od pol do ene milijarde S-din, ker bo izvedba toliko dražja.

Toda vsi občinski moške niso sprejeli take utemeljitve in niso hoteli podpreti župana, ki je trdil, da Sevnica nima druge izbire, kot priti na zahteve republiškega sklada. V petek so na seji skupščine izvolili komisijo, ki bo republiškim ljudem pojasnila, da ima pred leti sprejeti sevnški urbanistični načrt predvideni most v sami Sevnici, da ima Sevnica pravico do družbenega denarja itd.

Lepo in prav, odborniki so za to, da predlagajo, kritizirajo, pohvalijo, to je njihova pravica in dolžnost, samo bojimo se, da bodo v Ljubljani rekli: a tako, pripravite se, kje bo stal most, k nam pa prihaja še toliko drugih, tudi upravičenih zahtevkov.

Ne pozabimo, sevnški most je na prednostni lestvici tako in tako šele na 15. mestu!

M. LEGAN

Skupščinski sklep je šele prvi korak, dokončna odločitev je odvisna od zaposlenih v „Lisci“, „Jutranjki“ in drugih delovnih organizacijah. (Foto: Legan)

Enoglasen odborniški »da«

Zbor delovnih skupnosti priporočil zbiranje denarja — Tov. Bogovič zavrača očitke o vrtcu

Prvi korak je narejen: zbor delovnih skupnosti sevnške občinske skupščine je v petek rekel svoj „DA“ k predlogu družbenega dogovora za zbiranje denarja za povečanje zmogljivosti otroškega vrtca v Sevnici, za razširitev pokopališča in za nakup gasilske cisterne, prve v občini.

Drugi, dokončni korak bo narejen, ko bodo kolektivni delovnih organizacij podprli zamisel, zakaj vse je še v njihovih rokah. Družbeni dogovor ni obvezen, vendar so razmere take, da v Sevnici upajo v razumevanje in razsodnost, ki bo pripeljala do končnega uspeha.

Zbor delovnih skupnosti je sprejel priporočilo, po katerem naj bi v dveh letih podjetja prispevala 4,39 odst. od ostanka dohodka (skladov), po 130 dinarjev pa še na zaposlenega. V družbenih službah, obrtništvu in pri železničarskih delavcih bi v dveh letih prispevali po 200 dinarjev na zaposlenega. Če bo večina delovnih organizacij podpisala tak družbeni dogovor, se bo v dveh letih zbralo pol milijona novih dinarjev, to pa bo zadostovalo, da se bodo v Sevnici lahko lotili predvidenih del.

Kako je v otroškem vrtcu, na pokopališču, kako nezadovoljni so člani prostovoljnega gasilskega društva, ker nihče ne poskrbi v zadostni meri za materialno plat varstva pred ognjem in nevarno, o tem ne kaže izgubljati besed: Sevnčanom je vse to dobro znano.

Ker pa je slišati nekatere opazke o delu sevnškega vrtca, ki jih siriijo tisti, ki jim akcija ni pri srcu, je prav, da iz razprave ravnatelj osnovne šole Jožeta Bogoviča povzamemo ugotovitve, s katerimi je očitke utemeljeno zavrnili. Sevnški vrtec sprejema otroke po štirih, znanih merilih, ne pa po poznavanju ali kakih drugih kriterijih. Čakalna doba ni daljša od 15 dni. Za popoldansko izmenico ni dovolj zanimanja (v anketi, ki so jo naredili v ta namen, so ugotovili, da bi bilo v izmenici 5 do 6 otrok). Odbornikom je pojasnil tudi, v kakšni stiski dela sevnška osnovna šola in zakaj so prostori v šoli in vrtcu problem številka ena.

M. L.

NOVI PROSTORI ZA KOVINARJE

Do prvega julija 1972 bo, kot načrtujejo, končana „druga faza“ graditve Tovarne konstrukcij Sevnica, kot se po novem imenuje nekdanje kovinsko podjetje, ki se je pripojilo k Strojnim tovarnam Trbovlje. Denar je zagotovljen, zdaj zbirajo ponudbe za gradbena dela. Če bo le vreme dovoljevalo, bodo z njimi lahko kmalu začeli. Podjetje je že naročilo 10-tonski žerjav, ki bo omogočal izdelavo težjih konstrukcij. Pripravljeno je zaposliti tudi večje število delavcev, vendar jih kljub trditvam, da za moške ni dovolj dela, ni mogoče dobiti.

pozno, če ne prepozno. Društva pač niso gospodarske organizacije, da bi lahko imela obratna sredstva za delo pomladi in poleti, ko denarja še ni.

A. Z.

Previdnost pa taka

S križanji železne in navadne ceste so v Sevnici veliki križi. Kdor bi z avtom rad urekel zapornikom, tega zlepa ne more. Če mu pred nosom zapro zapornice na križišču pri TVD Partizan, gre lahko nazaj skozi Šmarje, seveda le, če ima srečo, kajti tudi tam so zapornice. Pot je možna še skozi nekdanji drevo-red, toda tam je obvezna obvozna pot za vprego in prav rado se zgodi, da ima voznik avtomobila ob čakanju spet dovolj časa za razmišljanje. Morda pa bi se dale težave omiliti, saj najbrž ni nujno, da zapornice pri TVD Partizan spustijo že takrat, ko vlaka iz ljubljanske smeri sploh še ni na sevnški postaji, čeprav se tam ustavi in mine precej časa, preden potniki izstopijo in vstopijo.

A. Z.

GABRIJELE: POLNO POKOPALIŠČE

Gabrijele pri Krmelju se boje vsake smrti še bolj kot sicer. Na vaskem pokopališču ni prostora tako rekoč za nobenega pokojnika več, če iz vzamemo možnost za pokop v družinskem grobu. Bil je že primer spora, ki je nastal zaradi stiske na pokopališču, v prihodnje pa se jih obeta še več, če ne bodo nekaj ukrenili. Pokopališče je treba povečati, kako za to zbrati denar, to bo ena največjih skrbi v Gabrijelah.

SVINJSKO POMOČ POGORELCU

Na predlog sveta za gospodarstvo in finance je sevnška občinska skupščina dodelila 5.000 dinarjev pomoči Vladimirju Tratarju iz Svinjskega pri Šentjanžu, ki mu je strela zažgala gospodarsko poslopje, delno pa tudi stanovanjsko hišo. Tratar, ki ima 7-člansko družino, od tega pet nepreskrbljenih otrok, je do pomoči po mnenju skupščine več kot upravičen, saj živi v odmaknjem kraju, na slabo donosnem posestvu.

Stara pesem — vnovič peta

Eno samo podjetje je pravočasno predložilo svoj stabilizacijski načrt — Večji del proračunskih presežkov bi vrnili gospodarstvu

Če bi sodili po odzivilih na sklep občinske skupščine, da je treba narediti lastne stabilizacijske načrte, bi lahko sklepali, da je to stvar, ki delovnih organizacij in interesnih skupnosti v trebanjski občini ne zadene.

Do določenega roka — 30. oktobra — je predložilo skupščini svoj načrt samo trebanjsko podjetje „Trimo“, na opominjanje pa kasneje še nekaj podjetij in občinski sindikalni svet. Lahko bi navajali vzroke in utemeljevali, zakaj je tako, vendar vse to zadeve ne bi v ničemer spremenilo, zakaj na dlani je, da se v večini delovnih organizacij niso zavedel resnosti položaja.

GRADIŠČE: Z ELEKTRIKO V NOVO LETO

Prebivalcem vasice Gradišče pri Trebnjem, ki so dolgo razmišljali in načrtovali elektrifikacijo vasi, se je končno uresničila ta želja. V petek popoldne jim je prvič zasvetila elektrika, ki so jo napeljali s pomočjo lastnikov zidanic in vikendov. Prvotni načrt je izdelalo Elektro Krško, vendar so bili stroški preveliki. Za 9 starih milijonov dinarjev cenejšo rešitev jim je pripravilo Elektro Novo mesto, napeljava pa je kljub temu veljala 13,5 milijona starih dinarjev. Pred šestimi tedni so se lotili dela, pri tem pa sta jim pomagala tudi občinska skupščina Trebnje, Elektro Novo mesto (poslovna enota Trebnje), za kar se najiskrejeje zahvaljujejo.

DOBRAVA: ZGLED SE ZA DRUGE

Na Dobravi, vasi med Dobrničem in Zužemberkom, so kmetje s prostovoljnimi delom uredili prostor za umetno osenčenje. Za stredo jim je zmanjkalo denarja, zato so zaprosili za pomoč iz kmetijskega sklada, ki jim podpore gotovo ne bo odrekel, saj je v posedanju sklada za osenčenje prihranjen precej denarja. Na podoben način, kot bodo naredili na Dobravi, bi bilo mogoče urediti osenčevalne postaje tudi v drugih krajih, kjer opravljajo to delo na prostem, kar iz več razlogov ni primerno.

SKUPŠČINA RK »Krona« dela

Tovariš Klanjšek, sekretar RK Slovenije: »Trebnje je lahko zgled!«

Dobro pripravljena in obiskana letna skupščina občinskega odbora Rdečega križa, ki je bila v Trebnjem te dni, je, tako lahko zapisemo, „krona“ letošnje zgodbe aktivnosti, na katero je lahko ponosen vsak član te človekoljubne organizacije. Predvsem: trebanjska občina je po zaslugi kvodajalske komisije, prizadevnosti aktivistov RK, naklonjenosti vodstev delovnih organizacij in razumevanja kvodajalcev

Dr. Juže Možgan, predsednik kvodajalske komisije

dosegla letos prvo mesto v Sloveniji. Skoraj vsak deseti prebivalec občine je ponudil svojo kri. 1460 ljudi iz občine je darovalo to dragoceno zdravilo.

Občinski odbor in 14 krajevnih organizacij pa so se ukvarjali še z drugimi dejavnostmi. Ze sama razdelitev 10.206 kosov obleke in obutve, ki jih je občinska organizacija delno sama zbrala, delno pa dobila od UNICEF, radovoljske in jesenjske občine, je terjala veliko truda.

Pod novim vodstvom, ki ga bo še nadalje vodil Rudi Krošl (sekretar bo še naprej Franc Flajnik, blagajničarka pa Darinka Japelj), namestnica občinske organizacije RK delo še obogatiti z obsežnejšo zdravstveno vzgojo, letovanjem otrok, usposabljanjem ekip za prvo pomoč, pomagala bo tudi preskrbeti kri za mnenjsko bolnišnico, obseg kvodajalstva pa bo skušala zadržati na enakih ravni kot letos.

M. L.

tej bi večji del denarja vrnili gospodarstvu, s tem pa bi bil dosežen namen stabilizacijskega ukrepa — omejiti pretirano proračunsko porabo.

M. LEGAN

NI SE VSEH SPAMETOVALO

Od ljudi iz hribovskih krajev je spet slišati tožbe, da zmanjkuje vode. Občinska uprava v Trebnjem pojasnjuje, da bo plačala dovoz vode šele tedaj, če bo pomanjkanje vode postalo splošen problem. Znano je, da je že večkrat opozarjala prebivalstvo, naj si uredi vodnjake in kapnice, če nima tekoče vode, vendar žal nekateri ljudje ostajajo gluhih ušes. Na upravi dodajajo tudi, da ima za prevoz vode na voljo cisterne Komunalno obrtno podjetje Trebnje, seveda za plačilo.

DO 30. JANUARJA ROK ZA PREDLOGE

Zirja za podeljevanje priznanj OF pri OK SZDL Trebnje poziva družbenopolitične in delovne organizacije, samoupravne organe in skupnosti, društva in posameznike, naj pošljejo predloge za podelitev priznanj OF. Predlogi morajo vsebovati opis uspehov na področju družbenopolitičnega delovanja ali na kulturno-prosvetnem, znanstvenem, gospodarskem in samoupravnem področju, razvijanju in krepitevi socialističnih družbenih odnosov, kot to določa pravilnik OK SZDL. Rok za sprejemanje je do 30. januarja 1972, posebni obrazi so na voljo na sežu občinske konference SZDL Trebnje.

ZAHVALA ZA NAJLEPŠE NOVOLETNO DARILLO. V pone-deljek popoldne je dedek Mrz predal trebanjskim malčkom nov otroški vrtec, moderno urejeno stavbo, vredno 2,3 milijona dinarjev, ki jo je grosupeljsko gradbeno podjetje zgradilo, ljubljansko podjetje Slovenijales pa opremilo po načrtih inž. arh. Tije Badijura. Otroci so se po prisrčnem nastopu zahvalili republiški skupnosti otroškega varstva in Dolenjski banki in hranilnici, ki sta posodili denar, občinski temeljni izobraževalni skupnosti, občinski skupščini in vsem, ki so pripomogli do noveletnega, tako željno pričakanega darila. (Foto: M. Legan)

DROBNE Z MIRNE

ZADRUGA ZANIKA — Na zapis v kronki „Drobne z Mirne“, ki govori o različnih odkupnih cenah na območju KZ Trebnje v primerjavi z odkupnim mestom v Radohovi vasi, nam je KZ Trebnje poslala naslednji odgovor, ki bo zanimal kmetovalce tudi iz drugih krajev: „KZ Trebnje ima enotne odkupne cene po kvaliteti na območju vse zadruge. Naj navedemo primerjavo: lani je bila potrebna odkupna cena za govedo na Mirni, v Šentrupertu in Mokronogu za 0,01 odstotka višja od odkupne cene v Radohovi vasi. Pri prašičih je bila v tem letu v Radohovi vasi potrebna odkupna cena večja je za 1,03 odstotka. Razlike v ceni so tako malenkostne na različnih odkupnih mestih, da niso omebbe vredne. Torej sledi, da ne moremo govoriti o večjih odkupnih cenah v Radohovi vasi — v primerjavi z drugimi odkupnimi mesti v KZ Trebnje.“

V ZNAMENJU PRAZNIKOV — Mirna je že dobila slavnostni videz za novo leto. Podjetje DANA je postavila tradicionalno jelko pred upravnim poslopijem. Tudi trgovine so lepo pripravljene in okrašene.

NOVE MIRENSKE RAZGLEDNICE — Mercatorjeva samopostrežna trgovina na Mirni je dala v prodajo nove mirenske razglednice (čestitke), povzete iz knjige Janeza Vajkarda Valvasorja „Slava Vojvodine Kranjske“. Prodajajo jih po 2 dinarja.

VSELITEV — Gradbeno opekarso podjetje je že odstranilo barako pred novim stanovanjskim blokom. Kaže, da je stavba povsem dokončana in pripravljena za vselitev. Zemljišče pred njo so planirali in ga bodo asfaltirali, tako da bo Mirna dobila še en parkirni prostor.

OBISK DEDKA MRAZA — Danes popoldne ob 14,30 bo dedek Mrz obiskal predšolske otroke. Otroci in starši ga bodo pričakali v dvorani kina.

Tehnika spet na cesti

O financiranju LT (ali zgodba o jari kači)

Komaj dobro leto je imela sevnška ljudska tehnika lastne klubske prostore, ki so jih uredili ob pomoči sklada za društveno dojavnost pri OK SZDL in republiškega odbora LT ter s sodelovanjem nekaterih delovnih organizacij.

Do tu je šlo vse lepo, ustavilo pa se je letos, ko je po prvem malce obilnejšem zalozgaju iz občinskega proračuna prišlo sušno leto. Za letošnje dotacijo 2.000 din je bilo treba čakati vse do pozne jeseni, to pa, razumljivo, ni moglo iti v račun lastniki lokala, ki ni dobila plačila. Občinski odbor LT se je znašel v zagaži, rešitev pa je bila taka, kot so je vajeni že iz prejšnjih let: pobrali so šila in kopita, opremo pa shranili v stanovanjih članov.

Iz občinskega proračuna prihaja denar za pomoč društvom na račun SZDL (v sklad za društva) in dvajstajstih. Društev in organizacij je v občini več kot ducat, tako da zaradi skromnih virov vsako leto niti na vrsto ne pridejo ali pa se to zgodi

SEVNIŠKI PABERKI

PREDLAGAJO LIKVIDACIJO — Ker ima plesarska enota v Komunalnem stanovanjskem podjetju izgubo, so na seji organizacije ZK predlagali, naj bi to enoto ukiniti. Prinanjkjaj ima tudi RTV servis, za katerega so predlagali, da bi ukinitil eno delovno mesto, ker se zmanjšuje obseg dela.

VOLITVE IN IMENOVANJA — Občinska skupščina je na zadnji seji sprejela odlok o ustanovitvi doma počitka na Impoljci in Trubarjevega doma na Lokl v svet doma na Impoljci je imenovala Rudja Malešiča, v svet Trubarjevega doma pa Zoško Koren. Za novega načelnika davčne uprave je imenovala Jožeta Zvegiča iz Sevnice, ki je bil eden izmed treh kandidatov, prijavljenih na razpisano delovno mesto.

PRIPRAVE ZA TEKMOVANJE — Na dan mučenikov bodo v Sevnici, kot že več let doslej, spet priredili tekmovalno v izdelovanju salam. Ker je zdaj čas kolin, poziva odbor mesarje in klavce, naj mislijo na to.

POZDRAV NA DAN JLA — Odsek za narodno obrambo je letos v izložbi trgovine razstavil dva panoja slik o življenju in delu JLA, ki sta zbudila predvsem med mladino precej zanimanja.

S PRISPEVKI DO AVTOMO-

Anton Grašič - 10 plodnih let

Anton Grašič, predsednik delavskega sveta v metliškem Komunalnem podjetju, sodi med tiste delavce, ki so v tem podjetju že deset let. Spominja se skromnih začetkov, ko je kot mizar gostoval v zasebni hiši, delal pa je še s svojim orodjem.

- Kako ocenjujete rast vašega podjetja?

„Vesel sem, da smo v teh nekaj kratkih letih naredili takšen napredek. Začeli smo iz nič. Večinoma so ljudje mislili, da se ne

bomo razvili. Saj smo delali v izredno skromnih pogojih, ki res niso obetali nič dobrega. Vendar smo zdržali, precej nas je, ki smo v podjetju še danes. Primerjati dejavnost podjetja pred 10 leti in danes ni težko. Začeli smo res kot komunalci, danes pa smo podjetje, ki stvari precej dohodkov in skrbi za ureditev naše občine.“

- Kaj je na vas naredilo najmočnejši vtis?

„Ko smo dobili nove proizvodne prostore. Saj smo prej delali v nemogočih pogojih, večinoma smo vse morali znositi na ramenih. Seveda smo se razveselili tudi novih strojev, ki so zamenjali naše ročno delo.“

- Kaj pa uveljavljanje na tržišču?

„Ker imamo poleg komunalne dejavnosti še drugo, se je treba s tekmeci srečevati na tržišču. Od začetka je bilo težko, danes pa so naši delavci sposobni zdržati vsako konkurenco. Imamo malo reklamacij, naše delo se ceni in upošteva.“

- Kako je s samoupravljanjem v vašem podjetju?

„Mislim, da smo tudi tukaj naredili velik razvoj. Več nas je, zato se samoupravljanje razvija v novih pogojih. Vsakdo lahko uveljavlja svoje želje, če so v skladu s splošnimi načeli podjetja.“

- Kaj bi se želeli?

„Želja vseh nas zaposlenih je, da bi se podjetje še tako hitro razvijalo. Poleg tega želimo, da bi se naša občina tudi razvijala, saj je naš napredek v tesni povezavi z vsem gospodarstvom. Zelim, da bi se razširila dejavnost in dobili več mlajših strokovnih moči. Daleč smo prišli, vendar brez strokovnjakov ne bo šlo več.“

Komunalno podjetje v Metliki, ki je bilo ustanovljeno pred desetimi leti z odlokom metliške občinske skupščine, je imelo prvotno namen izvrševati manjše usluge oziroma prenovitvena dela. Vendar se je to podjetje kot vrsta podobnih pri nas sčasoma preusmerilo tudi v drugo dejavnost, ki je pospešila rast kolektiva, kateri danes ustvarja nekaj manj kot eno storo milijardo din letnega dohodka. Lahko ga štejemo med tiste samorastnike, ki so z veliko prizadevnostjo proizvajalcev in odrekanjem podjetju dvignili ugled. Res je, da se še danes srečujejo z velikimi težavami, primumanju jim strokovnih delavcev in strokovnjakov, večkrat so deležni tudi kritike zaradi posebnosti svojega dela, vendar najhujše je za njimi. Podjetje je sposobno živeti, to je že pokazal ta nekaj več kot 100-članski kolektiv.

OD SKROMNIH ZAČETKOV DO DANES

V Komunalnem podjetju je leta 1961 bilo zaposlenih samo 10 delavcev, ki so delali v težkih pogojih. Opravljali so tisto osnovno komunalno dejavnost, brez katere občina danes tudi ne morejo. Ker pa samo s tolikšnim obsegom dejavnosti ne bi mogli shajati niti ne napredovati, so z nabavo nekaterih prepotrebni strojev začeli razširjati svoj program. Saj so že pet let kasneje imeli v svojem sestavu deset delovnih enot, število zaposlenih pa se je dvignilo na 63. Tudi skladi podjetja so precej narasli, to pa je omogočalo hitrejši razvoj podjetja, ki je doseglo skokovit napredek, zlasti v letih 1965-1970. V teh letih in v letošnjem se je podjetje lotilo še večjih in zahtevnejših del, ki so lahko v ponos metliške občine. Komunalno podjetje je zgradilo otroške jasli, dva velika stanovanjska bloka, klavnico, vodovodno omrežje v Gradcu, Curilah itd. Opravili so tudi velika prenovitvena dela v Beti in vrsto drugih pomembnih opravil. Velika gradbena dela so dala tudi precejšen iztržek. Približujejo se že stari milijardi, saj je realizacija samo v prihodnjem letu narasla za 42 odstotkov. Če bo napredek šel tako naglo naprej, o čemer ne dvomimo, saj se jim delovno področje vedno bolj odpira, bodo 1972 precej presegli letošnji dohodek. Število zaposlenih se bo tudi povečalo, saj potrebujejo več deset kvalificiranih moči. Posebno pol gre gradbena enota, ki se lotiva vedno bolj zahtevnih del. Razumljivo je, da se podjetje ne bo razvijalo samo na področju gradbeništva, saj nam je znano, da imajo tudi mizarstvo, klesarstvo, kovaštvo, elektromontazništvo, kamnoseštvo itd. Pod svojim okriljem imajo tudi vodovod, pleskarsko in stanovanjsko dejav-

Sredi Metlike ponosno stojijo večstanovanjski bloki, ki jih je Komunalno podjetje zgradilo za trg. Dvema blokoma se bo v prihodnjem letu pridružil še tretji.

nost. Široka zasedba jim omogoča, da vrsto svojih del, ki jih prevzamejo, uredijo v celoti.

VEČ KRITIKE KOT PRIZNANJ

Ni nobenega dvoma, da Komunalno podjetje v metliški občini opravlja vrsto življenjsko pomembnih vprašanj, brez katerih ljudje ne bi mogli živeti. Pri svojem delu pa večkrat naletijo na težave in gre na njihov roval precej neupravičene kri-

tike. Le malokdaj se na račun podjetja slišijo pohvalne besede, vendar to ni prav!

Največkrat so kritizirani na račun tistih komunalnih dejavnosti, ki niso ravno predmet njihovega poslovanja, kajti sredstva, ki jih dobivajo od občinske skupščine, znašajo komaj 3 odstotke celotnega dohodka podjetja. Vsakdo pa ve, da urejenost Metlike in drugi zahtevajo vedno več sredstev, denarja pa je vedno enako. Marsikateri dinar prispevajo delavci podjetja v ta namen, čeprav bi ga lahko porabili tudi drugje.

Zadovoljni smo z napredkom!

Direktor Komunalnega podjetja v Metliki Matija Jerman je v tem podjetju 8 let. Z razvojem podjetja je zelo zadovoljen, saj je napredek zašluga vseh zaposlenih, zato proizvajalci znajo ceniti svoje dosežke. V podjetju so zelo ponosni, da v Metliki in tudi drugje stojijo pomembni objekti, kot so otroške jasli, stanovanjski bloki, nova klavnica itd., ki so plod dela delavcev in strokovnjakov tega mladega podjetja.

NAJVEČ PRIPOMB NA RAČUN VODOVODA

Pod upravljanjem podjetja je tudi vodovod, ki je precej razsežen, meri približno 50 kilometrov. Največ težav je bilo letošnje jesen, ko je nastopila velika suša. Vsi napori, da bi prebivalce in industrijo oskrbovali z vodo, niso bili dovolj. Kajti zmogljivosti vodovoda so premajhne glede na porabo vode. Težave so nastale letos, ponavljale pa se bodo vsako leto, ne glede na sušo, vse dotlej, dokler ne bo prišlo do rekonstrukcije. Razvoj je šel hitreje, kot so možnosti za oskrbovanje prebivalcev in industrije z vodo, to pa lahko povzroči težave, ki jih Komunalno podjetje samo ne bo moglo rešiti. Ravno pri oskrbi z vodo je letelo na podjetje veliko streljcev. Odgovorni v občini so celo grozili s prisilno upravo, ne da bi se prej prepričali, da podjetje ne stoji tako slabo, da bi mu morali pomagati na takšen način. Gotovo je, da svojo osnovno dejavnost opravlja zadovoljivo, vse to v mejah možnosti. Verjetno bi se dalo dosti več narediti, če bi bilo na voljo več denarja.

NAČRTI ZA PRIHODNOST

Tudi v metliškem Komunalnem podjetju gledajo naprej. Polni so načrtov, ki jih bodo lahko izpeljali samo s povečanim številom delavcev. Težave pa nastajajo zaradi pomanjkanja strokovnih delavcev,

ravno tako tudi delovnih prostorov nimajo dovolj. Gradili bodo stanovanjske bloke, urejali vodovodno omrežje; razumljivo, da bodo posebno skrb še naprej posvetili tudi manjšim komunalnim opravilom. Pravijo, da je za vse dela dovolj. S kvaliteto so že dokazali, da so resen proizvajalec. Precejšnjo skrb bodo posvetili tudi družbenemu in osebnemu standardu zaposlenih. Osebnih dohodki znašajo v povprečju 1.200 dinarjev. Imajo tudi svoj stanovanjski fond, v kratkem pa bodo uredili tudi obrat družbene prehrane. Načrtov na tem področju je tudi precej, razvoj bo pa šel v korak z razvojem podjetja, ki ima še lepe razvojne možnosti.

Komunalno podjetje Metlika čestita vsem občanom in poslovnim prijateljem srečno in uspešno novo leto 1972

Pogled na nove otroške jasli, ki so jih letos zgradili delavci metliškega Komunalnega podjetja

V Metliki se lahko pohvalijo tudi z novo klavnico, ki jim jo je zgradilo Komunalno podjetje.

Prijetno zabavo in srečno novo leto vam vošči
Vaš DOLENJSKI LIST

NARAMNIK	DAROVANJE	OKRASNI KIPEC	BLAGAJNA	STROJ ZA MLETJE	ČESNA MREŽNICA	DREVORED	ZAVETIŠČE							
VZPOREDNICA														
ZAMEGLITEV														
PROŠNJA MOLITEV								NEKDANJI PREB. ZUMBERKA	RADIJ	DALM. Z. IME	STARA UTEZ		SLOVANSKI BOG	
EGON TOMC		GR. PODZEMLJE	HOMERJEV EP	PRIDELKI NASELJE										
KITA							JOSIP SRITAR OBCUTEK SRAMU	POTUJOČI PASTIR SRBSKA GORA						
HRIB PRI BEOGRADU							TAJNIK NORO. BOGOVI							PARADIŽ
GOVORNIŠKI O D E'R		TEHN. POKLIC ZAGREB EL. IND.						GORA V SVICI ENOTA PREVAJANJA			DEL NOGE	DRANJE WELLES		
VINSKA RASTLINA				PAST						NOČNI PTIC ŠTEFOK				
GL. MESTO SAUDSKE ARABIJE					NAZIV ŽELEZARNA V BIH			KEMIJSKI ELEMENT EKIPA VI ZKL						
LOGIČEN SKUP BESED IZOBRAZBA							OMAMA DEL KNJIGE							IME SLIKARKE KOBILICE

UPAD MORSKE VODE	SIGNAL	PRIPOVEDNA PESEM	NAŠ PESNIK	POVRŠ. MERA	VRSTA HRASTA		MAJHEN PLUG	ORGANSKA SPOJINA OLEPŠANJE					FILIP VULKAN PORAST IMETJA	SENEGALSKA LUKA	
MERJASEC					REKA NA VZH. SZ			VRSTA JABOLKA					AMER. GORSTVO OSEBNI ZAJMEK		
DVOJ					NAŠA FILM (IGR. I TA) VSILJIVEC			STAROPERZ VLADAR NOGOMETNI KLUB				GRŠKI NOVEC STRAST		AMERIGO VESPUCCI V DOR	
SVOJINA				BESEDA ZANIKANJA											
EDVIN FLISER		VILER RENIJ			STRIM. ODD. LEGIJE SVETILKA		OGLJIVODIK KARAKT. ZA BENCIN							GR. BOG GOZDOV INDIJSKI HRAST	
TRENJE			ALUMINIJ OHCET											TEŽA POSODE VRSTA EMBLAŽE	
SIN AGA-MEMNONA IZ GR. MIT															VUKOV STRAN
PREDDVERJE		AVT. OZN. VRANJA													VERLAINE PAUL SUKANEC
MAŽA		CRNOMOR. LETOVIŠČE												GR. BOGINJA NESREČE	AFR. VELETOK NINO. ROBIČ
DRUŽABNIK															
ANTUN NALIS			VRSTA JEZA												
USEDLINA					IZDELOVALEC PIL	RJAV KONJ	PRESTOLNICA MADAGASKARJA								
GLAS				PREGRIJALO											
SLABOKRVNOST					TONOVSKI NAČIN										

VRSTA BLAGA															
DOBESEDEN PREVOD															
IGRALEC DOUGLAS															
ZBOR STIRIH PEVCEV															

Novoletno veselje: še enkrat 30 nagrad!

Na zadnjo križanko smo dobili veliko več rešitev kot navadno, zato smo vam v današnji novoletni številki spet pripravili praznično presenečenje: **NOVO NAGRADNO KRIŽANKO**. 13. januarja 1972 bo dala 30 srečnim izžrebancem 30 lepih nagrad, če bodo seveda njihovi odgovori pravilni. Pri žrebanju bomo upoštevali vse rešitve, ki jih bomo dobili po pošti ali osebno najkasneje do 12. januarja 1972. Na izžebance čakajo tokrat naslednje nagrade:

1. nagrada — 250 din
  2. nagrada — 200 din
  3. nagrada — 150 din
  4. nagrada — 120 din
  5. nagrada — 110 din
  6. nagrada — 100 din
  7. nagrada — 90 din
  8. nagrada — 80 din
- in 22 lepih knjižnih daril

Reševalce prosimo, da upoštevajo: izrezana rešena križanka je hkrati kupon za udeležbo pri žrebanju. — Rešitve pošljite na naslov: Dolenjski list, 68001 NOVO MESTO, p. p. 33, v levi spodnji kot kuverte pa napišite: KRIŽANKA. Ne pozabite na svoj točni naslov, ki mora biti obvezno napisan na belem robu križanke!

KRMILLO															
DEL MOTORJA	BOGINJA MAVRICE	USMRTITEV ŽIVALI													
GRIŽLJAJ				DROŽG											
Ž. IME				ASSOCIATED PRESS	NAVOJNA OKNICA				PREPOVED GERM. OREL						
GRŠKA DEŽELA					ZAMISEL IZAK LEVITAN					DRŽAJ MAX ECKERT					
NAŠ TV SPIKER (VILI)									IZDELOV. GOSLI IZ CREMONE						
JEZERO V SZ				M. IME					VELIKO REŠETO						SESTAVIL: JUDIR

NOVE OBRETNOSTNE MERE

● ZA DEVIZNE VLOGE IN DEVIZNE RAČUNE:

navadne	7,5 %
(5,5 % v devizah, 2 % v dinarjih)	
vezane nad 13 mesecev	9 %
(7,5 % v devizah, 1,5 % v dinarjih)	
vezane nad 24 mesecev	10 %
(7,5 % v devizah, 2,5 % v dinarjih)	

● ZA DINARSKE VLOGE:

navadne (a-vista)	7,5 %
vezane nad 13 mesecev	9 %
vezane nad 24 mesecev	10 %

Svetujte svojcem, sorodnikom in znancem, ki bodo prišli iz tujine na novoletni obisk, naj vse denarne zadeve uredijo.

**pri VAŠI BANKI
DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI
NOVO MESTO**
podružnici v KRŠKEM ali ekspoziturah v METLIKI, TREBNJEM in NOVEM MESTU.

**OBRETI
PO 20. JANUARJU
4. IN 5. JANUARJA
ZAPRTO**

Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto s podružnico v Krškem in ekspoziturami v Novem mestu, Metliki in Trebnjem obvešča svoje komitente in varčevalce, da zaradi internih del ob zaključku leta za stranke

**NE BO POSLOVALA
4. IN 5. JANUARJA 1972**

Hkrati obveščamo varčevalce, da bo banka pripisovala obresti na hranilne vloge za leto 1971 po 20. januarju 1972.

VSEM KOMITENTOM,
VARČEVALCEM IN POSLOVNIM
PRIJATELJEM ŽELIMO
SREČNO NOVO LETO 1972!

GOZDNO GOSPODARSTVO BREŽICE

RAZGLAS ROKA

za prigrasitev sečnje lesa v sečnih sezonah 1972/73 in 1973/74

Na podlagi določil 12. člena pravilnika o določanju količine lesa za domačo uporabo GG Brežice objavljajo Gozdni obrati Brežice, Kostanjevica, Mokronog, Senovo, Radeče in Sevnica

rok za prigrasitev sečnje lesa v sečnih sezonah 1972/73 in 1973/74.

Gozdni posestniki, ki imajo gozdove na območju zgoraj navedenih gozdnih obratov, naj prijavijo sečnje v svojih gozdovih, kakor tudi izven gozdov v roku

od 3. januarja do 15. februarja 1972

Gozdni posestniki, ki imajo namen sekati izključno za domačo uporabo, morajo obvezno prigrasiti sečnjo za dve naslednji leti skupaj.

Vsak gozdni posestnik mora ob prigrasitvi sečnje izjaviti, koliko od skupno prigrasene količine lesa za sečnjo bo imel za domačo uporabo lesa za kurjavo in koliko tehničnega lesa ter koliko je namenil za prodajo.

Prigrasitve sečenj sprejemajo navedeni gozdni obrati.

Prigrasitev je sicer možno opraviti tudi pisмено na področni gozdni obrat, vendar pod pogojem, da lastnik gozda v pismeni prijavi navede vse podatke o gozdu ter v kakšne namene potrebuje les.

V razpisanem roku so prigrasitve sečenj proste plačila.

Izven razpisanega roka gozdni obrati ne bodo več sprejemali prigrasitev, razen za izredne potrebe v primeru elementarnih neugod.

**PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!**

Lasko pivo

**INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL
NOVO MESTO**

PROSTA DELOVNA MESTA

Zaradi povečanja proizvodnje avtomobilov in prikolic odpiramo nova delovna mesta in vabimo k sodelovanju:

- več kvalificiranih delavcev — ključavničarjev, kleparjev, avtomehaničarjev, avtoličarjev, varilcev in mizarjev
- več priučenih delavcev v kovinski in lesni stroki
- več nekvalificiranih delavcev za delo v proizvodnji avtomobilov in proizvodnji prikolic

Kandidati za zaposlitev naj pošljejo svoje pisemne ponudbe kadrovsko-socialni službi podjetja.

Na progah, kjer ima podjetje organiziran avtobusni promet, je prevoz zagotovljen.

GRADITELJI!

VEZANA OKNA

S KUPONOM ZA DINARJE

5 % CENEJE,

ZA DEVIZE

10 % CENEJE

DO 31. JANUARJA 1972

Zahtevajte prospekte in informacije:

INLES RIBNICA

telefon: (061) 87-068

ali naših prodajnih skladiščih:

RIBNICA, Partizanska ulica 3,
tel. (061) 87-212

BEOGRAD, Ul. 29. november 188,
tel. 011-662-910

NIŠ, Ul. Mramorska b. b., tel. 018-23-137

SLAVONSKI BROD, Svačićeva ul. 1,
tel. 055-41-026

SLAVONSKI BROD, Ul. Moše Pijade 101,
tel. 056-22-682

ČUPRIJA, Ul. Cara Lazara 92, tel. 035-80-409

KUPON

velja za vsa naša prodajna skladišča

in vse renomirane prodajalne s stavbnim

pohištvom.

Oddelek za upravnopravne zadeve občinske skupščine Novo mesto

OBVEŠČA lastnike in uporabnike motornih in priklopnih vozil na območju občine Novo mesto, ki jim poteče veljavnost prometnega dovoljenja 31. decembra 1971, da bo

PODALJŠEVANJE VELJAVNOSTI PROMETNIH DOVOLJENJ ZA L. 1972

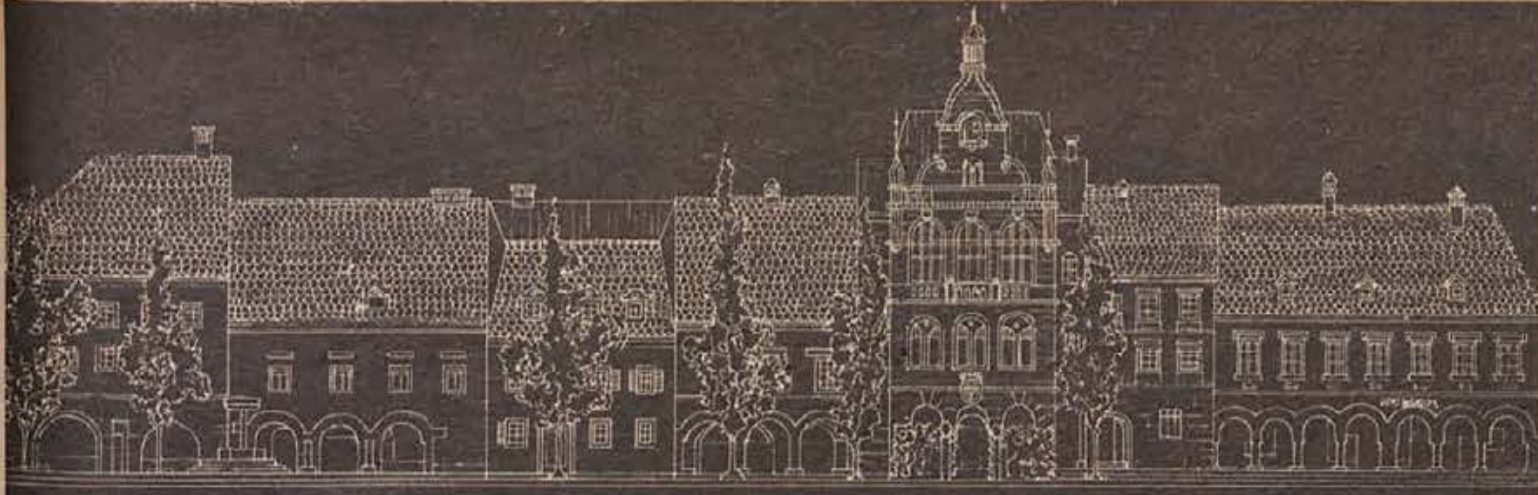
od 4. do 14. januarja 1972, vsak dan od 7. do 14. ure, in v sredo od 7. do 16. ure — razen ob sobotah — v prostorih Zavoda za požarno varnost, Novo mesto, Cesta herojev št. 27 (gasilski dom), po naslednjem abecednem redu lastnikov ali uporabnikov motornih in priklopnih vozil:

4. 1. 1972 érke A—B	11. 1. 1972 érke M—N
5. 1. 1972 érke C—D	12. 1. 1972 érke O—R
6. 1. 1972 érke E—G	13. 1. 1972 érke S—V
7. 1. 1972 érke H—J	14. 1. 1972 érke T—Z
10. 1. 1972 érke K—L	

Potrebne tiskovine in informacije dobite na sedežu podaljševanja veljavnosti prometnih dovoljenj.

Lastniki in uporabniki, ki ne nameravajo zahtevati podaljšanja veljavnosti prometnega dovoljenja za prihodnje leto, morajo vrniti evidenčne tablice referentu za registracijo in evidenco motornih vozil najpozneje do 31. januarja 1972.

**ODDELEK ZA UPRAVNOPRAVNE ZADEVE
NOVO MESTO**

SKUPŠČINA OBČINE NOVO MESTO

Občanom čestitamo za novo leto!

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

HOTEL OTOČEC

SREČNO!

NAMIZNO VINO Z GEOGRAFSKIM
POREKLOM · POSAVSKI RAJON

1970

Isbrani cviček
MARVIN

Zametna črnina v jesenski lepoti

SLOVENIJA VINO
obrat **BREŽICE**

SKUPŠČINA OBČINE METLIKA

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

ČESTITAMO ZA NOVO LETO 1972

Novoteks

PRISTNA HUNSKA
VOLNA

Srečno novo leto!

NOVO MESTO

Diolen®

Srečno
novo
leto

labod

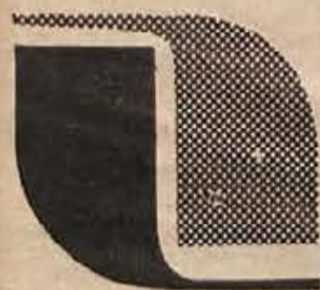
NOVO MESTO

srajce

®

tip-tan

SREČNO 1972!

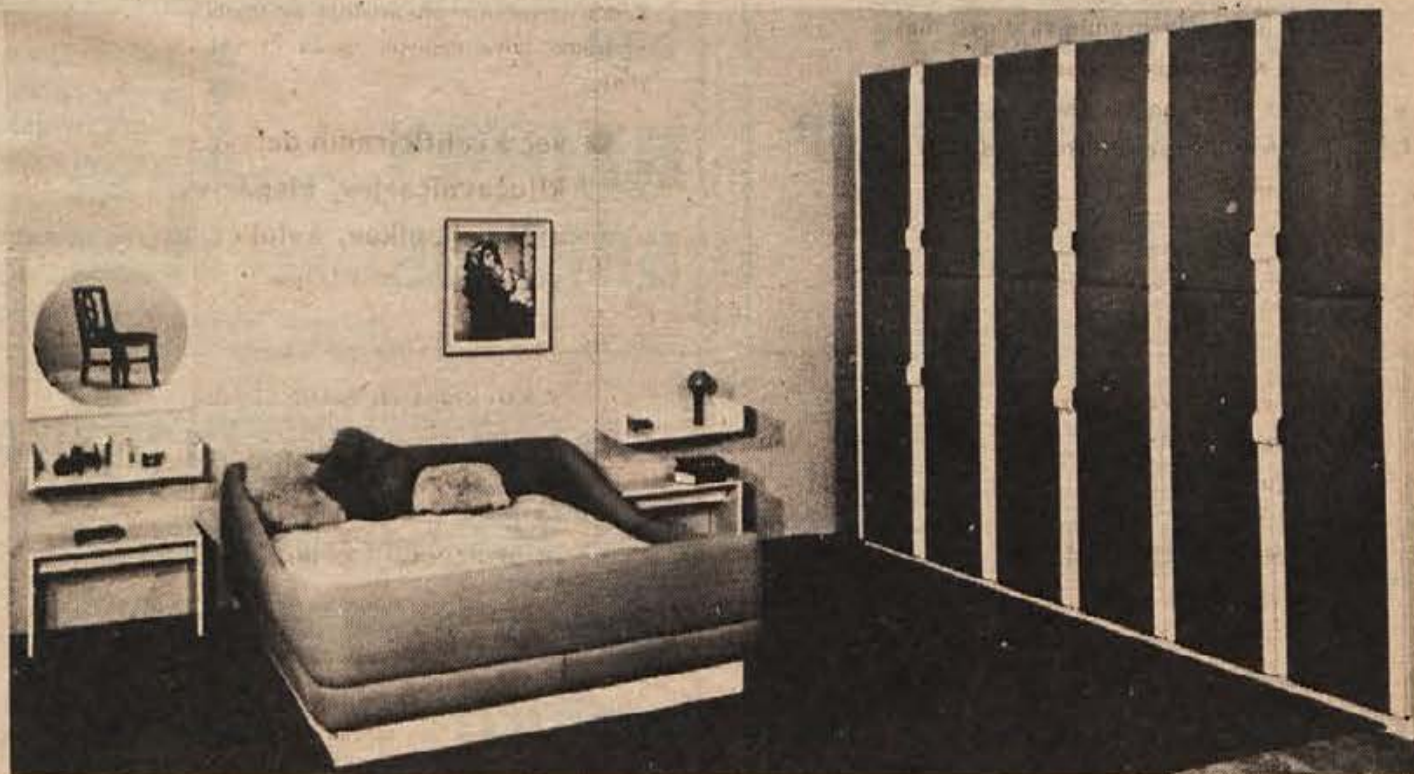

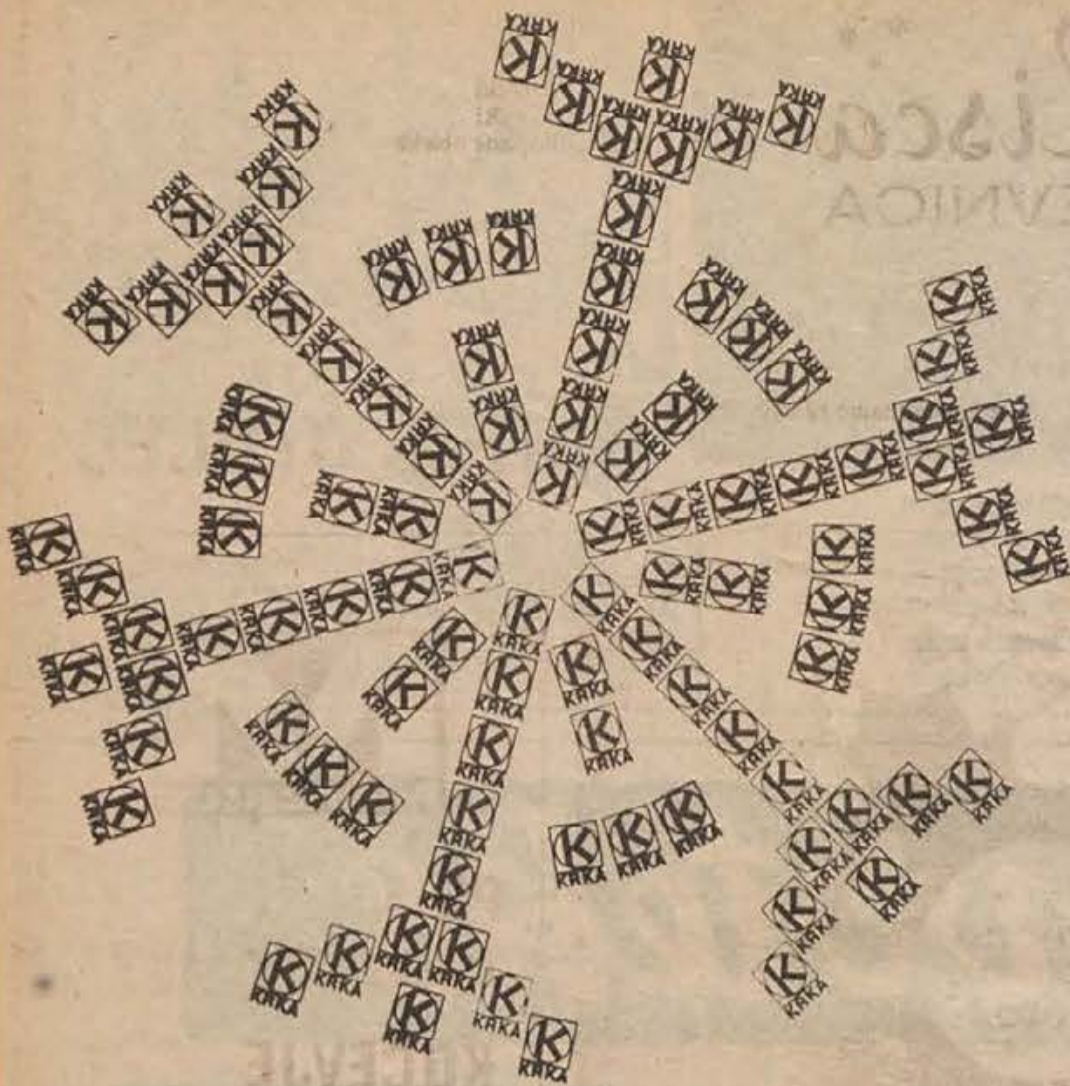
lesni kombinat
novoles
novo mesto
straža

SPALNICA »NADA«

Bralcem čestitamo!

USPEŠNO LETO 1972!

**PODJETJE
DOMINVEST
NOVO MESTO**

- investira in soinvestira graditev stanovanj in poslovnih prostorov;
- izvaja inženiring posle za gradnjo vseh vrst objektov;
- izdeluje urbanistično in lokacijsko dokumentacijo;
- oddaja in komunalno ureja stavbna zemljišča;
- nudi informacije o možnosti pridobitve lokacij za gradnjo družbenih objektov, zasebnih stanovanjskih hiš in weekendov;
- izdeluje načrte za gradnjo stanovanjskih, poslovnih, industrijskih in drugih objektov

Poslovnim partnerjem in vsem občanom čestitamo za novo leto 1972!

**Industrija gradbenega materiala
in montaža**

»SAVA« KRŠKO

Priporočamo naše izdelke in hkrati čestitamo za novo leto!

**SKUPŠČINA OBČINE
BREŽICE**

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

Občanom čestitamo za novo leto in jim želimo tudi v letu 1972 veliko uspehov!

KOVINAR
podjetje storitvenih obrti
KOČEVJE

Čestitamo za novo leto 1972!

**ZDRAVILIŠČE
ČATEŠKE TOPLICE**

Za novoletne praznike obiščite naša kopaljšča in gostinske obrate! Čestitamo za novo leto.

Trgovsko podjetje
JELKA
RIBNICA

Občanom čestitamo za novo leto in jih hkrati vabimo v naše prodajalne in gostinske obrate.

KOVINOPLAST
Jesenice na Dolenjskem

Izdelujemo vijačno blago.
Za novo leto čestitamo!

Projektivni
buro

**REGION
BREŽICE**

IZDELUJEMO PROJEKTE ZA

- industrijske zgradbe
- javne zgradbe
- stanovanjske zgradbe
- notranjo opremo
- srednjeročno in dolgoročno ekonomsko planiranje
- regionalno prostorsko planiranje
- urbanizem

Poslovnim prijateljem in občanom čestitamo za novo leto!

Kolektivom in občanom čestitamo za novo leto in jim želimo še veliko delovnih zmag!

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

SKUPŠČINA OBČINE KRŠKO

SKUPŠČINA OBČINE SEVNICA

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

Čestitamo občanom in kolektivom za novo leto 1972!

50 let

**tekstilana
kočevje**

— volnene odeje in odeje iz umetnih vlaken v različnih barvah, vzorcih in velikostih
— pregrinjala v modernih vzorcih in barvah, primerna za najrazličnejšo uporabo
Čestitamo za novo leto 1972!

Lisca
SEVNICA

— nedrčki
— stezniki
— kopalne obleke

Bralcem čestitamo za novo leto 1972!

beti

GOSTINSKO TURISTIČNA ORGANIZACIJA

GOSTUR Metlika

Obiščite naše gostinske obrate. Za novo leto čestitamo!

Srečno
novo
leto

**PE
TRGOPROMET
KOČEVJE**

Priporočamo se za nakup v naših prodajalnah.

Občanom čestitamo za novo leto 1972!

**Belokranjsko gradbeno
podjetje
ČRNOMELJ**

Gradimo vse vrste objektov. Čestitamo za novo leto 1972!

Obrtno podjetje

OPREMA KOČEVJE

Srečno novo leto 1972!

**Kmetijska zadruga
RIBNICA**

proizvodnja • odkup • trgovina

Kooperantom in vsem občanom čestitamo za novo leto!

**Gostinsko podjetje
ČRNOMELJ**

Priporočamo se za obisk naših obratov. Čestitamo za novo leto 1972!

SLOVENIJALES
LESNA INDUSTRIJA
KOČEVJE

— oprema za šole in otroške vrtce
— iverne plošče
— žagan les

Čestitamo za novo leto 1972!

**SKUPŠČINA OBČINE
KOČEVJE**

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

Občanom čestitamo za novo leto 1972!

Rudnik rjavega premoga

KOČEVJE

Občanom in našim poslovnim prijateljem čestitamo za novo leto 1972!

**KNJIGOVODSKI CENTER
PARNA PEKARNA
VALJČNI MLIN
BRIVSKO-FRIZERSKO
PODJETJE
PLANINSKO DRUŠTVO
ČRNOMELJ**

Čestitamo občanom in poslovnim prijateljem za novo leto 1972!

**SKUPŠČINA
OBČINE
ČRNOMELJ**

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

Občanom čestitamo za novo leto!

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 31. decembra - Silvester
Sobota, 1. januarja - Novo leto
Nedelja, 2. januarja - Makarji
Ponedeljek, 3. januarja - Genovefa
Torek, 4. januarja - Angela
Sreda, 5. januarja - Simeon
Četrtek, 6. januarja - Mojmir

KINIO

BRFŽICE: 2. in 3. 1. ameriški barvni film „Peterica v akciji“, 4. in 5. 1. ameriški barvni film „Za ljubezen in svobodo“.
BREŠTANICA: 1. in 2. 1. slovenski film „Maškarada“.
ČRNOMELJ: 1. 1. ameriški barvni film „Pištolarji apaškega klanca“, 2. 1. ameriški barvni film „Večer naslednjega dne“, 5. 1. ameriški barvni film „Vodič za oženjene moške“.
KOSTANJEVICA: 1. 1. ameriški barvni film „Bodalo“, 2. 1. francoski barvni film „Sirena Missisippija“.

METLIKA: 31. 12. do 3. 1. ameriški barvni film „Dama in potehub“, 31. 12. do 5. 1. francosko-italijanski barvni film „Barčica po morju plava“, 31. 12. do 6. 1. ameriški film „Kraljevič in becač“.
NOVO MESTO: 31. 12. ameriški film „100 težav Stana in Ollia“, 1. in 2. 1. angleški barvni film „Orti nad Londonom“, 3. in 4. 1. angleški barvni film „Rop po naročilu britanske tajne službe“, 5. in 6. francoski barvni film „Johnny Banco“.
RIBNICA: 1. in 2. 1. francosko-alžirski barvni film „Z“, 3. in 4. 1. nemški film „Pridi, pridi, ljuba moja“, 5. 1. angleški film „Quillerjevo poročilo“.
TREBNJE: 1. in 2. 1. italijanski barvni kavbojski film „Kličem se Pekos“.
METLIKA: Od 1. do 3. 1. ameriški barvni film „Gospodična in potehub“, Od 1. do 5. 1. francosko-italijanski barvni film „Barčica po morju plava“, Od 1. do 6. 1. ameriški film „Kraljevič in becač“, Od 5. do 9. 1. ameriški film „Na rednem zavoj“.
KRŠKO: 1. in 2. 1. ameriški barvni film „Hiša iz kart“, 5. 1. angleški barvni film „Nedolžna ljubezen“.

pisal številko avtomobila, ki je 24. decembra zvečer na Glavnem trgu v Novem mestu podrl Mojka Urha in njegovega piščka.
POROČNI PRISTANI! - POROKA - spomni nanjo naj bo lep in trajen! Zato izberite sodoben poročni pristan pri zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5 (poleg univerze). - Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!
ČESTITKE
Dragemu očetu Janezu Brulcu, Hrušica 10, želimo za 60-letnico in praznovanje vse najlepše in najboljšje otroci z družinami, posebno pa vnuki.
Naročnikom radijskih in televizijskih aparatov na območju mesta Kočevje in okolice želimo srečno novo leto inkasatki Marija Birjak in Vida Krašovec.
PREKLICI
Alojz Jarc, Dol. Podboršt 7, Mirna peč, prepovedujem vojnjo po vseh svojih parcelah v Golobinjeku. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.
OBVESTILA
PROSIM cenjene stranke, da dvignijo svoje okvirjene slike vključno do 20. 1. 1972, ker bo lokalni zaradi daljšega zdravljenja predvidoma za dva meseca zaprt. Za nedvigljene slike na odgovorjam. Steklarstvo Janez Doljak, Novo mesto.
ŠČETKE ZA LOŠČILCE in za sesalce za prah obnovi ščetarstvo Armič, Ljubljana, Tržaška 52.
IZOLIRAM cevi centralne kurjave. Jože Zakrajšek, Mirna 141.
KRAJEVNA skupnost Bela cerkev vabi na silvestrovanje 31. decembra 1971. Igrajo Beneški fantje. Vabljeni!

maliglas

SLUŽBO DOBI

ISCEM ŽENSKO za varstvo otroka v dopoldanskem času od 6. do 12. ure. Jože Kovač, Koštialova 42, Novo mesto.
MESARSKEGA POMOČNIKA sprejemem takoj. Hrana in stanovanje preskrbljena. Dobra plača zagotovljena. Ponudbe pod „Za svajc“.
VAJENKO za pletilstvo vzajemem takoj. Dobro se bo izučila. Pletilstvo. Groharjeva 4, Ljubljana.
SPREJMEM več kleparskih, vodovodnih pomočnikov (lahko so tudi priučeni), ključavnarja in več vajencev. Nastop službe možen takoj, plača po dogovoru. Čiril Strajnar, Opekarska 34, splošno kleparstvo, Ljubljana.
DEKLE, ki ima veselje do gostinstva, sprejemem v službo. Hrana in stanovanje v hiši. Nastop službe takoj. Gostilna Silva Brekvar, Cesta na Loko 28, Ljubljana.
ISCEM pridno in pošteno dekle za natakarico. Lahko je tudi začetnica. Hrana in stanovanje v hiši, plača dobra. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Ponudbe na naslov: Gostilna Urbanč, Krško.
V planinskem domu nudimo takoj stalno zaposlitev samostojni kuharici. Mesečni osebni dohodek 1.800 din. Pisemne ponudbe pošljite Planinskemu društvu Ljubljana-matica, p.p. 320 - 61001 Ljubljana.
TAKOJ sprejemem dekle (lahko je začetnica) za varstvo otroka in delno pomoč v gospodinjstvu. Hrana in stanovanje zagotovljena. Dr. Nataša Stojanovič, zdravstveni dom Borovnica pri Ljubljani.
STANOVANJE in hrano nudim dekletu ali mlajši upokojenki za pomoč v gospodinjstvu v popoldanskem času. Naslov v upravi lista (2632/71).
ISCEM dekle, ki ima veselje do dela v kuhinji. Gostilna Turk, Crnivec, Brezje na Gorenjskem.
SPREJMEM vajenca za avtokleparstvo obrt. Stane Pustavrh, CKZ 139, Krško.

PRODAM

UGODNO prodam nov gumi voz 14, 15, 16 col. Babna gorica 2, Škofljica.
PRODAM nov gumi voz 15 col. Škofjan 49 pri Novem mestu.
PRODAM dobro ohranjeno kompletno spalnico in omaro za radio, gramofon in televizijo ter komode. Ogled vsak dan od 14. do 16. ure. Naslov: Ana Ofak, Kidričeva 3, Kočevje.
PRODAM stroj za izdelavo kaše in ješprena na vodni ali motorni pogon. Janez Jamnik, Zbure 1, Smarjeta.
UGODNO prodam motorno žago „Stihlarc“ 0.50 (cena po dogovoru), zraven tega še 2 lista, 5 ve rig in orodje. Naslov: Peter Crček, Trdinova 10, Novo mesto.
UGODNO prodam leto staro kuhinjsko opremo. Tone Stare, Brod 61, Novo mesto.
PRODAM KOBILO, staro 5 let, in paščica za zakol. Murn, Jablan 38, Mirna peč.
PRODAM 12 kub. metrov suhih bukovic drv. Naslov v upravi lista (2618/71).

KUPIM

KUPIM rabiljen enofazni hidrofor. Janez Umek, Vel. Cerovec 19, Stopiče.

POSEST

UGODNO prodam endružinsko hišo mešane gradnje: z garažo, centralno kurjavo, vratom in telefonskim priključkom. Vseljivo po dogovoru. Zglasite se po tel. 21-289 v popoldanskem času ali osebno. Stane Pustavrh, Novo mesto, Pot na Gorjance 15.
PRODAM vinograd v Novi gorici v bližini gradu Hmeljnik, prostor za zidanico, elektrika v bližini, dovoz z avtomobilom. Alojz Dragan, Stattenberg, Trebelno.
PRODAM nov vikend z novim vinogradom v bližini Zdol pri Krškem. Naslov v upravi lista (2621/71).
KMEČKO hišo v bližini avtobusa, vlaka, cerkve, oddam v oskrbništvu. Po želji tudi ujivo. Prodajatelj: Zvezda, Informacije: Jože Novak, Brinje, Šentupert.
PRODAM vrt in njivo v izmeri 25 arov v Smolenji vasi, primerno za gradnjo. Interesenti naj se zgledajo v gostilni v Zabji vasi, kjer dobijo vse informacije.
ZELO UGODNO prodam večjo hišo v Brežicah, Milavčeva 31.
UGODNO prodam novejšo hišo (visokoprtilično, podkleteno) z vratom in parcelo ca 600 kvad. metrov v Smartnem pod Šmarno goro 70. Anton Omejc, Informacije na tel. 55-626 od 7. do 12. ure, razen sobote in nedelje, ali Šmartno pod Šmarno goro 8.
RAZNO
ISCEMO zakonski par ali žensko srednjih let - lahko je tudi upokojenka, s 1. 2. ali 1. 3. 1972, ki bi varovala in oskrbovala lepo domačijo na deželi, v bližini Brezje. Na razpolago je brezplačno opremljeno stanovanje, kurjava in razsvetljava. Pogoj: poštenost, treznost in vestnost. Ponudbe pošljite na upravo lista pod „Redka prilika“.
PROSIMO, da se javi na postaji Ljudske milice tovariš, ki si je za-

PREKLICI

Alojz Jarc, Dol. Podboršt 7, Mirna peč, prepovedujem vojnjo po vseh svojih parcelah v Golobinjeku. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

OBVESTILA

PROSIM cenjene stranke, da dvignijo svoje okvirjene slike vključno do 20. 1. 1972, ker bo lokalni zaradi daljšega zdravljenja predvidoma za dva meseca zaprt. Za nedvigljene slike na odgovorjam. Steklarstvo Janez Doljak, Novo mesto.
ŠČETKE ZA LOŠČILCE in za sesalce za prah obnovi ščetarstvo Armič, Ljubljana, Tržaška 52.
IZOLIRAM cevi centralne kurjave. Jože Zakrajšek, Mirna 141.
KRAJEVNA skupnost Bela cerkev vabi na silvestrovanje 31. decembra 1971. Igrajo Beneški fantje. Vabljeni!

ANE JENIČ

Ob nenadni izgubi naše drage mame, stare mame in tete
Zalujoči: hčerka Tončka in sinova Franc z družino in Jože z ženo in drugo sorodstvo

ALOJZJE ŠANTEL

Ob nenadni izgubi naše ljube mame
Zalujoči: hčerki Pepca in Dragica z družinama

KARLA JALOVCA

Ob nenadni in bridki izgubi našega dobrega moža, skrbnega očeta in starega očeta
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ji darovali cvetje in vence, sočustvovali z nami in spremljali pokojnico na njeni zadnji poti. Posebna zahvala dr. Oblaku za zdravljenje in strežnemu osebju bolnišnice. Zahvaljujemo se tudi govorniku Francu Luzarju za postovilne besede ter gospodu župniku za cerkveni obred. Enako se zahvaljujemo sosedom in vaščanom za veliko pomoč. Se enkrat iskrena hvala!
Zalujoči: hčerka Tončka in sinova Franc z družino in Jože z ženo in drugo sorodstvo
Ob nenadni izgubi naše ljube mame
Zalujoči: hčerki Pepca in Dragica z družinama
Ob nenadni in bridki izgubi našega dobrega moža, skrbnega očeta in starega očeta
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani. Predvsem se zahvaljujemo vsem stanovanjem hiše št. 118 v Breštanici - posebno se g. Francki Butkovič - za vsa pomoč. Zahvaljujemo se za sočutne besede slovesa, ki sta jih ob odprtem grobu spregovorila gg. pater Gabrijel in Avgust Avenak, g. patru tudi posebej za opravljeni cerkveni obred. Zahvala vsem sorodnikom, še posebej Kodrinovim iz Maribora, delovnim kolektivom Agrokombinata Krško, Elektrarne Brestanica, osnovne šole Brestanica za poklonjene vence, rudarski godbi in brestaniskim pevcom pa za žalostinke. Končno naša iskrena zahvala vsem tistim, ki so nam izrekli sožalje, in vsem, ki so našega nepozabnega Karla v tako velikek številu pospremili do njegovega mnogoprecanega groba na brestaniskem pokopališču.
V Brestanici, 19. decembra 1971
Zalujoči: žena Angela, roj. Černelič, sinova Marjan in Drago z družinama ter Marjanca

Ob nepričakovani smrti naše mame, stare mame in prababice ter tete
MARIJE URBAS iz Štefana pri Trebnjem
se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za podarjene vence in cvetje, vaščanom iz Kamne gore, kolektivu ASTRA iz Ljubljane, tovarni ELMA iz Črnuca, dekanu iz Trebnjega za opravljeni obred. Zahvaljujemo se vsem, ki so našo drago mamo spremlili na zadnji poti.
Štefan, 14. 12. 1971
Zalujoči: hčerke Mici, Lojzka, Tončka in Ani z družinami, Olga ter vnukinja z družino

VINCENCA PRIMCA

Ob prerani in boleči smrti našega očeta
se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali, vsem tistim, ki so ga poslednjič obiskali, ga pospremili k zadnjemu počitku in mu darovali cvetje in vence. Še posebej se zahvaljujemo za vso skrb in pozornost tovarišema Alojzu Kavku in Janezu Segedinu.
Brod, 26. 12. 1971
Zalujoči: sinovi in drugo sorodstvo

FRANCETA AVBARJA

Ob bridki izgubi našega očeta, starega očeta, brata in strica
se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem, znancem, sorodnikom, vsem, ki ste nam pomagali, z nami sočustvovali, in vsem za podarjene vence. Lepa hvala gospodu župniku za tolažilne besede in spremitvo, kolektivu BETI Mirna peč, Elektru Ljubljana - enota Novo mesto, Zavodu za rezerve Ljubljana, SRS ter sodolavcem silosa Straža. Vsem, prav sem, ki ste pokojnika spremlili na zadnji poti, najlepša hvala.
Zalujoči: hčerke in sinovi z družinami ter drugo sorodstvo

VSEM LJUBITELJEM NARAVE

vočimo srečno, zdravo in novih uspehov polno novo leto 1972!
Hortikulturno društvo v Novem mestu

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Rozalija Hočvar iz Podbočja - Mojco, Valerija Gutman iz Dolenjskih Toplic - Franca, Danica Plavec z Vrtače - Danico, Ivanka Držar iz Podgore - Vesno, Anica Barbič iz Meniške vasi - Tomislava, Ema Žunič iz Kanižarice - Boruta, Fanika Junkar iz Dolenje vasi - Vido, Anica Mohorčič iz Žuzemberka - Gregorja, Tončka Zužak iz Gabrijel - Stanislava, Zofija Brule iz Brusnice - Damjana, Dragoslava Kunec iz Skrovnika - Romana, Jožica Volčjak iz Dobrave - Roberta, Vesna Špiler iz Rožnega - Marjanca, Silva Perše iz Črnomlja - Vinka, Martina Kukec iz Svržakov - Silvo, Marjeta Klemenčič iz Irče vasi - Roberta, Marija Dobovičnik iz Dolnjih Kamenc - dečka, Franca Jeraj iz Velike Ševnice - Aleksandra, Anica Vovko z Ratača - dečka, Anica Repič iz Kamanja - dekle, Ana Schweiger iz Butoraja - dekle. - Čestitamoi!

OBVESTILO DELOVNIM ORGANIZACIJAM

Ekonomsko-propagandna služba pri upravi Dolenjskega lista s pomočjo vsem delovnim organizacijam, da bodo cene za komercialne oglase, razpise, objave vseh vrst ter cene za propagandne reportaže v letu 1972 ostale neizpremenjene. Hkrati vabi ekonomsko-propagandne službe v posameznih podjetjih k sklepanju letnih pogodb za 1972 z ustreznimi popusti.
EPS in UPRAVA LISTA

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Slavka Kirn, Milka Smolič, članici Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Alojz Žitnik, Franc Pangre, Jožefa Trbanc, Anica Ferfolja, Marija Resnik, Marija Klobučar, Vera Ozimek, Jožica Florjančič, Ivan Pavlič in Jože Stine, člani Novoteksa, Novo mesto; Anton Gavzoda, Martin Rukše, Franc Brulc, Mirko Koželj, Rudi Kmet, Avgust Pavlič, Jože Goršin, Jože Hrovat in Ivan Kastelic, člani IMV Novo mesto; Ivanka Petan, Ivan Petan in Marjan Kum, člani Novolese, Straža; Jože Bašelj, kmet iz Gornjega Kamenja; Anton Rus, član Novograda, Novo mesto; Jožica Turk, članica Zavoda za socialno zavarovanje No o mesto; Dušan Puš, Jože Progar, člani OMP Inštalater, Novo mesto; Stane Vidmar, član KZ Novo mesto; Jože Zagar, delavec z Broda; Anton Klobučar, član Komunalnega podjetja Novo mesto; Franc Erhart, član Gozdne uprave Novo mesto; Janez Kuplen in Branko Fink, člani Keramike, Novo mesto; Marija Gavzoda in Marija Umek, gospodinj iz Konca; Jože Gavzoda, kmet iz Konca; Marija Ambrožič, Marija Jenič, Marija Gavzoda in Marija Jakše, gospodinj z Podgrada; Alojz Kastelic, kmet iz Vinje vasi; Marija Gavzoda, gospodinja iz Mihovca; Francka Bohče, gospodinja iz Vinje vasi; Milan Vidlinovič, član Pionirja, Novo mesto; Ivanka Turk, članica osnovne šole Stopiče; Mirko Pašič, član Cestnega podjetja Novo mesto; Vlada Jenič, članica Gozdne uprave Novo mesto; Marija Bobnar, gospodinja iz Koroske vasi; Marta Zorc, Marija Sašek, Ana Juršič, gospodinj z Dolja; Janez Udovč in Jože Avsec, kmeta z Dolja; Franc Zorc, član osnovne šole Dolj, Francka Fabjan, gospodinja iz Dolenje vasi; Ivanka Pavček, gospodinja iz Podgore, Zalka Florjančič, članica hotela Metropol, Novo mesto; Jože Pust, član Gorjancev, Straža.

PIVOVARNA UNION - PE HMELJNIK

NOVO MESTO, KOLODVORSKA 2 a

razglašuje
prosta delovna mesta:

- fakturista
- pomočnika skladiščnika

Pogoji:
pod 1. srednja ekonomska šola, administrativna šola ali pridobljeno znanje z 10 leti prakse;
pod 2. KV delavec v trgovski stroki ali z daljšo prakso na podobnem delovnem mestu.

TAT V TRGOVINI

Amalija Božič iz Stopič, ki je v ponedeljek v Novi modi na novomeški Cesti komandanta Staneta izbrala za nakup, je presenečena ugotovila, da ji je neznanec izmaknil torbico. Tat je na tržni dan v veliki gneči izkoristil prilžnost: v torbici je bilo tudi 500 dinarjev gotovine. Zmikavca niso dobili.

RADIO BREŽICE

30. DECEMBRA: 16.00 do 16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki. 16.15 do 17.00 Nove plošče RTB - Aktualnosti tedna - Obvestila in reklama, 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami - poslednjič letos malo drugače.
SOBOTA, 1. JANUARJA: 10.20 do 11.30 Novoletni poslanici predsednikov občinskih skupščin Brežice in Krško ter voščila delovnih kolektivov, 11.30 do 12.00 Novoletni pozdravi slovenskih radijskih postaj, 12.00 do 13.00 Voščila delovnih kolektivov za novo leto.
NEDELJA, 2. JANUARJA: 10.30 do 10.50 Poročila - novoletna anketa, novo leto v Cateških Toplicah in Krškem pa še kaj, 10.50 do 11.00 Komentar zadnje lanske seje občinske skupščine Brežice, 11.00 do 11.30 Novoletni vrtljak - V pesmi in besedi s Henčkom, Tatjana Gros, Jožetom Koblerjem, Dobovskimi petimi in ansamblom Memoria, 11.30 do 12.00 Za naše kmetovalce: Izdelujemo plan razvoja kmetijstva do leta 1975 - Obvestila, reklame in spored kinematografov, 12.00 do 15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.
Torek, 4. JANUARJA: ODAJA ODPADE.

Zamudnike

ki se niso poravnali zaostanka naročnine za letoš, s tem zadnjikrat pozivamo, da naročnino in opominjske stroške takoj nakažejo s poštno položnico na naš tekoči račun: Dolenjski list, Novo mesto: 521-8-9. Malo-manim plačevalcem bomo dostavo lista po novem letu ukiniti.
UPRAVA LISTA

List za vsakogar »Dolenjski list«

Položnice

za naročnino za 1972 bodo dobili vsi naročniki izven Slovenije v prvi januarski številki. - Naročnike v tujini prosimo, da sami obnovijo vsaj polletno naročnino in nam pošljejo za njeno poravnavo bodisi svoj ček, tujo valuto v pisnu ali pa naj zanje pošljijo poravnajo naročnino svojci v stari domovini.
UPRAVA LISTA

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi in boleči izgubi naše ljube žene, mame, stare mame prastare mame, sestre, tačbe in tete

KATARINE PEČARIČ, roj. Žugelj iz Čuril št. 7
se najpripraneje zahvaljujemo zdravnikom in zdravstvenemu osebju Internega oddelka splošne bolnice v Novem mestu, posebej dr. Antonu Starcu za lajšanje bolečin, dobrim sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, pokojnici poklonili cvetje in vence, nam ustno ali pisмено izrekli sožalje. Enako se zahvaljujemo tistim, ki so nam isto mesto darovali denar v dobre namene, kolektivno tovarni KOMET in BETI za darovana vence in vsem, ki so našo pokojnico spremlili do zadnjega počitka. Se enkrat lepa hvala!
Zalujoči: mož Jože, sinovi, hčerke, snabe, zeti, vnuki, pravniki in drugo sorodstvo

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 31. DECEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo - Carodejen kljub. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Dr. Albin Stritar: Poslušalci kmetijskih nasvetov ob koncu leta. 12.40 Z domačimi godci in ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.35 Glasbeni

intermezzo. 16.00 „Vrtijak“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Petnajst minut za EP. 20.00 Silvester 1971. 24.00 SREČNO 1972.
SOBOTA, 1. JANUARJA: 8.10 Radijska igra za otroke - „Na sčukino zapoved“. 9.05 Novoletno dopoldne za kmečko pečjo. 10.05 Slovenske popevke. 10.30 „Osem predsednikov ob Novem letu“ (reportaža). 11.15 Novoletni koncert. 12.10 Novoletne čestitke. 13.30 „Novo leto 1941“. 14.05 Slovenske narodne in domače pesmi o zimi in vesele. 15.05 „Novoletni cocktail z ledom na glavi“. 17.05 Vesele melodije z majhnimi zabavnimi ansambli. 17.30 Radijska igra - Ila Hurnik:

„Molji“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Franca Flereta. 21.30 Plesni zvoki z velikimi plesnimi orkestri. 22.20 Odaja za naše izseljence.

NEDELJA, 2. JANUARJA: 6.00 „8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Karl Heinz Gies: „Ko sem šel po sneg“. 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Se pomnite, tovariši... Crtomir Sinkovec: Iz zakladnice partizanske ljudske pesni ob 30-letnici dražgose bitke. 10.25 Pesni horbe in dela. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.10 Čestitke za novo leto. 13.30 Mali heroji. 14.05 Po domače. 15.05 Nedeljsko športno popoldne. 17.05 Lahka glasba z našimi solisti 20.00 „V nedeljo zvečer“. 22.20 Melodije in plesni zvoki.

PONEDELJEK, 3. JANUARJA: 8.05 „V zimskem jutru“. 9.05 Melodije, ki ste jih najraje poslušali v preteklem letu. 11.15 Slovenske narodne in umetne pesni. 12.10 Opoldanski divertimento. 13.30 Tone Kravčev: Sadovi dela našega četrtega stoletja. 14.05 Lani med našimi pevci in godci. 15.05 München-Sapporo. 16.00 Marjan Marinc: „Ritmčna koeksistenca“. 16.35-18.00 Glasba ne pozna meja. 18.30 Lepe melodije. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Petnajst minut za EP. 20.00 Plesni orkester RTV Ljubljana in pevka Majda Sepe. 21.00 Radijska igra - Jean Giraudoux: „Apolon iz Bellaca“. 22.15 Za ples in razvedrilo.

TOREK, 4. JANUARJA: 8.10 Operna matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - Zeleni poni. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Kregar: Vrt v januarju. 12.40 Vedri zvoki z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Z ansambli Atija Sossa. 14.10 „Na poti s kitaro“. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtijak“. 17.10 Popoldanski simfonični koncert. 18.15 V torek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Borisa Franka. 20.30 Radijska igra - Matjaž Rmecl: „Pišem radijsko igro“. 22.15 Pri slovenskih primorskih skladateljih.

SREDA, 5. JANUARJA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Za mlade radovedneže. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Janez Titovšek: Skrb za koristne ptice v zimskem času. 12.40 „Od vasi do vasi“. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Zamejski zbori pojo. - Zhor Jacobus Gallus iz Trsta. 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtijak“. 17.10 Jezikovni pogovori. 18.15 Popevke s slovenskih festivalov. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu. 22.15 S festivalov jazz.

ČETRTEK, 6. JANUARJA: 8.10 Operna matineja. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Inž. Peter Kunstelj: Kakšne kmetije naj se odločajo za siliranje trave in gradnjo silosov. 12.40 Pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Pesem iz mladih grl. 14.30 Z ansambli Silva Stingla. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtijak“. 17.10 Koncert po željah poslušalcev. 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambli Jožeta Privška. 20.00 Četrtekove večer domačih pesni in napevov. 21.00 Literarni večer - Mao-Ce-Tung lirik. 22.15 Alojz Srebotnjak in Marij Kogoj.

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 2. JANUAR

8.40 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg) - 9.40 Po domače (Lj) - 10.10 Kmetijska oddaja (Bg) - 10.55 Mozaik (Lj) - 11.00 Otroška matineja: Doktor Dolittle, risanka, barvni film (Lj) - 11.30 Mestece Peyton - serijski film (Lj) - 12.25 Obersdorf: smučarski skoki - prenos (EVR-Lj) - 13.30 Cirkus na ledu - barvni film (Lj) - 15.50 Tarzan in njegova prijateljica - ameriški film (Lj) - 17.25 Sedem pevcev, sedem popevk (Lj) - 17.50 Sedem obrazov, sedem vokalnic (Lj) - 18.35 Po domače z Avseniki (Lj) - 19.05 Čestitke sosedu (Lj) - 19.45 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Zimska pravljica - barvna oddaja (Lj) - 21.10 A.de. Misset: Beneška noč (Lj) - 21.50 Glasbena oddaja (Lj) - 22.05 Sedemkrat srečno (JRT) (Lj) - 23.05 Poročila

(Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Moja draga Klementina - ameriški film (Lj) - 22.10 Poročila (Lj)

PONEDELJEK, 3. JANUAR

10.00 Otroška matineja - Srečni mentulji - barvna oddaja. Boj za obstanek - film, Carobna noč v prodajalni instrumentov. Mesto izobilja - mladinska igra (do približno 12.20) (Lj) - 16.00 Novoletni spored v madžarsčini (Pohorje, Plešivec) (Bg) - 17.00 Zvezdica z avsenki - barvni film (Lj) - 18.00 Poročila (Lj) - 18.05 S kamerom po svetu: Balj, otok templjev (Lj) - 18.30 Mozaik (Lj) - 18.35 Sto letnik na Triglavu - barvna oddaja (Lj) - 19.00 Zdravo, mladi (Zg) - 19.30 Nastop ansambla „One in one“ (Bg) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Mladi za mlade (Lj) - 21.15 Nastop Olivere Katarine (Bg) - 21.35 Zabava vas Mija Aleksić (Bg) - 22.15 Poročila (Lj)

SREDA, 5. JANUAR

13.30 Smučarska FIS tekmovanja za moške - posnetek in prenos iz Kranjske gore (do 15.30) (Lj) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.20 Doktor Dolittle - serijski barvni film (Lj) - 17.45 TV obzorje (Lj) - 18.00 Hokej Olimpija: Medveščak - prenos v odmorih Propagandna oddaja (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 A. Senoa: Diogenes I. del (Lj) - 21.25 Angleške impresije (Lj) - 21.50 Novosadski komorni orkester (Lj) - 22.15 Poročila (Lj)

TOREK, 4. JANUAR

16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.35 H. CH. Andersen: Deklica z vžgalicami (Lj) - 18.05 Risanka (Lj) - 18.20 Obzorje (Lj) - 18.35 Temp-pops (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Računalniki: Postopoma naprej (Lj) - 19.30 Mikroekonomika: Uvodna oddaja (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik

ČETRTEK, 6. JANUAR

15.30 Smučarski skoki - barvni posnetek iz Bischofshofna (Lj) - 17.45 Veseli tobogan: Slovenska Bistrica - I. del (Lj) - 18.15 Obzorje (Lj) - 18.30 Boj za obstanek - film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 L. Bernstein predstavlja: studij intervalov (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Četrtekovi razgledi (Lj) - 21.35 G. Boccaccio: O vrvi in ljubosumnem možu (Lj) - 22.10 Poročila (Lj) - 22.15 Smučarska tekmovanja v Kranjski gori in v Bohinju - repor. (Lj)

SOBOTA, 8. JANUAR

16.30 Košarka Crvena zvezda: Lokomotiva - prenos (Bgd-Lj) - 18.00 Obzorje (Lj) - 18.15 Plus pet - mladinski quiz (Sa) - 19.15 Mozaik (Lj) - 19.20 TV kašpot (Lj) - 19.45 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 Diana Ross in The Supremes (Lj) - 21.25 Oddetek S - serijski film (Lj) - 22.15 Poročila (Lj) - 22.20 Hokej Jesenice: Olimpija - posnetek (Lj)

GRADITELJI, PRESKRIBITE SI PRAVOČASNO GRADBENI MATERIAL!

LJUBLJANSKE OPEKARNE

obveščajo graditelje in ostale interesente, da bodo lahko PREKO VSE ZIME DOBILI VSE VRSTE OPEČNIH IZDELKOV

V industrijski prodajalni je na razpolago tudi ostali gradbeni material in slavno pohištvo.

Informacije daje prodajni oddelek v Ljubljani, Cesta na Vrhovce 2, telefon (061) 61-965 in 81-805, ter naš zastopnik za Dolenjsko Ivo Praprotnik, Grosuplje, Prečna pot 8, telefon 77-358.

SOLIDNE CENE — HITRA DOBAVA!

VELIKA NAGRADNA IGRA

sledite

OD 5. NOVEMBRA DALJE V

VELEBLAGOVNICI IN V

13. PRODAJALNAH TRGOVINE NA MALO

PRI NAKUPU ZA VSAKIH POLNIH 100 din DOBITE KUPON

NAGRADE:

- BARVNI TV SPREJEMNIK GORENJE
- PRALNI STROJI
- HLADILNIKI
- ŠTEDILNIKI
- MOŠKE IN ŽENSKO OBLEKE i.t.d.

ZATO sledite

VEDNO IN POVSOD

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
TEHNO-MERCATOR
CELJE

METALNA

tovarna za investicijsko opremo in izvajanje inženiringa — Maribor, Zagrebška 20

za izdelavo najrazličnejših jeklenih konstrukcij gradi v kraju Senovo nov obrat za proizvodnjo gradbenih žerjavov. Kovinski obrat METALNE — Senovo je najodobnejše opremljen in je že začel obratovati.

Za potrebe novega obrata na Senovem objavljamo naslednje prosto delovno mesto:

RAČUNOVODJA

POGOJ: višja ali srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri z ustreznostjo nekajletno prakso.

POSEBNI POGOJI: osebni dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov Metalne — Maribor. Družinsko stanovanje zagotovljeno. Čas zaposlitve po dogovoru.

Ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in dosedanjih zaposlitvah pošljite na naslov: Uprava obrata Metalne Senovo v izgradnji, Senovo.

Rok prijave 20 dni po dnevu objave.

Podjetje

ELEGANT Celje

s svojimi obrati:

- OBRAT KONFEKCIJE v Stanetovi ulici v Celju in šentjurju pri Celju
- MOŠKI IN DAMSKI SALON na Šlandrovem trgu in
- KEMIČNA ČISTILNICA v Gubčevi ulici

čestita za novo leto vsem svojim poslovnim prijateljem in odjemalcem ter se priporoča tudi v bodoče!

»Generalk« — polkovnik

Nekaj simbolike je v tem, da pride neki človek v portret tedna dvakrat v enem letu: v naši prvi in potem še v zadnji številki Dolenjskega lista. Ob novem letu je dobil Kraigherjevo nagrado, priznanje gospodarstveniku, zdaj pa je bil povišan v polkovnika — priznanje vojaka. Ne, ne gre za generalpolkovnika, gre za Jurija Levičnika, generalnega direktorja

sen na prehojeno pot. Mislim, da bo zadovoljen, kadar bo takole, v minutah tisušine ali navalu romantike, melanholijske, preštevane nekdanje delo, gledal prehojeno pot, ugotavljal napredek in uspehe...

Industrija motornih vozil: amreč neprestano raste. Človek, ki po letu dni pride v Novo mesto in zaide v nekdanjo Gotno vas, ne ve več, ali je vse to res: proizvodne dvorane rastejo kot gobe po dežju!

In ko bi Jurij Levičnik v uri premišljevanja vrgele na tehnično osebnega zadovoljstva dve letošnji veliki priznanji, vojaško in gospodarsko: kam bi se nagnil jeziček?

Takole bi lahko zapisal: Jurij Levičnik je tudi človek. Torej mu je godilo, ko je dobil gospodarsko priznanje. Ampak jeziček na tehničar bi bržkone pretehtal v korist vojaškega priznanja. „Vojak mislim ostati, razumeš!“ pove preprosto in iskreno. Razumeš? Na vojsko ga bržkone vežejo lepi spomini, to je tudi družinska tradicija. In, končno, mislim, da je Jurij Levičnik rojen vojak. Da tega ne zna skriti niti v navadnem življenju. Morda bi bilo bolje zapisano: da tega noče skriti.

Tako ostaja razpet: vojak po srcu, direktor po delu. In prav nič ne zameri, kot sam pove: „Tista je bila dobra, ko si napisal da je Jurij Levičnik na konju — ampak le na manevrih Svoboda 71!“

Kot ga poznam, se je sam sebi smejal tudi takrat, na prejšnjih manevrih, ko je v vrsti časopisov pisalo: „Jurij Levičnik, generalni direktor novomeške IMV, je na teh manevrih padel s konja...“

Na to sem pa skoraj pozabil: mislim, da mu tudi vsi bralci čestitajo — pa ceprav nekateri morda s kančkom zavisti — za vojaško priznanje!

J. SPLICHAL

Brhka dekleta iz tovarne BETI imajo naštudiran pevski program, s katerim večkrat nastopajo pred širšim občinstvom, zapele pa so tudi naš slovesnosti ob 15-letnici tovarne (Foto: R. Bačar)

Obsojene direktorjeve metode

Direktor »JUTRANJKE« Karel Vehovar ponudil odstop — Čemu enostransko obveščanje o poteku občinske konference ZK med člani kolektiva?

Občinska konferenca ZK Sevnica — udeležila sta se je tudi sekretar medobčinskega sveta ZKS za Posvaje Franc Bukovinsky in predsednik častnega razsodišča ZKS tov. Lenardič — je minuli četrtek obravnavala razvoj samoupravnih odnosov, še posebej pa pravilnik o minulem delu v konfekciji Jutranjka in spor glavnega direktorja Karla Vehovarja s predsednikom ObSS Francem Pipanom in sekretarjem OK ZK Viktorjem Auerjem.

Konferenca je trajal 8 ur, bilo pa je več kot 45 razprav. Predlog pravilnika o minulem delu v Jutranjki so obsodili kot primer izkrivljanja ustavnih dopolnil, saj je le nekakšen pravilnik o dodatnem nagrajevanju. Tehno označbo tega primera je na

konferenci dal tov. Bukovinsky, ki je med drugim dejal, da je za zostritev kriv sam predlagatelj, direktor Vehovar. Direktor Vehovar je bil kot nekommunist še posebej vabljen na konferenco, vendar tudi tu ni nastopal z dokazili, marveč je nadaljeval z osebnimi napadi.

Prvi njihov koledar

Zahodna Dolenjska bo za novo leto prvič v svoji zgodovini dobila samo svoj barvni stenski koledar. Izdelala ga je podjetje Kočevski tisk, vendar oblikovno tako, da se da na njem dotiskati dodatek za vsako podjetje, ki ga naroči.

Na njem je šest barvnih fotografij (po dva meseca sta skupaj na eni strani (kratki s sliki), in sicer Kočevje (zimski motiv), Ribnica, panorama Kočevja, ribolov na Kolpi, mlin na Kolpi in Travnica gora. Avtorji fotografij so Drago Mohar, Anton Podražaj in inž. Miha Briški.

Za koledar je med delovnimi organizacijami zahodne Dolenjske precejšnje zanimanje, saj bodo zdaj prvič lahko podarili svojim poslovnim partnerjem res nekaj iz teh krajev, medtem ko so v preteklih letih lahko naročali le koledarje z motivi z Gorenjske, morja in iz drugih slovenskih krajev.

J. P.

niku ustavne komisije SRS tov. Česniku, ki je moral zaradi potvarjanj v Jutranjki ponovno navajati svoja mnenja v glasilu Komunist. Tudi tov. Draganu so v Jutranjki želeli podtakniti takšno razlago določila o minulem delu, ki bi jim bila v prid (o tem, kaj je tov. Dragan resnično rekel, smo vas na kratko obvestili v prejšnji številki).

Nihče od razpravljavcev ni direktorju Vehovarju uporekal poslovnih uspehov: obsojali so le nesprejemljiv način ob obravnavi spornega pravilnika.

Ko je konferenca obravnavala razvoj samoupravnih odnosov v občini, so ugotovili, da se je družbena moč marakije nakopičila le v rokah posameznikov, ki se povezujejo podobno vplivnimi posamezniki v drugih podjetjih in organskih oblasti, razvoj samoupravnih odnosov pa se zane marja. Zlasti je samoupravljanje slabše razvito v obratih, katerih matična podjetja so zunaj občine. Posebne samoupravne komisije bodo morale v vseh organizacijah združenega dela proučiti samoupravni položaj in nagrajevanje delavca.

A. ZELEDNIK

ŠKOCJAN — Danes dopoldne bo malčke v Škocjanu obiskal dedek Mraz, za kulturni program pa bo skrbel Silvester Mihelič s svojo elektronske harmoniko.

NOVO MESTO — Dva nova šolska lutkovna odra bodo odprti danes dopoldne in uprizorili lutkovni igrice: na Grmu „Dedek Mraz prihaja“, v Brilinu „Rdečo kapico“.

KOČEVJE — V torek zvečer so razpravljali, če naj muzej v Kočevju sploh še obstaja.

NOVO MESTO — V torek jutraj so v Novem mestu začeli prodajati novo Slakovo veliko gramofonsko ploščo „Pod Gornjanci je otoček“. Lojze je mislil tokrat na dolenski turistični biser — Otočec.

VINICA — V torek je bil v osnovni šoli sestanek z združenci. Bil je dobro obiskan, potekal pa je zelo pristrano. Sola je združencem pripravila novoletno jelko in zabavni program.

TREBNJE — Torkovo zelo koristno srečanje z združenci je izzvenelo v slogu domotožne pesmi „Kje je moj mili dom“, ki so jo zapeli mokronoški pevci.

KRŠKO — V torek so predsedniki občinskih konferenc SZDL v Krškem sprejeli pobudo za občansko izdajanje „Naših pogovorov“ po občinskih konferencah SZDL.

KOČEVJE — Na Silvestrovo bo turgovski del NAME odprl le do 17. ure, restavracijski pa do 21.30.

TREBNJE — V ponedeljek je bilo veselo na Gradšču pri Trebnjem. Proslavili so napeljavo elektrike v 6 hiš in blizu 20 zidanic in vikendov.

KOČEVJE — Staneta Lavriča, sekretarja občinske konference ZK, so na sobotnem sestanku kolektiva USLUGA Rudnik proglasili za vršilca dolžnosti direktorja; dosedanjemu direktorju Alojzu Hočevarju, ki odhaja v pokoj, pa so ob slovesu podarili uro.

BREŽICE — Zbor delovnih skupnosti je na torkovi seji javno napravil o osnutku pogodbe za ustanovitev Ljubljanske banke, zlasti še, ker je ta banka prva v Jugoslaviji začela uresničevati ustavna dopolnila.

novomeške Industrije motornih vozil, ki mu v tovarni pravijo „general“.

„Ko sem prišel v Novo mesto, so mi pokazali zamek današnje IMV. Bil sem začuden, pa sem vprašal, kaj naj s tem. Razumeš, kaj naj počnem s samimi prostori? In so mi odgovorili: „Ja, go, lobček, kaj pa bi rad še več? Prišel si v mehko posteljo, saj imaš tovarno...“ mi je pred kratkim pravil Jurij Levičnik.

Mislím, da ogromno delovno energijo razdaja tudi okrog sebe, da se je nalezelo njegovi sodelavci. Nekaj ponosa morajo imeti ljudje v sebi, nekaj pripadnosti 3500-članskemu kolektivu, ki živi v najrazličnejših jugoslovanskih krajih: zato je tudi „general“ lahko pono-

K. Vehovar odstopil

Direktor „Jutranjke“ v Sevnici Karel Vehovar je 24. decembra na seji delavskega sveta in kolektivnih izvršilnih organov tovarne dal odpoved na svoje delovno mesto in hkrati tudi odpovedal delovno razmerje.

V SEVNICI Odstopil PODPREDESEDNIK OBS

V četrtek, 23. decembra zjutraj je odstopil s položaja podpredsednika občinske skupščine Sevnica Jože Knez.

PRAZNIKI

Gregor, uslužbenec, nekoč bi mu v cesarski Avstriji rekli višji okrajni notar ali kaj podobnega, je z vzdihom olajšanja pobrisal prah s svoje delovne mize, pedantno poiskal narokavnika iz črnega klota in ju slovesno povlekel na „službeni“ pulover. Ženske so tačas pri sednjih mizah zavzeto razpravljale o minulih praznikih, ki jih je poklonila republika ob svoji obletnici. Stara Mara — čudno, da še ni v pokoju, je pomislil Gregor — je imela prvo besedo, ko so žebrale o novih oblekah, o izletih, hudiča, kako se jim da prav v Milano? je razdražen ugotavljal Gregor — o zapravljenem denarju in o kratkotrajnosti prazničnega ugodja.

Najmlajša, Mila, ki je komaj pred desetimi meseci prišla v to pisarno in so jo imeli še za pripravnico — uboga reva, med temi stari-nami se bo čisto pokvarila, navzela se bo starosti, kot se sir navzame pokvarjenega duha, je stoično računala Gregor — je skuhalo kavo. Kadar je tekla po malico, so ženske pogodnjale: „Never-

jetno, tale Mila, kaj: enkrat čisto kratko krilo, da nič ne skrrije in da moške meša, drugič pa do tal, da ceste pometa za sabo... kave pa, kave... te pa nezna skuhati... Nekoč je bilo čisto drugače; kaj kavo, če nisi znala skuhati kosila, tistega najboljšega — kdo bi te vzela za ženo, kdo, vas vprašam?“ In so si prikimalave.

Njihovo enakomerno govorjenje, ki ga je poslušal že leta, je Gregorja uspavalo, da se je lahko brezskrbno predal svojim mislim: „Prekletost pa prazniki! Otroci so šli po svoje, žena je hotela v tu-jino. Zakaj ven, jo vprašam, kaj naj počnem tam? Mar bom zato lezel na tuje, ker je to danes moderno? In sta ostala doma...“

Pedantno je začel delati inventuro svojih prazničnih dejanj. Odstotek sladkorja v krvi se je spet povečal: preveč sladkarij, kompotov, smetane sem pojedel v teh štirih dneh. Zelodec sem preobremenil: odrojka res ne bi smel toliko pojedti — pa prav svinjino mi je zdravnik prepovedal! — in tudi tistih kokošjih beder ne bi smel

toliko, kjer doma redijo kure, kar dahaaci... Zredil sem se: ne bi smel toliko čepeti pred televizorjem, še oči si bom pokvaril. Toda kaj naj človek naredi, lepo vas prosim? Se dobro, da so se na košarki topli. Štiri dni, pa štiri tekme prenašajo. Nogometna pa nič! In je zagledal svoje Olimpijo nekje pri dnu lestvice. Sreča, da nisem klubuš, je z roko zamahnil v spominu.

In premalo sem spal, ko smo vse noči igrali karte. To je hudič, človek vendar mora kaj početi! Pa prav karte: ko pa je sosedov Gustelj nor nanje. Eh, kaj bi...

„Pet dek pastete, pet dek sira, zemljica... Saj je prav?“ je vprašala Mila, kot da ne bi vsak dan prinesla enake malice. „Prav, prav.“ je počasi zategnil, si popravljal narokavnika na desni roki in začel malicati.

Ženske pri drugi mizi pa so začele: kam za silvestrovanje, kaj obleči, kaj kupiti za darila.

Hudiča, praznike bi bilo treba ukiniti, je pomislil in se vdal v usodo. Se nekaj dni do dolgočasia. J. SPLICHAL

Dedek Mraz bo v teh dneh spet obiskal naše malčke, ki ga nestrpno pričakujejo; zlasti tisti, ki so bili vse leto pridni in ubogljivi. Dobri dedek izpod Triglava je obiskal tudi malčke v novomeškem Mercatorju (na sliki). (Foto: S. Dokl)

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje
 IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, inž. Janez Gačnik, Janez Gartnar (predsednik sveta), Tone Gošnik, Jože Jekc, Franc Lapajne, Lojzka Potrč, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Živnič
 UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Rta Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Primc, Jože Splichal, Jožica Tepepy, Ivan Zoran in Alfred Zelednik. Tehnični urednik: Marjan Moškon
 IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 1 dinar — Letna naročnina 48 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej — Za inozemstvo 160 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev (ali ustrezna druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev, pri čemer je že vsajet 30-odstotni popust, ki pa velja samo za tiste, ki pošljajo naročnino v devizah na naš devizni račun: 521-890-1-32502-10-8-9 ali jo vplačajo v devizah pri upravi lista)
 OGLASJI: 1 cm vifline v enem stolpcu (45 mm oz. 18 cicerov) 23 dni. 1 cm na določenih strani 45 dni. 1 cm na l. srednji in zadnji strani lista: 66 dni. Vsak mali oglas do 10 besed 10 dni, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. 1. 1971 — Za oglase odgovarja Mirko Vesel
 TEKOČI RACUN pri družnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 60001 Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: (068) 21-227 — Nenaročeni rokopiisov in fotografij ne vračamo — Tiska uskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani

1 DINAR

DBH

NOVO MESTO

JE VAŠA BANKA

VREME

Lepo in zanesljivo vreme, ki je prevladovalo ta mesec, se je tudi pri nas končalo. V drugi polovici tedna pričakujemo še nestalno z občasnimi padavinami in nekoliko hladneje.